

Q3

בנק הפועלים | תמצית דוחות כספיים רבעוניים ליום 30 בספטמבר 2013

4	דוח הדירקטוריון
4	תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי קבוצת הבנק
4	פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה
5	נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים
7	מידע הצופה פני עתיד
8	השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו
9	דיבידנדים
10	הון והלימות הון
12	דירוג הבנק
12	סקירה כלכלית ופיננסית
15	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
15	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
16	רווח ורווחיות
24	הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק
39	תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות
39	מידע כספי תמציתי על מגזרי פעילות
42	מגזר משקי הבית
50	מגזר הבנקאות הפרטית
57	מגזר עסקים קטנים
64	המגזר המסחרי
70	המגזר העסקי
76	מגזר ניהול פיננסי
78	אחרים והתאמות
79	פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים
88	חברות מוחזקות עיקריות
89	פעילות קבוצת הבנק בחו"ל
97	מידע כללי ונושאים נוספים
97	מצב הנזילות וגיוס המקורות בבנק
98	יעדים ואסטרטגיה עסקית
100	ניהול הסיכונים
126	הלימות הון
140	גילוי על המבקר הפנימי
140	פועלים בקהילה - מעורבות חברתית ותרומה לקהילה
142	קיימות ואחריות חברתית
142	הליכים משפטיים
143	הון אנושי
145	עניינים אחרים
146	בקורות ונהלים
147	סקירת הנהלה
147	תוספת 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית
158	תוספת 2 - חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית
166	תוספת 3 - סיכון אשראי לפי ענפי משק
172	תוספת 4 - חשיפות למדינות זרות
177	הצהרת המנכ"ל
178	הצהרת החשבונאי הראשי
179	דוחות כספיים
179	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
180	תמצית מאזן מאוחד
181	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
182	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
183	תמצית דוח על השינויים בהון
188	תמצית דוח על תזרימי מזומנים
191	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

דוח הדירקטוריון

ליום 30 בספטמבר 2013

בישיבת הדירקטוריון, שהתקיימה ביום 26 בנובמבר 2013, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים, של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, לתקופה ינואר-ספטמבר 2013.

להלן פרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בתקופת הדוח:

תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי קבוצת הבנק

פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה

התפתחות עסקי קבוצת הבנק

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-1,929 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,891 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמה ב-9.5% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-10.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-1.46 ש"ח, בהשוואה ל-1.43 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2013 ב-653 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-625 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השלישי של שנת 2013 הסתכמה ב-9.6% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-10.2% ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2013 ב-0.50 ש"ח, בהשוואה ל-0.47 ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו ב-374.2 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-376.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, ירידה בשיעור של 0.6%.

סך האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם ב-249.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-249.2 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, עלייה בשיעור של 0.1%.

סך פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם ב-269.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-271.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, קיטון בשיעור של 0.7%.

סך ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם ב-28.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-26.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, עלייה בשיעור של 6.1%.

יחס ההון הכולל ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם לשיעור של 15.7%, בדומה לסוף שנת 2012.

נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.09.2012	31.12.2012	31.03.2013	30.06.2013	30.09.2013	
במיליוני ש"ח					
רווח ורווחיות					
2,115	2,111	2,057	2,176	2,117	הכנסות מימון, נטו*
1,335	1,314	1,287	1,282	1,278	עמלות והכנסות אחרות
3,450	3,425	3,344	3,458	3,395	סך ההכנסות
286	54	257	301	375	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,249	2,354	2,135	2,135	2,133	הוצאות תפעוליות ואחרות
625	652	621	655	653	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשנה שהסתיימה ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		
	31.12.2012	30.09.2012	30.09.2013
במיליוני ש"ח			
8,415	6,304	6,350	הכנסות מימון, נטו*
5,222	3,908	3,847	עמלות והכנסות אחרות
13,637	10,212	10,197	סך ההכנסות
987	933	933	הוצאות בגין הפסדי אשראי
8,825	6,471	6,403	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,543	1,891	1,929	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

ליום					
30.09.2012	31.12.2012	31.03.2013	30.06.2013	30.09.2013	
במיליוני ש"ח					
מאזן – סעיפים עיקריים					
367,365	376,388	370,317	378,483	374,216	סך-כל המאזן
249,904	249,182	247,782	247,120	249,341	אשראי לציבור, נטו
53,076	52,070	59,461	61,137	60,998	ניירות-ערך
264,490	271,411	265,297	274,601	269,632	פיקדונות הציבור
36,051	35,677	36,222	35,874	34,819	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
25,759	26,755	27,279	27,808	28,391	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
14,187	13,284	13,561	13,264	13,870	סך סיכון אשראי בעייתי, נטו**
6,493	6,701	6,856	7,030	6,624	מזה-חובות פגומים מאזניים, נטו**

* הכנסות מימון, נטו כוללות הכנסות ריבית, נטו והכנסות מימון שאינן מריבית.
 ** בניכוי הפרשה פרטנית, הפרשה לפי עומק פיגור והפרשה קבוצתית בגין סיכון אשראי בעייתי.

נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.09.2012	31.12.2012	31.03.2013	30.06.2013	30.09.2013	
יחסים פיננסיים עיקריים					
94.5%	91.8%	93.4%	90.0%	92.5%	אשראי לציבור, נטו לפיקדונות הציבור
83.2%	81.1%	82.2%	79.6%	81.9%	אשראי לציבור, נטו לפיקדונות הציבור כולל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
7.0%	7.1%	7.4%	7.3%	7.6%	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לסך המאזן
8.5%	8.9%	9.1%	9.2%	9.3%	הון ליבה לרכיבי סיכון
15.1%	15.7%	15.6%	15.7%	15.7%	הון כולל לרכיבי סיכון
2.37%	2.06%	2.07%	2.16%	2.20%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾⁽²⁾
65.2%	68.7%	63.8%	61.7%	62.8%	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
3.8%	3.8%	3.7%	3.7%	3.6%	סך הכנסות לנכסים ⁽³⁾
2.5%	2.6%	2.3%	2.3%	2.3%	סך הוצאות לנכסים ⁽⁴⁾
0.45%	0.09%	0.41%	0.48%	0.59%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
10.2%	10.3%	9.5%	9.9%	9.6%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾
0.47	0.49	0.47	0.50	0.50	רווח נקי למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק - בסיסי
לשנה					
לשנה שהסתיימה ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום				
31.12.2012	30.09.2012	30.09.2013			
2.39%	2.31%	2.13%			מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾⁽²⁾
64.7%	63.4%	62.8%			הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
3.8%	3.8%	3.7%			סך הכנסות לנכסים ⁽³⁾
2.5%	2.4%	2.3%			סך הוצאות לנכסים ⁽⁴⁾
0.39%	0.49%	0.49%			שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
10.1%	10.3%	9.5%			תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾
1.92	1.43	1.46			רווח נקי למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק - בסיסי

- (1) מחושב על בסיס שנתי.
 (2) רווח מימוני מפעילות שוטפת (ראה דוח דירקטוריון פרק רווח ורווחיות - התפתחות הרווח המימוני) מחולק בסך-הכל נכסים פיננסיים לאחר הפרשה להפסדי אשראי ובניכוי יתרות בגין כרטיסי אשראי שאינן נושאות ריבית.
 (3) סך ההכנסות חלקי יתרת סך הנכסים הממוצעים.
 (4) סך ההוצאות התפעוליות והאחרות חלקי יתרת סך הנכסים הממוצעים.

מידע הצופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם, כגון: "תוכנית", "יעדים", "רצון", "צורך", "יכול", "יהיה". מידע וביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובח"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בדיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו בכלל, או יתממשו במקצת בלבד.

השליטה בבנק

בעלת היתר השליטה בבנק בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים היא הגב' שרי אריסון. החזקותיה בבנק מתבצעות באמצעות מספר נאמנויות אשר מחזיקות מצדן בחברות הישראליות הבאות שהנן הבעלים של מניות הבנק: אריסון החזקות (1998) בע"מ (להלן: "אריסון החזקות") מחזיקה בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים במניות המהוות כ-20.29% מהון המניות של הבנק, אשר מהוות את "גרעין שליטה" בבנק (כהגדרתו בהיתר השליטה שניתן על-ידי נגיד בנק ישראל). חברת אריסון השקעות בע"מ (שהינה חברה-אחות של אריסון החזקות) (להלן: "אריסון השקעות") מחזיקה באמצעות חברה בת שבבעלותה המלאה את כל הון המניות של חברת מלח הארץ בע"מ, אשר מחזיקה במניות המהוות כ-1.30% מהון המניות של הבנק. סך ההחזקות של קבוצת אריסון (באמצעות אריסון החזקות ואריסון השקעות) בהון המניות של הבנק סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הוא כ-21.59% (21.29% בדילול מלא).

השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 30 בספטמבר 2013 הינו 1,318,348,448 ש"ח ע.ג. המורכב ממניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. ההון המונפק הינו לאחר הפחתת 17,090,667 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק (להלן: "מניות באוצר"), כפי שיפורט להלן. הון המניות המונפק והנפרע של הבנק בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הינו 1,318,799,760 ש"ח ע.ג., לאחר הפחתת 16,745,458 יתרת מניות באוצר.

להלן פרטים בדבר ההתפתחויות העיקריות הקשורות בהון הבנק, לרבות השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו:

מכירת מניות על-ידי בעלת עניין בבנק

ביום 20 ביוני 2013 מכרה חברת מלח הארץ בע"מ 14,619,883 מניות של הבנק בתמורה לסך כולל של 250 מיליון ש"ח בעסקה מחוץ לבורסה. הכמות שנמכרה מהווה 1.1% מהון הבנק.

רכישה עצמית של מניות הבנק

ביום 11 בנובמבר 2010 אישר המפקח על הבנקים לבצע רכישה עצמית של 12,750,000 מניות לצורכי תגמול עובדים על-פי תוכנית 2010-2012 (ראה ביאור 16(א)(1)(ב) בדוחות הכספיים של שנת 2012) וכן לבצע רכישה עצמית של עד 14,000,000 מניות לצורכי תוכנית התגמול למנהלים בכירים (ראה ביאור 15 בדוחות הכספיים של שנת 2012). ביום 5 באוגוסט 2013 אישר המפקח על הבנקים רכישת כמות נוספת של 12,500,000 מניות לצורכי תוכנית התגמול לשנים הבאות למנהלים בכירים. עד סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים רכש הבנק 20,153,853 מניות בעלות של כ-308 מיליון ש"ח.

שינויים בהון הבנק החל מיום 1 בינואר 2013 ועד סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים:

עד למועד פרסום הדוחות הכספיים חל קיטון של 893,885 מניות רגילות בהון המונפק והנפרע של הבנק כתוצאה מרכישת מניות באוצר למאגר המניות שקוזז מהנפקת מניות כתוצאה מהמרת אופציות לעובדים מהסדרה 2004-2009 ומהעברת מניות מהמאגר כתוצאה ממימוש יחידות RSU.

להלן פרטים על יתרות האופציות ויחידות RSU שהונפקו וטרם מומשו סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים:

יתרת סדרה 2004-2009 שהונפקה לעובדי הבנק בסך של 1,831,893 יחידות אופציה.

יתרת סדרה 2010-2012 שהונפקה לעובדי הבנק בסך של 12,416,692 יחידות אופציה שיומרו למניות ממאגר מניות שהבנק רוכש למטרה זו.

יתרת יחידות Restricted Stock Units (יחידות RSU) שהונפקו לעובדים בכירים בכמות של 9,703,822 יחידות RSU. יחידות אלו ימומשו ממאגר מניות שהבנק רוכש לשם כך.

לפרטים נוספים בקשר להנפקת אופציות למניות ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל, לעובדים בכירים ולעובדי הבנק, ראה ביאור 16 בדוחות הכספיים של שנת 2012 וביאור 15 בתמצית הדוחות הכספיים.

דיבידנדים

דירקטוריון הבנק החליט ביום 10 ביולי 2013 לעדכן את מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק. מדיניות חלוקת הדיבידנד שנקבעה על-ידי הדירקטוריון הנה לחלק עד 30% מהרווח הנקי הנובע מפעולות רגילות. מדיניות זו תהיה תקפה עד שהבנק יעמוד ביעדי ההון שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים ואומצו על-ידי הדירקטוריון.

בנוסף למגבלות על-פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על-ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל, לפיה לא יחולק דיבידנד: (א) אם יתרת העודפים המצטברת של הבנק (בניכוי הפרשים בחובה, שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר) על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו אינה חיובית, או במידה שחלוקה כאמור תגרום ליתרה שלילית; (ב) כאשר אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד או בהפסד כולל; (ג) כאשר התוצאה המצטברת של שלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים לגביה פורסם הדוח הכספי האחרון מראה על הפסד או על הפסד כולל; (ד) אם החלוקה תגרום לכך, שיחס הון הבנק לנכסי סיכון ירד מתחת ליחס הנדרש לגביו; (ה) מקרנות הון או מהפרשים בזכות, הנובעים מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל; (ו) במידה שלאחר חלוקתו, הנכסים הלא-כספיים של הבנק יעלו על הונו העצמי; או (ז) במידה שהבנק לא יעמוד בדרישות סעיף 23א' לחוק הבנקאות אשר קובע הגבלה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים. על אף האמור לעיל, במקרים מסוימים יוכל הבנק לחלק דיבידנד אף בהתקיים הנסיבות לעיל, במידה שקיבל מראש ובכתב את אישורו של המפקח על הבנקים לחלוקה, ועד לגובה הסכום שאושר כאמור.

בהתאם לחוזר בנק ישראל מיום 28 במרץ 2012 בדבר יחסי הון ליבה מינימליים במסגרת באזל 3, נדרשים תאגידים בנקאיים וביניהם הבנק לעמוד בהון ליבה מינימלי של 9% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאות בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו חלה על הבנק.

על-פי עמדת הפיקוח על הבנקים מיום 28 באוקטובר 2012, חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק תתאפשר רק לאחר שהבנק יודא עמידה במתווה שקבע להתפתחות יחס הון הליבה שלו ובשים לב להשפעות באזל 3. כמו-כן, על-פי תנאי שטרי הון נדחים (סדרה א') לא יחולק דיבידנד במקרים הבאים: (א) היה והושעו תשלומי הריבית בגין שטרי הון אלו, הבנק לא ישלם דיבידנד לבעלי מניותיו כל עוד לא שולמו במלואם כל תשלומי הריבית שסילוקם הושעה, בין אם דיבידנד כאמור הוכרז טרם ניתנה הודעת הבנק בדבר היווצרות נסיבות משעות, ובין אם הוא הוכרז אחרי מתן הודעה כאמור; ו-(ב) אם חלוקתו תגרום לכך שהיחס בין הון הליבה לנכסי סיכון של הבנק ירד מתחת ליחס של 6.5%.

בנוסף, בהיתר נגיד בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק על-ידי קבוצת אריסון נקבע, כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 30 ביוני 1997 (ערב רכישת השליטה), אלא אם כן המפקח על הבנקים הסכים לכך מראש ובכתב. המפקח על הבנקים אישר רכישה עצמית של מניות הבנק עבור תוכניות התגמול של הבנק. לפרטים נוספים, בפרק השקעות בהון הבנק ועסקות במניות.

יתרת העודפים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמה ב-19,618 מיליון ש"ח, מהם סך של כ-2,734 מיליון ש"ח אינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד כאמור.

להלן פרטים על חלוקת דיבידנדים בשנת 2013:

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק ולאחר שנתקבל אישור המפקח על הבנקים לחלוקת דיבידנד רבעונית בגובה של 15% מהרווח הנקי. החליט דירקטוריון הבנק ביום 26 בנובמבר 2013 על חלוקת דיבידנד בגין רווחי הרבעון השלישי של שנת 2013 בסך של כ-92 מיליון ש"ח המהווה 7 אגורות לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ב.

הדירקטוריון קבע את יום 5 בדצמבר 2013 כיום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד ואת יום 18 בדצמבר 2013 כיום התשלום.

להלן פרטים בדבר דיבידנד ששולם:

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה באגורות	דיבידנד ששולם במזומן במיליוני ש"ח
10.07.2013	05.08.2013	7	92
28.08.2013	30.09.2013	7	92

הון והלימות הון

יעד הלימות ההון

ביום 30 במאי 2013 פרסם המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים וכן פרסם חוזרים לעדכון הוראות מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות ההון, המאמצות את הוראות באזל 3 כחלק מהוראות ניהול בנקאי תקין. מועד היישום לראשונה של ההוראות האמורות נקבע ליום 1 בינואר 2014. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים יידרשו לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017.

כמו-כן, נקבע כי יחסי ההון הכולל המינימליים יעמדו, עד ליום 1 בינואר 2015, על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגידים בנקאיים משמעותיים במיוחד, זאת עד ליום 1 בינואר 2017.

הבנק עונה להגדרת תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד ולכן יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 10% וביחס הון כולל מינימלי של 13.5% החל מיום 1 בינואר 2017. יחסי ההון המינימליים האמורים יחושבו בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על-ידי המפקח על הבנקים. ביום 26 בדצמבר 2012 אישר דירקטוריון הבנק את היעדים ליחסי הון מינימליים על בסיס הטיטות המוקדמות לחוזר הסופי.

הבנק בוחן את השפעותיהן של הוראות אלו ובכלל זה השפעת הוראות המעבר המדורגות שנקבעו.

אומדן ההשפעה הצפוי ליום 30 בספטמבר 2013 בהנחת יישום מלא של ההוראות הינו קיטון ביחס הון עצמי רובד 1 בין 0.3% לבין 0.5%. בשלב זה טרם השלים הבנק את מלוא ההערכות הנדרשת ליישום ההוראה, כולל פיתוח ועדכון כלים ותהליכים מחשוביים שונים. עקב מורכבות ההוראה והתהליכים הנדרשים ליישומה ייתכן כי ההשפעה בפועל תהיה שונה מהאמור לעיל.

ביום 26 באוגוסט 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה בנושא "הוראת שעה - יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל 2 - דרישות גילוי בגין תגמול". הטיטה מפרטת את הגילויים העיקריים שיש לכלול בנושא תגמול - גילויים איכותיים בדבר הגופים המפקחים על התגמול, מידע המתייחס לתכנון ולמבנה של תהליכי התגמול לרבות תיאור הדרכים שבהן הבנק יוצר קשר בין הביצועים לבין רמת התגמול וכן, גילוי כמותי בדבר השווי הכולל של מענקי התגמול הקבועים והמשתנים שהוענקו לנושאי משרה בכירה ולעובדים מרכזיים אחרים. דרישות גילוי אלו יחולו על דוחות שנתיים בלבד, החל מהדוחות לשנת 2014.

ביום 29 באוגוסט 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דרישות גילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון". החוזר מרחיב את דרישות הגילוי וכן מתאים אותן להוראות באזל 3 ויחול החל מהדוחות ליום 31 במרץ 2014. כמו-כן, נקבעה מתכונת גילוי לדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2013.

31 בדצמבר 2012	30 בספטמבר 2013	
במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
26,323	*27,877	הון ליבה
28,745	*30,343	הון רובד 1, לאחר ניכויים
17,801	16,642	הון רובד 2, לאחר ניכויים
46,546	*46,985	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
269,948	272,403	סיכון אשראי
5,557	5,002	סיכונים שוק
21,302	21,819	סיכון תפעולי
296,807	299,224	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
באחוזים		
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
8.87%	9.32%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
9.68%	10.14%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.68%	15.70%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

* בניכוי דיבידנד שהוכרו לאחר תאריך המאזן בסך של 92 מיליוני ש"ח.

יחס הון ליבה ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם ב-9.32% בהשוואה ליחס הון ליבה של 8.87% ליום 31 בדצמבר 2012. הגידול נבע בעיקר מהרווח הנקי לתקופה שקוזז בגין דיבידנד שהוכרו לאחר תאריך המאזן.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם ב-15.70% בהשוואה ליחס הון של 15.68% ליום 31 בדצמבר 2012. ההון הכולל לצורך חישוב יחס הון ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בסך של כ-46,985 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-46,546 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012.

נכסי הסיכון ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו ב-299.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-296.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012.

דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

בישראל מדורג הבנק במטבע מקומי על-ידי חברת S&P מעלות בע"מ" בדירוג (AA+) ועל-ידי חברת מידרוג בדירוג Aaa.

מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע-חוץ טווח קצר	מטבע-חוץ טווח ארוך	סוכנות דירוג
ישראל – סוברני:				
אוגוסט 2013	יציב	P-1	A1	Moody's
ספטמבר 2013	יציב	A-1	A+	S&P
אפריל 2013	יציב	F1	A	Fitch Ratings
בנק הפועלים:				
יוני 2012	יציב	P-1	A2	Moody's
אוגוסט 2013	יציב	A-2	BBB+	S&P
מאי 2013	יציב	F2	A-	Fitch Ratings

בחודש ינואר 2013 חברת הדירוג Moody's אישרה כי העניקה לסניף הבנק בניו-יורק, דירוג זהה לדירוג הבנק, בחודש מאי 2013 חברת הדירוג Fitch אישרה מחדש את דירוג הבנק ללא שינוי. בחודש מאי 2013 חברת הדירוג S&P הורידה את הדירוג המקומי למדינה ל-A+/A-1 ואישררה את דירוג המדינה למטבע-חוץ באותה רמה. אופק דירוג המדינה נותר יציב. בחודש אוגוסט 2013 חברת הדירוג S&P אישרה מחדש את דירוג הבנק ללא שינוי.

סקירה כלכלית ופיננסית

התפתחויות בכלכלה העולמית

בפעילות הכלכלית ברחבי העולם נרשם שיפור יחסי שלווה בהתמתנות הסיכונים הפיננסיים והפוליטיים - תקרת החוב בארצות-הברית הועלתה ברגע האחרון, פרמיות הסיכון של המדינות שהיו במוקד המשבר באירופה נותרו ברמה נמוכה יחסית וחלק משוקי המניות בעולם שברו שיאים היסטוריים. השיפור בקצב הצמיחה לא לווה בשיפור אמיתי בשוקי העבודה במדינות המפותחות. בארצות-הברית שיעור האבטלה ירד מעט לרמה של 7.3% בחודש אוקטובר 2013, אולם קיימת ירידה מדאגה בשיעור ההשתתפות בכוח העבודה, ובגוש האירו נותרה האבטלה ברמה גבוהה של 12.1%.

המשק האמריקני צמח ברבעון השלישי של שנת 2013 בשיעור שנתי של 2.8% והפעילות בענף הנדל"ן התרחבה, אך נתוני התעסוקה חלשים כאמור ובמספר המועסקים החדשים נרשמה עלייה מתונה יחסית. צעדי הממשל האמריקני אומנם הקטינו באופן משמעותי את הגירעון התקציבי השנה אך אי-הסכמה בין הדמוקרטים לרפובליקנים על תקציב המדינה שהביאה באוקטובר השנה לשיטוק השירותים הפדרליים, ואי-העלאת תקרת החוב במועד, חושפים את הבטן הרכה של שיטת הממשל האמריקני, והם צפויים לגרוע מהצמיחה של הרבעון הרביעי. בגוש האירו מתרחבת הצמיחה גם למדינות הפריפריה אך שיעור הצמיחה נותרו נמוכים. הצמיחה הממוצעת בכלכלות גוש האירו האטה ל-0.4% ברבעון השלישי משיעור של 1.3% ברבעון השני. החובות הכבדים עדיין מהווים נטל כבד על הכלכלה והמחאה הציבורית כנגד תוכניות הצנע נמשכת אך נראה שהגישה כלפי יישום מדיניות הצנע השתנתה מעט, וניתן לומר שהמדיניות הפיסקאלית עתה היא יותר תומכת צמיחה. המדיניות המוניטרית במדינות המפותחות נותרה מרחיבה מאוד. בארצות-הברית התוכנית לצמצום רכישות אגרות-החוב על-ידי הבנק המרכזי נדחתה ככל הנראה לשנת 2014, באירופה הופחתה הריבית בחודש נובמבר 2013 לשיעור של 0.25% וביפן נמשכת תוכנית ההרחבה הכמותית.

לצד השיפור והירידה בסיכונים בכלכלות המפותחות, במשקים המתעוררים נרשמה האטה בצמיחה ועלייה בסיכונים שבאו לידי ביטוי גם בהפחתה ניכרת בתחזיות הצמיחה לשנים 2013-2014 על-ידי קרן המטבע הבינלאומית. עם זאת, נתוני החודשים האחרונים היו מעט טובים יותר והם מפיגים מעט מהחשש מהידרדרות מהירה בפעילות, ובסין עלה קצב הצמיחה ברבעון השלישי של שנת 2013 לרמה של 7.8% לעומת 7.5% ברבעון השני.

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

צמיחת המשק הישראלי הואטה ברבעון השלישי של שנת 2013 לרמה שנתית של 2.2% לעומת 4.6% ברבעון השני (שהושפע מתחילת הפקת הגז הטבעי). המקור העיקרי לחולשת הצמיחה היה יצוא הסחורות והשירותים שירד בקצב שנתי של 16.4%, ומנגד חלה עלייה מרשימה בצריכה הפרטית ובהשקעות הריאליות במשק. המגמות בענפי המשק אינן אחידות. ענף התעשייה לדוגמה בולט לשלילה: הן הייצור התעשייתי והן היצוא ירדו ומדד מנהלי הרכש למגזר התעשייה הגיע לרמה נמוכה מאוד שמצביעה על התכווצות הפעילות. ישנם גם אינדיקטורים חיוביים ברבעון השלישי כמו התאוששות ביבוא נכסי השקעה וגם מדד אמון הצרכנים עלה, כנראה על רקע עליות השערים בשווקים הפיננסיים והמצב הטוב של שוק העבודה. הביקושים לדירות שמרו אף הם על רמה גבוהה ויציבה. המפקח על הבנקים הטיל מגבלה נוספת על שוק המשכנתאות ולפיה גובה החזר המשכנתא לא יעלה על 50% מההכנסות של משק הבית. מצב שוק העבודה מוסיף להיות מעודד, כך לפחות על-פי סקר כוח אדם של הלמ"ס - שיעור האבטלה ירד בחודש ספטמבר לרמה של 6.0%, תוך המשך עלייה במספר המועסקים. מנגד נתוני משרות השכר של הביטוח לאומי מצביעים על האטה בגידול התעסוקה בחודשים האחרונים.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2013 וכן עד לפרסום דוח זה חלו מספר התפתחויות גיאופוליטיות שצמצמו ככל הנראה את סיכויי המשק, לפחות בטווח הזמן הקצר. סוריה הגיעה להסכמה עם מדינות המערב על הוצאת כל הנשק הכימי מתחומה, וכן נפתח דיאלוג בין ארצות-הברית ומדינות המערב לאירן בנושא הנשק הגרעיני. פרמיות הסיכון של ישראל בשווקים הפיננסיים פחתו.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית

תמונת המצב הפיסקאלית השתנתה מאוד במהלך הרבעון השלישי של השנה. גביית המס גדלה בעקבות מספר עסקות מכירה גדולות של חברות במשק שהביאו לגביית מס חריגה, וכן הודות לצריכה פרטית מוגברת טרם העלאת שיעורי המסים העקיפים. יחד עם זאת, נראה שגביית המס הייתה גבוהה גם ללא הגורמים החד-פעמיים, נתון שהוא מפתיע במידה מסוימת בשל האינדיקטורים הכלכליים שהצביעו על האטה מסוימת. הגרעון התקציבי בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה עמד על 14.1 מיליארד ש"ח לעומת 20.2 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הלמ"ס ביצעה שינוי בשיטת המדידה של התוצר והדבר הביא להגדלה של התוצר המקומי הגולמי בשיעור של כ-7%. המשק הישראלי, כמובן, נשאר אותו משק, אך כשמחשבים את יחס הגירעון הצפוי השנה לתוצר המעודכן מקבלים עתה תוצאה שונה, הגרעון ב-12 החודשים שהסתיימו בספטמבר 2013 עמד על 3.2% מהתמ"ג, בעוד שהיעד לשנת 2013 הוא 4.65%.

ריבית בנק ישראל נותרה ברבעון השלישי ברמה של 1.25% ובחודש אוקטובר הופחתה ל-1%. המדיניות המוניטארית היא מרחיבה מאוד והיא מושפעת ממדיניות דומה בכל המדינות המפותחות. האינפלציה והציפיות לאינפלציה נמצאות בגבול היעד, דבר שאפשר שמירה על ריבית נמוכה לאורך זמן. לייסוף בשער החליפין של השקל היה משקל גדול בהחלטה להפחית את הריבית בחודש אוקטובר. שוק ההון צופה שריבית בנק ישראל תיוותר ברמה זו בשנה הקרובה.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן עלה במהלך הרבעון השלישי בשיעור של 0.5% (לפי מדד בגין). ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש ספטמבר עלה המדד בשיעור של 1.3%. האינפלציה הנמוכה בשנה האחרונה הושפעה מגורמים כמו ייסוף בשער החליפין של השקל והרפורמה בענף התקשורת. מנגד, מחירי המזון התייקרו בשנה האחרונה בשיעור של 6% ומחירי הדיור (שכר-דירה) ב-2.7%. מחירי הדירות בבעלות, שאינם נכללים במדד המחירים לצרכן עלו ב-12 החודשים האחרונים בשיעור של 9.3%. מדד המחירים לחודש אוקטובר עלה ב-0.3%.

שער החליפין של השקל יוסף ברבעון השלישי בשיעור של 2.2% מול הדולר האמריקאי ו-0.7% מול סל המטבעות האפקטיבי. בשנה האחרונה יוסף השקל בשיעור של 10% מול סל המטבעות. הכוחות שפועלים לייסוף השקל הם העודף הגדול בחשבון השוטף של מאזן התשלומים והשקעות ישירות נרחבות בישראל. לתחילת הזרמת הגז ממאגר תמר ברבעון השני של השנה הייתה תרומה לעודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים, ובהקשר זה יש לציין שבחודש אוקטובר בניץ אישר למעשה את החלטת הממשלה להתיר יצוא גז טבעי של 40% מהמאגרים המוכחים. בנק ישראל המשיך במדיניות רכישת מטבע-החוץ בהיקף של כ-1.6 מיליארד דולר, מהם 780 מיליון דולר בהתאם לתוכנית לרכישת מטבע-חוץ בכדי לצמצם את השפעת הגז הטבעי על שער החליפין. בנק ישראל הודיע כי במסגרת תוכנית זו ירכוש בשנת 2014 סכום של 3.5 מיליארד דולר.

שוקי הכספים וההון

ברבעון השלישי של שנת 2013 נרשמו עליות שערים במרבית שוקי המניות בעולם. במדד ה-S&P 500 נמשכה המגמה החיובית מתחילת השנה והוא עלה ב-4.7% והשלים עלייה של 18% מתחילת השנה (במונחי דולר). בשווקים המתעוררים ובאלו באירופה השתנתה המגמה השלילית שאפיינה את המחצית הראשונה של השנה, מדד השווקים המתעוררים עלה ב-5.9% (במונחים דולריים) ומדד המניות האירופי הנקוב באירו עלה בשיעור של 6.6%. מדד ת"א 100 עלה ברבעון השלישי בשיעור של 6.6% והשלים עלייה של 8.9% מתחילת השנה (במונחי שקל). עליות השערים בתל-אביב לוו בעלייה במחזורי המסחר היומיים במניות, שהגיעו בספטמבר לרמה של 1.35 מיליארד ש"ח לעומת 1.1 מיליארד ש"ח בממוצע ברבעון הקודם.

שוק אגרות-החוב הושפע מהריבית הנמוכה ומהירידה בציפיות לאינפלציה ואופיין בעליות שערים. מדד אגרות-החוב הצמודות הממשלתיות עלה בשיעור של 1.4% ומדד אגרות-החוב השקליות עלה בכ-0.8%. מדד אגרות-החוב הקונצרניות עלה בכ-3%, ומרווחי התשואה לעומת אגרות-החוב הממשלתיות נותרו נמוכים. ירידה נרשמה בגיוסי החוב של המגזר העסקי בשוק ההון (ללא בנקים וחברות ביטוח) כ-5.3 מיליארד ש"ח ברבעון השלישי של השנה, נמוך מממוצע ההנפקות החדשי במחצית הראשונה שעומד על כ-2.6 מיליארד ש"ח.

להלן נתונים על שינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין:

לשנת 2012	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2012	2013	2012	2013	
1.4%	2.1%	2.0%	0.9%	1.3%	שיעור עליית מדד המחירים הידוע
(2.3%)	2.4%	(5.3%)	(0.3%)	(2.2%)	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארצות-הברית
2.5%	7.7%	(5.5%)	3.4%	3.4%	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה סטרלינג
0.4%	3.1%	(4.2%)	2.0%	2.2%	שיעור עליית (ירידת) שער הפרנק השוויצרי
(0.4%)	2.6%	(3.0%)	2.7%	1.1%	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
5.0%	9.5%	(16.7%)	1.0%	(7.5%)	שיעור עליית (ירידת) הלירה התורכית

להלן נתונים על ריבית בנק ישראל:

30.09.12	31.12.12	31.03.13	30.06.13	30.09.13	
2.25%	2.00%	1.75%	1.25%	1.25%	שיעור הריבית בסוף התקופה

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 1 לתמצית דוחות כספיים אלה ובביאור 1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012. ביישום של כללי החשבונאות, בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. ייתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, בכל הקשור למדיניות החשבונאית, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה, כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים, אשר מפורטת בדוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012, למעט האמור בביאור 1(ג)5 לתמצית הדוחות הכספיים בדבר הנחיה של המפקח על הבנקים בנושא הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיר, אשר יושמה על-ידי הבנק כבר ברבעון הראשון של שנת 2013.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון הבנק הינו האורגן המופקד על בקרת העל בבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 29 ביוני 2006 וכן על אישור הדוחות הכספיים שלו, כנדרש בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא הדירקטוריון ("הוראה 301").

ועדת הביקורת של הדירקטוריון הינה הוועדה אשר דנה ובוחנת את טיטות הדוחות הכספיים המוצגים בפניה וממליצה לדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים, כנדרש בהוראות תקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010 ובהתאמה גם להוראה 301.

כמו-כן, דנה בדוחות הכספיים ועדת הדירקטוריון לכספים ותשקיפים, אשר בוחנת את הדוחות הכספיים בעיקר מהיבטים עסקיים כלכליים, לרבות בחינת התוצאות המדווחות תוך השוואה לתמצית התקציב ותכניות העבודה של הבנק.

ועדת הביקורת מקבלת דיווח ומקימת דיון על ליקויים וחולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדוחות הכספיים, אם וככל שנמצאו, וכן מקבלת דיווח על כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, אם וככל שתהיה, בה מעורבת הנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, כנדרש על-פי הוראה 645 להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים - הצהרה לגבי גילוי.

ועדת הביקורת בוחנת את הסוגיות המהותיות והאומדנים הקריטיים שיושמו בדוחות הכספיים; את סבירות הנתונים; את המדיניות החשבונאית שיושמה, את השינויים שחלו בה, אם חלו; וכן את יישום עיקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה, זאת באמצעות הצגה מפורטת של הנושאים על-ידי נושאי משרה ואחרים בבנק, לרבות: המנכ"ל, הממונה על החטיבה הפיננסית (CFO) והחשבונאי הראשי של הבנק.

כן דנה ועדת הביקורת, במסגרת הדיון בדוחות הכספיים, בחובות הבעייתיים של הבנק, בוחנת את שווי החזקות הבנק בניירות-ערך, דנה בהפרשות לירידת-ערך, שהינה בעלת אופי אחר מזמני, של ניירות-ערך ובהוצאות בגין הפסדי אשראי של הבנק, כן דנה ועדת הביקורת ובוחנת את חשיפות הבנק לסיכונים ואת דרך השתקפותם והשפעתם על הדוחות הכספיים.

לישיבות ועדת הביקורת, כמו גם לישיבות הדירקטוריון, בהן נדונים ומאושרים הדוחות הכספיים, מוזמנים רואי החשבון המבקרים של הבנק זיו האפט, רואי חשבון וסומך חייקין, רואי חשבון והם נוכחים בכל הישיבות האלה. כן מוזמן המבקר הפנימי של הבנק, לדיוני ועדת הביקורת והדירקטוריון בנושא אישור הדוחות הכספיים.

שמות חברי ועדת הביקורת וועדת כספים ותשקיפים ומיומנותם, מפורטים בפרק "עבודת הדירקטוריון" ובפרק "דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" בדוחות הכספיים לשנת 2012.

ועדת הביקורת וועדת כספים ותשקיפים קיימו דיונים בגין הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2013, ככל שנדרש. ועדת הביקורת הציגה את המלצותיה בפני הדירקטוריון קודם למועד שבו הדירקטוריון דן בדוחות הכספיים.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השלישי של שנת 2013 הסתכם בסך של 653 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 625 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השלישי של שנת 2013 הסתכמה ב-9.6% בחישוב שנתי בהשוואה ל-10.2% ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בכ-1,929 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,891 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמה ב-9.5% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-10.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
	30.09.12	30.09.12 30.09.13	30.09.12	30.06.13	30.09.12	30.06.13	30.09.13	
%-ב	במיליוני ש"ח		%ב-		במיליוני ש"ח			
(10.9%)	11,449	10,206	(6.0%)	7.9%	3,929	3,423	3,694	הכנסות ריבית
19.7%	(5,233)	(4,203)	11.4%	(14.0%)	(1,821)	(1,415)	(1,613)	הוצאות ריבית
(3.4%)	6,216	6,003	(1.3%)	3.6%	2,108	2,008	2,081	הכנסות ריבית, נטו
294.3%	88	347	414.3%	(78.6%)	7	168	36	הכנסות מימון שאינן מריבית
0.7%	6,304	6,350	0.1%	(2.7%)	2,115	2,176	2,117	רווח מימוני, נטו*
0.0%	933	933	31.1%	24.6%	286	301	375	הוצאות בגין הפסדי אשראי
								רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
0.9%	5,371	5,417	(4.8%)	(7.1%)	1,829	1,875	1,742	עמלות והכנסות אחרות*
(1.6%)	3,908	3,847	(4.3%)	(0.3%)	1,335	1,282	1,278	הוצאות תפעוליות ואחרות
(1.1%)	6,471	6,403	(5.2%)	(0.1%)	2,249	2,135	2,133	רווח לפני מסים
1.9%	2,808	2,861	(3.1%)	(13.2%)	915	1,022	887	הפרשה למסים על הרווח
10.2%	876	965	(11.7%)	(34.7%)	281	380	248	חלקו של הבנק ברווחים (בהפסדים) של חברות כלולות לאחר מסים
	2	4			2	1	(1)	רווח נקי:
								לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1.8%)	1,934	1,900	0.3%	(0.8%)	636	643	638	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
167.4%	(43)	29	236.4%	25.0%	(11)	12	15	המיוחס לבעלי מניות הבנק
2.0%	1,891	1,929	4.5%	(0.3%)	625	655	653	תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק
	10.3%	9.5%			10.2%	9.9%	9.6%	

* סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות שאינן מריבית לרווח המימוני, נטו.

התפתחות הכנסות והוצאות

הרווח המימוני נטו:

בכדי לנתח את הרווח מפעילות שוטפת הנובע מפעילויות מימון יש לנתח את רווחי המימון הנובעים מכלל הנכסים וההתחייבויות של הבנק. סיכום של סך רווחים אלו מאפשר קיזוז של חשיפות הבאות לידי ביטוי בסעיפים שונים של הכנסות המימון, וכתוצאה מכך מאפשר בחינה טובה יותר של הרווח מפעילות שוטפת. רווחים אלו כוללים את הכנסות הריבית, נטו, בצרוף הכנסות המימון שאינן מריבית. סכום זה כולל את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי בניהול החשיפות של הבנק. הכנסות מנגזרים כוללות, בין השאר, את השפעות ערך הזמן בשווי ההוגן של נגזרים המקזזות את חשיפות הריבית המאזניות וכן את השפעות שיעור עליית המדד הידוע בגין יתרות נגזרים המקזזות את חשיפות המדד בגין היתרות המאזניות.

להלן פרטים לגבי הרכב הרווח המימוני, נטו:

		2012			2013			
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי
במיליוני ש"ח								
	הכנסות ריבית	3,374	4,146	3,929	2,897	3,089	3,423	3,694
	הוצאות ריבית	(1,412)	(2,000)	(1,821)	(953)	(1,175)	(1,415)	(1,613)
	הכנסות ריבית, נטו	1,962	2,146	2,108	1,944	1,914	2,008	2,081
	הכנסות מימון שאינן מריבית	186	(105)	7	167	143	168	36
	סך הרווח המימוני, נטו	2,148	2,041	2,115	2,111	2,057	2,176	2,117
	שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	30.09.12	30.09.12	30.09.13				
	ב-%	(10.9%)	11,449	10,206				
		19.7%	(5,233)	(4,203)				
		(3.4%)	6,216	6,003				
	הכנסות מימון שאינן מריבית	294.3%	88	347				
	סך הרווח המימוני, נטו	0.7%	6,304	6,350				

הרווח המימוני, נטו הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2013 ב-2,117 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,115 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח המימוני נותר ללא שינוי מהותי. ברווח מפעילות שוטפת חלה ירידה לעומת התקופה המקבילה אשתקד הנובעת בעיקר מירידת הריבית במשק. מנגד, חלה עלייה ברווח מהשקעות במניות. כמו-כן, חלה עלייה בהכנסות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל.

להלן ההתפתחות הרבעונית של סך הרווח המימוני, נטו:

2012				2013			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
1,929	2,025	2,024	1,755	1,773	1,864	1,922	רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾
49	59	49	190	124	214	50	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
56	-	4	30	52	1	55	רווח מהשקעות במניות
77	2	8	27	63	34	21	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽²⁾
19	31	32	36	21	40	43	הכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר
18	(76)	(2)	73	24	23	26	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ⁽³⁾
2,148	2,041	2,115	2,111	2,057	2,176	2,117	רווח מימוני, נטו

להלן ההתפתחות של סך הרווח המימוני, נטו לתקופה ינואר-ספטמבר 2013 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		
30.09.12	30.09.12	30.09.13	
%-ב	במיליוני ש"ח		
(7.0%)	5,978	5,559	רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾
147.1%	157	388	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
80.0%	60	108	רווח מהשקעות במניות
35.6%	87	118	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽²⁾
26.8%	82	104	הכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר
221.7%	(60)	73	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ⁽³⁾
0.7%	6,304	6,350	רווח מימוני, נטו

- (1) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.
- (2) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה. התגודות בסעיף נבעה בעיקר כתוצאה משינויים בריבית במגזר הצמוד למדד.
- (3) השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב ההפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

להלן התפתחות סך הרווח המימוני, נטו, לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי, לפי מגזרי פעילות עיקריים⁽¹⁾:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
	30.09.12	*30.09.12	30.09.12	30.06.13	*30.09.12	30.06.13	30.09.13	
%-ב	במיליוני ש"ח		% -ב		במיליוני ש"ח			
(3.7%)	1,681	1,618	(4.8%)	(2.0%)	560	544	533	מגזר משקי הבית
(18.0%)	968	794	(20.6%)	(2.3%)	316	257	251	מגזר הבנקאות הפרטית
(0.1%)	844	843	0.4%	1.4%	284	281	285	מגזר עסקים קטנים
7.0%	583	624	8.5%	3.8%	200	209	217	המגזר המסחרי
(6.0%)	1,744	1,640	(13.4%)	(8.6%)	598	567	518	המגזר העסקי
71.7%	484	831	99.4%	(1.6%)	157	318	313	מגזר ניהול פיננסי
0.7%	6,304	6,350	0.1%	(2.7%)	2,115	2,176	2,117	סך-הכל רווח מימוני, נטו

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
(1) רווח מימוני, נטו כולל סכום של הכנסות הריבית נטו בצירוף הכנסות המימון שאינן מריבית, כאמור לעיל.

הירידה ברווח המימוני במגזרי הבנקאות הקמעונאית בישראל ברבעון השלישי של שנת 2013 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובעת בעיקר מירידה בריבית במשק. הירידה קוזזה בשל עלייה בהיקפי האשראי במגזר. הירידה ברווח המימוני, נטו במגזר העסקי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נבעה מירידה בהיקפי האשראי לעומת זאת ברווח המימוני, נטו במגזר המסחרי חלה עלייה הנובעת מגידול בהיקף האשראי. הגידול ברווח המימוני במגזר הניהול הפיננסי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע מעלייה ברווח מהשקעה במניות, מעלייה בהכנסות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ומעלייה בהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. כמו-כן, חלה עלייה בהכנסות ההון הפיננסי במגזר הצמוד למדד כתוצאה משינויים במדד הידוע.

ביום 23 בדצמבר 2012 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "תוספת 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית". התיקונים המפורטים בחוזר מעדכנים את מתכונת הדיווח בתוספת זו בעקבות עדכון בשנת 2012 של מתכונת דוח רווח והפסד החדשה. כניסתו לתוקף של החוזר הינה החל מיום 1 בינואר 2013 בדרך של יישום למפרע, מספרי השוואה הותאמו מחדש. להלן השינויים העיקריים:

1. הכנסות והוצאות ריבית - הכנסות והוצאות ריבית שנכללות בתוספת 1 במתכונת החדשה הינן זהות להכנסות והוצאות ריבית בדוח רווח והפסד.
2. שינוי שיטת ההצגה - בהתאם למתכונת החדשה הדיווח מבדיל בין פעילות מקומית (ישראל) לבין פעילות בחו"ל. הצגת הפעילות המקומית לפי מטבעות (מטבע ישראלי לא-צמוד, מטבע ישראלי צמוד למדד ומטבע-חוץ) ניתנת כמידע נוסף בהתייחס לסך הנכסים ולסך ההתחייבויות.
3. הצגת נכסים והתחייבויות כספיים נושאים ריבית - בהתאם למתכונת החדשה נכסים והתחייבויות כספיים שאינם נושאים ריבית יוצגו בנפרד כיתרות שאינן נושאות ריבית. חישוב פער הריבית מבוסס רק על יתרות מאזניות נושאות ריבית.
4. ניתוח השינויים בשיעורי ההכנסה וההוצאה - במתכונת החדשה מדווחים השינויים בהכנסות והוצאות הריבית, תוך הבחנה בין שינויים המיוחסים לכמויות (היקפים) לבין שינויים המיוחסים למחירים.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.09.12	30.09.13	30.09.12	30.09.13	
4.78%	4.08%	4.87%	4.43%	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית
2.49%	1.95%	2.56%	2.25%	שיעור הוצאה על התחייבויות נושאות ריבית
2.29%	2.13%	2.31%	2.18%	פער הריבית הכולל
2.59%	2.39%	2.59%	2.48%	יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית

כתוצאה מירידת הריבית במשך חלה ירידה בשיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית וירידה בשיעור הוצאה על התחייבויות נושאות ריבית. הירידה בפער בריבית נבעה מירידה במרווחים הפיננסיים בפקדונות. כתוצאה מכך, חלה ירידה גם ביחס שבין סך ההכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית.

מניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית בין הרבעון השלישי של שנת 2013 לבין הרבעון השלישי של שנת 2012 עולה כי השינויים בכמויות (היקף יתרות מאזניות ממוצעות) גרמו לגידול בסך של 56 מיליון ש"ח והשינויים במחירים גרמו לקטיון בסך של 83 מיליון ש"ח.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2013 ב-375 מיליון ש"ח בהשוואה ל-286 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני נרשמה ברבעון השלישי של שנת 2013 הוצאה, נטו, בסך 101 מיליון ש"ח שנבעה מהוצאה בסך 248 מיליון ש"ח בניכוי קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית בסך של 147 מיליון ש"ח. בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני ברבעון המקביל אשתקד נרשמה הוצאה, נטו, בסך 172 מיליון ש"ח שנבע מהוצאה בסך 351 מיליון ש"ח בניכוי קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית בסך של 179 מיליון ש"ח. ההוצאה בגין הפסדי אשראי עבור חובות הנבחנים על בסיס קבוצתי הסתכמה בסך של כ-274 מיליון ש"ח בהשוואה ל-114 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

בעקבות הוראת המפקח על הבנקים בדבר "עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדירור" הקדים הבנק את יישום ההוראה ברבעון הראשון של שנת 2013 והעמיד את ההפרשה הראשונית על השיעור המינימלי הנדרש של 0.35% מההלוואות לדירור, בסך של 84 מיליון ש"ח באותו מועד.

בנוגע למרכיבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי, ראה ביאור 3 בתמצית לדוחות הכספיים.

להלן הוצאה הרבעונית להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים**:

2012		2013					
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון שני
במיליוני ש"ח							
463	513	351	297	273	240	248	הוצאות להפסדי אשראי בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני
(294)	(252)	(179)	(240)	(247)	(143)	(147)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
169	261	172	57	26	97	101	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני
134	83	114	(3)	231	204	274	הוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו, של חובות הנבחנים על בסיס קבוצתי
303	344	286	54	257	301	375	סך-הכל הוצאה להפסדי אשראי*
* מזה:							
238	218	225	(8)	154	210	328	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי עסקי
3	6	4	16	84	13	12	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
62	120	56	46	18	77	37	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
-	-	1	-	1	1	(2)	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
303	344	286	54	257	301	375	סך-הכל הוצאה להפסדי אשראי
שיעור הוצאה מסך האשראי לציבור***:							
0.49%	0.55%	0.45%	0.09%	0.41%	0.48%	0.59%	שיעור הוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.57%	0.57%	0.08%	0.31%	0.81%	0.20%	0.23%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
35.38%	35.87%	4.81%	19.09%	53.86%	12.55%	13.69%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

** לרבות בגין אשראי לדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.
*** על בסיס שנתי.

להלן התפתחות הוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות עיקריים:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
*30.09.12	30.09.13	*30.09.12	30.06.13	30.09.13	
במיליוני ש"ח					
186	209	58	73	45	מגזר משקי הבית
22	46	5	7	13	מגזר הבנקאות הפרטית
103	101	33	28	45	מגזר עסקים קטנים
101	17	24	** (10)	(6)	המגזר המסחרי
533	560	178	** 203	278	המגזר העסקי
(12)	-	(12)	-	-	מגזר ניהול פיננסי
933	933	286	301	375	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
** סווג מחדש.

להלן שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור לפי מגזרי פעילות עיקריים⁽¹⁾:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום				
	*30.09.12	30.09.13	*30.09.12	30.06.13	30.09.13
	ב-%				
מגזר משקי הבית	0.40%	0.43%	0.37%	0.45%	0.28%
מגזר הבנקאות הפרטית	0.10%	0.19%	0.07%	0.09%	0.16%
מגזר עסקים קטנים	0.59%	0.54%	0.56%	0.45%	0.72%
המגזר המסחרי	0.51%	0.08%	0.36%	**0.14%	(0.08%)
המגזר העסקי	0.69%	0.79%	0.70%	**0.87%	1.22%
סך-הכל	0.49%	0.49%	0.45%	0.48%	0.59%

* סוג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

** סוג מחדש.

(1) על בסיס שנתי.

עמלות והכנסות אחרות הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2013 ב-1,278 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,335 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

להלן פירוט של עמלות והכנסות אחרות:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
	30.09.12	30.09.12	30.09.12	30.06.13	30.09.12	30.06.13	30.09.13	
	במיליוני ש"ח		ב-%		במיליוני ש"ח			
עמלות:								
דמי ניהול חשבונות	(1.9%)	728	714	(2.0%)	2.1%	246	236	241
פעילות בניירות-ערך	(11.1%)	756	672	(16.7%)	(5.3%)	257	226	214
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾	12.9%	124	140	13.2%	(12.2%)	38	49	43
ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים ⁽²⁾	(9.5%)	42	38	(14.3%)	(7.7%)	14	13	12
כרטיסי אשראי, נטו	(2.2%)	1,194	1,168	(2.4%)	8.5%	418	376	408
טיפול באשראי	(3.5%)	256	247	(17.9%)	(21.6%)	84	88	69
עמלות מעסקי מימון	16.1%	329	382	11.1%	(0.8%)	117	131	130
הפרשי המרה	2.0%	199	203	1.4%	1.4%	69	69	70
פעילות סחר חוץ	(11.5%)	96	85	3.4%	3.4%	29	29	30
הכנסות נטו משירותי תיקי אשראי	(7.1%)	28	26	(11.1%)	(11.1%)	9	9	8
עמלות ביטוח חיים וביטוח דירות	0.0%	36	36	(7.7%)	0.0%	13	12	12
עמלות אחרות	6.8%	44	47	0.0%	6.3%	17	16	17
סך-הכל עמלות	(1.9%)	3,832	3,758	(4.3%)	0.0%	1,311	1,254	1,254
הכנסות אחרות	17.1%	76	89	0.0%	(14.3%)	24	28	24
סך-הכל עמלות והכנסות אחרות	(1.6%)	3,908	3,847	(4.3%)	(0.3%)	1,335	1,282	1,278

(1) בעיקר קרנות נאמנות.

(2) בעיקר בגין שירותי ניהול ותפעול הניתנים לקופות-גמל.

העמלות הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2013 ב-1,254 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,311 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. עיקר הירידה נבעה מקיטון בסעיף פעילות בניירות-ערך ומהשפעת התיקון לכלכלי הבנקאות (שירות ללקוח), הביא לביטולן ושינוי של מספר עמלות. ירידה זו קוזזה על-ידי גידול בעמלות מעסקי מימון כתוצאה מעלייה בעמלות מערביות להבטחת אשראי ועמלות מערביות לדיור.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2013 ב-2,133 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,249 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.09.12	30.09.12	30.09.12	30.06.13	30.09.12	30.06.13	30.09.13
%-ב	במיליוני ש"ח		% -ב		במיליוני ש"ח		
הוצאות שכר:							
(0.2%)	3,306	3,300	(5.1%)	(0.5%)	1,131	1,078	1,073
(8.5%)	426	390	(17.4%)	(7.2%)	172	153	142
(1.1%)	3,732	3,690	(6.8%)	(1.3%)	1,303	1,231	1,215
1.0%	1,197	1,209	1.9%	8.4%	419	394	427
הפחתות וירידות-ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין							
12.5%	8	9	0.0%	0.0%	3	3	3
(2.5%)	1,534	1,495	(6.9%)	(3.7%)	524	507	488
(1.1%)	6,471	6,403	(5.2%)	(0.1%)	2,249	2,135	2,133

הוצאות השכר ברבעון השלישי של שנת 2013 הסתכמו ב-1,215 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,303 ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע מחיסכון בעלויות שוטפות כתוצאה מהתייעלות ומירידה בהפרשה למענקים. ירידה זו קוזזה כתוצאה מהשפעות הסכם השכר עם אירגון העובדים שנחתם בחודש מרץ 2013.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה ברבעון השלישי של שנת 2013 בסך של 248 מיליון ש"ח בהשוואה ל-281 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

ההפרשה למס ברבעון השלישי של 2013 ירדה בסך של כ-95 מיליון ש"ח כתוצאה מהשינוי הצפוי בשיעור מס החברות שגרם לגידול ביתרת המסים הנדחים לקבל. שיעור המס האפקטיבי ברבעון השלישי של שנת 2013 הגיע ל-28.0% בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 36.2%, וזאת בעיקר כאמור עקב השינוי הצפוי במס החברות כאמור לעיל. לפרטים בדבר שינויים בשיעור מס ערך מוסף ושינויים צפויים בשיעור מס חברות ראה ביאור 17 בתמצית הדוחות הכספיים.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2013 בסך של 653 מיליון ש"ח בהשוואה ל-625 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2013 ב-0.50 ש"ח בהשוואה ל-0.47 ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק

המאזן המאוחד ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם ב-374.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-376.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי מיום		יתרה ליום			
31.12.12	30.06.13	31.12.12	30.06.13	30.09.13	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(0.6%)	(1.1%)	376,388	378,483	374,216	סך-כל הנכסים
0.1%	0.9%	249,182	247,120	249,341	אשראי לציבור, נטו
(21.6%)	(11.2%)	55,301	48,818	43,361	מזומנים ופיקדונות בבנקים
17.1%	(0.2%)	52,070	61,137	60,998	ניירות-ערך
(0.7%)	(1.8%)	271,411	274,601	269,632	פיקדונות הציבור
(2.4%)	(2.9%)	35,677	35,874	34,819	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
6.1%	2.1%	26,755	27,808	28,391	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

ב. להלן התפתחות בסעיפים חוץ-מאזניים עיקריים:

שינוי מיום		יתרה ליום			
31.12.12	30.06.13	31.12.12	30.06.13	30.09.13	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(19.0%)	(14.5%)	1,460	1,383	1,183	1. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים: אשראי תעודות
8.4%	0.2%	40,694	44,035	44,123	ערבויות והתחייבויות אחרות
(3.4%)	(0.3%)	32,343	31,350	31,246	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק
(3.5%)	(8.0%)	10,279	10,778	9,918	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות בנקים אחרים
1.8%	0.2%	36,090	36,686	36,750	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
2.9%	3.6%	46,861	46,572	48,228	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
3.8%	(10.9%)	361,689	421,101	375,395	2. מכשירים נגזרים (סכומי ערך נקוב): חוזי ריבית
9.1%	(2.5%)	206,635	231,186	225,485	חוזי מטבע-חוץ
5.6%	21.8%	26,425	22,907	27,893	חוזים בגין מניות
(51.7%)	(14.2%)	3,820	2,149	1,844	חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)
5.4%	(6.9%)	598,569	677,343	630,617	סך-הכל ערך נקוב נגזרים

ג. להלן התפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי ניהול תפעול ו/או משמורת:

שינוי	יתרה ליום		
	31.12.12	30.09.13	
ב- %	במיליוני ש"ח		
8.6%	694,878	754,584	בתיקי ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
32.5%	47,687	63,205	בקרנות נאמנות
6.6%	79,444	84,657	סך הנכסים של קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול
9.8%	822,009	902,446	סך-הכל

(1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהם מעניקה קבוצת הבנק שירותי תפעול.
 (2) לא כולל קרנות נאמנות המוחזקות על-ידי לקוחות הבנק.

אשראי לציבור, נטו

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם ב-249.3 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-249.2 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של כ-0.1%.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום	שינוי	יתרה ליום				
		31.12.12	30.09.13			
ב- %	במיליוני ש"ח					
59.6%	62.0%	4.0%	5,872	148,633	154,505	מטבע ישראלי לא-צמוד
22.8%	22.5%	(1.3%)	(759)	56,878	56,119	מטבע ישראלי צמוד למדד
17.5%	15.4%	(11.5%)	(5,000)	43,523	38,523	מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
0.1%	0.1%	31.1%	46	148	194	פריטים לא-כספיים
100.0%	100.0%	0.1%	159	249,182	249,341	סך-הכל

האשראי במגזר השקלי הלא-צמוד עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-5.9 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של כ-4.0%. הגידול נובע מעלייה באשראי הקמעונאי, הלוואות לדירור ואשראי עסקי.

האשראי במגזר השקלי הצמוד למדד ירד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-0.8 מיליארד ש"ח, קיטון בשיעור של כ-1.3%. עיקר הקיטון נובע מירידה באשראי העסקי אשר קוזזה על-ידי עלייה בהלוואות לדירור.

האשראי במגזר מטבע-חוץ (כולל הצמוד למטבע-חוץ) ירד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-5.0 מיליארד ש"ח, קיטון בשיעור של כ-11.5%. הקיטון נובע בעיקר מירידה באשראי העסקי וירידה באשראי מפעילות הבנק בחו"ל.

שינוי מיום		יתרה ליום		30.09.13	
30.09.12	31.12.12	*30.09.12	31.12.12		
ב-%		במיליוני ש"ח			
3.6%	2.6%	63,423	64,063	65,726	מגזר משקי הבית
6.5%	4.3%	30,879	31,528	32,892	מגזר הבנקאות הפרטית
7.0%	4.3%	23,684	24,303	25,349	מגזר עסקים קטנים
12.2%	11.0%	26,763	27,056	30,021	המגזר המסחרי
(9.6%)	(7.0%)	100,559	97,757	90,877	המגזר העסקי
(2.6%)	0.0%	4,596	4,475	4,476	אחרים והתאמות
(0.2%)	0.1%	249,904	249,182	249,341	סך-הכל
מזה אשראי צרכני בישראל ללא הלוואות לדיור:					
4.3%	2.4%	27,123	27,626	28,276	מגזר משקי הבית
4.6%	1.7%	11,308	11,624	11,827	מגזר הבנקאות הפרטית
6.0%	3.4%	19,526	20,007	20,694	מגזר עסקים קטנים
4.9%	2.6%	57,957	59,257	60,797	סך-הכל
הלוואות לדיור בישראל:					
3.3%	2.8%	35,922	36,099	37,112	מגזר משקי הבית
18.9%	14.0%	12,786	13,328	15,200	מגזר הבנקאות הפרטית
12.0%	8.4%	4,158	4,296	4,655	מגזר העסקים הקטנים
7.8%	6.0%	52,866	53,723	56,967	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

להלן נתונים בדבר יתרת הלוואות לדיור וכן בדבר ביצועים (לרבות הלוואות שמוחזרו), בחלוקה להלוואות מכספי הבנק והלוואות מכספי האוצר, כל זאת בהתייחס לפעילות בישראל:

יתרה ליום		
30.09.12	31.12.12	30.09.13
במיליוני ש"ח		
יתרות אשראי		
53,254	54,060	57,395
הלוואות מכספי הבנק		
4,593	4,365	3,833
הלוואות מכספי האוצר*		
320	301	267
מענקים מכספי האוצר*		
58,167	58,726	61,495
סך-הכל		

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לשנה שהסתיימה ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום
30.09.12	31.12.12	30.09.13
במיליוני ש"ח		

ביצועי הלוואות לדיור		
הלוואות מכספי האוצר:		
25	35	25
הלוואות		
6	9	16
מענקים		
31	44	41
סך-הכל מכספי האוצר		
8,612	11,541	8,767
סך-הכל הלוואות מכספי הבנק		
8,643	11,585	8,808
סך-הכל הלוואות חדשות		
1,279	1,863	1,909
הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק		
9,922	13,448	10,717
סך-הכל הלוואות שניתנו		

* סכום זה אינו נכלל במסגרת היתרות המאזניות לציבור.

התפתחות יתרות אשראי לדיור

מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק*:

שיעור שינוי בתקופה	סך-הכל	מגזר מטבע-חוץ		מגזר צמוד מדד				מגזר לא-צמוד				
		ריבית משתנה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		
		יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח	יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח	יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח	יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח	יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח	יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח	יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח	יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח	יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח	יתרה חוב רשומה במיליוני ש"ח	
6.2%	57,395	1.7%	986	40.0%	22,995	22.4%	12,842	32.5%	18,646	3.4%	1,926	30.09.13
9.8%	54,060	2.1%	1,142	39.0%	21,086	24.7%	13,345	32.1%	17,378	2.1%	1,109	**31.12.12

* לא כולל יתרות בגין חברות בנות בחו"ל (ליום 30 בספטמבר 2013 יתרת חוב רשומה בסך 45 מיליון ש"ח, וליום 31 בדצמבר 2012 יתרת חוב רשומה בסך של 66 מיליון ש"ח).

** סווג מחדש.

היקף החוב הבעייתי

בשנים האחרונות ניכרת יציבות בהיקפי הסכומים בפיגור ובהיקפי הפרשה להפסדי אשראי, וכן ניכרת ירידה מתמשכת בהיקף החוב הבעייתי.

התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי (לא כולל הפרשה קבוצתית)*

שיעור חוב בעייתי	חוב בעייתי במיליוני ש"ח	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור	הפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור במיליוני ש"ח	שיעור הפיגור	סכום בפיגור מעל 90 יום	יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	
1.5%	877	0.5%	286	0.2%	124	57,395	30.09.13
1.8%	980	0.5%	290	0.3%	154	54,060	31.12.12
2.0%	990	0.6%	294	0.3%	151	49,250	31.12.11
2.4%	1,028	0.7%	306	0.4%	157	43,309	31.12.10

* לא כולל יתרות בגין חברות בנות בחו"ל (ליום 30 בספטמבר 2013 יתרת חוב רשומה בסך של 49 מיליון ש"ח וליום 31 בדצמבר 2012 יתרת חוב רשומה בסך של 66 מיליון ש"ח).

כימות ומדידת הסיכון – ביצוע אשראי לדיור

כימות ומדידת סיכון האשראי לדיור מבוצעים במספר רמות: רמת הלקוח הבודד, רמת מוצרים, וכן ברמת כלל תיק האשראי של הבנק. לצורך כך, פותחו וישמו תהליכי כימות ומדידה, המשלבים הערכות מומחים בתחום האשראי לדיור ומודלים סטטיסטיים. במסגרת כימות הסיכון מבוצעת בחינה ממוקדת בנושא בחינת כושר החזר כולל בחינת רגישות לשינויים אפשריים בכושר החזר כתוצאה משינוי אפשרי בשיעור הריבית.

להלן פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק על בסיס רבעוני:

נתוני הלוואות לדיור – שיעור מסך הביצועים החדשים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום				
30.09.12	31.12.12	31.03.13	30.06.13	30.09.13
מאפיינים				
46.6%	45.3%	36.9%	36.6%	36.9%
שיעור מימון מעל 60%				
20.2%	15.1%	12.9%	11.6%	12.5%
שיעור החזר מהכנסה מעל 40% (לרכישה ובהחזר חודשי)				
9.7%	6.7%	4.7%	4.4%	4.2%
שיעור מימון מעל 60% וגם שיעור החזר מעל 40%				
31.0%	30.0%	30.0%	31.0%	31.0%
שיעור הביצועים בריבית המשתנה בתדירות קצרה מ-5 שנים				
6.4%	8.3%	6.8%	4.9%	5.2%
שיעור הלוואות לכל מטרה				
11.1%	12.3%	12.6%	15.7%	14.7%
שיעור הלוואות להשקעה מרכישה				
2.6%	1.9%	1.1%	1.6%	2.1%
שיעור בולט ובלון מרכישה				
665	614	618	643	625
הלוואה ממוצעת לרכישה (באלפי ש"ח)				
17.9	18.3	18.1	17.8	18.4
תקופת פירעון מקורית ממוצעת לרכישה בשנים				

יצוין כי שיעורי המימון חושבו על-פי הוראת דיווח לפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור.

כימות ומדידת הסיכון – תיק אשראי לדיור

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיור בפרמטרים רבים, כגון: התפלגות LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי ושיעור הפיגורים.

הבנק עושה שימוש במודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפרשה הכלכלית הנדרשת בתיק המשכנתאות. בנוסף מבוצעים תרחישי מאמץ על תיק המשכנתאות ומנותחת השפעה על התיק עצמו ועל כלל הבנק.

כמו-כן, קיימים הסדרי ביטוח - ביטוח חיים וביטוח מבנה. בנוסף, בהלוואות שאושרו עד לתאריך 1.11.2012 נהג הבנק לדרוש ביטוח אשראי בהלוואות בהן LTV גבוה משיעור של 75%. החל מתאריך 1.11.2012 לא ניתן לאשר הלוואות בשיעור מימון העולה על 75%. לפרטים נוספים, ראה פרק "מגזר משקי הבית" להלן.

דיון חודשי בנושא סיכוני אשראי לדיור

מתקיים דיון חודשי בהתפתחות המדדים השונים, הן ברמת ביצועי האשראי והן ברמת כלל התיק. זאת, בהתאם לתאבון סיכון כפי שהוגדר על-ידי הנהלת הבנק.

עדכון הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא הלוואות נדל"ן לדיור

לאור הגידול המהיר בתיקי הלוואות בביטחון נכס למגורים ועל רקע העלייה במחירי הדירות פרסם המפקח על הבנקים ביום 21 במרץ 2013 הנחיות לעניין נדל"ן לדיור.

להלן עיקרי ההנחיות:

א. לצורך חישוב יחסי הלימות ההון, הלוואה לדיור משוקללת עד הדוחות לשנת 2012 בשיעור של 35%, למעט הלוואות לדיור מסוימות בעלות רכיב של ריבית משתנה, אשר מחודש אוקטובר 2010 משוקללות ב-100%. על-פי ההנחיה החדשה, הקצאת ההון בגין הלוואות לדיור תעשה לפי שיעורי השקלול שלהלן:

- הלוואות לדיור ששיעור המימון בהן הוא עד 45%, ישוקללו ב-35%, כלל שינוי מהשיעורים הקיימים.
  - הלוואות לדיור ששיעור המימון בהן, גבוה מ-45% ועד 60%, ישוקללו ב-50%, במקום ב-35%.
  - הלוואות לדיור ששיעור המימון בהן, גבוה מ-60% ישוקללו ב-75% לצורכי דרישת הון, במקום ב-35% או ב-100%.
  - במקביל תבוטל הדרישה לשקלול ב-100% הלוואות בהן שיעור המימון עולה על 60% ובסכום של מעל 800 אלפי ש"ח ואשר מרכיב הריבית המשתנה הינו 25%, במקומה, כאמור, יוחל שיעור שקלול של 75%.
- ב. הקצאת ההון הנדרשת בגין ערבויות חוק מכר במקרה שהדירה נמסרה כבר למשתכן תופחת. ערבויות אלה ישוקללו במקדם המרה לאשראי של 10% במקום 20%.
- ג. בנוסף, קובעות ההנחיות דרישה שהיחס שבין יתרת ההפרשה הקבוצתית לבין יתרת הלוואות לדיור יעמוד על שיעור מינימלי של 0.35%. האמור לא חל על הלוואות לדיור אשר קיימת בגינן הפרשה לפי עומק פיגור.
- השינויים בדרישות ההון שנקבעו בהוראה, חלות על הלוואות לדיור שבוצעו מיום 1 בינואר 2013 ואילך. הדרישה בדבר שיעור ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדיור לא תפחת מהשיעור האמור החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2013, על יתרת הלוואות לדיור (הבנק כלל הפרשה זו בספריו כבר בדוחות לרבעון הראשון לשנת 2013). ראה גם ביאור 1(ג)5 לתמצית הדוחות הכספיים.

ביום 1 בספטמבר 2013 נכנסה לתוקף הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא הגבלות על הלוואות לדיור (משכנתאות).

עיקרי ההנחיות הם:

- א. תאגיד בנקאי לא יאשר הלוואה לדיור (משכנתה) כאשר שיעור החזר החודשי של המשכנתה מתוך ההכנסה החודשית של הלווה עולה על 50%. הלוואות לדיור, בהן שיעור החזר החודשי מההכנסה הוא בין 40% ל-50%, ישוקללו ב-100% לצורך חישוב יחס הלימות ההון.
- ב. תאגיד בנקאי לא יאשר הלוואה לדיור שבה יחס בין חלק הלוואה לדיור בריבית משתנה, לבין סך הלוואה, עולה על 66.7% (שני שלישים). המגבלה תחול על הלוואות בריבית משתנה לכל טווחי הזמן, והיא מתווספת להגבלה הקיימת המגבילה לשליש את חלק הלוואה לדיור שניתן בריבית משתנה לתקופה קצרה מ-5 שנים.
- ג. תאגיד בנקאי לא יאשר הלוואה לדיור לתקופה לפירעון סופי העולה על 30 שנים.

סיכון אשראי כולל לפי ענפי משק

הסיכון הכולל של האשראי מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל חובות [אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים], השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין מכשירים נגזרים, ומסיכון אשראי חוץ-מאזני, הכולל ערבויות, עסקות במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

לפרטים נוספים, ראה תוספת 3 לסקירת ההנהלה.

סיכון האשראי הכולל ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם ב-509.2 מיליארד ש"ח.

להלן התפתחות סיכון האשראי הכולל⁽¹⁾ לפי ענפי משק עיקריים:

שיעור השינוי מיום 31.12.12	31 בדצמבר 2012*		30 ביוני 2013		30 בספטמבר 2013		ענף המשק
	שיעור מסך-הכל	סיכון אשראי כולל**	שיעור מסך-הכל	סיכון אשראי כולל**	שיעור מסך-הכל	סיכון אשראי כולל**	
	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	
(2.1%)	0.6%	2,920	0.6%	2,939	0.6%	2,859	חקלאות
1.7%	9.0%	45,039	8.8%	45,442	9.0%	45,821	תעשייה
0.4%	10.2%	50,998	9.9%	50,931	10.1%	51,202	בינו ובנדל"ן - בינוי***
(9.2%)	6.5%	32,775	5.8%	30,182	5.8%	29,745	בינוי ובנדל"ן - פעילויות בנדל"ן
(2.1%)	2.4%	11,758	2.4%	12,245	2.3%	11,507	חשמל ומים
8.0%	6.2%	30,861	6.2%	32,272	6.5%	33,319	מסחר
0.2%	2.0%	9,838	1.9%	9,658	1.9%	9,854	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
5.0%	1.7%	8,334	1.6%	8,372	1.7%	8,751	תחבורה ואחסנה
(4.9%)	2.1%	10,418	1.9%	9,965	1.9%	9,904	תקשורת ושירותי מחשב
(2.9%)	9.7%	48,610	9.3%	47,908	9.3%	47,208	שירותים פיננסיים
7.1%	2.9%	14,605	2.9%	15,233	3.1%	15,645	שירותים עסקיים אחרים
(0.4%)	1.8%	9,232	1.8%	9,281	1.8%	9,192	שירותים ציבוריים וקהילתיים
(0.1%)	55.1%	275,388	53.1%	274,428	54.0%	275,007	סך-הכל מסחרי
4.8%	10.4%	51,864	10.4%	53,737	10.7%	54,379	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
0.8%	16.6%	83,116	16.1%	83,316	16.5%	83,800	אנשים פרטיים - אחר
0.7%	82.1%	410,368	79.6%	411,481	81.2%	413,186	סך-הכל סיכון אשראי לציבור
(7.0%)	8.5%	42,353	9.6%	49,591	7.7%	39,389	סך-הכל בנקים****
20.0%	9.4%	47,154	10.8%	55,643	11.1%	56,600	סך-הכל ממשלות
1.9%	100%	499,875	100%	516,715	100%	509,175	סך-הכל

* הוצג מחדש. נכסים בגין מכשירים נגזרים מוצגים לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

** לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-9,918 מיליוני ש"ח (30.6.13: 10,778 מיליוני ש"ח, 31.12.12: 10,279 מיליוני ש"ח).

*** כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-767 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,685 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה (30.6.13: סיכון אשראי מאזני בסך של כ-680 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,941 מיליוני ש"ח, 31.12.12: סיכון אשראי מאזני בסך של כ-653 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,163 מיליוני ש"ח).

**** לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(1) נתוני סיכון האשראי הכולל מוצגים לפני ניכוי יתרת ההפרשות להפסדי אשראי (על בסיס פרטני וקבוצתי).

ליום 30 בספטמבר 2013 סיכון האשראי הכולל בענפי הבינוי והנדל"ן הסתכם ב-80.9 מיליארד ש"ח.

להלן פילוח סיכון האשראי הכולל של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים:

יתרה ליום 30.09.13			
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי כולל	
במיליוני ש"ח			
1,626	618	2,244	בנייה למסחר ושירותים
530	233	763	בנייה לתעשייה
9,505	23,875	33,380	בנייה לדיוור
22,889	6,196	29,085	נכסים מניבים
8,550	6,925	15,475	אחר
43,100	37,847	80,947	סך-הכל ענפי הבינוי והנדל"ן

להלן פירוט יתרות אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליוני ש"ח לפי ענפי משק ליום 30 בספטמבר 2013:

מספר לוויים	אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל	
במיליוני ש"ח				ענף המשק
4	973	8,273	9,246	תעשייה
2	1,940	1,316	3,256	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	3,356	2,039	5,395	חשמל ומים
2	817	2,410	3,227	מסחר
1	2,448	29	2,477	תקשורת ושירותי מחשב
4	3,793	3,208	7,001	שירותים פיננסיים
14	13,327	17,275	30,602	סך-הכל

סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים

להלן פירוט יתרות סיכון האשראי לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" (להלן: הוראה 313), עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313) ליום 30 בספטמבר 2013:

סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽¹⁾	מזה: סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾	חבות ברוטו ⁽³⁾	ניכויים ⁽⁴⁾	חבות נטו ⁽⁵⁾	שיעור מההון הרגולטורי
במיליוני ש"ח						
ב-%						
קבוצת לווים א'	5,453	2,215	640	77	7,731	16.5%
קבוצת לווים ב'	5,703	2,297	197	333	7,702	16.4%
קבוצת לווים ג'	4,477	3,033	575	107	7,408	15.8%

- לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ויתרות הפרשה להפסדי אשראי שחושבה על בסיס פרטני.
- סיכון האשראי החוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- הסכום כולל ערביות צד ג' מחוץ לקבוצה.
- ניכויים המותרים בהתאם להוראה 313, הכוללים בעיקר פיקדונות המופקדים בבנק, אגרות-חוב שהונפקו על-ידי מדינת ישראל, כתבי שיפוי של מדינת ישראל או גופים פיננסיים המותרים בניכוי.
- הנתונים המוצגים לעיל מייצגים חשיפה לקבוצות לווים והינם לאחר הפחתת הניכויים המותרים בהוראה 313 ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי שחושבה על בסיס פרטני. לפיכך, נתונים אלה אינם ברי השוואה לנתונים בדבר חבות לווים המפורטים בגילויים אחרים בדוח.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" מטילה על הבנק, בין היתר, מגבלה לפיה שיעור ה"חבות" של "ללוה" ושל "קבוצת לווים", כהגדרתם בהוראה, אחר שנוכו מן החבות סכומים שניתן להפחיתם לצורך כך כמפורט בהוראה, לא יעלה על 15% ועל 25% בהתאמה מההון של הבנק המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בנושא "רכיבי ההון". כמו-כן, קובעת ההוראה, כי סך-כל החבויות (לאחר ניכוי סכומים מותרים) של הלווים, קבוצות הלווים וקבוצות הלווים הבנקאיות שחבות כל אחד מהם עולה על שיעור של 10% מהון הבנק, לא יעלה על 120% מהון הבנק. יובהר כי לצורך חישוב החבות, אומצו העקרונות במקדמי המרת האשראי ובניכויים המותרים להוראה לניהול בנקאי תקין 203 "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי".

הבנק מקיים תהליכי מעקב ובקרה כדי לבדוק עמידה במגבלות הוראה 313 לעניין חשיפה לחבות קבוצות לווים. בנוסף, הבנק מבצע סקירות תקופתיות על סיכון האשראי בקבוצות לווים אלה, תוך בחינה פרטנית של הלווים השייכים לקבוצות הלווים, אופי פעילות לווים אלה והמתאם ביניהם היכולים להשפיע על הסיכון הקבוצתי.

א. פילוח חבויית בעייתיות

31.12.12			30.09.13			
סך-הכל	חוף-מאזני	מאזני	סך-הכל	חוף-מאזני	מאזני	
9,216	975	8,241	8,615	788	7,827	סיכון אשראי פגום
2,791	362	2,429	2,778	232	2,546	סיכון אשראי נחות
3,705	897	2,808	4,908	1,500	3,408	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
15,712	2,234	13,478	16,301	2,520	13,781	סך סיכון אשראי בעייתי*
13,284	2,110	11,174	13,870	2,362	11,508	סיכון אשראי בעייתי בניכוי הפרשה להפסדי אשראי
1,433	-	1,433	1,209	-	1,209	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

ב. נכסים שאינם מבצעים*

יתרה ליום		
31.12.12	30.09.13	
במיליוני ש"ח		
7,538	7,194	אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL)
223	102	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
7,761	7,296	סך-הכל נכסים שאינם מבצעים

* נכסים שאינם מבצעים כוללים את נכסי הבנק אשר אינם צוברים הכנסות ריבית. מידע זה דומה ליתרת ה-non performing assets המוצגת בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארצות-הברית. מטרת נתון זה לתת גילוי לאותו חלק מנכסי הבנק הכלול בדוחות הכספיים אשר אינו צובר הכנסות ריבית.

ג. נכסים פגומים מבצעים

יתרה ליום		
31.12.12	30.09.13	
במיליוני ש"ח		
640	572	חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית
49	38	אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
689	610	סך-הכל

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוף-מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

ליום		
31.12.12	30.09.13	
3.23%	3.06%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת אשראי לציבור*
0.57%	0.48%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור*
1.61%	1.65%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור*
1.09%	1.28%	שיעור יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור*
49.99%	53.79%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום*
3.83%	3.95%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור*

* לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

ה. הרכב יתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי				
סך-הכל	על בסיס קבוצתי	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני	
				הרכב יתרת ההפרשה ליום 30 בספטמבר 2013 (בלתי מבוקר):
4,177	2,680	294	1,203	בגין אשראי לציבור
7	7	-	-	בגין חובות שאינם אשראי לציבור
654	550	-	104	בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)
4,838	3,237	294	1,307	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2013
				הרכב יתרת ההפרשה ליום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר):
4,240	2,329	291	1,620	בגין אשראי לציבור
7	7	-	-	בגין חובות שאינם אשראי לציבור
582	499	-	83	בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)
4,829	2,835	291	1,703	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2012
				הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר):
4,086	2,253	293	1,540	בגין אשראי לציבור
7	7	-	-	בגין חובות שאינם אשראי לציבור
595	498	-	97	בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)
4,688	2,758	293	1,637	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2012

מזומנים ופיקדונות בבנקים

המזומנים והפיקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו ב-43.4 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-55.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, קיטון בשיעור של כ-21.6%.

להלן פירוט יתרת המזומנים והפיקדונות בבנקים:

שינוי מיום		יתרה ליום			
31.12.12	30.06.13	31.12.12	30.06.13	30.09.13	
%-ב		במיליוני ש"ח			
31.9%	30.2%	2,376	2,406	3,133	מזומנים
(33.3%)	15.9%	28,757	16,559	19,187	פיקדונות בבנק ישראל
(19.8%)	(36.4%)	19,834	25,018	15,904	פיקדונות בבנקים מרכזיים בחו"ל
239.0%	138.1%	59	84	200	פיקדונות בבנקים בישראל
15.5%	3.9%	4,275	4,751	4,937	פיקדונות בבנקים בחו"ל
(21.6%)	(11.2%)	55,301	48,818	43,361	סך-הכל

ניירות-ערך

ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו ב-61.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-52.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, עלייה בשיעור של כ-17.1% שנבעה בעיקר מרכישת אגרות-חוב ממשלתיות. לפרטים נוספים, ראה ביאור 2 בתמצית הדוחות הכספיים.

להלן פירוט ניירות הערך של קבוצת הבנק בהתאם לסיווג המאזני:

30 בספטמבר 2013					
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן	הערך במאזן	
במיליוני ש"ח					
607	46	-	653	607	אגרות-חוב:
54,195	486	(41)	54,640	54,640	מוחזקות לפדיון
3,708	*28	*(12)	3,724	3,724	זמינות למכירה
58,510	560	(53)	59,017	58,971	למסחר
					סך-הכל אגרות-חוב
					מניות:
1,602	401	(6)	1,997	1,997	זמינות למכירה
37	*1	*(8)	30	30	למסחר
1,639	402	(14)	2,027	2,027	סך-הכל מניות
60,149	962	(67)	61,044	60,998	סך-כל ניירות הערך

* נקפו לדוח רווח והפסד.

ליום 31 בדצמבר 2012					
הערך במאזן	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח					
אגרות-חוב:					
749	808	-	59	749	מוחזקות לפדיון
45,664	45,664	(26)	633	45,057	זמינות למכירה
3,960	3,960	*(3)	*29	3,934	למסחר
50,373	50,432	(29)	721	49,740	סך-הכל אגרות-חוב
מניות:					
1,654	1,654	-	308	1,346	זמינות למכירה
43	43	*(9)	*-	52	למסחר
1,697	1,697	(9)	308	1,398	סך-הכל מניות
52,070	52,129	(38)	1,029	51,138	סך-כל ניירות הערך

* נזקפו לדוח רווח והפסד.

להלן פרטים ליום 30 בספטמבר 2013 על ההפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן בגין ניירות-ערך בתיק הזמין למכירה:

בגין אגרות-חוב*:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך-הכל	
במיליוני ש"ח					
שיעור הירידה					
28	-	3	10	41	עד 20%

בגין מניות:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך-הכל	
במיליוני ש"ח					
שיעור הירידה					
6	-	-	-	6	עד 20%

* בעיקר בגין אגרות-חוב של ממשלת ישראל.

השקעות באגרות-חוב בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר

להלן פרטים נוספים על השקעת קבוצת הבנק באגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2013 (במיליוני ש"ח):

סך-הכל הערך במאזן	הערך במאזן	
		אגרות-חוב ממשלתיות:
	50,115	ממשלת ישראל
	744	ממשלת ארצות-הברית
	1,339	ממשלות מדינות מפותחות
	478	ממשלות מדינות מתפתחות
	52,676	
		אגרות-חוב של בנקים ומוסדות פיננסיים:
	270	בנקים בישראל
		בנקים - מדינות מפותחות:
	274	ארצות-הברית
	208	אוסטרליה
	377	הולנד
	51	צרפת
	342	שוודיה
	70	קוריאה הדרומית
	242	בריטניה
	152	אחרים*
	1,716	
	47	בנקים - ארצות מתפתחות
		מוסדות כספיים (שאינם בנקים):
	134	ישראל
	219	ארצות-הברית**
	23	אחרים
	376	
	2,409	

אגרות-חוב של תאגידים, שאינם בנקים ומוסדות פיננסיים (פילוח לפי ענפי משק):

833	תעשייה
366	פעילויות בנדל"ן
525	חשמל ומים
169	מסחר
65	תחבורה
549	תקשורת ושירותי מחשב
442	שירותים פיננסיים
97	שירותים ציבוריים
233	שירותים עסקיים אחרים
3,279	
58,364	סך-הכל אגרות-חוב

* כולל 10 מדינות, כשהיתרה הגבוהה ביותר היא כ-49 מיליון ש"ח.

** כולל 12 מנפיקים, כשהיתרה הגבוהה ביותר של מנפיק אחד היא בסך של כ-142 מיליון ש"ח.

השקעות במניות

לבנק השקעות במניות סחירות, במניות לא סחירות ובקרנות נאמנות בפיזור נרחב המסתכמות ליום 30 בספטמבר 2013 בסך של 2,027 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,697 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012.

פיקדונות

פיקדונות כוללים את פיקדונות הציבור, פיקדונות הממשלה ופיקדונות מבנק ישראל ומבנקים אחרים.

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.12	30.09.13	
%-ב	במיליוני ש"ח		
(0.7%)	271,411	269,632	פיקדונות הציבור*
12.8%	6,015	6,783	פיקדונות מבנקים
(9.5%)	629	569	פיקדונות הממשלה
(0.4%)	278,055	276,984	סך-הכל
42.6%	12,884	18,377	* מזה: פיקדונות של גופים מוסדיים שגויסו בישראל

פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו ב-269.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-271.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, קיטון בשיעור של כ-0.7%. הקיטון נבע בעיקר מירידה של 3.1 מיליארד ש"ח בפיקדונות הקמעונאים בישראל, שנבעה הן ממעבר של לקוחות מהשקעה בפיקדונות להשקעה בשוק ההון והן מקיטון בשערי המטבעות הזרים ביחס לשקל, וכן מירידה של 2.0 מיליארד ש"ח בפיקדונות הקמעונאיים בחו"ל. כמו-כן חלה ירידה של 2.6 מיליארד ש"ח בפיקדונות מגזר ניהול פיננסי. מנגד חלה עלייה של 5.9 מיליארד ש"ח בפיקדונות של החטיבה העסקית.

להלן התפלגות תיק פיקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פיקדונות הציבור ליום	שינוי	יתרה ליום				
		31.12.12	30.09.13			
%-ב	במיליוני ש"ח					
61.7%	61.8%	(0.7%)	(1,113)	167,651	166,538	מטבע ישראלי לא-צמוד
7.5%	7.0%	(6.6%)	(1,338)	20,350	19,012	מטבע ישראלי צמוד למדד
30.7%	31.1%	0.8%	626	83,262	83,888	מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
0.1%	0.1%	31.1%	46	148	194	פריטים לא-כספיים
100.0%	100.0%	(0.7%)	(1,779)	271,411	269,632	סך-הכל

פיקדונות הציבור בשקלים לא-צמודים ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו ב-166.5 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-167.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012, קיטון בשיעור של כ-0.7%. הקיטון נובע מירידה בפיקדונות הקמעונאיים אשר קוזזה על-ידי עלייה בפיקדונות העסקיים.

פיקדונות הציבור בשקלים צמודים ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו ב-19.0 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-20.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012, קיטון בשיעור של כ-6.6%. הקיטון נובע מירידה בפיקדונות הקמעונאיים והפיקדונות העסקיים.

פיקדונות הציבור במטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ) ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו ב-83.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-83.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של כ-0.8%. גידול זה נבע בעיקר מעלייה בפיקדונות העסקיים אשר קוזזה על-ידי ירידה בפיקדונות ממגזר ניהול פיננסי וכן ירידה ביתרות מפעילות הבנק בחו"ל.

שינוי מיום		יתרה ליום			
30.09.12	31.12.12	*30.09.12	31.12.12	30.09.13	
%-ב		במיליוני ש"ח			
(3.0%)	(4.2%)	37,179	37,636	36,061	מגזר משקי הבית
(3.5%)	(3.3%)	129,342	129,197	124,875	מגזר הבנקאות הפרטית
5.5%	3.1%	25,281	25,869	26,681	מגזר עסקים קטנים
5.9%	1.2%	16,249	17,011	17,212	המגזר המסחרי
24.5%	10.6%	47,710	53,717	59,419	המגזר העסקי
(38.3%)	(32.5%)	8,729	7,981	5,384	מגזר ניהול פיננסי
1.9%	(0.7%)	264,490	271,411	269,632	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו ב-34.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-35.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, קיטון בשיעור של כ-2.4%. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 גויסו על-ידי קבוצת הבנק אגרות-חוב בסך של כ-1.4 מיליארד ש"ח ונפרעו אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים בסך של כ-2.2 מיליארד ש"ח.

תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות

מידע כספי תמציתי על מגזרי פעילות

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה באמצעות הבנק, חברות בנות, סניפים ונציגויות, בכל תחומי הבנקאות, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. כמו-כן, יש לבנק השקעות בחברות כלולות. הפעילות של קבוצת הבנק מנהלת באמצעות שישה מגזרי פעילות עיקריים. החלוקה למגזרי הפעילות מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות הנכללים בכל אחד מהמגזרים מולו הם פועלים. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. מגזרי הפעילות מוצגים בהתאם למאפיינים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים. לפרטים בדבר שיוך לקוחות למגזרי הפעילות השונים, ראה ביאור 31 בדוחות הכספיים לשנת 2012. מספרי ההשוואה שדווחו ברבעונים בשנת 2012 סווגו מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

להלן תמצית ההתפתחות בתוצאות הפעילות של קבוצת הבנק, וסעיפי המאזן העיקריים לפי מגזרי פעילות:

א. רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
	30.09.12	*30.09.12	30.09.12	30.06.13	*30.09.12	30.06.13	30.09.13	
%-ב	במיליוני ש"ח		%ב-		במיליוני ש"ח			
(37.5%)	299	187	(13.9%)	45.0%	101	60	87	מגזר משקי הבית
(57.8%)	225	95	(51.6%)	50.0%	62	20	30	מגזר הבנקאות הפרטית
(3.1%)	293	284	(2.1%)	(2.1%)	94	94	92	מגזר עסקים קטנים
50.8%	189	285	57.1%	7.8%	70	**102	110	המגזר המסחרי
(3.6%)	725	699	(35.0%)	(25.2%)	260	**226	169	המגזר העסקי
178.7%	127	354	451.7%	11.1%	29	144	160	מגזר ניהול פיננסי
(24.2%)	33	25	(44.4%)	(44.4%)	9	9	5	אחרים והתאמות
2.0%	1,891	1,929	4.5%	(0.3%)	625	655	653	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
** סווג מחדש.

ב. אשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות:

שינוי מיום	יתרה ליום		30.09.13		
	30.09.12	31.12.12			*30.09.12
%-ב	במיליוני ש"ח				
3.6%	2.6%	63,423	64,063	65,726	מגזר משקי הבית
6.5%	4.3%	30,879	31,528	32,892	מגזר הבנקאות הפרטית
7.0%	4.3%	23,684	24,303	25,349	מגזר עסקים קטנים
12.2%	11.0%	26,763	27,056	30,021	המגזר המסחרי
(9.6%)	(7.0%)	100,559	97,757	90,877	המגזר העסקי
(2.6%)	0.0%	4,596	4,475	4,476	אחרים והתאמות
(0.2%)	0.1%	249,904	249,182	249,341	סך-הכל
מזה אשראי צרכני בישראל ללא הלוואות לדיור:					
4.3%	2.4%	27,123	27,626	28,276	מגזר משקי הבית
4.6%	1.7%	11,308	11,624	11,827	מגזר הבנקאות הפרטית
6.0%	3.4%	19,526	20,007	20,694	מגזר עסקים קטנים
4.9%	2.6%	57,957	59,257	60,797	סך-הכל
הלוואות לדיור בישראל:					
3.3%	2.8%	35,922	36,099	37,112	מגזר משקי הבית
18.9%	14.0%	12,786	13,328	15,200	מגזר הבנקאות הפרטית
12.0%	8.4%	4,158	4,296	4,655	מגזר העסקים הקטנים
7.8%	6.0%	52,866	53,723	56,967	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

שינוי מיום		יתרה ליום			
30.09.12	31.12.12	*30.09.12	31.12.12	30.09.13	
%-ב		במיליוני ש"ח			
(3.0%)	(4.2%)	37,179	37,636	36,061	מגזר משקי הבית
(3.5%)	(3.3%)	129,342	129,197	124,875	מגזר הבנקאות הפרטית
5.5%	3.1%	25,281	25,869	26,681	מגזר עסקים קטנים
5.9%	1.2%	16,249	17,011	17,212	המגזר המסחרי
24.5%	10.6%	47,710	53,717	59,419	המגזר העסקי
(38.3%)	(32.5%)	8,729	7,981	5,384	מגזר ניהול פיננסי
1.9%	(0.7%)	264,490	271,411	269,632	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

להלן פירוט בדבר ההון המיוחס לכל אחד ממגזרי הפעילות לעניין חישוב התשואה להון⁽¹⁾:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.09.12	*30.09.12	30.09.12	30.06.13	*30.09.12	30.06.13	30.09.13		
%-ב		%-ב		במיליוני ש"ח				
15.3%	3,904	4,503	15.4%	3.3%	4,014	4,485	4,633	מגזר משקי הבית
14.9%	2,342	2,691	13.1%	1.9%	2,442	2,710	2,761	מגזר הבנקאות הפרטית
17.4%	1,716	2,014	18.4%	3.6%	1,760	2,012	2,084	מגזר עסקים קטנים
21.1%	2,759	3,342	18.5%	1.6%	2,887	3,367	3,420	המגזר המסחרי
4.3%	11,746	12,248	4.6%	2.5%	11,894	12,137	12,444	המגזר העסקי
12.9%	1,515	1,710	15.3%	5.1%	1,547	1,698	1,784	מגזר ניהול פיננסי
18.7%	820	973	18.7%	2.4%	833	966	989	מגזר אחרים והתאמות
10.8%	24,802	27,481	10.8%	2.7%	25,377	27,375	28,115	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) הקצאת ההון המבוססת על רכיבי סיכון בכל מגזר, מחושבת על-פי רכיבי סיכון לפי באזל 2.

פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק⁽¹⁾:

שינוי מיום		יתרה ליום			
30.09.12	31.12.12	*30.09.12	31.12.12	30.09.13	
%-ב		במיליוני ש"ח			
2.5%	(2.9%)	3,959	4,177	4,056	מגזר משקי הבית
12.5%	13.1%	152,644	151,906	171,786	מגזר הבנקאות הפרטית
4.7%	7.7%	10,551	10,255	11,045	מגזר עסקים קטנים
16.5%	9.5%	12,580	13,392	14,659	המגזר המסחרי
26.1%	16.5%	218,257	236,152	275,216	המגזר העסקי
6.3%	4.8%	400,637	406,127	425,684	מגזר ניהול פיננסי
13.0%	9.8%	798,628	822,009	902,446	סך-הכל

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) כולל החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך, בקרנות נאמנות וכן, בנכסי קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול.

מגזר משקי הבית

כללי ומבנה המגזר

המגזר מספק מגוון של שירותים ללקוחות פרטיים הפועלים לרוב בהיקפים כספיים נמוכים יחסית. השירותים ללקוחות המגזר מוענקים באמצעות 269 סניפים הפרושים ברחבי הארץ מקרית שמונה ועד אילת, המאורגנים בחלוקה גיאוגרפית לשמונה מנהלות אזוריות. בנוסף, מוענקים השירותים כאמור באמצעות ערוצים ישירים: מכשירים אוטומטיים הצמודים לסניף וב"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר" ו"פועלים בטלפון". השירותים ניתנים גם ללקוחות הבנק המשת"כים למגזרים אחרים, וכן ללקוחות מזדמנים. פעילות הבנק במגזר משקי הבית בחו"ל כוללת גם את פעילות משקי הבית של בנק פוזיטיף בתורכיה ובנק פוזיטיב בקזחסטן בהיקפים לא מהותיים.

מתחילת השנה מוזגו 7 סניפים וצפויים להתמזג עד סוף השנה 6 נוספים.

ברבעון האחרון של שנת 2013 צפויים להיפתח 2 סניפים במגזר הערבי; סניף כפר כנא וסניף סכנין.

בסוף השנה תעמוד הרשת על 265 סניפים קמעונאיים.

מוצרים חדשים

הבנק השיק בחודש ספטמבר 2012 את פועלים Cash Back - מועדון הלקוחות הגדול בישראל, שיקנה לכל לקוחות הבנק המחזיקים בכרטיסי אשראי שהונפקו על-ידי הבנק, החזר כספי ישירות לחשבון הבנק, ברכישת מוצרים ושירותים בכל אחד מבתי העסק המשתתפים בתוכנית. הצטרפות הלקוחות למועדון היא אוטומטית, ללא כל צורך ברישום וללא תשלום נוסף.

עם השקת המועדון הושק אתר המועדון המכיל מידע ומבצעים שונים.

בנוסף השנה הושקו חבילה שיווקית מתקדמת מתנה לעסק הקטן המצטרף למועדון Cash Back, הכוללת בניית אתר ואפליקציה לעסק וכן מערכת לשליחת הודעות + SMS 5,000 חינם וניוזלטר שיווקי (בהתאם לחוק הספאם) המכיל הטבות ומבצעים שונים של בתי העסק המשתתפים בתוכנית ה-Cash Back.

ייעוץ פנסיוני

לפרטים נוספים בדבר היערכות קבוצת הבנק למתן שירותי ייעוץ, ראה פרק "פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים".

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

Voice פועלים - שירות חדשני לניהול החשבון בטלפון באמצעות זיהוי הקול האישי בלבד, ללא צורך בהקלדת סיסמאות. הבנק החל בפייילוט לשירות חדשני המאפשר ללקוחות המתקשרים ל"פועלים בטלפון" להזדהות ולנהל את חשבונם בקולם האישי בלבד. השירות נותן מענה לבעיית ריבוי הסיסמאות שהלקוח נדרש לזכור, ומעניק לו חווייה קולית רציפה ומתמשכת לאורך פעילותו בחשבון - באמצעות דיבור בלבד. השירות בפייילוט ובעתיד יהווה פתרון מתקדם למגוון הערוצים הדיגיטליים.

שינויים רגולטוריים בתחום ההלוואות לדיור

לאור הגידול המהיר בתיקי ההלוואות בביטחון נכס למגורים ועל רקע העלייה במחירי הדירות פרסם המפקח על הבנקים ביום 21 במרץ 2013 הנחיות לעניין אשראי לדיור ונדל"ן.

לפרטים נוספים ראה פרק "הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק" לעיל.

ביום 1 בספטמבר 2013 נכנסה לתוקפה הוראה של המפקח על הבנקים, בעניין: "הגבלות על מתן הלוואות לדיור". ההוראה קבעה מגבלות בנושאים הבאים:

1. שיעור החזר מהכנסה - שיעור מקסימלי 50%, בשיעור החזר מהכנסה העולה על 40% - יש להקצות להלוואה משקל סיכון של 100%.
2. חלק ההלוואה בריבית משתנה - סך ההלוואות בריבית משתנה לא יעלה על 66.66% מסך ההלוואה. חלק ההלוואה בריבית משתנה בתדירות נמוכה מחמש שנים לא יעלה על 33.3%.
3. תקופת הפירעון - תקופה מקסימלית 30 שנה.

ועדת התחרותיות

בדצמבר 2011 מונה "הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית", בראשות המפקח על הבנקים, כנגזרת של הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי בראשות הפרופ' מנואל טרכטנברג. מטרת הצוות, כפי שהוגדרה בכתב המינוי: לבחון ולהמליץ "על אמצעים ומהלכים שונים להגברת התחרותיות בשוק הבנקאות הישראלי". המלצות הצוות פורסמו ביום 19 במרץ 2013 בדוח הסופי. עיקרי המלצות הדוח בתחום העמלות, יושמו בתיקון האחרון לכללי הבנקאות שפורסם ביום 28 בנובמבר 2012 והוחל בשתי פעימות ב-1 בינואר וב-1 במרץ 2013.

ביום 8 ביולי 2013 פורסמה התייחסות להחלת מסלולי "עובר ושב" ושינויים בעמלת המינימום. ביום 9 בספטמבר 2013 פורסם תיקון לכללי הבנקאות המתייחס לשמירת התוספת או ההפחתה לריבית הבסיסית שנקבעה במועד ההפקדה לפיקדון, לאורך כל תקופת הפיקדון. כמו-כן, נקבע כי המנגנון לקביעת הריבית יהיה אובייקטיבי וחיצוני ללא יכולת השפעה של התאגיד הבנקאי על קביעתו. תחילתן של הוראות אלו ביום 1 בינואר 2014. הבנק בוחן בשלב זה את המשמעויות הכוללות על הכנסות הבנק ומשמעויות עסקיות ותפעוליות ארוכות טווח נוספות.

לאחר מיפוי ובחינת שאר המלצות הדוח שטרם יושמו עולה כי להערכת הבנק, יישומן בפועל עשוי להשפיע מהותית לרעה על תוצאות פעילותו, אלא שהשפעות אלו אינן ניתנות לכימות בשלב זה ותלויות, בין היתר בהתנהגות לקוחות.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר משקי הבית:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
2,651	3	33	1,377	-	64	1,174	מחיצוניים
(1,034)	(2)	(17)	(1,205)	-	-	190	בינמגזרי
1	-	-	-	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,618	1	16	172	-	64	1,365	סך-הכל רווח מימוני, נטו
898	-	-	65	24	428	381	עמלות והכנסות אחרות
2,516	1	16	237	24	492	1,746	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
209	-	3	84	-	2	120	הוצאות תפעוליות ואחרות:
מחיצוניים							
2,090	2	31	136	43	340	1,538	מחיצוניים
(48)	-	-	(23)	7	-	(32)	בינמגזרי
265	(1)	(18)	40	(26)	150	120	רווח (הפסד) לפני מסים
78	-	(5)	13	(8)	39	39	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) רווח (הפסד) נקי:
187	(1)	(13)	27	(18)	111	81	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	4	-	-	(4)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
187	(1)	(9)	27	(18)	107	81	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון ⁽²⁾							
5.6%			1.8%		19.4%	6.3%	
64,614	30	307	36,293	-	6,274	21,710	יתרה ממוצעת של נכסים
37,179	-	19	-	-	-	37,160	יתרה ממוצעת של התחייבויות
48,747	24	439	21,285	60	8,139	18,800	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,351	-	-	-	2,351	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
1,953	-	-	-	1,953	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
65,726	25	313	37,112	-	5,985	22,291	יתרת אשראי לציבור, נטו
36,061	-	28	-	-	-	36,033	יתרת פיקדונות הציבור

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר משקי הבית (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
2,669	6	45	1,473	-	70	1,075	מחיצוניים
(989)	(11)	(25)	(1,296)	-	-	343	בינמגזרי
1	-	-	-	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,681	(5)	20	177	-	70	1,419	סך-הכל רווח מימוני, נטו
940	-	4	69	30	439	398	עמלות והכנסות אחרות
2,621	(5)	24	246	30	509	1,817	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
186	-	3	16	-	22	145	הוצאות תפעוליות ואחרות:
מחיצוניים							
2,032	2	27	156	44	347	1,456	מחיצוניים
(34)	-	-	(21)	9	-	(22)	בינמגזרי
437	(7)	(6)	95	(23)	140	238	רווח (הפסד) לפני מסים
138	(2)	(2)	32	(8)	38	80	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) רווח (הפסד) נקי:
299	(5)	(4)	63	(15)	102	158	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	2	1	-	-	(3)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
299	(3)	(3)	63	(15)	99	158	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון ⁽²⁾							
10.3%			5.0%		20.6%	14.0%	
יתרה ממוצעת של נכסים							
62,061	80	378	34,708	-	6,123	20,772	יתרה ממוצעת של התחייבויות
35,662	-	21	-	-	-	35,641	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
47,417	22	426	20,370	64	7,939	18,596	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
2,074	-	-	-	2,074	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
2,028	-	-	-	2,028	-	-	יתרת אשראי לציבור, נטו
63,423	66	312	35,922	-	5,856	21,267	יתרת פיקדונות הציבור
37,179	-	15	-	-	-	37,164	

* סוג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך. ממוצע על בסיס יתרות לתחילת החודש.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
1,031	1	10	606	-	22	392	מחיצוניים
(498)	1	(5)	(549)	-	-	55	בינמגזרי
533	2	5	57	-	22	447	סך-הכל רווח מימוני, נטו
311	-	(1)	26	7	150	129	עמלות והכנסות אחרות
844	2	4	83	7	172	576	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
45	-	-	9	-	2	34	הוצאות תפעוליות ואחרות:
מחיצוניים							
698	1	10	47	15	118	507	מחיצוניים
(19)	-	-	(7)	2	-	(14)	בינמגזרי
120	1	(6)	34	(10)	52	49	רווח (הפסד) לפני מסים
34	-	(1)	11	(2)	12	14	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
86	1	(5)	23	(8)	40	35	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	-	1	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
87	1	(4)	23	(8)	40	35	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	הלוואות לדיר	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיר	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
896	1	10	464	-	24	397	מחיצוניים
(353)	(2)	(5)	(407)	-	-	61	בינמגזרי
1	-	-	-	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
544	(1)	5	57	-	24	459	סך-הכל רווח מימוני, נטו
292	-	1	17	9	136	129	עמלות והכנסות אחרות
836	(1)	6	74	9	160	588	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
73	-	3	10	-	-	60	הוצאות תפעוליות ואחרות:
מחיצוניים							
693	1	10	44	14	107	517	מחיצוניים
(15)	-	-	(8)	3	-	(10)	בינמגזרי
85	(2)	(7)	28	(8)	53	21	רווח (הפסד) לפני מסים
26	-	(3)	10	(3)	15	7	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
59	(2)	(4)	18	(5)	38	14	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	-	2	-	-	(1)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
60	(2)	(2)	18	(5)	37	14	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
941	2	14	532	-	26	367	מחיצוניים
(381)	(4)	(7)	(473)	-	-	103	בינמגזרי
560	(2)	7	59	-	26	470	סך-הכל רווח מימוני, נטו
323	(1)	2	23	11	157	131	עמלות והכנסות אחרות
883	(3)	9	82	11	183	601	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
58	-	3	7	-	4	44	הוצאות תפעוליות ואחרות:
מחיצוניים							
700	-	11	52	16	118	503	מחיצוניים
(13)	-	-	(8)	3	-	(8)	בינמגזרי
138	(3)	(5)	31	(8)	61	62	רווח (הפסד) לפני מסים
36	(1)	(2)	9	(3)	16	17	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
102	(2)	(3)	22	(5)	45	45	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	1	-	-	(2)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
101	(2)	(2)	22	(5)	43	45	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר משקי הבית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם ב-187 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-299 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח המימוני, נטו, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם ב-1,618 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,681 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בשיעור של 3.7% נבע בעיקר מירידת הריבית במשק. הירידה קווצה בשל עלייה בהיקפי האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמו ב-898 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-940 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר משינוי התעריפון, עקב התיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח), שהביא לביטולן ושינוין של מספר עמלות ומקיטון בעמלות בגין פעילות בכרטיסי האשראי.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמה ב-209 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-186 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה מרישום הוצאה בגין הפרשה קבוצתית, בשנת 2013 בסך של 59 מיליון ש"ח, עקב יישום לראשונה של הוראת המפקח בדבר עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור כמפורט בביאור 1(ג)5 בדוחות הכספיים. מנגד ירידה בהפרשה הנרשמת על בסיס פרטני, קיזזה גידול זה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-2,042 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,998 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר כתוצאה מהשפעות הסכם השכר עם ארגון העובדים שנחתם בחודש מרץ 2013. עלייה זו קווצה בשל חיסכון בעלויות שוטפות כתוצאה מהתייעלות ומירידה בהפרשה למענקים.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-65.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-64.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. האשראי לדיור בישראל ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-37.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-36.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012.

פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו בכ-36.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-37.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6(ד) בתמצית הדוחות הכספיים.

מגזר הבנקאות הפרטית

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

ברבעון השלישי של 2013 נמשכה המגמה של קיטון במחזורי המסחר בבורסה המקומית. בשוק המניות הישראלי, מדד ת"א 100 ירד ב-1.85%. במדדי המניות בארצות-הברית המגמה הייתה מעורבת - מדד S&P 500 ירד ב-0.45% ומדד נאסד"ק עלה ב-3.59%.

רמת לקיחת הסיכון של הלקוחות המקבילים ייעוץ בבנק נותרה דומה לרמה במחצית הראשונה של 2013. לקוחות הבנק ממשיכים במגמת ההסטה המנייתית לחו"ל בדגש על מדדי המניות האמריקאים. ההשקעה בחברות האירופאיות נמוכה יחסית עקב משבר החוב המתמשך, אם כי יש ניצנים ראשונים של שיפור ובמקביל העלאת משקל קלה של אירופה בתיקים. את רכיבי הסיכון ממקדים במניות על חשבון הקונצרני, בעקבות צמצום המרווחים. ישנה עלייה בשימוש בקרנות נאמנות כמכשיר השקעה בעיקר בקרנות כספיות ובקרנות המשקיעות באגרות-חוב קונצרניות. ישנה עלייה בשימוש במכשירי מדדים הן בקרנות מחקות והן בתעודות סל.

שינויים רגולטוריים בתחום ההלוואות לדיור

ראה בפרק "מגזר משקי הבית" שלעיל.

ועדת התחרותיות

ראה בפרק "מגזר משקי הבית" שלעיל.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הבנקאות הפרטית:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013							
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל			
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדויר	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(232)	-	45	413	-	15	(705)	מחיצוניים
1,002	-	54	(375)	-	-	1,323	בינמגזרי
24	-	2	-	-	-	22	הכנסות מימון שאינן מריבית
794	-	101	38	-	15	640	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,092	155	101	7	388	243	198	עמלות והכנסות אחרות
1,886	155	202	45	388	258	838	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
46	-	(1)	29	-	1	17	הוצאות תפעוליות ואחרות:
מחיצוניים							
1,551	155	195	19	209	171	802	בינמגזרי
157	10	-	(3)	111	-	39	רווח (הפסד) לפני מסים
132	(10)	8	-	68	86	(20)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
36	(4)	3	-	22	22	(7)	רווח (הפסד) נקי:
96	(6)	5	-	46	64	(13)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	-	-	-	(1)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
95	(6)	5	-	46	63	(13)	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון ⁽²⁾							
4.7%	1.0%			17.0%		(2.4%)	
31,930	-	6,040	14,094	-	3,536	8,260	יתרה ממוצעת של נכסים
126,167	-	19,795	-	-	-	106,372	יתרה ממוצעת של התחייבויות
29,125	4	7,538	8,250	905	5,077	7,351	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
42,858	463	-	-	42,395	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
1,011	831	-	-	180	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
117,063	29,626	-	-	87,437	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
יתרת אשראי לציבור, נטו							
32,892	-	5,865	15,200	-	3,374	8,453	יתרת פיקדונות הציבור
124,875	-	18,536	-	-	-	106,339	

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(699)	-	39	385	-	18	(1,141)	מחיצוניים
1,638	-	97	(349)	-	-	1,890	בינמגזרי
29	-	2	-	-	-	27	הכנסות מימון שאינן מריבית
968	-	138	36	-	18	776	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,125	137	129	6	403	249	201	עמלות והכנסות אחרות
2,093	137	267	42	403	267	977	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
22	-	2	2	-	13	5	הוצאות תפעוליות ואחרות:
מחיצוניים							
1,586	160	259	21	205	174	767	בינמגזרי
153	8	-	(3)	115	-	33	רווח (הפסד) לפני מסים
332	(31)	6	22	83	80	172	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
106	(11)	2	7	28	22	58	רווח (הפסד) נקי:
226	(20)	4	15	55	58	114	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	-	-	-	(1)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
225	(20)	4	15	55	57	114	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון ⁽²⁾							
13.0%		0.8%	3.6%		17.7%	23.5%	
יתרה ממוצעת של נכסים							
29,343	-	6,633	11,491	-	3,451	7,768	יתרה ממוצעת של התחייבויות
124,334	-	20,064	-	-	-	104,270	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
28,477	2	8,349	6,707	945	4,957	7,517	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
31,765	618	-	-	31,147	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
1,111	900	-	-	211	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
113,862	32,407	-	-	81,455	-	-	יתרת אשראי לציבור, נטו
30,879	-	6,785	12,786	-	3,300	8,008	יתרת פיקדונות הציבור
129,342	-	21,103	-	-	-	108,239	

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(37)	-	18	188	-	4	(247)	מחיצוניים
282	-	13	(175)	-	-	444	בינמגזרי
6	-	-	-	-	-	6	הכנסות מימון שאינן מריבית
251	-	31	13	-	4	203	סך-הכל רווח מימוני, נטו
370	46	40	3	126	86	69	עמלות והכנסות אחרות
621	46	71	16	126	90	272	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
13	-	(1)	3	-	1	10	הוצאות תפעוליות ואחרות:
523	49	70	7	71	57	269	מחיצוניים
50	2	-	(1)	36	-	13	בינמגזרי
35	(5)	2	7	19	32	(20)	רווח (הפסד) לפני מסים
5	(3)	1	2	5	7	(7)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
30	(2)	1	5	14	25	(13)	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיר	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(80)	-	15	138	-	3	(236)	מחיצוניים
328	-	16	(126)	-	-	438	בינמגזרי
9	-	1	-	-	-	8	הכנסות מימון שאינן מריבית
257	-	32	12	-	3	210	סך-הכל רווח מימוני, נטו
357	52	27	2	134	77	65	עמלות והכנסות אחרות
614	52	59	14	134	80	275	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
7	-	(1)	4	-	(1)	5	הוצאות תפעוליות ואחרות:
522	51	59	6	73	57	276	מחיצוניים
54	3	-	(1)	38	-	14	בינמגזרי
31	(2)	1	5	23	24	(20)	רווח (הפסד) לפני מסים
11	-	1	2	8	7	(7)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
20	(2)	-	3	15	17	(13)	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(216)	-	13	146	-	5	(380)	מחיצוניים
522	-	31	(134)	-	-	625	בינמגזרי
10	-	-	-	-	-	10	הכנסות מימון שאינן מריבית
316	-	44	12	-	5	255	סך-הכל רווח מימוני, נטו
390	50	39	3	140	90	68	עמלות והכנסות אחרות
706	50	83	15	140	95	323	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
5	-	(2)	1	-	2	4	הוצאות תפעוליות ואחרות:
568	62	95	7	78	60	266	מחיצוניים
51	3	-	(1)	37	-	12	בינמגזרי
82	(15)	(10)	8	25	33	41	רווח (הפסד) לפני מסים
20	(6)	(3)	2	7	9	11	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
62	(9)	(7)	6	18	24	30	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הבנקאות הפרטית הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-95 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-225 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה ברווח המימוני, נטו, מעלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי ומקיטון בעמלות והכנסות אחרות. מנגד ירידה בהוצאות התפעוליות והאחרות קיזזה גידול זה. הרווח המימוני, נטו, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם ב-794 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-968 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידת הריבית במשק. הירידה קוזזה בשל עלייה בהיקפי האשראי. העמלות וההכנסות האחרות של המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-1,092 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,125 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהכנסות המגזר משוק ההון ומכרטיסי אשראי בישראל. ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-46 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה מרישום הוצאה בגין הפרשה קבוצתית, בשנת 2013 בסך של 20 מיליון ש"ח, עקב יישום לראשונה של הוראת המפקח בדבר עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור כמפורט בביאור 1(ג)5 בדוחות הכספיים. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-1,708 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,739 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהוצאות המגזר בחו"ל, מחיסכון בעלויות שוטפות כתוצאה מהתייעלות ומירידה בהפרשה למענקים. מנגד, עלייה בהוצאות כתוצאה מהשפעות הסכם השכר שנחתם בחודש מרץ 2013 עם ארגון העובדים קיזזה ירידה זו. האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-32.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-31.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהלוואות לדיור. מנגד, חלה ירידה ביתרות האשראי בחו"ל בעיקר בשל קיטון בשערי המטבעות הזרים ביחס לשקל. האשראי לדיור בישראל ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-15.2 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-13.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו בכ-124.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-129.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. הקיטון נבע בעיקר ממעבר של לקוחות מהשקעה בפיקדונות להשקעה בשוק ההון. כמו-כן, חלה ירידה ביתרות בחו"ל בשל קיטון בשערי המטבעות הזרים ביחס לשקל. יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למגזר נכון ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמה בכ-171.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-151.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. היתרה כוללת החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6(ד) בתמצית הדוחות הכספיים.

מגזר עסקים קטנים

פעילויות

מגזר העסקים הקטנים ממשיך להיות מגזר חשוב בפעילות הבנק גם בשנת 2013, ולכן, גם השנה העמיד הבנק אשראי לעסקים הקטנים במסגרת מגוון קרנות – הקרן לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה והקרן המשותפת עם התאחדות התעשיינים ועד לקרנות סקטוריאליות שמקים הבנק בשיתוף עם גופים מובילים במשק. מטרת מסלול זה, הגדלת זמינות הכסף למגזר זה תוך הקטנת הסיכון באמצעות שיתופי פעולה עם גורמים שונים במשק (המדינה, התאחדות התעשיינים וכו').

וזאת בנוסף לאשראי העסקי שמעמיד הבנק לעסקים הקטנים במסגרת הפעילות השוטפת.

מוצרים חדשים

הבנק השיק בחודש מאי 2013 את מערכת "קומפיוסייף" המשוקת בשיתוף פעולה עם חברת "ברניקס". "קומפיוסייף" הינה מערכת להפקדת וניהול מזומנים בבית עסק הלקוח המהווה תחליף לתהליך הפקדות מזומנים על-ידי לקוחות הבנק באמצעות תיקי מסרים.

המערכת מהווה חדשנות ובשורה למגזר העסקי בדגש על עסקים קטנים תוך צמצום התשומות המושקעות בבנק בטיפול במזומנים והקטנת הסיכון הביטחוני הכרוך בכך.

הבנק השיק בחודש ספטמבר 2012 את פועלים Cash Back – מועדון הלקוחות הגדול בישראל, שיקנה לכל לקוחות הבנק המחזיקים בכרטיסי אשראי שהונפקו על-ידי הבנק, החזר כספי ישירות לחשבון הבנק, ברכישת מוצרים ושירותים בכל אחד מבתי העסק המשתתפים בתוכנית. הצטרפות הלקוחות למועדון היא אוטומטית, ללא כל צורך ברישום וללא תשלום נוסף.

במסגרת אסטרטגיית הבנק 'בשנת העסקים הקטנים' לתמוך ולקדם את העסקים הקטנים, Cash Back – מועדון הלקוחות הגדול בישראל מצרף לתוכנית, לצד הרשתות הגדולות בפריסה ארצית, עסקים קטנים ובינוניים. עד כה הצטרפו למועדון למעלה מ-2,400 בתי עסק קטנים ומקומיים בכל חלקי הארץ.

פעילות המגזר בשנת 2013

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הבנק המשיך במיקוד וחזוק הפעילות עם מגזר העסקים הקטנים. הבנק רואה בפלח זה חשיבות רבה הן באחריותו הכוללת להתפתחות המשק בישראל והן מהפן העסקי בהיותו מנוע צמיחה לפעילות החטיבה הקמעונאית. מתוך ראיה זו הבנק ממשיך במיקוד במגזר, תוך הרחבת מעטפת השירות ופיתוח מגוון הצעות ערך, שירותים וכלים פיננסיים ייחודיים לליווי, לצמיחה וליצירת מעטפת שלמה המותאמת לצורכי העסק.

שיווק והפצה

בחודש יולי 2013 הכריז הבנק על הכפלת האשראי הניתן במסגרת הקרנות המיוחדות שמעמיד הבנק לעסקים קטנים מעבר לאשראי הניתן במהלך העסקים הרגיל לסכום של למעלה מ-2 מיליארד ש"ח. עיקר המהלך כולל את הרחבתה של קרן בנק הפועלים "פועלים צמיחה" בכ-200 מיליון ש"ח נוספים ובקבלת אישור ממשרד האוצר להרחבת הסכום המוצע במסגרת הקרן בערבות המדינה למכסה נוספת של כ-700 מיליון ש"ח.

כמו-כן הכריז הבנק על קיומם של ירידים ייחודיים להקמת עסקים קטנים בישראל. ירידי "מקימים עסקים" יאפשרו לעסקים בשלבים שונים של הקמתם לקבל את כל הכלים, ההכוונה והידע הנדרשים להקמת עסק. הירידים התקיימו בארבעה מוקדים ברחבי הארץ: ב-21 ביולי 2013 בתל-אביב, באר שבע וירושלים, וב-27 באוגוסט 2013 בנצרת.

שינויים רגולטוריים

ביום 31 ביולי 2013 פורסם תיקון לכללי הבנקאות המתייחסים להגדרת עסק קטן כך שעסק קטן יוגדר החל מתאגידים בעלי מחזור עסקים של עד 1 מיליון ש"ח לתאגידים בעלי מחזור עסקים של עד 5 מיליון ש"ח. במקביל, הורה המפקח על הבנקים לבצע התאמות בתעריפון כך שההתנהלות על-פי התעריפים הקבועים בתעריפון יחיד/עסק קטן יהיו נמוכים מהתעריפים הקבועים בתעריפון לעסקים גדולים או לכל היותר זהים להם, עבור אותם שירותים. הוראות אלו הוחלו ביום 1 באוגוסט 2013.

להערכת הבנק, ישומם של הוראות אלו עשוי להשפיע לרעה על תוצאות פעילותו, אלא שהשפעות אלו אינן ניתנות לכימות בשלב זה ותלויות, בין היתר בהתנהגות הלקוחות.

ועדת התחרותיות

ראה בפרק "מגזר משקי הבית" שלעיל.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
945	133	-	43	769	מחיצוניים
(102)	(112)	-	-	10	בינמגזרי
843	21	-	43	779	סך-הכל רווח מימוני, נטו
474	3	28	84	359	עמלות והכנסות אחרות
1,317	24	28	127	1,138	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
101	9	-	1	91	הוצאות תפעוליות ואחרות:
744	11	28	58	647	מחיצוניים
59	(2)	8	-	53	בינמגזרי
413	6	(8)	68	347	רווח (הפסד) לפני מסים
129	2	(3)	17	113	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
284	4	(5)	51	234	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון ⁽²⁾					
19.2%	2.1%		24.9%	21.7%	
24,641	4,402	-	1,255	18,984	יתרה ממוצעת של נכסים
27,886	-	-	2,262	25,624	יתרה ממוצעת של התחייבויות
21,806	2,819	59	2,445	16,483	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
3,465	-	3,465	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
25	-	25	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בנייהול
7,305	-	7,305	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
25,349	4,655	-	1,197	19,497	יתרת אשראי לציבור, נטו
26,681	-	-	-	26,681	יתרת פיקדונות הציבור

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
921	133	-	47	741	מחיצוניים
(77)	(112)	-	-	35	בינמגזרי
844	21	-	47	776	סך-הכל רווח מימוני, נטו
469	3	29	87	350	עמלות והכנסות אחרות
1,313	24	29	134	1,126	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
103	1	-	4	98	הוצאות תפעוליות ואחרות:
741	12	28	57	644	מחיצוניים
35	(2)	8	-	29	בינמגזרי
434	13	(7)	73	355	רווח (הפסד) לפני מסים
141	4	(2)	19	120	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
293	9	(5)	54	235	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון ⁽²⁾					
23.4%	5.9%		29.6%	25.6%	
יתרה ממוצעת של נכסים					
23,162	3,865	-	1,225	18,072	יתרה ממוצעת של התחייבויות
26,340	-	-	2,225	24,115	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
20,838	2,490	60	2,381	15,907	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
2,623	-	2,623	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
23	-	23	-	-	יתרה ממוצעת של נכס-ערך במשמרת
7,803	-	7,803	-	-	
יתרת אשראי לציבור, נטו					
23,684	4,158	-	1,171	18,355	יתרת פיקדונות הציבור
25,281	-	-	-	25,281	

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
337	59	-	15	263	מחיצוניים
(52)	(52)	-	-	-	בינמגזרי
285	7	-	15	263	סך-הכל רווח מימוני, נטו
163	2	9	30	122	עמלות והכנסות אחרות
448	9	9	45	385	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
45	1	-	1	43	הוצאות תפעוליות ואחרות:
מחיצוניים					
261	3	10	20	228	בינמגזרי
21	(1)	3	-	19	רווח (הפסד) לפני מסים
121	6	(4)	24	95	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
29	2	(2)	5	24	רווח (הפסד) נקי:
92	4	(2)	19	71	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
318	45	-	14	259	מחיצוניים
(37)	(38)	-	-	1	בינמגזרי
281	7	-	14	260	סך-הכל רווח מימוני, נטו
158	1	9	26	122	עמלות והכנסות אחרות
439	8	9	40	382	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
28	1	-	-	27	הוצאות תפעוליות ואחרות:
244	4	9	19	212	מחיצוניים
22	-	2	-	20	בינמגזרי
145	3	(2)	21	123	רווח (הפסד) לפני מסים
51	1	-	6	44	הפרשה למסים על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
94	2	(2)	15	79	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
303	49	-	18	236	מחיצוניים
(19)	(42)	-	-	23	בינמגזרי
284	7	-	18	259	סך-הכל רווח מימוני, נטו
158	1	10	32	115	עמלות והכנסות אחרות
442	8	10	50	374	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
33	1	-	1	31	הוצאות תפעוליות ואחרות:
מחיצוניים					
267	5	11	19	232	מחיצוניים
13	(1)	2	-	12	בינמגזרי
129	3	(3)	30	99	רווח (הפסד) לפני מסים
35	-	(1)	8	28	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
94	3	(2)	22	71	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
(1) עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר העסקים הקטנים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013, הסתכם ב-284 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-293 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהוצאות התפעוליות שקוזזה בעלייה בעמלות וההכנסות האחרות.

הרווח המימוני, נטו, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם ב-843 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-844 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. חל קיטון שנבע בעיקר מירידת הריבית במשק וקוזז בשל עלייה בהיקפי האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמו ב-474 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-469 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמה ב-101 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-103 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמו ב-803 מיליון ש"ח בהשוואה ל-776 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר כתוצאה מהשפעות הסכם השכר עם ארגון העובדים שנחתם בחודש מרץ 2013. עלייה זו קוזזה בשל חיסכון בעלויות שוטפות כתוצאה מהתייעלות ומירידה בהפרשה למענקים. האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-25.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-24.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. האשראי לדיו, נטו, ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-4.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-4.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו בכ-26.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-25.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6(ד) בתמצית הדוחות הכספיים.

המגזר המסחרי

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
901	51	135	276	439	מחיצוניים
(282)	(24)	(60)	(90)	(108)	בינמגזרי
5	-	-	-	5	הכנסות מימון שאינן מריבית
624	27	75	186	336	סך-הכל רווח מימוני, נטו
251	6	41	77	127	עמלות והכנסות אחרות
875	33	116	263	463	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
17	3	19	-	(5)	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
414	35	41	53	285	מחיצוניים
7	-	-	1	6	בינמגזרי
437	(5)	56	209	177	רווח (הפסד) לפני מסים
142	(1)	19	68	56	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
295	(4)	37	141	121	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(10)	(1)	(9)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
285	(5)	28	141	121	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון					
11.5%	(4.7%)	11.1%	14.8%	10.4%	
יתרה ממוצעת של נכסים					
28,382	1,213	3,216	9,359	14,594	
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
19,966	14	2,836	2,266	14,850	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון					
36,174	1,262	3,957	13,983	16,972	
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות					
1,985	-	-	-	1,985	
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול					
10	-	-	-	10	
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת					
11,925	-	-	-	11,925	
יתרת אשראי לציבור, נטו					
30,021	1,282	3,519	10,218	15,002	
יתרת פיקדונות הציבור					
17,212	7	2,440	2,732	12,033	

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
935	48	144	274	469	מחיצוניים
(356)	(26)	(82)	(104)	(144)	בינמגזרי
4	-	-	-	4	הכנסות מימון שאינן מריבית
583	22	62	170	329	סך-הכל רווח מימוני, נטו
211	5	15	66	125	עמלות והכנסות אחרות
794	27	77	236	454	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
101	2	11	(62)	150	הוצאות תפעוליות ואחרות:
מחיצוניים					
376	26	45	48	257	בינמגזרי
25	-	-	3	22	רווח (הפסד) לפני מסים
292	(1)	21	247	25	הפרשה למסים על הרווח (הפסד)
99	-	9	83	7	רווח (הפסד) נקי:
193	(1)	12	164	18	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(4)	(1)	(3)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
189	(2)	9	164	18	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון					
9.2%	(2.9%)	4.6%	21.3%	1.8%	
יתרה ממוצעת של נכסים					
26,411	1,072	2,749	8,683	13,907	יתרה ממוצעת של התחייבויות
18,095	29	2,355	1,945	13,766	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
33,507	1,028	3,293	12,778	16,408	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
1,393	-	-	-	1,393	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
12	-	-	-	12	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
10,669	-	-	-	10,669	
יתרת אשראי לציבור, נטו					
26,763	1,186	2,828	8,756	13,993	יתרת פיקדונות הציבור
16,249	29	2,426	1,937	11,857	

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
323	21	47	99	156	מחיצוניים
(108)	(9)	(23)	(33)	(43)	בינמגזרי
2	-	-	-	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
217	12	24	66	115	סך-הכל רווח מימוני, נטו
71	2	2	25	42	עמלות והכנסות אחרות
288	14	26	91	157	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
(6)	2	1	12	(21)	הוצאות תפעוליות ואחרות:
137	13	11	18	95	מחיצוניים
1	-	-	-	1	בינמגזרי
156	(1)	14	61	82	רווח (הפסד) לפני מסים
44	-	5	16	23	הפרשה למסים על הרווח
רווח (הפסד) נקי:					
112	(1)	9	45	59	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	(1)	(1)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
110	(2)	8	45	59	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
297	17	42	92	146	מחיצוניים
(90)	(7)	(17)	(30)	(36)	בינמגזרי
2	-	-	-	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
209	10	25	62	112	סך-הכל רווח מימוני, נטו
86	2	15	26	43	עמלות והכנסות אחרות
295	12	40	88	155	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
(10)	1	(3)	(16)	8	הוצאות תפעוליות ואחרות:
137	12	13	17	95	מחיצוניים
3	-	-	1	2	בינמגזרי
165	(1)	30	86	50	רווח (הפסד) לפני מסים
57	-	9	30	18	הפרשה למסים על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
108	(1)	21	56	32	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(6)	-	(6)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
102	(1)	15	56	32	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סוג מחדש.
(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
319	16	52	96	155	מחיצוניים
(120)	(8)	(30)	(38)	(44)	בינמגזרי
1	-	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
200	8	22	58	112	סך-הכל רווח מימוני, נטו
71	2	5	23	41	עמלות והכנסות אחרות
271	10	27	81	153	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
24	(1)	(1)	(14)	40	הוצאות תפעוליות ואחרות:
130	8	16	17	89	מחיצוניים
12	-	-	1	11	בינמגזרי
105	3	12	77	13	רווח לפני מסים
32	1	5	22	4	הפרשה למסים על הרווח
רווח נקי:					
73	2	7	55	9	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	(1)	(2)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
70	1	5	55	9	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר המסחרי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם ב-285 מיליון ש"ח בהשוואה ל-189 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע כתוצאה מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, עלייה ברווח המימוני, נטו ומגידול בהכנסות מעמלות והכנסות אחרות. מנגד, גידול בהוצאות התפעוליות קיזז עלייה זו.

הרווח המימוני, נטו, של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם ב-624 מיליון ש"ח בהשוואה ל-583 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי ועלייה בהכנסות מפעילות הבנק בחו"ל, בעיקר עקב גידול בפעילות בתחום ה-Middle Market בסניף ניו-יורק המיוחסות למגזר זה.

העמלות וההכנסות האחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמו ב-251 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-211 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר כתוצאה מעלייה בהכנסות המגזר המיוחסות לפעילות הבנק בתורכייה בעיקר עקב רישום רווח ממימוש נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו ומגידול בהכנסות מעמלות מעסקי מימון שהסתכמו לסך של 71 מיליון ש"ח בהשוואה ל-57 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמה ב-17 מיליון ש"ח בהשוואה ל-101 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה בהפרשות שנרשמו הן על בסיס פרטני והן על בסיס קבוצתי.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-421 מיליון ש"ח בהשוואה ל-401 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר כתוצאה מהשפעות הסכם השכר עם ארגון העובדים שנחתם בחודש מרץ 2013. עלייה זו קווצה בשל חיסכון בעלויות שוטפות כתוצאה מהתייעלות ומירידה בהפרשה למענקים. האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-30.0 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-27.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו בכ-17.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-17.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012.

הליכים משפטיים

ראה ב'אור 6(ד) בתמצית הדוחות הכספיים.

המגזר העסקי

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
2,493	91	188	948	1,266	מחיצוניים
(913)	(51)	(88)	(445)	(329)	בינמגזרי
60	-	15	-	45	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,640	40	115	503	982	סך-הכל רווח מימוני, נטו
454	4	11	163	276	עמלות והכנסות אחרות
2,094	44	126	666	1,258	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
560	(1)	(15)	150	426	הוצאות תפעוליות ואחרות:
442	10	36	78	318	מחיצוניים
52	-	-	10	42	בינמגזרי
1,040	35	105	428	472	רווח לפני מסים
341	12	36	139	154	הפרשה למסים על הרווח
רווח נקי:					
699	23	69	289	318	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון					
7.7%	11.2%	12.2%	9.8%	5.9%	
94,015	2,120	5,880	30,720	55,295	יתרה ממוצעת של נכסים
67,022	6	756	7,496	58,764	יתרה ממוצעת של התחייבויות
132,586	485	10,831	43,109	78,161	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
3,261	-	-	-	3,261	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
49	-	-	-	49	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
252,043	-	-	-	252,043	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
90,877	1,767	5,409	28,500	55,201	יתרת אשראי לציבור, נטו
59,419	-	643	5,743	53,033	יתרת פיקדונות הציבור

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
2,773	85	176	1,036	1,476	מחיצוניים
(1,102)	(38)	(64)	(520)	(480)	בינמגזרי
73	-	2	-	71	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,744	47	114	516	1,067	סך-הכל רווח מימוני, נטו
422	3	22	135	262	עמלות והכנסות אחרות
2,166	50	136	651	1,329	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
533	(1)	(9)	(103)	646	הוצאות תפעוליות ואחרות:
482	14	56	82	330	מחיצוניים
55	-	-	11	44	בינמגזרי
1,096	37	89	661	309	רווח לפני מסים
371	13	31	223	104	הפרשה למסים על הרווח
רווח נקי:					
725	24	58	438	205	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון					
8.3%	12.0%	10.3%	15.8%	3.9%	
יתרה ממוצעת של נכסים					
101,902	2,434	6,970	35,537	56,961	
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
59,154	23	794	6,961	51,376	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון					
142,623	971	11,503	45,674	84,475	
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות					
2,173	-	-	-	2,173	
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול					
29	-	-	-	29	
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת					
211,522	-	-	-	211,522	
יתרת אשראי לציבור, נטו					
100,559	2,370	7,097	34,661	56,431	
יתרת פיקדונות הציבור					
47,710	16	908	6,696	40,090	

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
 (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
903	32	86	350	435	מחיצוניים
(405)	(22)	(55)	(205)	(123)	בינמגזרי
20	-	-	-	20	הכנסות מימון שאינן מריבית
518	10	31	145	332	סך-הכל רווח מימוני, נטו
148	1	3	51	93	עמלות והכנסות אחרות
666	11	34	196	425	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
278	(1)	(13)	68	224	הוצאות תפעוליות ואחרות:
151	3	12	26	110	מחיצוניים
16	-	-	3	13	בינמגזרי
221	9	35	99	78	רווח לפני מסים
52	3	12	23	14	הפרשה למסים על הרווח
רווח נקי:					
169	6	23	76	64	המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
822	29	50	313	430	מחיצוניים
(274)	(13)	(15)	(131)	(115)	בינמגזרי
19	-	13	-	6	הכנסות מימון שאינן מריבית
567	16	48	182	321	סך-הכל רווח מימוני, נטו
153	2	5	59	87	עמלות והכנסות אחרות
720	18	53	241	408	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
203	-	(1)	100	104	הוצאות תפעוליות ואחרות:
149	3	11	27	108	מחיצוניים
17	-	-	3	14	בינמגזרי
351	15	43	111	182	רווח לפני מסים
125	5	15	39	66	הפרשה למסים על הרווח
רווח נקי:					
226	10	28	72	116	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש.
(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
951	54	76	362	459	מחיצוניים
(375)	(39)	(31)	(188)	(117)	בינמגזרי
22	-	-	-	22	הכנסות מימון שאינן מריבית
598	15	45	174	364	סך-הכל רווח מימוני, נטו
142	-	8	52	82	עמלות והכנסות אחרות
740	15	53	226	446	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
178	-	(1)	(43)	222	הוצאות תפעוליות ואחרות:
173	6	21	29	117	מחיצוניים
17	-	-	3	14	בינמגזרי
372	9	33	237	93	רווח לפני מסים
112	3	12	71	26	הפרשה למסים על הרווח
רווח נקי:					
260	6	21	166	67	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.
(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר העסקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם ב-699 מיליון ש"ח בהשוואה ל-725 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח הנקי נבע מירידה ברווח המימוני, נטו ומגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי. מנגד, עלייה בעמלות והכנסות אחרות וירידה בהוצאות התפעוליות קיזזו קיטון זה.

הרווח המימוני, נטו, של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם ב-1,640 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,744 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר כתוצאה מירידה בהיקפי האשראי הממוצעים לתקופות ומירידה בהכנסות מימון שאינן מריבית.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-454 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-422 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול, נבע מעלייה בעמלות מעסקי מימון שהסתכמו לסך של 261 מיליון ש"ח בהשוואה ל-204 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-560 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-533 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהפרשות שנרשמו על בסיס קבוצתי. קיטון בהפרשות שנרשמו על בסיס פרטני קיזז עלייה זו.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-494 מיליון ש"ח בהשוואה ל-537 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהוצאות המגזר בחו"ל, מחיסכון בעלויות שוטפות כתוצאה מהתייעלות ומירידה בהפרשה למענקים. מנגד, עלייה בהוצאות כתוצאה מהשפעות הסכם השכר שנחתם בחודש מרץ 2013 עם ארגון העובדים קיזזה ירידה זו.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-90.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-97.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו בכ-59.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-53.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למגזר נכון ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמה בכ-275.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-236.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. היתרה כוללת החזקות של לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6(ד) בתמצית הדוחות הכספיים.

מגזר ניהול פיננסי

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הניהול הפיננסי:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		
*30.09.12	30.09.13	
במיליוני ש"ח		
הכנסות ריבית, נטו:		
(383)	(755)	מחיצוניים
886	1,329	בינמגזרי
(19)	257	הכנסות מימון שאינן מריבית
484	831	סך-הכל רווח מימוני, נטו
294	243	עמלות והכנסות אחרות
778	1,074	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי		
(12)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות:
מחיצוניים		
617	528	בינמגזרי
-	7	רווח לפני מסים
173	539	הפרשה למסים על הרווח
10	229	רווח לאחר מסים
163	310	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
2	4	רווח (הפסד) נקי:
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
165	314	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(38)	40	המיוחס לבעלי מניות הבנק
127	354	

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הניהול הפיננסי:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
*30.09.12	30.06.13	30.09.13	
במיליוני ש"ח			
הכנסות ריבית, נטו:			
(190)	(245)	(476)	מחיצוניים
373	426	781	בינמגזרי
(26)	137	8	הכנסות מימון שאינן מריבית
157	318	313	סך-הכל רווח מימוני, נטו
105	96	67	עמלות והכנסות אחרות
262	414	380	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי			
(12)	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות:
206	183	150	מחיצוניים
-	2	2	בינמגזרי
68	229	228	רווח לפני מסים
34	103	83	הפרשה למסים על הרווח
34	126	145	רווח לאחר מסים
2	1	(1)	חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:			
36	127	144	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(7)	17	16	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
29	144	160	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הניהול הפיננסי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם ב-354 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח של 127 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח המימוני, נטו, המיוחס למגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם ב-831 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-484 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח המימוני במגזר הניהול הפיננסי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע מעלייה ברווח מהשקעה במניות, מעלייה בהכנסות ממימוש והתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב, מעלייה בהכנסות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ומעלייה בהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. כמו-כן, חלה עלייה בהכנסות ההון הפיננסי במגזר הצמוד למדד כתוצאה משינויים במדד הידוע.

העמלות וההכנסות האחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמו ב-243 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-294 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר כתוצאה מירידה בהכנסות משוק ההון בחו"ל.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמו ב-535 מיליון ש"ח בהשוואה ל-617 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהוצאות המגזר בחו"ל, מחיסכון בעלויות שוטפות כתוצאה מהתייעלות ומירידה בהפרשה למענקים. מנגד, עלייה בהוצאות כתוצאה מהשפעות הסכם השכר שנחתם בחודש מרץ 2013 עם ארגון העובדים קיזזה ירידה זו.

במסגרת סעיף הוצאות המסים נכללות הוצאות מס הנובעות מהשפעת השינוי בשערי המטבעות על רישום השקעות בחברות מאוחדות בחו"ל שאינן נכללות בבסיס המס, המיוחסות למגזר זה.

אחרים והתאמות

מסגרת זו כוללת את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח על-פי הוראות המפקח על הבנקים. פעילות זו כוללת בעיקר: פעילות בכרטיסי אשראי בגין פעילות לקוחות בנקים מחוץ לקבוצה ותיירות נכנסת והכנסות משירותי מחשב לחברות שאוחדו בעבר. בנוסף, התאמות של פעולות בין-מגזריות נזקפות למסגרת זו.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מסגרת זו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם ב-25 מיליון ש"ח בהשוואה ל-33 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח מכרטיסי אשראי בגין פעילות לקוחות בנקים מחוץ לקבוצה ומתיירות נכנסת בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-23 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 26 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי ללקוחות של בנקים אחרים, אשר אינם חלק מקבוצת הבנק ואיתם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר נכון ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-4.5 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2012.

פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים

כרטיסי אשראי

כללי

הפעילויות העיקריות של קבוצת הבנק בתחום כרטיסי האשראי מתבצעות באמצעות חברות הפועלות בתחום אמצעי התשלום תחת קורת גג ניהולית ותפעולית אחת שתכונה להלן בשם "קבוצת ישראלכרט". פעילות הליבה של קבוצת ישראלכרט הינה הנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקארד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון.

הנפקת כרטיסי אשראי

קבוצת ישראלכרט מנפיקה כרטיסים ללקוחות של בנקים איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר, לרבות הבנק, בנק מזרחי טפחות, הבנק הבינלאומי הראשון, בנק יהב, בנק אוצר החייל, בנק מסד, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, בנק ירושלים בע"מ ובנק איגוד בע"מ; בנוסף, מנפיקה קבוצת ישראלכרט כרטיסים באופן ישיר ללקוחות ("כרטיסים חוץ-בנקאיים"), שהינם בעיקר חברי מועדוני צרכנים וגופים שונים איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט.

לקוחות קבוצת ישראלכרט בתחום ההנפקה הינם לקוחות פרטיים, עובדי תאגידים ותאגידים (ורכש תאגידי הכולל - B2B Business to Business) - העברת תשלומים בין עסקים).

במסגרת פעילות ההנפקה מנפיקה ומתפעלת קבוצת ישראלכרט מגוון מוצרים ושירותים נוספים כגון כרטיסי "אשראי מתנגלגל", כרטיסי תדלוק והתקני תדלוק, כרטיסי מתנה, כרטיסי רכש ייעודיים וכרטיסים נטענים. בנוסף, קבוצת ישראלכרט מעניקה אשראי הלוואות לכל מטרה על בסיס מסגרות אשראי בכרטיסים.

בנוסף לקבוצת הבנק, בתחום ההנפקה פועלות בישראל כיום שתי חברות כרטיסי אשראי, בשליטה של בנקים: כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל") שבשליטת בנק דיסקונט ולאומי קארד בע"מ (להלן: "לאומי קארד") בשליטת בנק לאומי. מספר הכרטיסים ליום 30 בספטמבר 2013 שהונפקו על-ידי קבוצת ישראלכרט הינו 3.8 מיליון כרטיסים בהשוואה ל-3.6 מיליון כרטיסים ליום 31 בדצמבר 2012.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הגיע מחזור הפעילות בכרטיסי קבוצת ישראלכרט ל-82.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-78.1 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סליקת כרטיסי אשראי

במסגרת הסכם הנערך לצורך שירותי הסליקה מתחייבת חברת כרטיסי אשראי הסולקת כלפי בתי עסק, בכפוף לקיום תנאי ההסכם ביניהם, לפרוע לבית העסק את החיובים בהם התחייבו כלפיו מחזיקי הכרטיסים הנסלקים על ידה בעת שרכשו טובין או שירות בבית העסק. בנוסף, מציעה קבוצת ישראלכרט לבתי עסק מגוון שירותים פיננסיים נוספים כגון: מתן הלוואות, מקדמות (הקדמת תשלומים בגין עסקות שבוצעו) ושירותים שיווקיים ותפעוליים.

לקוחות קבוצת ישראלכרט בתחום סליקת כרטיסי האשראי הינם בתי עסק רבים ומגוונים הקשורים עימה בהסכמים, ביניהם גם משרדי ממשלה שונים וכן חברות המספקות לבתי עסק שירותי ניכיון.

תחום הסליקה של כרטיסי האשראי מאופיין בתחרותיות גבוהה מאוד, בין היתר, בעקבות הפעלתו של הממשק המקומי לסליקה צולבת של עסקות בכרטיסי אשראי מסוג מסטרקארד וויזה (בעקבותיו כאל ולאומי קארד החלו לסלוק כרטיסי מסטרקארד וקבוצת ישראלכרט החלה לסלוק כרטיסי ויזה). במאי 2012 נפתח השוק לסליקה צולבת של המותג "ישראלכרט" ובתי עסק יכולים להחליף סולקים במוותג זה. התחרות בתחום הסליקה מתמקדת בגיוס בתי עסק חדשים להסכמי סליקה ובשימור בתי עסק הקיימים כלקוחות תחום הסליקה. היבט נוסף של התחרות מתבטא בפיתוח מוצרים ושירותים פיננסיים ותפעוליים לבתי העסק אשר יגדילו את מחזור העסקות ו/או סכומי העסקות המבוצעות בכל בית עסק.

בנוסף לקבוצת הבנק, בתחום הסליקה פועלות בישראל כיום שתי חברות כרטיסי האשראי, בשליטה של בנקים אשר פורטו לעיל.

פעילויות נוספות

בנוסף לפעילויות הקשורות בהנפקה ובסליקה של כרטיסי אשראי, כמפורט לעיל לקבוצת ישראל כרטיס פעילויות נוספות כדלקמן: פעילות בתחום הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות; הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי; ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים).

תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי

תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי להכנסות מעמלות, שנכללו במסגרת ההכנסות התפעוליות (לפני ניכוי הוצאות המתייחסות), הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-1,168 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,194 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-2.2%.

הליכים משפטיים

לפרטים בנוגע לסוגיות רגולטוריות שונות, ראה ביאור 19 ג' בדוחות הכספיים של שנת 2012. לפרטים בנוגע לתביעות שעומדות כנגד ישראל כרטיס, ראה ביאור 6' לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בכרטיסי אשראי לפי מגזרי פעילות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013							
מגזר משקי הבית	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר עסקים קטנים	המגזר המסחרי	המגזר העסקי	מגזר ניהול פיננסי	מגזר תירות נכנסת ואחרים	סך-הכל
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
64	15	43	13	-	5	-	140
מחיצוניים							
-	-	-	-	-	69	-	69
הכנסות מימון שאינן מריבית							
64	15	43	13	-	74	-	209
רווח מימוני, נטו							
428	243	84	9	7	-	397	1,168
הכנסות מעמלות							
492	258	127	22	7	74	397	1,377
סך-הכל הכנסות							
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
2	1	1	-	-	-	-	4
הוצאות תפעוליות ואחרות							
340	171	58	6	4	-	367	946
רווח לפני מסים							
150	86	68	16	3	74	30	427
הפרשה למסים על הרווח							
39	22	17	4	1	18	7	108
רווח נקי:							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
111	64	51	12	2	56	23	319
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(4)	(1)	-	-	-	-	-	(5)
המיוחס לבעלי המניות בבנק							
107	63	51	12	2	56	23	314
יתרות ממוצעות							
6,274	3,536	1,255	228	114	-	4,510	15,917
יתרה ממוצעת של נכסים							
-	-	2,262	2,121	9,755	-	499	14,637
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
8,139	5,077	2,445	123	96	-	-	15,880
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בכרטיסי אשראי לפי מגזרי פעילות (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*							
סך-הכל	מגזר משקי הבית	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר עסקים קטנים	המגזר המסחרי	המגזר העסקי	מגזר ניהול פיננסי	תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
70	18	47	15	-	5	-	155
מחיצוניים							
-	-	-	-	-	49	-	49
הכנסות מימון שאינן מריבית							
70	18	47	15	-	54	-	204
סך-הכל רווח מימוני, נטו							
439	249	87	9	7	-	403	1,194
הכנסות מעמלות							
509	267	134	24	7	54	403	1,398
סך-הכל הכנסות							
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
22	13	4	-	-	-	-	39
הוצאות תפעוליות ואחרות							
347	174	57	5	4	-	368	955
רווח לפני מסים							
140	80	73	19	3	54	35	404
הפרשה למסים על הרווח							
38	22	19	5	1	14	9	108
רווח נקי:							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
102	58	54	14	2	40	26	296
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(3)	(1)	-	-	-	-	-	(4)
המיוחס לבעלי המניות בבנק							
99	57	54	14	2	40	26	292
יתרת ממוצעות							
6,123	3,451	1,225	223	111	-	4,295	15,428
יתרה ממוצעת של נכסים							
-	-	2,225	2,086	9,594	-	293	14,198
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
7,939	4,957	2,381	119	113	-	-	15,509
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בכרטיסי אשראי לפי מגזרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013							
סך-הכל	מגזר משקי הבית	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר עסקים קטנים	המגזר המסחרי	המגזר העסקי	מגזר ניהול פיננסי	מגזר תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
22	4	15	5	-	(2)	-	44
מחיצוניים							
-	-	-	-	-	36	-	36
הכנסות מימון שאינן מריבית							
22	4	15	5	-	34	-	80
סך-הכל רווח מימוני, נטו							
150	86	30	2	3	-	137	408
הכנסות מעמלות							
172	90	45	7	3	34	137	488
סך-הכל הכנסות							
2	1	1	-	-	-	-	4
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
118	57	20	2	3	-	126	326
הוצאות תפעוליות ואחרות							
52	32	24	5	-	34	11	158
רווח לפני מסים							
12	7	5	1	-	7	2	34
הפרשה למסים על הרווח							
רווח נקי:							
40	25	19	4	-	27	9	124
המיוחס לבעלי המניות בבנק							
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013							
סך-הכל	מגזר משקי הבית	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר עסקים קטנים	המגזר המסחרי	המגזר העסקי	מגזר ניהול פיננסי	מגזר תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
24	3	14	4	-	3	-	48
מחיצוניים							
-	-	-	-	-	4	-	4
הכנסות מימון שאינן מריבית							
24	3	14	4	-	7	-	52
סך-הכל רווח מימוני, נטו							
136	77	26	4	2	-	131	376
הכנסות מעמלות							
160	80	40	8	2	7	131	428
סך ההכנסות							
-	(1)	-	-	-	-	-	(1)
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
107	57	19	2	-	-	118	303
הוצאות תפעוליות ואחרות							
53	24	21	6	2	7	13	126
רווח לפני מסים							
15	7	6	2	1	2	3	36
הפרשה למסים על הרווח							
רווח נקי:							
38	17	15	4	1	5	10	90
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(1)	-	-	-	-	-	-	(1)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
37	17	15	4	1	5	10	89
המיוחס לבעלי המניות בבנק							

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בכרטיסי אשראי לפי מגזרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*							
סך-הכל	מגזר משקי הבית	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר עסקים קטנים	המגזר המסחרי	המגזר העסקי	מגזר ניהול פיננסי	תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
26	5	18	6	-	4	-	59
מחיצוניים							
-	-	-	-	-	5	-	5
הכנסות מימון שאינן מריבית							
26	5	18	6	-	9	-	64
סך-הכל רווח מימוני, נטו							
157	90	32	3	3	-	133	418
הכנסות מעמלות							
183	95	50	9	3	9	133	482
סך-הכל הכנסות							
4	2	1	-	-	-	-	7
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
118	60	19	2	2	-	118	319
הוצאות תפעוליות ואחרות							
61	33	30	7	1	9	15	156
רווח לפני מסים							
16	9	8	2	-	3	4	42
הפרשה למסים על הרווח							
רווח נקי:							
45	24	22	5	1	6	11	114
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(2)	-	-	-	-	-	-	(2)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
43	24	22	5	1	6	11	112
המיוחס לבעלי המניות בבנק							

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

פעילות קבוצת הבנק בשוק ההון כוללת מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר, תפעול וקסטודי בניירות-ערך ישראלים, כולל בתחום המעו"ף (הבנק וכן חברה בת בבעלותו המלאה הינם חברים בבורסה ובמסלוקת הבורסה. לפרטים בדבר שיעבוד אשר נרשם על נכסי הבנק כתנאי לחברותו במסלוקות שונות, ראה ביאור 14 בדוחות הכספיים של שנת 2012). הבנק פעיל גם בתחום מסחר בניירות-ערך זרים (חבר במסלוקת ה-Euroclear), בתחום מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון, מתן שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, ניהול הנפקות, ניהול תיקי השקעות בניירות-ערך (ובנכסים פיננסיים) עבור לקוחות פרטיים, תאגידים, מלכ"רים ומוסדות וכן במתן שירותי נאמנות (כמו-כן לחברה כלולה של הבנק פעילות בתחום החיתום). הפעילויות והשירותים הפיננסיים המפורטים לעיל, מתבצעים בחלקם ישירות על-ידי הבנק ובחלקם על-ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר.

ייעוץ פנסיוני

לבנק רישיון ייעוץ פנסיוני והוא מעסיק יועצים בעלי רישיון ייעוץ פנסיוני. עד כה נחתמו על-ידי הבנק הסכמי הפצה עם כ-16 חברות המנהלות קופות-גמל וקרנות פנסיה (מספר ההסכמים הקטן ביחס לרבעון הקודם עקב מיזוגים של חברות מנהלות). קיימים קשיים בהענקת הייעוץ ללקוחות, הנובעים בין היתר, בקושי בקבלת מידע באופן שוטף ויעיל מהגופים המוסדיים ומהמעסיקים. וכן בקושי בסליקת פעולות כספיות. הוקמה מסלוקה פנסיונית מרכזית ("המסלוקה") שבשלב ראשון (שנתונים ליוני 2013) תפעל לסליקת מידע בלבד. המסלוקה תגבה תשלום כספי מהמשתמשים בה. בשלב זה לא ניתן להעריך מה תהיה תרומתה לבנק כיועץ פנסיוני. קושי נוסף נוגע להפצת מוצרי ביטוח. טרם תוקנו תקנות המסדירות את שיעור עמלת ההפצה בהפצת מוצרי ביטוח ולא נחתמו הסכמי הפצה להפצתם. קיים קושי בבחינת מוצרי ביטוח בשל המגוון הרחב של תוכניות הביטוח בשנים השונות והקושי לבצע השוואה ביניהם.

האוצר פרסם תוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני. הכוללת בין היתר:

- עמלת ההפצה המרבית בגין ייעוץ במוצרי חיסכון פנסיוניים, למעט קרנות השתלמות, תהיה בגובה של 0.2% בלבד מהצבירה ו-1.6% מההפקדות השוטפות (במקום השיעור המרבי של 0.25% מהצבירה בהתאם לקבוע בתקנות עמלות הפצה בנוסחן היום והכל בהתאם למפורט שם) או 40% משיעור דמי הניהול, הנמוך מבין שניהם. עמלת הבנק בשל ייעוץ בקרן השתלמות תישאר כפי שהייתה, 0.25% מהצבירה.
  - קביעה כי תשלום עמלת הפצה רק למפיץ האחרון שמינה הלקוח. גם אם המפיץ האחרון יהיה סוכן ביטוח או משווק פנסיוני, תישלל מן הבנק המייעץ עמלת ההפצה המגיעה לו בגין הייעוץ החל במועד המעבר.
- יישומה של התוכנית תלוי בהליכי חקיקה ובהתקנת תקנות, לפיכך לא ניתן להעריך בשלב זה מתי תיושם התוכנית, האם היא תיושם במלואה ומה תהיה השפעתה על הבנק כיועץ פנסיוני.

להלן ההתפתחות ביתרות בקרנות השתלמות ומוצרים פנסיונים שניתן לגביהן ייעוץ:

שינוי	יתרה ליום		יתרות נועצות
	31.12.12	30.09.13	
ב-%	במיליוני ש"ח		
27.7%	13,100	16,729	

יתרות נועצות הינן יתרות במוצרים פנסיוניים, כולל קרנות השתלמות, בגינן קיבל הלקוח ייעוץ פנסיוני או ייעוץ בקרן השתלמות במתווה הפיננסי.

היתרות הנועצות מורכבות משני סוגים: יתרות בגינן הבנק אינו מקבל עמלות הפצה: קרנות פנסיה ותיקות, קופות-גמל וקרנות השתלמות שאין לבנק עימן הסכם הפצה, ויתרות שהבנק מקבל בגינן עמלת הפצה.

להלן תיאור השירותים העיקריים הניתנים על-ידי קבוצת הבנק במסגרת פעילות שוק ההון וכן בדבר חלק מחברות קבוצת הבנק הפעילות בתחום:

הפצת קרנות השתלמות, קופות-גמל וקרנות פנסיה

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של קרנות השתלמות, קופות-גמל וקרנות פנסיה בין לקוחותיו, והוא זכאי לגבות עמלות הפצה בקשר עם הפצתן בהתאם לקבוע בתקנות.

הפצת קרנות נאמנות

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של יחידות של קרנות נאמנות בין לקוחותיו, וזאת עם הרוב המכריע של מנהלי קרנות הנאמנות בישראל, והוא זכאי לגבות ממנהלי הקרנות עמלות הפצה בקשר עם פעילות זו, בהתאם לקבוע בתקנות.

פועלים סהר בע"מ

פועלים סהר בע"מ (להלן: "פועלים סהר"), שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, הינה חברה בבורסה ובמסלוקת הבורסה. החברה מתמחה במתן שירותים לגופים מוסדיים: קרנות פנסיה ותיקות וחדשות, קופות-גמל בנקאיות, קופות-גמל ענפיות, קרנות השתלמות, חברות ביטוח וחברות גופים ציבוריים. החברה נותנת ללקוחות שירותי ברוקראז' בארץ ובח"ל, שירותי מחקר, שירותי משמרת ושירותים נלווים נוספים לרבות שירותים תפעוליים. בתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2013 הרווח הנקי של החברה הסתכם לסך של 10 מיליון ש"ח.

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ, שהינה חברת בת בבעלות מלאה של הבנק, עוסקת בניהול תיקי השקעות עבור לקוחות פרטיים, גופים עסקיים, מלכ"רים ואחרים. ניהול ההשקעות עבור לקוחות החברה, הן הישראלים והן הזרים, מתבצע בשוק ההון הישראלי וכן בשוקי ההון בעולם. נכון ליום 30 בספטמבר 2013 ניהלה החברה תיקים בערך כספי של 11.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-10.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012.

שירותים למנהלי נכסים פיננסיים

מערך שירות למנהלי נכסים פיננסיים מאגד בתוכו פעילויות של מתן שירותים שונים למנהלי נכסים פיננסיים: מנהלי קופות-גמל, קרנות השתלמות ופנסיה, מנהלי קרנות נאמנות ומנהלי תיקי השקעות. פעילות המערך כוללת תפעול הנכסים הפיננסיים האמורים לעיל ומתן שירותים בנקאיים לגופים המנהלים אותם. השירותים כוללים בין השאר שערך נכסים, הפקת דוחות בקרה, הפקת דיווחים לרשויות, ניהול חשבונות וזכויות עמיתים בקופות-גמל, חישוב תשואות. לבנק הסכמים למתן שירותים תפעוליים בעבור חברות לניהול קופות-גמל, חלקם כחלק נלווה למכירת קופות-גמל שהיו בבעלות הבנק. בתחום קרנות הנאמנות נחתמו הסכמים למתן שירותים לחברות לניהול קרנות נאמנות. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם היקף הנכסים של קופות הגמל, קרנות השתלמות והפנסיה להן מספק הבנק שירותי תפעול בסך של כ-81.5 מיליארד ש"ח, שווי הנכסים של קרנות הנאמנות להן מספק המערך שירותים נלווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים הסתכם בסך של כ-57.9 מיליארד ש"ח. בתחום השירותים התפעוליים בעבור חברות לניהול קופות-גמל מתעצמת התחרות, בין היתר, לנוכח כך שעל פי הוראות הדין, כל חברה מנהלת מחויבת עד סוף שנת 2013 לאחד קופות-גמל מאותו סוג לקופה אחת ולבחור מתפעל אחד לתפעול הקופה, תוך ויתור על מתפעלים אחרים. התחרות מביאה לירידה במחיר המשולם עבור השירותים. לא ניתן להעריך בשלב זה, מה יהיו תוצאות התחרות והאם תהיה לכך השפעה על היקף נכסי קופות הגמל המתופעלים בבנק.

שירותי ברוקראזי

בחטיבת שווקים פיננסיים פועלים בנוסף לחדרי עסקות במטבע-חוץ, גם שני חדרי מסחר בניירות-ערך: חדר מסחר בניירות-ערך ישראלים וחדר מסחר בניירות-ערך זרים.

בחדר המסחר הישראלי, ניתן שירות ללקוחות מוסדיים וכן ללקוחות פרטיים בעלי פעילות גבוהה. בחדר מסחר ניירות-ערך זרים, ניתן שירות ללקוחות מוסדיים, ללקוחות פרטיים נבחרים וכן גיבוי לפעילות המסחר ליתר לקוחות הבנק.

שלושת חדרי המסחר פועלים בתיאום ומעמידים לרשות לקוחות הבנק מעטפת שירות מקצועית, מתקדמת ויעילה תחת קורת גג אחת.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מגזרי פעילות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013						
מגזר משקי הבית	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר עסקים קטנים	המגזר המסחרי	המגזר העסקי	מגזר ניהול פיננסי	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
24	543	28	14	53	188	850
עמלות והכנסות אחרות						
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
43	364	28	-	-	195	630
מחיצוניים						
7	121	8	5	13	-	154
בינמגזרי						
(26)	58	(8)	9	40	(7)	66
רווח (הפסד) לפני מסים						
(8)	18	(3)	3	13	(2)	21
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
(18)	40	(5)	6	27	(5)	45
המיוחס לבעלי המניות בבנק						
יתרות ממוצעות						
2,351	42,858	3,465	1,985	3,261	81,804	135,724
יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל וקרנות נאמנות						
1,011	1,011	25	10	49	-	1,095
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
1,953	117,063	7,305	11,925	252,043	333,510	723,799
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*						
מגזר משקי הבית	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר עסקים קטנים	המגזר המסחרי	המגזר העסקי	מגזר ניהול פיננסי	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
30	540	29	12	43	268	922
עמלות והכנסות אחרות						
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
44	365	28	-	1	247	685
מחיצוניים						
9	123	8	4	11	-	155
בינמגזרי						
(23)	52	(7)	8	31	21	82
רווח (הפסד) לפני מסים						
(8)	17	(2)	3	11	7	28
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
(15)	35	(5)	5	20	14	54
המיוחס לבעלי המניות בבנק						
יתרות ממוצעות						
2,074	31,765	2,623	1,393	2,173	77,281	117,309
יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל וקרנות נאמנות						
-	1,111	23	12	29	-	1,175
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
2,028	113,862	7,803	10,669	211,522	318,402	664,286
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מגזרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013						
מגזר משקי הבית	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר עסקים קטנים	המגזר המסחרי	המגזר העסקי	מגזר ניהול פיננסי	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
7	172	9	5	20	56	269
עמלות והכנסות אחרות						
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
15	120	10	-	-	60	205
מחיצוניים						
2	38	3	2	3	-	48
בינמגזרי						
(10)	14	(4)	3	17	(4)	16
רווח (הפסד) לפני מסים						
(2)	2	(2)	1	5	(1)	3
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
(8)	12	(2)	2	12	(3)	13
המיוחס לבעלי המניות בבנק						

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013						
מגזר משקי הבית	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר עסקים קטנים	המגזר המסחרי	המגזר העסקי	מגזר ניהול פיננסי	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
9	186	9	4	17	63	288
עמלות והכנסות אחרות						
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
14	124	9	-	-	59	206
מחיצוניים						
3	41	2	1	6	-	53
בינמגזרי						
(8)	21	(2)	3	11	4	29
רווח (הפסד) לפני מסים						
(3)	8	-	1	4	1	11
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
(5)	13	(2)	2	7	3	18
המיוחס לבעלי המניות בבנק						

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*						
מגזר משקי הבית	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר עסקים קטנים	המגזר המסחרי	המגזר העסקי	מגזר ניהול פיננסי	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
11	190	10	4	13	81	309
עמלות והכנסות אחרות						
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
16	140	11	-	1	73	241
מחיצוניים						
3	40	2	1	4	-	50
בינמגזרי						
(8)	10	(3)	3	8	8	18
רווח (הפסד) לפני מסים						
(3)	1	(1)	1	3	2	3
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
(5)	9	(2)	2	5	6	15
המיוחס לבעלי המניות בבנק						

* סווג מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

חברות מוחזקות עיקריות

כללי

קבוצת הבנק פועלת באמצעות חברות בנות בנקאיות ושאין בנקאיות בישראל ובח"ל. תחומי פעילותן של אותן חברות בנות שאין בנקאיות הינם בתחום הפיננסי, שיווק ותפעול מערך כרטיסי האשראי, פעילות בעסקי נאמנות, הנפקה ומימון ומתן שירותי בנקאות להשקעות.

תרומת החברות המוחזקות לתוצאות הפעילות של הבנק בנטרול הפרשי שער של החברות הבנות בחו"ל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמה ב-628 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-541 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השקעת הבנק בחברות המוחזקות ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמה ב-15.9 מיליארד ש"ח, בדומה לסוף שנת 2012.

חברות בת בישראל

להלן סקירה על חברות עיקריות:

קבוצת ישראל

הקבוצה כוללת את החברות: ישראל כרטיס בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ, ישראל כרטיס מימון בע"מ, ישראל כרטיס (נכסים) 1994 בע"מ, צמרת מימונים בע"מ וגלובל פקטורינג בע"מ. חברות אלו מהוות את פעילות הבנק בתחום כרטיסי האשראי. פעילות הליבה של קבוצת ישראל הינה הנפקה, סליקה ומימון של כרטיסי אשראי מסוג "ישראל כרטיס", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקרד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון. בנוסף, לקבוצה פעילויות בתחומים: הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי; הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות, ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים).

הרווח הנקי של קבוצת ישראל הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ב-257 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-228 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-13%, (בשתי התקופות נכלל רווח נקי ממכירת מניות Mastercard Inc בסך 29 מיליון ש"ח ו-16 מיליון ש"ח בהתאמה). הרווח הנקי ללא מכירת מניות Mastercard Inc הגיע ל-228 מיליון ש"ח לעומת 212 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8%. הגידול נבע בין היתר, כתוצאה מירידה בהוצאות להפסדי אשראי. תרומת קבוצת ישראל לתוצאות הפעילות של הבנק, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמה ב-268 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-237 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך השקעת הבנק בקבוצת ישראל הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2013 ב-2,080 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,916 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012.

על-פי הסדר בין ישראל כרטיס וחברות כרטיסי האשראי לאומי קארד וכ.א.ל שאושר על-ידי בית הדין להגבלים עסקיים ביום 7 במרץ 2012 (להלן: "ההסדר"), החל מיום 1 ביולי 2013 עמלת המנפיק הממוצעת עומדת על 0.735%. מיום 1 ביולי 2014 ועד לסוף תקופת ההסדר (31 בדצמבר 2018) תעמוד עמלת המנפיק הממוצעת על 0.7%.

ההסכם שנחתם בין הצדדים המפרט את תנאי הפעלת הממשק הטכני המשותף, הוגש לממונה לקבלת פטור מאישור הסדר כובל. ההפחתה בעמלת המנפיק שאושרה על-ידי בית הדין להגבלים עסקיים עשויה להשפיע מהותית לרעה על התוצאות הכספיות של ישראל כרטיס בעתיד, אולם אין ביכולת ישראל כרטיס להעריך את היקפה בפועל.

בחודש אפריל 2012 נחתם הסכם בין ישראל כרטיס ללאומי קארד, ובחודש מאי 2012 נחתם הסכם בין ישראל כרטיס לבין כ.א.ל, שניהם בקשר ליישומם של תיקון 18 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן: "ההסכמים"). על-פי ההסכמים, ניתנו ללאומי קארד ולכ.א.ל רישיונות לסלוק את כרטיסי החיוב של המותג "ישראל כרטיס" בתנאים שסוכמו בין הצדדים. להערכת ישראל כרטיס, למתן הרישיונות בהתאם לחוק תהיה השפעה מהותית לרעה על ישראל כרטיס, אולם בשלב זה אין ביכולת ישראל כרטיס להעריך את היקפה בפועל. ביום 13 בספטמבר 2012 ניתן פטור מהסדר כובל על-ידי הממונה ולפיו לאומי קארד ו-כ.א.ל יוכלו לסלוק את כרטיסי המותג "ישראל כרטיס" בתשלום עמלת המנפיק, דמי רישיון חד פעמיים וסכום נוסף שעל תוכנו וגובהו הוטל חיסיון על-ידי בית הדין להגבלים עסקיים. מאחר והממונה לא התיר גביית דמי רישיון כפי שהוסכם בין הצדדים, פנתה ישראל כרטיס ביום 6 בפברואר 2013 לבית הדין להגבלים עסקיים בבקשה לאשר את ההסכמים. עמדת הממונה, המתנגדת לאישור ההסכמים כמות שהם, הוגשה בחודש יוני 2013. נקבע דיון ביום 27 בינואר 2014.

לפרטים בנוגע לסוגיות רגולטוריות שונות, ראה ביאור 19 ג' בדוחות הכספיים של שנת 2012.

לפרטים בנוגע לתביעות שעומדות כנגד ישראל כרטיס, ראה ביאור 6'ד לתמצית הדוחות הכספיים.

קבוצת פועלים שוקי הון – בית השקעות בע"מ

קבוצת פועלים שוקי הון בע"מ (להלן: "פועלים שוקי הון") פועלת בשלושה תחומים עיקריים: פעילות בנקאות להשקעות בארץ ובח"ל, ההשקעה בתחום קרנות הון והשקעות ישירות, כולל קרנות המשקיעות במגזר הטכנולוגיה ופעילות ברוקר-דילר בארצות-הברית. במסגרת פעילותה בתחום הבנקאות להשקעות מעמידה פועלים שוקי הון מגוון שירותים הכוללים: ייעוץ פיננסי ואסטרטגי למיזוגים ורכישות בארץ ובח"ל, ייעוץ לתהליכי הפרטה ולהנפקות ציבוריות ופרטיות בחו"ל וליווי חברות בארץ ובח"ל בהשקעות שונות. בנוסף, פועלת קבוצת פועלים שוקי הון, באמצעות חברה כלולה שלה (19.97%) – פועלים אי.בי.אי, במתן שירותי ייעוץ, חיתום וניהול הנפקות ציבוריות בישראל ובגיוסי הון בדרך של הנפקות פרטיות.

במסגרת פעילות ההשקעה בקרנות הון (Private Equity) והשקעות ישירות משקיעה פועלים שוקי הון בקרנות הפעילות במגוון סקטורים כולל: הון סיכון, אנרגיה אלטרנטיבית וכו', בהשקעה בתאגידי הניהול של קרנות הון וכן מעמידה לתאגידי הניהול הללו שירותים. בנוסף, פועלים שוקי הון ממשיכה לעסוק בניהול של קרנות הון סיכון על-פי היתר שניתן לה מבנק ישראל.

פעילות הברוקר-דילר בארצות-הברית מובצעת באמצעות חברה בת בבעלות מלאה Hapoalim Securities U.S.A. Inc. תרומת פועלים שוקי הון לתוצאות הפעילות של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמה ב-4 מיליון ש"ח, בהשוואה לתרומה בסך של 28 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעת הבנק בפועלים שוקי הון הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2013 ב-816 מיליון ש"ח, בדומה לסוף שנת 2012.

פעילות קבוצת הבנק בחו"ל

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק מונה כארבעים מוקדים ומתבצעת באמצעות חברות בנות בנקאיות, חברות פיננסיות, סניפי הבנק בחו"ל ונציגויות. פעילות הבנק בחו"ל מתמקדת במגזר הבנקאות הפרטית ובמגזר העסקי. בנוסף, לבנק פעילות במגזר משקי הבית ובמגזר המסחרי, בתורכיה ובקזחסטן. במסגרת פעילותו הבינלאומית מקיים הבנק קשרים עם למעלה מ-2,400 בנקים כתבים ברחבי העולם. הפעילות מול בנקים כתבים אלה כוללת מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים"). במסגרת פעילות הבנקאות הפרטית מספק הבנק ללקוחותיו בעלי עושר פיננסי בחו"ל שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. פעילות המגזר העסקי בחו"ל כוללת מתן אשראי ללוחים מקומיים וזרים, וכן השקעות באגרות-חוב. הפעילות במגזר משקי הבית ובמגזר המסחרי בשווקים מתעוררים ממוקדת בפעילות בנק פוזיטיב בתורכיה ובבנק פוזיטיב בקזחסטן.

הדגש המרכזי באסטרטגית הבנק מוכוון לפיתוח והרחבת פעילות הבנקאות הפרטית הבינלאומית (Global Private Banking) ופעילות הבנקאות המסחרית בניו-יורק. הבנק שואף להמשיך להרחיב את מעטפת השירות ולשפר את יכולותיו בתחום המוצרים, השיווק והשירות ללקוחות.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

להלן יתוארו בקצרה מגבלות עיקריות שחלות על הפעילות הבינלאומית:

פיקוח רגולטורי בחו"ל

בנוסף לכללים והמגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל, פעילות המגזר הבינלאומי במדינות השונות כפופה לפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות הרלוונטיות הכוללות דרישות של הון, החזקת נכסים נזילים וכיוצא בזה.

פיקוח רגולטורי – סניף מיאמי

ביום 8 ביולי 2009 נכנס לתוקף הסכם (הנקרא "Written Agreement") בין הבנק וסניף מיאמי של הבנק לבין הפדרל ריזרב של ניו-יורק, הפדרל ריזרב של אטלנטה וה-Office of Financial Regulation של מדינת פלורידה. עיקרו של ההסכם שנחתם היה חיזוק פונקציות הציות, ניהול הסיכונים והביקורת של הבנק בסניף מיאמי במטרה לתקן ליקויים שנמצאו. ההסכם לא יצר או הטיל מגבלות כלשהן על פעילות עסקית בבנק, בין בארצות-הברית ובין בכלל, ולא צפוי היה כי תהיה לו השפעה מהותית על תוצאותיו הכספיות של הבנק.

ביום 4 באוקטובר 2013 הודיע הפדרל ריזרב של אטלנטה על סיום ה-Written Agreement. בהודעתו ציין הפדרל ריזרב שסיום ההסכם נובע משיפורים שנצפו במהלך הביקורת הרגולטורית האחרונה בסניף מיאמי ועמידת הבנק בתנאי ההסכם.

תמצית הדוחות הכספיים המצרפיים של הפעילות הבינלאומית

תמצית הדוחות הכספיים של הפעילות הבינלאומית המוצגת להלן כוללת את שלוחות הבנק בחו"ל אשר פעילות באחד או יותר מהתחומים הבאים: מתן אשראי, גיוס פיקדונות, הנפקת אגרת-חוב או כתבי התחייבות וניהול נכסי לקוחות. בנוסף, נכללת פעילות המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בישראל.

א. מאזן*

יתרה ליום		
31.12.12	30.09.13	
במיליוני דולר		
נכסים		
8,699	7,721	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,891	2,088	ניירות-ערך
5,447	5,140	אשראי לציבור, נטו
24	25	בניינים וציוד
69	55	נכסים בגין מכשירים נגזרים
133	161	נכסים אחרים
16,263	15,190	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון		
8,582	7,638	פיקדונות הציבור
5,414	5,268	פיקדונות מבנקים
148	93	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
567	728	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
234	141	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
293	271	התחייבויות אחרות
15,238	14,139	סך-כל ההתחייבויות
74	65	זכויות שאינן מקנות שליטה
951	986	אמצעים הוניים**
16,263	15,190	סך-כל ההתחייבויות וההון

* מאזן הפעילות הבינלאומית מבוסס על נתוני השלוחות ומתורגם לדולר ארצות-הברית, לאחר ביצוע התאמות לכללי החשבונאות המיושמים על-ידי הבנק תוך ביצוע התאמות בגין יתרת עודף עלות הרכישה על ההון של השלוחות וייחוס חלקם של בעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה.

** כולל הון מחושב בסך של 249 מיליון דולר (31 בדצמבר 2012: בסך של 207 מיליון דולר) עבור סניפי הבנק שאינם חברות. ההון המחושב, כולל את סכומי הפיקדונות המקוריים שהופקדו בסניפי הבנק בתוספת רווחים או בניכוי הפסדים שנרשמו עד לתאריך המאזן, לרבות התאמות מהצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי ההון.

יתרה ליום		
31.12.12	30.09.13	
במיליוני דולר		
9,149	8,366	פיקדונות הציבור, אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
8,542	9,225	נכסי לקוחות (חוץ-מאזני)
17,691	17,591	סך-הכל

ג. רווח והפסד ותרומות שלוחות הבנק בחו"ל**

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
*30.09.12	30.09.13	*30.09.12	30.06.13	30.09.13	
במיליוני דולר		במיליוני דולר			
131	135	41	44	47	הכנסות ריבית, נטו
13	11	5	4	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
144	146	46	48	49	רווח מימוני, נטו
3	4	-	1	(2)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
141	142	46	47	51	רווח מימוני, נטו, לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
110	111	37	38	32	עמלות והכנסות אחרות
206	190	77	60	65	הוצאות תפעוליות ואחרות
45	63	6	25	18	רווח לפני מסים
15	20	2	9	4	הפרשה למסים על הרווח
רווח נקי:					
30	43	4	16	14	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(4)	(3)	(1)	(2)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
26	40	3	14	14	המיוחס לבעלי המניות בבנק

* סווג מחדש.

** מבוסס על תוצאות השלוחות בחו"ל ומתורגם לדולר ארצות-הברית, לאחר ביצוע התאמות לכללי החשבונאות המיושמים על-ידי הבנק; הפחתת עודף עלות הרכישה על ההון של השלוחות, ייחוס חלקם של בעלי מניות חיצוניים בתוצאות החברות המאוחדות והשלמה למס הנוסף החל על הבנק בישראל.

להלן נתונים על ההשקעה בשלוחות העיקריות ותרומתן לרווח הנקי של הבנק:

ליום 30 בספטמבר 2013:

תרת השקעה ליום 30.09.13 ⁽¹⁾	תרומה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בנטרוך הפרשי שער ⁽²⁾	תשואה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 ⁽³⁾	הפרשי שער בגין ההשקעה שנוקפו דוח רווח והפסד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013	תרומה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 כולל הפרשי שער	שם החברה
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
576	64	16.0%	-	64	סניפי ארצות-הברית ⁽⁴⁾
240	21	12.5%	-	21	סניף לונדון ⁽⁴⁾
1,531	31	2.7%	-	31	Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd.
549	24	5.3%	(104)	(80)	קבוצת פוזיטיף
120	(2)	(2.1%)	(6)	(8)	Hapoalim Securities U.S.A. Inc.
40	(7)	(20.0%)	(4)	(11)	Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A.
357	11	4.1%	(22)	(11)	שלוחות אחרות
3,413	142	5.5%	(136)	6	סך-הכל

ליום 30 בספטמבר 2012:

תרת השקעה ליום 30.09.12 ⁽¹⁾	תרומה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 בנטרוך הפרשי שער ⁽²⁾	תשואה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 ⁽³⁾	הפרשי שער בגין ההשקעה שנוקפו לדוח רווח והפסד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012	תרומה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 כולל הפרשי שער	שם החברה
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
499	26	7.3%	-	26	סניפי ארצות-הברית ⁽⁴⁾
250	14	8.2%	-	14	סניף לונדון ⁽⁴⁾
1,584	26	2.3%	-	26	Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd.
672	30	5.7%	51	81	קבוצת פוזיטיף
128	4	4.7%	3	7	Hapoalim Securities U.S.A. Inc.
37	(7)	(22.9%)	1	(6)	Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A.
387	7	2.6%	14	21	שלוחות אחרות
3,557	100	3.9%	69	169	סך-הכל

- (1) יתרת ההשקעה בחברות הבנות מוצגת לאחר התאמתה לכללי החשבונאות המיושמים בבנק.
- (2) תרומת השלוחות בחו"ל מורכבת מהרווח הנקי, מתורגם לש"ח, תוך ביצוע התאמות בגין הפחתת עודפי העלות על ההשקעה בגין השלוחות האמורות וייחוס חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווח של חברות מאוחדות בחו"ל בניכוי השלמה לשיעור המס הסטטוטורי החל בישראל בסך 20 מיליון ש"ח (תקופה מקבילה אשתקד: 23 מיליון ש"ח).
- (3) תשואת החברות מחושבת על בסיס שנתי על-ידי חלוקת תרומת החברות הבנות בניכוי הפרשי שער בממוצע ההשקעה.
- (4) יתרת ההשקעה בסניפי הבנק בחו"ל מבוססת על ההון המחושב של הסניפים, הכולל את סכומי הפיקדונות המקוריים שהופקדו בסניפי הבנק בתוספת רווחים או בניכוי הפסדים שנרשמו עד לתאריך המאזן, לרבות התאמות מהצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שוים ההון.

להלן פירוט הרווח הנקי בשלוחות העיקריות לאחר התאמתו לכללי החשבונאות המיושמים בבנק (במטבע מקומי):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
30.09.12	30.09.13	30.09.12	30.06.13	30.09.13	
במיליונים					
10.2	26.6	-	12.1	9.2	סניפי ארצות-הברית - דולר*
3.5	5.8	1.0	2.1	2.1	סניף לונדון - ליש"ט*
9.2	11.5	(1.3)	3.3	3.6	Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. - פר"ש
20.7	17.1	7.2	6.6	3.3	קבוצת בנק פוזיטיף - לירה תורכית
2.0	(0.4)	0.8	(0.5)	(0.2)	Hapoalim Securities U.S.A. Inc. - דולר
(1.9)	(2.1)	(0.7)	(0.8)	(0.7)	Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. - דולר
2.8	3.0	0.1	0.8	1.6	שלוחות אחרות - דולר

* בסניפי ארצות-הברית ולונדון - הנתונים הינם לפני מס מקומי.

פעילות הבנקאות הפרטית הגלובלית של קבוצת הבנק

במסגרת זו מספקת קבוצת הבנק ללקוחותיה הפרטיים המנהלים את חשבונותיהם בסניפי קבוצת הבנק בחו"ל וכן במרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב, שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. הפעילות פרוסה כיום בישראל, אירופה, ארצות-הברית, אמריקה הלטינית, קנדה ואסיה, וזאת, בין היתר, באמצעות מוקדי פעילות הכוללים חברות בנות בנקאות, סניפים, נציגויות וחברות בנות לניהול נכסים.

להלן פרטים על סניפי הבנק וחברות הבנות העיקריות בחו"ל הפועלים בתחום הבנקאות הפרטית:

Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. (הפועלים שוויץ)

חברה בת בנקאית (בבעלות מלאה של הבנק) העוסקת בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות שלושה סניפים: שניים בשוויץ, בציריך ובג'נבה ואחד בלוקסמבורג. כמו-כן, פועל הבנק באמצעות חברה לייעוץ השקעות בהונג קונג. הרווח הנקי של הפועלים שוויץ הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בכ-11.5 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה ל-9.2 מיליון פרנק שוויצרי בתקופה המקבילה אשתקד. בתקופה המקבילה אשתקד נרשמה הוצאה חריגה לסגירת הסניף בסינגפור בסך 4.1 מיליון פרנק שוויצרי. בנטרול הוצאה זו, הרווח לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 נמוך מהרווח בתקופה המקבילה אשתקד בעיקר עקב קיטון בהכנסות ריבית נטו וגידול בהפרשה למס אשר קוזזו בחלקם על-ידי גידול בהכנסות מעמלות. תרומת הפועלים שוויץ בנטרול הפרשי שער ולאחר השלמת מס בישראל לתוצאות הפעילות של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמה ב-31 מיליון ש"ח בהשוואה ל-26 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך-כל ההון של הפועלים שוויץ ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-395 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה לכ-386 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2012. סך-כל המאזן של הפועלים שוויץ ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-3,187 מיליון פרנק שוויצרי וזאת לעומת כ-3,232 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2012. סך האשראי של הפועלים שוויץ ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-1,308 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה לכ-1,376 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2012. סך פיקדונות הציבור של הפועלים שוויץ ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו בכ-2,662 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה לכ-2,638 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2012. במחצית השנייה של שנת 2011 נמסר להפועלים שוויץ, כי מתקיימים מגעים בין רשויות של שוויץ וארצות-הברית במסגרת אמנת כפל המס שבין שתי המדינות. רשויות שוויץ מסרו להפועלים שוויץ, כי כמה בנקים שוויצריים ובהם הפועלים שוויץ נחקרים על-ידי רשויות ארצות-הברית. לא נמסרו פרטים או נסיבות המתייחסים להפועלים שוויץ עצמו בקשר עם החקירה.

לפי בקשת רשויות שוויץ, מסרו אותם בנקים מידע סטטיסטי אודות עסקיהם עם לקוחות אמריקאים לרשויות שוויץ, על מנת שיעבירו אותו לרשויות ארצות-הברית. במסגרת זו, מסר בנק הפועלים שוויץ במחצית השנייה של שנת 2011 מידע סטטיסטי לרשויות שוויץ, מבלי למסור פרטים מזהים על הלקוחות, כגון שמות לקוחות. הפועלים שוויץ משתף פעולה עם רשויות שוויץ ופועל על-פי הוראות הדין החל עליו.

ביום 29 באוגוסט 2013 פרסם כי שלטונות ארצות-הברית ושוויץ הגיעו להסדר ("ההסדר המוצע"), לפיו בנקים שוויצריים אשר יבחרו להצטרף להסדר המוצע ויעמדו בתנאיו (ביניהם, תשלום קנס, מסירת מידע נרחב אודות החשבונות של לקוחותיהם האמריקאים, אודות כספים שהתקבלו מבנקים אחרים ועוד), לא יועמדו לדין בארצות-הברית בקשר עם עניינים המהווים חלק מההסדר המוצע. משרד המשפטים האמריקאי פרסם, כי ההסדר המוצע לא יחול על 14 בנקים שוויצריים, אשר לגבי פעילותם הינו מנהל חקירה. לפיכך, גם הפועלים שוויץ אינו נכלל בהסדר המוצע וביום 29 באוגוסט 2013 הודיע משרד המשפטים האמריקאי במכתב לבא כוחו של הפועלים שוויץ, כי הוא לא ייכלל בו בהיותו נתון לחקירה. מלבד מכתב זה, לא היו פניות נוספות להפועלים שוויץ. בנסיבות אלה אין הפועלים שוויץ יכול לאמוד באיזו מידה החקירה האמורה תשפיע עליו.

המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בתל-אביב

מרכז המספק לתושבי חוץ מכל רחבי העולם שירותים ומוצרי בנקאות פרטית ומהווה חלק אינטגרלי ממערך ה-GPB.

Poolim Asset Management (Ireland) Ltd.–I Poolim Asset Management (UK) Ltd.

Pam Holdings Ltd. (להלן: "חברות PAM")

חברות PAM (חברות בנות בבעלות מלאה של הבנק) אחראיות לבחירה ומתן תמיכה מקצועית בכל הקשור למוצרי השקעה המוצעים ללקוחות הבנקאות הפרטית הגלובלית ברחבי העולם, תוך שיתוף פעולה עם גופים פיננסיים בינלאומיים מובילים בתחומים אלה. הקבוצה מהווה נדבך מרכזי ביישום אסטרטגיית הצמיחה של הבנק בחו"ל.

נכון ליום 30 בספטמבר 2013 מחזיקים לקוחות קבוצת הבנק קרנות של גופים פיננסיים בינלאומיים אשר ל-PAM יש עימם שיתוף פעולה בסך של כ-2.5 מיליארד דולר בהשוואה ל-2.2 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2012. כמו-כן, חברות PAM עוסקות בפיתוח, תכנון ומתן תמיכה מקצועית במוצרי השקעה נוספים, בהם מוצרים מובנים (Structured Products), בסטנדרטים בינלאומיים, לרבות באמצעות שיתופי פעולה עם גופים פיננסיים מובילים בעולם. בנוסף, מציעות חברות PAM שירותי ייעוץ ומחקר לחברות הבנות וסניפי הבנק בחו"ל.

Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. (להלן: "הפועלים לוקסמבורג")

חברה בת בנקאית בבעלות מלאה של הבנק העוסקת בפעילות בנקאית-פיננסית בלוקסמבורג ומחוצה לה. הפועלים לוקסמבורג מעניק הלוואות ללקוחות פרטיים ומוסדיים.

Bank Hapoalim (Cayman) Ltd. (להלן: "קיימן")

בנק מסחרי, בבעלות מלאה של הבנק שעל-פי תנאי רישונו רשאי לפעול בכל סוגי הפעילות הבנקאית, למעט פעילות עם תושבים מקומיים בקיימן.

Hapoalim (Latin America) S.A. (להלן: "הפועלים לטין אמריקה")

בנק בבעלות מלאה של קיימן, עוסק במתן שירותי בנקאות פרטית ללקוחות הבנק בדרום אמריקה. הפועלים לטין אמריקה פועל באורוגוואי באמצעות שלושה סניפים במונטווידאו, פונטה דל אסטה וקולוניה.

סניף ניו-יורק – פעילות במגזר העסקי

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בשלושה תחומי פעילות: מתן שירותים בנקאיים מקיפים הן לחברות ישראליות גדולות הפועלות בארצות-הברית והן לחברות ולקוחות מקומיים, הכוללים: אשראי, סחר-חוץ, השקעות ושירותי חדר עסקות. הבנק מאפשר לחברות ישראליות ואף לחברות אמריקאיות, להן נכסים בישראל, להתבסס על בטוחות המוחזקות בישראל לצורך קבלת קווי אשראי בסניף ניו-יורק. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פיקדונות על-ידי ה-FDIC, בדומה לבנקים אמריקאיים.

מתן אשראי עסקי לחברות גדולות במשק האמריקאי בדרך של רכישת השתתפויות בקווי אשראי, המאורגנים על-ידי בנקים מובילים. מתן שירותי חדר עסקות, לרבות בשעות בהם סגורים חדרי העסקות בישראל, כחלק מהפעילות הגלובלית של חדרי העסקות של הבנק. בהתאם לאסטרטגיה אשר אושרה לסניף, מפתח סניף ניו-יורק פעילות בתחום ה-Middle Market (להלן: "פעילות מקומית") בארצות-הברית, באמצעות פיתוח מערכת יחסים ומתן אשראי ישיר ללקוחות מסחריים מקומיים, תוך מיקוד עסקי ברור באזורים גאוגרפיים ותחומי פעילות מוגדרים.

הפעילות המקומית מתמקדת בעיקר בחברות פרטיות עם מחזור מכירות עד 500 מיליון דולר לשנה. התוכנית כוללת התרחבות הפעילות ועדכון היבטים של ממשל תאגידי. במקביל, ימשיך הבנק בפעילותו בשוק הסינדיקציות כפעילות משלימה וכן ימשיך בפעילותו עם לקוחות ישראלים, להם פעילות עסקית בארצות-הברית.

סך האשראי של הסניף ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-1.9 מיליארד דולר בדומה ליתרה שהייתה בסוף שנת 2012. כמו-כן, הסניף העמיד מסגרות אשראי בלתי מנוצלות וקווי גיבוי אשר הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2013 לסך של כ-1.8 מיליארד דולר בדומה ליתרה שהייתה בסוף שנת 2012.

כמו-כן, ליום 30 בספטמבר 2013 מופקד בפדרל רזרב סך של כ-4.1 מיליארד דולר בהשוואה ל-4.9 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2012.

בנקאות פרטית בארצות-הברית

סניף מיאמי ומחלקת הבנקאות הפרטית בסניף ניו-יורק, מציעים שירותי בנקאות פרטית ללקוחות ה-GPB. הבנקאות הפרטית בארצות-הברית מתמקדת בעיקר בלקוחות מאמריקה הלטינית.

הרווח של סניפי ארצות-הברית לפני מס מקומי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם בכ-26.6 מיליון דולר בהשוואה לכ-10.2 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר מגביית בגין ניירות-ערך מסוג SIV שהופחתו בעבר ומעדכון הפרשות אקטואריות לזכויות עובדים.

סך האמצעים ההוניים של סניפי ארצות-הברית ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-182 מיליון דולר לעומת כ-148 מיליון דולר ביום 31 בדצמבר 2012.

סך-כל המאזן של סניפי ארצות-הברית ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-7.7 מיליארד דולר בהשוואה לכ-8.4 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2012.

סך האשראי של סניפי ארצות-הברית ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-2.1 מיליארד דולר בדומה ליתרה שהייתה בסוף שנת 2012. סך הפיקדונות של סניפי ארצות-הברית ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו בכ-3 מיליארד דולר בהשוואה לכ-3.5 מיליארד דולר בסוף שנת 2012.

Hapoalim Securities U.S.A. Inc. (להלן: "הפועלים סקיריטיס")

חברת Broker-Dealer (בבעלותו המלאה של הבנק) הרשומה ופועלת בארצות-הברית, נתונה לפיקוחן של רשות ניירות-הערך הפדרלית בארצות-הברית (ה-SEC), כמו גם של בורסת ניירות-הערך של ניו-יורק (New-York Stock Exchange), ה-National Association of Securities Dealers (NASD) ובורסות נוספות בהן היא חברה ופועלת לפי כללים שנקבעים על-ידן. כמו-כן, כפופה פעילות החברה לפיקוחו של הפיקוח על הבנקים בישראל. החברה תומכת בהרחבת עיסוקו של הבנק בתחום המסחר בניירות-ערך עבור לקוחותיו.

סניף לונדון

במסגרת אישור תוכניות העבודה לשנים 2015-2013 החליט הבנק לצמצם את פעילות סניף הבנק בלונדון ולחדול בהדרגה ממתן שירותי אשראי ובנקאות פרטית.

הרווח של סניף לונדון לפני מס מקומי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם בכ-5.8 מיליון ליש"ט בהשוואה לכ-3.5 מיליון ליש"ט בתקופה המקבילה אשתקד.

סך האמצעים ההוניים של סניף לונדון ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-42 מיליון ליש"ט לעומת כ-36 מיליון ליש"ט ביום 31 בדצמבר 2012.

סך-כל המאזן של סניף לונדון ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-639 מיליון ליש"ט בהשוואה לכ-844 מיליון ליש"ט ביום 31 בדצמבר 2012.

סך האשראי של סניף לונדון ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-532 מיליון ליש"ט בהשוואה לכ-644 מיליון ליש"ט בסוף שנת 2012.

סך הפיקדונות של סניף לונדון ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו בכ-212 מיליון ליש"ט בהשוואה לכ-451 מיליון ליש"ט בסוף שנת 2012. הירידה נובעת ממהלך צמצום הפעילות והעברת הפיקדונות, הן בתוך קבוצת בנק הפועלים והן מחוצה לה.

הפעילות בשווקים מתעוררים

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה וקזחסטן באמצעות החזקת הבנק במניות Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi בתורכיה והחזקת Bank Pozitiv JSC בקזחסטן.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

בנק שנתאגד ופועל בתורכיה ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית, הבנקאות להשקעות ובתחום משקי הבית. חלקו של הבנק בבנק פוזיטיף עומד על 69.8%.

לבנק פוזיטיף אין היתר פיקדונות מהרגולטור התורכי.

JSC Bank Pozitiv

הבנק התאגד ופועל בקזחסטן, והינו בבעלות מלאה של בנק פוזיטיף. הבנק עוסק במתן שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים ופרטיים.

להלן פרטים מאזניים ותוצאתיים של קבוצת בנק פוזיטיף:

הרווח של קבוצת בנק פוזיטיף בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם בכ-17.1 מיליון לירות תורכיות (כ-8 מיליון דולר), בהשוואה ל-20.7 מיליון לירות תורכיות (כ-8 מיליון דולר) בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח נובע בעיקר מקיטון בהכנסות ריבית נטו, גידול בהפרשה להפסדי אשראי וגידול בהוצאות התפעוליות. הירידה קוזה על-ידי רווח בסך של כ-11 מיליון לירות תורכיות מממוש נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו. תרומת קבוצת בנק פוזיטיף בנטרול הפרשי שער ולאחר השלמת מס בישראל לתוצאות הפעילות של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמה בתרומה של כ-24 מיליון ש"ח בהשוואה לתרומה של כ-30 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך-כל ההון של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-435 מיליון לירות תורכיות (כ-214 מיליון דולר) בהשוואה לכ-435 מיליון לירות תורכיות (כ-240 מיליון דולר) בסוף שנת 2012. חלוקת דיבידנד בסך של 15 מיליון לירות תורכיות ברבעון השני של שנת 2013 קיזזה את הגידול בהון שנבע מרווח הוני בסכום דומה.

סך-כל הנכסים של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-2.17 מיליארד לירות תורכיות (כ-1.07 מיליארד דולר) בהשוואה לכ-1.80 מיליארד לירות תורכיות (כ-0.99 מיליארד דולר) בסוף שנת 2012.

סך האשראי לציבור נטו של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם בכ-1,500 מיליון לירות תורכיות (כ-738 מיליון דולר) בהשוואה לכ-1,274 מיליון לירות תורכיות (כ-713 מיליון דולר) בסוף שנת 2012.

סך פיקדונות הציבור בקבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו בכ-162 מיליון לירות תורכיות (כ-80 מיליון דולר) בהשוואה לכ-111 מיליון לירות תורכיות (כ-62 מיליון דולר) בסוף שנת 2012.

השקעת הבנק בקבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמה בכ-549 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-648 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012.

מצב הנזילות וגיוס המקורות בבנק

כלים מוניטריים של הבנק המרכזי

לרשות בנק ישראל עומדים מספר כלים באמצעותם הוא קובע את רמת הנזילות של המערכת הבנקאית. הפעילות המוניטרית של בנק ישראל מתחלקת לשני סוגים:

- פעילות במהלך חודש נזילות - חודש נזילות מוגדר על-ידי בנק ישראל כתקופה בת 4-5 שבועות המסתיימת ביום רביעי האחרון של חודש קלנדר. הפעילות מתבצעת באמצעות מכרזי הלוואות ו/או פיקדונות לבנקים המסחריים הכוללים מכרזים לחודש, שבוע, ומכרזים יומיים, וכן באמצעות הלוואות ו/או פיקדונות מוניטריים בריבית השונה מריבית בנק ישראל ב-0.5%±.
  - פעילות על פני תקופות ארוכות מחודש נזילות - בנק ישראל קובע בהתאם למצב כלכלי, גם בארץ וגם בעולם, את מצב הנזילות הרצוי למערכת הבנקאית. בנק ישראל יכול לנקוט במדיניות מוניטרית מרחיבה, ואז הוא מביא את המערכת לעודפי נזילות גבוהים, או במדיניות מוניטרית מצמצמת, בה הוא מביא את המערכת למצב של גירעונות נזילות.
- הריבית המוניטרית של בנק ישראל, שעמדה בתחילת שנת 2013 על שיעור שנתי של 1.75%, ירדה ביום 17 במאי 2013 ב-0.25%, לרמה של 1.50%, המשכיכה לרדת לרמה של 1.25% בסוף חודש מאי ול-1.0% בחודש אוקטובר.

להלן פירוט הכלים בהם משתמש הבנק המרכזי:

- מכרז מק"מ - בנק ישראל מנהל יתרות מק"מ של כ-126 מיליארד ש"ח, ובאמצעות הקטנה או הגדלה של היתרה, הוא משנה את מצב הנזילות של המערכת הבנקאית.
- התערבות בשוק מטבע-החוץ - בנק ישראל מבצע קניות או מכירות של מטבע-חוץ מול המערכת הבנקאית.
- התערבות בשוק אגרות-חוב ממשלתיות - בנק ישראל מבצע קניות או מכירות של אגרות-חוב ממשלתיות.
- הפעלה של מכרזי ריפו - פעילות של בנק ישראל מול הבנקים וגופים מוסדיים.

בסוף הרבעון השלישי של שנת 2013 הסתכמו עודפי הנזילות של המערכת הבנקאית בכ-86 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-106 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, ירידה של כ-20 מיליארד ש"ח.

מחד הפעולות הבאות הקטינו את הנזילות:

- בנק ישראל הגדיל את הנפקות המק"מ בתקופה האמורה בסך 7 מיליארד ש"ח.
- פעילות הממשלה בתחום הפיסקלי ובשוק ההון הסתכמה בספיגה של 23 מיליארד ש"ח.
- גידול בכמות הכסף במחזור שבידי הציבור שעלתה ב-2 מיליארד ש"ח.
- עלייה בחובת הנזילות של הבנקים שהסתכמה בכ-2 מיליארד ש"ח.

מאידך קיזזו את הירידה בניזילות:

רכישת מטבע-חוץ על-ידי בנק ישראל בתקופה האמורה בסך של 14 מיליארד ש"ח (4 מיליארד דולר).

בנוסף הודיע בנק ישראל על כוונתו לרכוש בשנת 2014 דולרים בשוק בסך של כ-3.5 מיליארד דולר על מנת לקזז את השפעת הפקת הגז.

מטעמי זהירות הבנק ממשיך להפקיד חלק גדול מיתרות הנזילות במטבע-חוץ בבנק המרכזי בארצות-הברית בתשואות נמוכות, ומשקיע חלק מעודפי הנזילות בעיקר באגרות-חוב מדינות ומוסדות פיננסיים בדירוגים גבוהים.

הבנק מקיים מעקב יומי אחר מצב הנזילות הכולל, וכן אחר מצב הנזילות בשקלים ובמטבע-חוץ (כולל סניפי חו"ל) בנפרד. בנוסף למעקב אחר מצב הנזילות השוטף, אומדן הבנק את סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי. אומדן הסיכון נעשה תחת הנחות שונות המתחייסות למצבי שוק שונים עבור המערכת הבנקאית בארץ והבנק.

גיוסי הון וחוב מהציבור

קבוצת הבנק מגייסת הן על-ידי הנפקות לציבור והן על-ידי הנפקות פרטיות, אגרות-חוב וכן כתבי התחייבות נדחים המשמשים כחלק מההון הרגולטורי של הבנק.

יתרת אגרות-החוב וכתבי התחייבות ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמה ב-34.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-35.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. לפרטים נוספים בדבר אגרות-החוב וכתבי התחייבות הנדחים אותם הנפיקו הגופים האמורים, ראה ביאור 11 בדוחות הכספיים לשנת 2012.

ליום 30 בספטמבר 2013 יתרת כתבי ההתחייבות הנדחים אשר גייס הבנק עומדת על כ-5.7 מיליארד ש"ח, מהם כתבי התחייבות סחירים בסך של כ-0.9 מיליארד ש"ח.

בנוסף, מגייס הבנק באמצעות חברות בנות בבעלותו המלאה: הפועלים הנפקות ופועלים אינטרנשיונל, אשר עיקר עיסוקן הינו גיוס מקורות כספיים בארץ ובח"ל, בהתאמה, בדרך של הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות מסוגים שונים (המהווים חלק מההון הרגולטורי של הבנק) והפקדת תמורת ההנפקה בבנק.

ליום 30 בספטמבר 2013 יתרת כתבי ההתחייבות אשר גויסו על-ידי חברות אלו עומדת על כ-18 מיליארד ש"ח ויתרת אגרות-חוב עומדת על כ-11.1 מיליארד ש"ח.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 גויסו על-ידי קבוצת הבנק אגרות-חוב בסך של כ-1.4 מיליארד ש"ח ונפרעו אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים בסך של כ-2.2 מיליארד ש"ח.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הבנק פועל בהתאם לתוכנית אסטרטגית תלת שנתית (2013-2015) אשר אושרה בסוף 2012. תהליך בניית התוכנית האסטרטגית נעשה תוך התייחסות לשינויים בכלכלה הגלובלית, שינויים בסביבה העסקית בישראל, מהלכי הרגולציה ושינויים בסביבה התחרותית בה פועל הבנק על כלל תחומי פעילותו. התוכנית האסטרטגית התלת שנתית אשר גובשה ואושרה מהווה המשך לתוכנית האסטרטגית הקודמת, אשר הושקה בראשית שנת 2010 ובהתאם לה התווה הבנק את המפה האסטרטגית ותוכניות העבודה לשנים 2010-2012. התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק לוקחת בחשבון את הזהירות המתחייבת מהסיכונים שעדיין קיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון. תוכנית זו צפויה לאפשר לבנק, גם לנוכח האתגרים וחוסר היציבות בכלכלה ובמערכת הפיננסית בעולם, להמשיך להתקדם בתוואי של צמיחה יציבה והמשך ביסוס מובילות הבנק במערכת הבנקאות בישראל, תוך השאת ערך למחזיקי המניות וכלל בעלי העניין.

בנוסף, הבנק נערך ליישום הוראות בנק ישראל (אשר פורסמו בסוף הרבעון הראשון של שנת 2012) להגדלת יעדי ההון הכולל, והן נלקחו בחשבון במסגרת גיבוש תוכניתו האסטרטגית לשנים 2013-2015.

תוכנית אסטרטגית זו נבחנת ומותאמת מדי שנה לשינויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם וכן לשינויים בסביבה התחרותית בה פועל הבנק.

התוכנית האסטרטגית הרב שנתית, מתמקדת בחמש תימות מרכזיות:

- 1. שימור וחיזוק מובילות הבנק בישראל**, בתחומים הבנקאיים השונים, על-ידי העמקת הקשר והפעילות עם לקוחות הבנק, בהתבסס על חדשנות בשירותים ואופטימיזציה בערוצי הפעילות, העמקת הערך המוסף, ויצירת פתרונות מותאמים לצורכי הלקוח.
  - 2. צמיחה בינלאומית ממוקדת** מבוססת קשרי לקוח, תוך מינוף החוזקות של הבנק בפעילות מסחרית ועסקית ושירות בנקאות פרטית גלובלית.
  - 3. מצינות בניהול פיננסי וניהול הון מתקדם**, באמצעות ניהול הון יעיל והרחבת מקורות הכנסה ממוצרים שאינם אשראי.
  - 4. התייעלות ומצינות תפעוליות** בביצוע פעילויות קיימות ובמימוש תוכניות הצמיחה של הבנק, תוך בחינת וייעול הקצאת המשאבים וריסון רמת ההוצאות.
  - 5. מובילות טכנולוגית עסקית** באמצעות פיתוח היכולות הטכנולוגיות של הבנק, תוך התייחסות רחבה לצרכים עתידיים של לקוחות הבנק וניתוח המגמות בתחום השירותים הפיננסיים.
- הפעילות בכלל הצירים תבצע תוך ניהול סיכונים מתקדם, ההולם את מתווה פעילות הבנק.
- הבנק יפעל להתקדם בצירי הפעולה תוך דגש לטיפוח ההון האנושי והמצינות בארגון, בהתבסס על ערכי היסוד של הבנק ובהלימה לעקרונות הקיימות, כפי שהוגדרו בחזון הבנק. בהקשר זה הבנק יפעל להמשיך ולהוביל, כפי שעשה בשנים האחרונות, את המערכת הפיננסית בנושא אחריות חברתית ותרומה לקהילה.

בחטיבה הקמעונאית ימשיך הבנק לפעול בצורה ממוקדת ונחושה לביסוס וחיזוק מובילותו. הבנק יתמקד בשיפור הצעת הערך ללקוחותיו, תוך מתן מענה כולל ומותאם לדרישות וצרכי הלקוח. בין הפעולות שיינקטו - אופטימיזציה של פריסת מערך הסינוף ופיתוח מושכל של רשת הסניפים בפורמטים המותאמים לסביבות העתיד. הבנק ימשיך לפתח את חוויית הלקוח הרב ערוצית תוך שיפור מתמיד והוספה של פעולות ושירותים טכנולוגיים מתקדמים במגוון ערוצים: סלולר, אינטרנט, מכונות לשירות עצמי ועוד. הבנק ימשיך למקד ולפתח פעילותו בתחום העסקים הקטנים ואל מול מגזרים בעלי פוטנציאל עבורם יפתח הבנק הצעת ערך מתאימה וייחודית. הבנק מייחס חשיבות מרובה לתחום השירות ללקוחות והוא שוקד בהתמדה להביא לשיפור משמעותי בשירות, תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים והתאמת השירות לצרכי הלקוח.

בחטיבה העסקית הבנק ימשיך לפעול לשימור מעמדו המוביל של הבנק מול לקוחות המגזר העסקי, החברות והעסקים הגדולים במשק. הבנק שואף ופועל להעמקת ופיתוח פעילותו עם לקוחות אלה, תוך שימת דגש על הרחבת היצע השירותים והמוצרים, ויצירת מעטפת כוללת של שירותים המותאמת במיוחד ועונה בצורה המיטבית לצרכי לקוחות המגזר. הבנק צופה כי פעילות זו תאפשר לו גם להגדיל את הכנסותיו שלא מאשראי במגזר זה. במקביל, הבנק יפעל על מנת להשיג קפיצת מדרגה בפעילותו במגזר העסקים הבינוניים, המהווה חלק חשוב מעמוד השדרה של הכלכלה הישראלית, בין השאר על בסיס תשתית הסניפים העסקיים, תוך שיפור והרחבת הצעת הערך ללקוחות מגזר זה. בנוסף, החטיבה תרחיב את פעילותה בתחום הסינדיקציה ומכירת החובות. ביסוס וחיזוק המובילות יעשו תוך ניהול הדוק של משאבי ההון ונכסי הסיכון ושימור היכולות הגבוהות בניהול סיכונים.

פעילות הבנק בשוקי ההון וניהול ה-Treasury מרוכזים בחטיבת שווקים פיננסיים. חטיבה זו הוקמה כתוצאה מאיחוד פעילויות הברוקראז', סליקה ותפעול של נירות-ערך ומתן שירותי תפעול למנהלי נכסים פיננסיים מחטיבת נכסי לקוחות ופעילויות ה-GT תחת קורת גג אחת. בפעילויות אלו ישם דגש על התאמת הערכות הבנק לצרכים של לקוחותיו בארץ ובח"ל ולתמורות בשוקי ההון והמטבע. הבנק ימשיך לפעול למיצוי הסינרגיות בריכוז כלל הפעילויות הללו בכפיפה אחת. הבנק יפעל לפתח מובילותו בשוק ההון תוך חיזוק שיתוף הפעולה מול המוסדיים, ולפתח מוצרים, ערוצי מסחר וזירות עשיית שוק חדשות.

בפעילות חו"ל, המובלת על-ידי החטיבה הבינלאומית, יפעל הבנק להמשך פיתוחה של הבנקאות הפרטית הבינלאומית תוך הידוק שיתוף פעולה גלובלי בין היחידות הבינלאומיות. בפעילות זו הבנק שואף להמשיך ולשפר את הצעת הערך ללקוחותיו ולהרחיב את מעטפת השירות הניתנת ללקוחותיו, על מנת לחזק את הפלטפורמה להצמחת תיק הנכסים באופן אורגני, תוך מיקוד בלקוחות עתירי נכסים. הבנק ימשיך לפתח פעילות במגזר המסחרי בארצות-הברית תוך חיזוק הצעת הערך וביסוס המותג בשוק המקומי. השאיפה למצוינות תפעולית ושיפור ניהול ההוצאות ימשיכו להיות דגל מרכזי של הבנק. הבנק יפעל לשיפור יחס היעילות התפעולית לאורך תקופת התוכנית האסטרטגית. החתירה למצוינות תפעולית תאפשר לבנק לנצל בצורה אופטימלית את המשאבים הקיימים לטובת מימוש יוזמות חדשות. הבנק יפעל להמשיך לייצל ולשפר את תהליכי העבודה בהנהלה הראשית ובמטה, בדגש להרחבת ופיתוח המרכז התפעולי הבנקאי מתוך כוונה להסיט אליו פעילויות נוספות שאינן כרוכות בקשר ישיר עם הלקוחות ובכך לשפר את רמת השירות ללקוחות במקביל לחיזוק המצוינות התפעולית.

תימה מרכזית נוספת באסטרטגיית הבנק הינה מובילות טכנולוגית עסקית. הבנק ישיק בפיתוח היכולות והפלטפורמה הטכנולוגית במטרה להבטיח את המובילות הטכנולוגית והעסקית של הבנק. הבנק יעשה זאת תוך הסתכלות רחבה על הצרכים העתידיים של לקוחותינו, הבנת הסיבה התחרותית בה הבנק פועל, איתור מגמות צרכניות וטכנולוגיות חדשות בעולם הפיננסי. הבנק ימשיך לפתח ולהשיק שירותים פיננסיים מתקדמים העונים על צורכיהם המשתנים של לקוחות הבנק בעידן של טכנולוגיה מתקדמת. יצוין, כי התוכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופה של שינויים וטלטלות בכלכלה הגלובלית ומערכת הפיננסית בעולם, קיימת מידה לא מבוטלת של אי ודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שההנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התוכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתוכנית לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלו יש לציין, כי סיכויי ההצלחה של תוכנית מעין זו תלויים במידת ההצלחה של הבנק להגשים את תוכניתו פנימה, וזאת בנוסף להיותם תלויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם ולתנאי המקרו. חשיבות מיוחדת יש לייחס למצב הכלכלה העולמית, ולמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור. יש להביא בחשבון שישינה עדיין אי ודאות גבוהה לגבי שיעורי הצמיחה שילוו את התאוששות הכלכלה הריאלית בישראל ובעולם בשנים הקרובות.

יודגש, כי תוכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט לעיל בפרק זה בכל הקשור בתוכנית פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים פיננסיים שהם: סיכוני אשראי, המבטאים את הסיכון שלוה או חייב לא יעמוד בהחזרים ובתשלומים לבנק אשר מוגדרים בהסכם האשראי; סיכוני שוק, הנובעים מחשיפה לשינויים בשערים בשווקים הפיננסיים, כגון: שערי חליפין, ריבית ואינפלציה; סיכון פיננסי נוסף הינו סיכון הנזילות, שהוא הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי, ליציבותו וליכולתו להמשיך בהתנהלותו השוטפת, מחמת אי ודאות לגבי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. סיכונים אלה מנוהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם. חבר הנהלה האחראי לניהול סיכוני האשראי הוא מר ש. גל. חברת הנהלה האחראית לניהול סיכוני השוק והנזילות היא גבי ע. לזין. בגין סיכון האשראי וסיכוני השוק קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון.

סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר הסיכון המשפטי והסיכונים התפעוליים. הסיכון המשפטי מנוהל על-ידי היועץ המשפטי הראשי, עורך-דין א. מזור. הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו. סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. גם בגין הסיכון התפעולי קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי וסיכון פוליטי/ביטחוני.

המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין הנחיות הקשורות בנושא ניהול הסיכונים. ההוראות מפרטות את הסיכונים השונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי, וקובעות עקרונות יסוד שונים לניהול הסיכונים ולבקרתם, ובכללם: מעורבות נאותה והבנה מעמיקה של דירקטוריון התאגיד הבנקאי בניהול הסיכונים, ניהול הסיכונים באמצעות מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה, העמדת כלים להערכת הסיכונים ולמדידתם והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה, כולל קיום פונקציה עצמאית לבקרת הסיכונים. הבנק פועל בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בדבר מנהל הסיכונים הראשי ופונקציה ניהול הסיכונים. כמו-כן, קבע הבנק מתודולוגיה ונוהלי עבודה ליישום ההוראות המפקח על הבנקים בנושא חשיפה לסיכונים סביבתיים ולווים גדולים. בדצמבר 2012–ינואר 2013 הופצו על-ידי בנק ישראל מספר עדכונים מהותיים להוראות ניהול בנקאי תקין, ביניהם הוראה 310 "ניהול סיכונים", הוראה 311 "ניהול סיכון אשראי", הוראה 301 "דירקטוריון", הוראה 342 "ניהול סיכון נזילות". הוראה 310 כוללת בין היתר התייחסות לממשל ניהול הסיכונים, תיאבון סיכון ומסגרת ניהול הסיכונים, ניטור ודווח על הסיכונים, ומחדדת את התפקידים של הדירקטוריון, הוועדה לניהול הסיכונים, הנהלה ופונקציית ניהול הסיכונים. הוראה 311 מגדירה את העקרונות לניהול הסיכונים, מגדירה את עקרונות מבנה ניהול הסיכונים אשראי הנדרש מתאגיד בנקאי וחלוקת הסמכויות בנוגע לניהול סיכוני אשראי בין הגורמים השונים בתאגיד הבנקאי. על-פי ההנחיות, על מנת לתמוך בקבלת החלטות אשראי נאותות ולא תגר את שיקול הדעת שמפעיל הגורם העסקי, נדרשת מעורבות גבוהה של גורם בלתי תלוי שאינו חלק מהיחידות העסקיות. בפרט, נדרשת מעורבות כזו בגיבוש מדיניות אשראי, סקירת דירוג האשראי, בסיווג חובות וקביעת הפרשות להפסדי אשראי. כמו-כן נקבע שהחלטות בדבר אישורי חשיפות אשראי מהותיות כהגדרתן בהוראה, יתקבלו תוך התייחסות לחוות דעת כתובה של פונקציית ניהול הסיכונים. מועד התחולה של ההוראות האמורות הינו ביום 1 בינואר 2014. הבנק נערך ליישום ההוראה במועד. הבנק אישר תוכנית הערכות ליישום ההוראה הכוללת תגבור מערך ניהול הסיכונים ושינויים והתאמות בתהליכי העבודה הרלוונטיים הכוללים:

1. הקמת מחלקה לניתוח אשראי אשר תבחן עסקות אשראי מהותיות ותגיש את חוות דעת החטיבה לניהול הסיכונים כחלק מתהליך אישור האשראי.
  2. החטיבה לניהול הסיכונים תגבש את מסמך מדיניות האשראי המוגש לאישור הנהלה והדירקטוריון תוך שיתוף הגורמים העסקיים הרלוונטיים בבנק.
  3. האחריות לנושא ניהול סיווג לווים בעיתיים וקביעת ההפרשה להפסדי אשראי הועברה לחטיבת ניהול הסיכונים.
  4. שינויים מבניים ביחידות העסקיות אשר נועדו לחזק את ההפרדה בין נותני האשראי ותפעולו.
- ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המוטות על-ידי הדירקטוריון של כל חברה ואשר מוצגת בפני דירקטוריון הבנק. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם, כמפורט להלן בפרקים הרלוונטיים. בקרה של הסיכונים ואמידת הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול הסיכונים, ובשים לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת.

ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים – בבנק פועלת ועדה של הדירקטוריון לנושא ניהול סיכונים. ייעוד הוועדה הינו התוויית מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, לרבות קביעת מסגרות הסיכון בתחומי הפעילות השונים, בחינת פרופיל הסיכונים של הבנק, קיום בקרה אחר יישום מדיניות ניהול הסיכונים כפי שנקבעה ובחינת התהליכים והפעולות שעל הבנק לקיים, על-מנת שימלא אחר כל ההוראות הרגולטוריות הנוגעות לניהול הסיכונים.

הוועדה לניהול ובקרת סיכונים של הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון מקבלות דוח על הסיכונים וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון.

צוות ההנהלה לניהול סיכונים ויישום בראשות המנכ"ל – צוות ההנהלה לניהול הסיכונים בראשות מנכ"ל הבנק אחראי לעיצוב מדיניות ניהול הסיכונים בבנק, מסגרות הסיכון ונהלי הדיווח והבקרה וכן על בחינת פרופיל הסיכון הכולל של הבנק וההשפעה ההדדית בין סוגי וגורמי הסיכון השונים.

צוות ההנהלה לציות בראשות המנכ"ל – צוות ההנהלה לציות בראשות המנכ"ל נועד, בין היתר, לחזק ולבסס את הציות בבנק ולשם טיפול בנושאים הדורשים תשומת לב מיוחדת.

החטיבה לניהול סיכונים – חבר ההנהלה האחראי על החטיבה לניהול סיכונים הוא מר צ. כהן, מנהל הסיכונים הראשי. היעד העיקרי של החטיבה הוא להטמיע בקבוצת הבנק תרבות ניהול וניטור סיכונים מתקדמת, תוך התוויית מדיניות ומתודולוגיה לניהול סיכונים, התואמת את מטרות הקבוצה ואת הנחיות באזל והמפקח על הבנקים. החטיבה לניהול סיכונים מוודאת את קיומם ואיכותם של התהליכים המרכזיים לניהול הסיכונים בקבוצה: זיהוי, אמידה, קביעת מגבלות לסיבולת הסיכון, קביעת מנגנוני בקרה, ניטור הפוזיציות ודיווח. החטיבה מובילה ומרכזת את תהליך ICAAP ושותפה פעילה בניהול ההון. החטיבה לניהול הסיכונים מורכבת מארבע יחידות: (1) יחידת ניהול סיכוני האשראי, הכוללת שתי מחלקות: מחלקת לניתוח וניהול סיכוני אשראי ומחלקת בקרת אשראי; (2) יחידת ניהול סיכונים תפעוליים וסיכוני שוק, הכוללת שתי מחלקות: מחלקת לניהול סיכונים תפעוליים ומחלקת ניהול סיכוני שוק ונזילות; (3) יחידת קצין ציות ראשי הכוללת שלוש יחידות עיקריות: מחלקת ציות, מחלקת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור ויחידה בינלאומית לציות ולאיסור הלבנת הון; ו-(4) מנהלת תוכנית באזל 2. התפיסה הבקרתית ביחס לכל הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים בבנק היא של זיהוי ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים השונים, בשלושה מעגלי בקרה: מעגל ראשון הכולל את היחידות העסקיות בחטיבות, לרבות חטיבות תמיכה ותפעול, שהם יוצרי/נוטלי הסיכונים, ואת יחידות הבקרה הפנימיות בחטיבות המספקות בקרה פנימית על יוצרי/נוטלי הסיכונים; מעגל בקרה שני הכולל את יחידות הבקרה בחטיבה לניהול סיכונים שנחשבת לבלתי תלויה לחלוטין בחטיבות העסקיות, מעגל זה אחראי גם על הצגת תמונה כוללת של הסיכונים. מקובל לייחס למעגל הבקרה השני פונקציות בקרה עצמאיות נוספות, כגון: חשבות, ייעוץ משפטי ומשאבי אנוש; מעגל בקרה שלישי הכולל את מערך הביקורת הפנימית.

כללי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה. על מנת לנהל את סיכון האשראי, מוגדרות בקבוצה מדיניות ניהול סיכוני אשראי, מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה לגבי לווים ו/או ענפים ו/או מוצרים במגזרי הפעילות השונים.

בתקופה האחרונה ניכרת ירידה מסוימת ברמת הסיכונים הכלכליים הגלובליים: כלכלת גוש האירו חזרה לצמוח וכן ניתן לראות שיפור בכלכלות מדינות הפריפריה, אם כי אלו עדיין במיתון. נקודת הרפיון נותרה שוק העבודה - שיעורי האבטלה נותרו גבוהים מאוד והם יוצרים בעיה חברתית ופוליטית שבינתיים אין לה פתרון. בישראל, האינדיקטורים הכלכליים מצביעים על האטה מסוימת בצמיחה בחודשים האחרונים והדבר בולט בעיקר ביצוא התעשייתי. הממשלה אישרה את התקציב והתמונה הפיסקאלית נראית עתה טוב בהרבה. העודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים גדל, בין השאר על רקע תחילת הפקת הגז ממאגר תמר. בנק ישראל המשיך לרכוש מטבע-חוץ וכן הפחית את הריבית לרמה של 1%. הייסוף בשער השקל מגביר את הסיכונים העסקיים של החברות הייצואניות ובפרט ביצוא הסחורות. בשוק הדיור נמשכו עליות המחירים (על-פי סקר הלמ"ס) והיקף רכישת דירות חדשות ונטילת משכנתאות נותרו גבוהים.

הבנק בוחן את ההתפתחויות בענפי הפעילות השונים ומעדכן במידת הצורך את מדיניות האשראי.

ניהול סיכוני אשראי

מטרת ניהול סיכוני אשראי לאפשר ולוודא שהקבוצה פועלת על-פי המדיניות והיעדים האסטרטגיים שנקבעו ובמסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר בתחום האשראי מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי.

מדיניות הבנק בניהול סיכוני האשראי מתבססת על פיזור תיק האשראי וניהול סיכונים מבוקר. פיזור הסיכונים מתבטא בפיזור תיק האשראי בבנק בין ענפי המשק השונים, מספר רב של לווים, בין מגזרי הצמדה שונים ובאזורים גיאוגרפיים שונים בחו"ל. מדיניות פיזור הסיכונים בין ענפי המשק מושתתת על הערכת ההתפתחויות הצפויות במגזרי המשק השונים. לשם כך נערכים סקרים ענפיים וסקרי היתכנות כלכליים, אשר מטרתם להעריך את הסיכון ואת הפוטנציאל העסקי בפעילות במגזרי המשק השונים, ועל-פיהם נקבעים היעדים העסקיים של הבנק.

מערכת ניהול האשראי מנטרת את חשיפת האשראי של הלקוחות על בסיס יומי ומערכות בקרת האשראי מזהות, מנטרות ומדווחות לגורם המטפל ולמנהלים על תסמינים שליליים אצל לווים.

כחלק ממדיניות ניהול סיכוני האשראי מיישם הבנק מספר עקרונות ובהם:

1. אי תלות

עיקרון ה"אי תלות" מהווה נדבך מהותי בממשל תאגידי נכון למניעת ניגודי עניינים ויצירת מערך של בלמים ואיזונים. מטרתו להבטיח כי המידע הקשור לסיכונים המדווח לגורמים מנהלים, ובפרט להנהלה הבכירה ולדירקטוריון, אכן אובייקטיבי באופיו ואינו מושפע משיקולים אחרים ובפרט של הצלחה עסקית ותגמול בגינה.

2. מדרג סמכויות

בבנק קיים מדרג של סמכויות המתווה היררכיה של אישורי אשראי על-פי רמת האובליגו ללווה/קבוצה, דירוג סיכון וסיווג בעייתי ומאפשר בקרה על תהליך אישור עסקות אשראי חדשות. מדרג הסמכויות מגדיר את ספי אישור האשראי האישיים וכן את ספי המעבר לאישורי צוותים ואת הרכב הצוותים.

3. ראייה כוללת של הלקוח/קבוצה

ניהול קבוצות סיכון המאגדות מספר לווים הקשורים מבחינת הסיכון כדוגמת חברה וחברות הבת שלה, זוג נשוי וכדומה. פעילות לקוחות וקבוצות מנהלת על-ידי מנהל לקוחות אשר אחראי לכלל הפעילות של הלווה/קבוצה. מערכות המידע מספקות באופן שוטף למנהל הלקוחות וצוותו ראייה כוללת של פעילות הלקוח/קבוצה כולל רמת סיכון האשראי.

4. מדיניות ונוהלי אשראי

מדיניות ונוהלי האשראי של הבנק מחייבים את כל העוסקים באשראי בבנק ומפרטים את כל העקרונות והשיקולים במתן אשראי, את הסמכויות למתן אשראי ואת האיסורים והמגבלות החלים על מתן אשראי. הנהלים מהווים אמצעי מרכזי לניהול סיכוני האשראי מאחר והם מגדירים את דרכי הפעולה ועקרונות הבנק בנושא אשראי וביטחונות כולל התייחסות לסוגי לקוחות, ענפי משק, סוגי אשראי וכו'.

5. אחידות הדרכה והכשרה

העוסקים בתחום האשראי עוברים הכשרות והדרכות בתחום האשראי, סחר חוץ ומשכנתאות. הדרכות אלו מקנות הכשרה אחידה לעוסקים בתחום תוך מתן כלים מקצועיים ולימוד מדיניות ועקרונות הבנק בתחום האשראי.

בחברות בנות, בשלוחות ובסניפי הבנק בחו"ל מבוססת מדיניות ניהול סיכוני אשראי על עקרונות דומים למדיניות ניהול סיכוני אשראי בישראל, תוך התאמה לדרישות הרגולטוריות בכל אחת מהמדינות. היחידה לניהול סיכוני אשראי של הבנק פועלת כיחידת המטה של הקבוצה לנושא סיכוני אשראי, זאת במטרה לאפשר ניהול סיכון, דיווח ובקרה באופן אחיד ומרוכז ברמת הקבוצה. מדיניות סיכוני אשראי בחברות בנות ובשלוחות הבנק בחו"ל, מאושרת על-ידי הדירקטוריון המקומי, לאחר התייעצות עם ניהול סיכוני אשראי בבנק, ומוצגת בפני דירקטוריון הבנק.

זיהוי ובקרה של סיכוני האשראי

תהליך הבקרה והזיהוי של סיכוני האשראי מבוצע על-ידי שלושת מעגלי הבקרה. הסיכון ברמת התיק הכולל של הקבוצה מנוטר על-ידי היחידה לניהול סיכוני אשראי (כחלק ממעגל הבקרה השני). היחידה מדווחת להנהלת הבנק ולדירקטוריון על מגמות ושינויים בתיק האשראי לרבות רמת סיכון האשראי בתיק, עמידה במגבלות, אירועים מיוחדים, ניתוח ריכוזיות ותרחישי קיצון והצגת מדדי סיכון כלליים בארץ ובעולם.

זיהוי סיכון האשראי במוצרים קיימים מתבסס על תהליכי ניהול הסיכון, המדידה והבקרה ברמות השונות. עבור מוצרים חדשים זיהוי הסיכון נסמך על נהל מוצר חדש המפרט את המדיניות והתהליכים אותם יש לבצע לגבי כל מוצר חדש בבנק על מנת לזהות את מכלול הסיכונים הכרוכים במוצר, להעריך את גודל ומהותיות הסיכון ולתת מענה למדידה בקרה וגיודור הסיכון. על-מנת לזהות סיכון ריכוזיות ולבחון השלכות אפשריות של זעזועים שונים (פיננסיים, פוליטיים ועוד) על האיתנות הפיננסית של הבנק, מוגדר תהליך רבעוני ושנתי הכולל הגדרה, בחינה ודיווח תוצאות תרחישי קיצון, ומיפוי ההשלכות על הרווח ועל הלימות ההון.

כימות ומדידת הסיכון

כימות ומדידת סיכון האשראי מבוצעים במספר רמות: רמת הלווה הבודד, קבוצות לווים בהתאם לתחומי פעילות, ענפי משק, מגזרי לווים, מוצרים וברמת התיק הכולל של הבנק והקבוצה. עבור כל תחום פעילות וסוג אשראי פותחו ויושמו תהליכי כימות ומדידת סיכון וקביעת דירוג הלווה והאשראי. התהליכים משלבים הערכות מומחים בתחום האשראי, תהליכי קבלת החלטות ומודלים סטטיסטיים מתקדמים.

בתחום מימון עסקות של לקוחות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים פותחו בבנק מודלים ממוחשבים למדידת ולבקרת סיכון צד נגדי, הן ברמת העסקה והן ברמת הלקוח, המאפשרים מעקב שוטף אחר מצב הלקוחות. עבור פעילות זו, סיכון האשראי למועד מסוים מוגדר כסך של ערך הפוזיציה הנוכחית, בתוספת סיכון פוטנציאלי להפסד עתידי, שנובע מתנודתיות של נכסי הבסיס בפוזיציה של הצד הנגדי, תוך התחשבות בקיזוז ומתאם בין העסקות, ומייצג את הפסד הבנק במידה שהצד הנגדי ייקלע לכשל. נקבעו כללים ונוהלי עבודה לקביעת רמת הבטוחות הנדרשת מול עסקות אלו, וכן כללי הפעולה הנדרשים לסגירת החשיפות מול העסקה והלקוח. מגבלות החשיפה לצד נגדי נקבעות על-ידי סמכויות האשראי המתאימות בבנק.

הכוונת הסיכון

תמהיל תיק האשראי ופרופיל הסיכון שלו מנוהלים באמצעות מספר מגננונים:

1. מדיניות האשראי מוגדרת לתחומי הפעילות וענפי המשק השונים.
2. מערכת מגבלות אשר כוללת מגבלות ריכוזיות במימדים השונים כגון ענפי משק, לווים, קבוצות לווים ומוצרים.
3. מדיניות מחירים הלוקחת בחשבון את הסיכון, תוך כדי ראייה כוללת של לקוח.
4. ניהול אקטיבי של פרופיל הסיכון של התיק.

דירקטוריון הבנק קובע מדיניות אשראי אשר נבדקת ומעודכנת באופן שוטף על-פי השינויים בשווקים הפיננסיים ובמשק. המדיניות כוללת מגבלות שונות על תיק האשראי, ובכלל זה, מגבלות חשיפה לפי ענפי משק, מדינות/מוסדות פיננסיים, כפונקציה של רמת הסיכון שהבנק מעריך. כמו-כן, נקבעות מגבלות חשיפה מירבית ללווה בודד, על-פי דירוג האשראי שניתן ללקוח, המשקף את רמת הסיכון שלו ומגבלה מירבית לקבוצת לווים. קיימים נהלים למעקב ולבקרה על עמידה במגבלות ובקרת המגבלות מדווחת רבעונית לדירקטוריון.

במסגרת מדיניות הבטוחות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות, לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, כגון: אומדן טווח הזמן וההוצאות שיידרשו למימוש הבטוחה, סוג ההצמדה, תנודתיות בשווי הבטוחה, וכדומה. כמו-כן, נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין. מערכת ממוחשבת לניהול הבטוחות מופעלת לגבי מרבית הסוגים שלהן. הבטוחות אותן הבנק מקבל להבטחת האשראי כוללות בין השאר, נכסים פיננסיים, נכסי דלא נידי ונכסים אחרים. כנגד אשראי הניתן לחברות מקבל הבנק בטוחות גם באמצעות שעבוד שוטף כללי על נכסי החברה.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

במסגרת פעילותה העסקית השוטפת, חשופה קבוצת הבנק לסיכון הנובע מחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה בא לידי ביטוי בפעילויות מגוונות מול מוסדות פיננסיים, כגון: עסקות המתבצעות בחדרי העסקות של הבנק - הפקדות יתרות מטבע-חוץ ונגזרים, רכישת אגרות-חוב אשר הונפקו על-ידי אותם מוסדות, מימון סחר חוץ לסוגיו, פעילות בשוק ההון וניהול חשבונות. מוסדות פיננסיים זרים כוללים בנקים, בנקים להשקעות, חברות ביטוח, חברות ברוקר/דילר וגופים מוסדיים הכוללים בעיקר קרנות פנסיה. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים מושפעת, הן מחוסנו הספציפי של כל מוסד ומוסד והן מסיכון המדינות בהן הוא פועל, ויכולה להיות מושפעת מאירועים שיתרחשו במדינה הזרה העלולים לגרום להפחתת השווי של נכסי הבנק, או לפגוע ביכולתם של המוסדות הזרים לכבד את התחייבויותיהם, לרבות כלפי קבוצת הבנק, וביניהם: משבר פיננסי או כלכלי, השלכות של שינויים במצב הפוליטי בארצות השונות, אי יציבות חברתית ועוד. יודגש, כי רוב חשיפות האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינן כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפות הן כלפי מערכת הבנקאות במערב אירופה ובצפון אמריקה, בעוד שהחשיפה למוסדות פיננסיים אחרים נמוכה יחסית.

בעקבות המשבר הפיננסי ששיאו בשנים 2008-2009, נקט הבנק בצעדים למזעור הסיכונים על-ידי ניתוב הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים אל מוסדות עמם נחתמו הסכמי CSA (Credit Support Annex) שהם הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, אשר לרוב מתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם. כן נוטרלו סיכוני סליקה על-ידי ביצוע פעילות הסליקה במטבעות באמצעות המסלוקה הבינלאומית הידועה בשם CLS (Continuous Linked Settlement). בחינת מדיניות האשראי נמשכת כל העת תוך התאמתה להתפתחויות בשווקים העולמיים ואכן בעקבות המשבר הכלכלי שפקד בשנה האחרונה מספר מדינות באירופה, צומצמו או הוקפאו החשיפות למדינות בהתאם להתפתחויות בכל מדינה ומדינה וכן הוגברה תדירות המעקב והבקרה אחרי החשיפות למוסדות במדינות אלו. המעקב מתבסס, בין היתר, על בחינה שוטפת של מספר אינדיקטורים: התייחסות חברות הדירוג הבינלאומיות, תנודות מחירים בשוקי ההון, לרבות מחירי הביטוח לנכסים פיננסיים (CDS), הדוחות הכספיים, תחזיות והערכות מקרו כלכליות ובחינת יכולת המדינות לתמוך בסקטור הפיננסי במידת הצורך. לפרטים נוספים, ראה פרק "סקירה כלכלית ופיננסית" לעיל.

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 30 בספטמבר 2013 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי נוכחי כולל	במיליוני ש"ח
דירוג אשראי חיצוני⁽⁵⁾			
3,000	1,853	4,853	AAA עד AA-
8,238	964	9,202	A+ עד A-
1,098	47	1,145	BBB+ עד BBB-
20	12	32	BB+ עד B-
1	-	1	פחות מ-B-
337	65	402	ללא דירוג**
12,694	2,941	15,635	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים*
24	-	24	מזה: יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾
24	-	24	מזה: יתרת חובות פגומים
24	-	24	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
12,670	2,941	15,611	סך-הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים לאחר ניכוי יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
8	2	10	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 31 בדצמבר 2012 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי נוכחי כולל	במיליוני ש"ח
דירוג אשראי חיצוני⁽⁵⁾			
2,383	2,323	4,706	AAA עד AA-
8,194	624	8,818	A+ עד A-
1,113	29	1,142	BBB+ עד BBB-
27	18	45	BB+ עד B-
1	-	1	פחות מ-B-
206	81	287	ללא דירוג**
11,924	3,075	14,999	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים*
32	-	32	מזה: יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾
32	-	32	מזה: יתרת חובות פגומים
28	-	28	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
11,896	3,075	14,971	סך-הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים לאחר ניכוי יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
6	2	8	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי

- * היתרות כוללות חשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים במדינות הבאות:
- ספרד - סך חשיפה של כ-111 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-49 מיליון ש"ח בדירוג BBB, והיתרה בסך של 62 מיליון ש"ח בדירוג BBB- (סך החשיפה בסוף שנת 2012 הייתה כ-99 מיליון ש"ח, 55 מיליון ש"ח בדירוג BBB, 44 מיליון ש"ח בדירוג BBB-).
- אירלנד - סך חשיפה של כ-28 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-3 מיליון ש"ח בדירוג AA, והיתרה בסך של 25 מיליון ש"ח ללא דירוג (סך החשיפה בסוף שנת 2012 הייתה כ-15 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-14 מיליון ש"ח בדירוג AA והיתרה בסך של 1 מיליון ש"ח ללא דירוג).
- איטליה - סך חשיפה של כ-44 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-43 מיליון ש"ח בדירוג BBB, והיתרה בסך של 1 מיליון ש"ח בדירוג BB+ (סך החשיפה בסוף שנת 2012 הייתה כ-19 מיליון ש"ח, 16 מיליון ש"ח בדירוג BBB, והיתרה בסך של 3 מיליון ש"ח בדירוג BB+).
- ביוון ובפורטוגל החשיפה למוסדות פיננסיים הינה מזערית ומסתכמת בפחות ממיליון ש"ח.
- ** מזה מסלקות בחו"ל המהוות 56% מהיתרה. הסכום הנותר מפוזר בשורה ארוכה של בנקים ומוסדות פיננסיים (31.12.12: 34% מהיתרה).
- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו.
- (2) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות לתמן אשראי. אינו כולל סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה.
- (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות S&P-Fitch, Moody's. הדירוג מעודכן ליום 5 בנובמבר 2013. (31.12.12): הדירוג מעודכן ליום 28 בפברואר 2013.

להלן פרטים בדבר ההוצאה (ביטול הוצאה) שנזקפה לדוח רווח והפסד בשל חשיפה למוסדות פיננסיים זרים:

לתשעה חודשים לשנה	שהסתיימה ביום
30.09.13	31.12.12
במיליוני ש"ח	
(12)	-
פיקדונות/אשראי בבנקים ומוסדות פיננסיים זרים	

החשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2013 בכ-15.6 מיליארד ש"ח, גידול של 0.6 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-15.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012. עלייה זו נבעה בעיקר מגידול בחשיפה המאזנית בגין אשראי וניירות-ערך, בעיקר לבנקים זרים בשכבת דירוג A- ומעלה.
 כ-89% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא למוסדות פיננסיים בעלי דירוג A- ומעלה.
 החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-88% בבנקים וחברות אחזקה בנקאיות, 9% במוסדות פיננסיים אחרים, 2% בקרנות פנסיה ו-1% בחברות ביטוח.
 עיקר החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים בארצות-הברית (38%), ובמדינות מערב אירופה (54%).

חשיפת אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק מבצע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים, כחלק מניהול סיכונים השוק (חשיפות בסיס, מטבע וריבית, ראה פרק ניהול סיכונים השוק והנזילות) וכן כשירות ללקוחותיו. הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה במספר סיכונים, כמפורט להלן:

- סיכון אשראי - סכום ההפסד המרבי לבנק אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי החוזה.
- סיכון שוק - הסיכון הנוצר בשל התנודות בשווי המכשיר הפיננסי הנגזר, כתוצאה משינוי מחירי השוק, כגון: שערי חליפין, שערי ריבית, אינפלציה וכדומה.
- היעדר סחירות - סיכון הנובע מכך שלא ניתן יהיה לסגור חשיפה במהירות על-ידי סילוקה במזומן או על-ידי יצירת חשיפה הפוכה.
- סיכון תפעולי - הסיכון הנובע מתפעול שגוי של העסקות ממועד קשירתן ועד לסיום ההתחשבות בגינן, הן בשל טעויות אנוש והן כתוצאה מכשל מיכוני בתפעול או כתוצאה מהתממשות סיכון תפעולי אחר.

הפעילות מנוהלת ונמדדת באופן שוטף במערכות מיכון ייעודיות הידועות בשווקים הבינלאומיים לתחומים אלה, כגון: Opics, Summit ו-Derivatech וכן במערכות מיכון אשר פותחו על-ידי הבנק. סיכונים הנובעים מן הפעילות נמדדים במערכת Algorithmics. לפרטים אודות המתודולוגיה למדידת סיכונים השוק, ראה תת פרק "אמידת הסיכונים ובקרתם" להלן.

סיכון האשראי הנובע מן העסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי לעסקות נמדד על-ידי הפעלת מקדמים שמרניים על הסכומים הנומינליים של העסקות, או בגישת התרחישים שמחשבת את החשיפה הפוטנציאלית המקסימלית של הלקוח מתוך מגוון של מצבי שוק שונים, או על-פי מודל פנימי שפותח בבנק כמפורט לעיל. שיטת המדידה מותאמת ללקוח בהתאם לאופי הפעילות בתיק הנגזרים שלו.

נקבעו כללים ונוהלי עבודה לקביעת רמת הבטוחות הנדרשת מול עסקות אלו, וכן כללי הפעולה הנדרשים לסגירת החשיפות מול העסקה והלקוח. מגבלות החשיפה לצד נגדי נקבעות על-ידי סמכויות האשראי המתאימות בבנק. ההיבטים התפעוליים הנובעים מהפעילות נבדקים ומבוקרים באופן שוטף על-ידי יחידה ייעודית.

להלן פירוט חשיפת האשראי בגין שווי הוגן חיובי של מכשירים פיננסיים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, נכון ליום 30 בספטמבר 2013 (במיליוני ש"ח):

סך-הכל	דירוג האשראי			
	BBB+	A- עד A+	AA- עד AAA	
בנקים מחוץ לישראל:				
1,030	-	1,025	5	ארצות-הברית ⁽¹⁾
785	10	524	251	אנגליה
853	-	853	-	גרמניה
785	-	785	-	צרפת
179	-	174	5	שוויץ
61	38	3	20	אחר
71	66	5	-	גוש האירו-אחר
3,764	114	3,369	281	סך-הכל בבנקים מחוץ לישראל
בנקים בישראל				
1,889				
בורסות				
288				
מחשלות ובנקים מרכזיים				
16				
דילרים/ברוקרים⁽²⁾				
864				
לקוחות עסקיים לפי ענפי משק:				
990				שירותים פיננסיים
177				תחבורה ואחסנה
883				חשמל ומים
58				בינוי ונדל"ן
676				אחר
2,784				סך-הכל לקוחות עסקיים לפי ענפי משק
9,605				סך-הכל

(1) מזה JPMorgan Chase, יתרה בסך 839 מיליון ש"ח.
(2) מזה Goldman Sachs, יתרה בסך 524 מיליון ש"ח.

חשיפות הבנק לאיגוח

בעקבות המשבר ננקטה מדיניות של הקטנת התיק והיקף החשיפה הנוכחי הוא כ-177 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מקווי נזילות המסופקים לגופי איגוח.

חשיפת אשראי למדינות זרות

סיכון חשיפת האשראי למדינות זרות מבטא את האפשרות שאירוע כלכלי, פוליטי או אירוע אחר במדינה זרה יפגע בשווי נכסי קבוצת הבנק, או ישפיע באופן שלילי על יכולת החייבים במדינה לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי קבוצת הבנק. סיכון החשיפה למדינות זרות כולל חשיפה מאזנית מעבר לגבול (סך החשיפה המאזנית של הבנק בישראל לתושבי מדינה זרה, בתוספת סך החשיפות המאזניות של שלוחות הבנק בחו"ל לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה), וכן חשיפה מאזנית של שלוחות הבנק בחו"ל לתושבים מקומיים באותן מדינות בניכוי התחייבויות השלוחות. סיכון חשיפה מאזנית מעבר לגבול הינו הסיכון שפעולות שיינקטו על-ידי ממשלות זרות ימנעו את היכולת להמיר מטבע ו/או להעביר כספים מחוץ למדינה (Transfer Risk), ובכך ישפיעו על יכולת החברות והלקוחות לבצע עסקות מעבר לגבול.

ניהול סיכון החשיפה למדינות זרות בבנק מתבצע על-ידי בחינה פרטנית של הסיכונים הנובעים מהמדינות השונות, תוך הסתייעות בדירוגי המדינות של המדרגים הבינלאומיים - Moody's, Fitch, S&P. בתוספת 4 לסקירת ההנהלה מפורטת סך החשיפה המאזנית לפי סיכון מדינה ובחלוקה לסקטורים (ממשלות, בנקים ואחרים). סך החשיפה למדינות זרות כולל את החשיפות המאזניות בגין יתרות חוב מאזניות בניכוי התחייבויות מקומיות, ניירות-ערך והשקעות אחרות המיוחסות למדינות שאינן ישראל. החשיפה המאזנית הותאמה על בסיס הסיכון הסופי, תוך התחשבות בחיזוקי אשראי הכוללים ערבויות, ביטחונות מוחשיים ונזילים, חוזי ביטוח, השתתפויות בסיכון ונגזרי אשראי. לפרטים נוספים, ראה פרק "הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק" לעיל.

לאחרונה חלה עלייה ברמת הסיכון בשווקים הכלכליים בעולם כתוצאה ממשבר החובות באירופה ומאי הוודאות לגבי הצמיחה הגלובלית ומהורדת דירוג ארצות-הברית על-ידי S&P מ-AAA ל-AA+ ואופן התמודדותה עם נטל חובותיה.

הבנק מבצע בקרה ומעקב אחר סיכוני האשראי הנובעים משוקי ההון בעקבות התפתחויות אלו.

לפרטים נוספים, ראה פרק "סקירה כלכלית ופיננסית" לעיל.

החשיפה המאזנית למדינות זרות ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמה ב-45.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-48.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012.

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 30 בספטמבר 2013 (במיליוני ש"ח):

שיעור מהחשיפה המאזנית	סך-הכל חשיפה	סך-הכל חשיפה חוץ-מאזנית	סך-הכל חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	
				מדינה
38.0%	24,412	7,215	17,197	ארצות-הברית
11.2%	5,337	277	5,060	שוויץ
15.2%	11,695	4,804	6,891	אנגליה
3.7%	1,851	138	1,713	גרמניה
4.5%	3,767	1,722	2,045	צרפת
0.4%	372	210	162	אירלנד*
0.3%	184	66	118	ספרד**
0.0%	7	5	2	פורטוגל
0.0%	1	1	-	יוון
0.2%	106	33	73	איטליה***
19.1%	10,028	1,402	8,626	מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾
4.3%	3,131	1,167	1,964	תורכיה
3.1%	1,739	346	1,393	מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾
100%	62,630	17,386	45,244	סך-הכל החשיפות למדינות זרות

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 31 בדצמבר 2012 (במיליוני ש"ח):

שיעור מהחשיפה המאזנית	סך-הכל חשיפה	סך-הכל חשיפה חוץ-מאזנית	סך-הכל חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	
				מדינה
38.7%	26,224	7,594	18,630	ארצות-הברית
13.4%	6,866	398	6,468	שוויץ
15.2%	11,948	4,650	7,298	אנגליה
2.8%	1,712	357	1,355	גרמניה
3.7%	3,383	1,624	1,759	צרפת
0.1%	257	190	67	אירלנד
0.3%	215	82	133	ספרד
0.0%	7	5	2	פורטוגל
0.0%	1	1	-	יוון
0.1%	82	28	54	איטליה
17.9%	9,397	782	8,615	מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾
5.2%	3,540	1,038	2,502	תורכיה
2.6%	1,852	623	1,229	מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾
100%	65,484	17,372	48,112	סך-הכל החשיפות למדינות זרות

* החשיפה באירלנד כוללת - 5 מיליוני ש"ח לבנקים באירלנד ו-367 מיליוני ש"ח ללקוחות, מתוך סך החשיפה ללקוחות כ-177 מיליוני ש"ח נובעים מקו גיבוי שניתן על-ידי הבנק ל-SPE המאוגד באירלנד העוסק באיגוח של חייבים אשר אינם תושבי אירלנד.

** החשיפה לספרד כוללת - 171 מיליוני ש"ח לבנקים ו-13 מיליוני ש"ח ללקוחות. מתוך סך החשיפה לבנקים כ-63 מיליוני ש"ח מהווה סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין נגזרים כפי שחושבו לצורך מגבלות לווה. החבות החוץ-מאזנית כוללת בין היתר חשיפה בגין מקדם ה-"תוספת" המשקף את החשיפה הפוטנציאלית העתידית למשך יתרת ח"י החוזה הנגזר, מוכפל פי שלושה. יצוין כי נגזרים אלה נעשו עם צדדים עמם נחתם הסכם קיזוז (CSA) לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות בנגזרים.

*** החשיפה באיטליה כוללת - 3 מיליוני ש"ח לממשלת איטליה, 44 מיליוני ש"ח לבנקים באיטליה ו-59 מיליוני ש"ח ללקוחות.

(1) לאחר ניכוי התחייבויות לתושבים מקומיים של שלוחות הבנק בחו"ל.

(2) החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קנדה, לוקסמבורג והולנד.

(3) מדינות פחות מפותחות (LDC) - נקבעות לפי הגדרת הבנק העולמי המבוססת על ההכנסה הלאומית לנפש - החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קזחסטן ורוסיה.

זיהוי וטיפול בלוויים בקשיים

הבנק הגדיר תהליכים לזיהוי ולטיפול בלוויים, אשר להערכת הבנק קיים חשש שלא יעמדו בהתחייבויותיהם מול הבנק. לגבי לווים אלו מתקיימים מעקב ובקרה הדוקים יותר והבנק פועל לצמצום החשיפה מולם, וזאת, בדרך של פירעון האשראי ממקורותיהם של הלוויים ו/או קבלת ביטחונות נוספים. במקרים מסוימים מועבר הטיפול בלקוחות לאגף המתמחה בלוויי ושיקום לווים, או ליחידות גבייה. בנוסף על כך, הבנק בוחן באופן שוטף את רמת סיכון האשראי בתיקי הלוויים, על בסיס הנחות שמרניות, מסווג את סיכון האשראי הבעייתי בהתאם לכללי הוראות בנק ישראל (פגום, נחות והשגחה מיוחדת) ורושם הפרשה נאותה להפסדי אשראי בגין כלל סיכון האשראי בבנק.

לגבי אשראי המסווג כ"פגום", ההפרשה להפסדי אשראי נגזרת מבחינה פרטנית של הסכום הניתן לגבייה מהלקוח (תזרימי מזומנים ו/או מימוש ביטחונות צפוי), ולאחר היוון הסכומים בהתאם לצפי מועדי הגבייה והמימוש. חובות שלא צפוי לגבותם בזמן סביר, נמחקים חשבונאית, בהתאם לכללים שנקבעו בהוראות בנק ישראל. בקביעת הסכום הניתן לגבייה נלקחים מרווחי ביטחון שתכליתם לתת מענה למצבי אי ודאות באשר ליכולת פירעון האשראי. עם זאת, לפי שמדובר במשתנים כלכליים, אין ודאות כי הסכום הניתן לגבייה לא יהיה נמוך מהאומדן שנקבע וזאת בין מחמת שינוי לרעה במאפיינים הכלכליים, או מכל סיבה אחרת.

אישור נאותות הסיווג של החוב והסכום הניתן לגבייה מבוצע על-ידי גורם אשר הינו בסמכות אחת מעל לסמכות הענקת האשראי ללקוח, בהתאמות המחויבות. לצורך זה קיים תהליך לפיו מתבצע לגבי כל לקוח כנ"ל, אחת לרבעון, דיון לגבי נאותות הסיווג והסכום הניתן לגבייה.

במחצית הראשונה של שנת 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכונים מהותיים למספר הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול סיכונים (הוראות 310, 311, 314 ועוד). במסגרת יישום הוראות אלה נערך הבנק לעדכן ולשדרג את הנהלים, השיטות, הבקורות והמערכות הממוחשבות גם בנושא זיהוי וטיפול בלוויים בקשיים.

לגבי אשראי תקין או בעייתי שאינו פגום (נחות או השגחה מיוחדת), מחושבת "הפרשה קבוצתית" בהתאם לענף המשק אליו משויך הלקוח. לצורך חישוב ההפרשה הקבוצתית, הבנק קובע אחת לרבעון, לכל ענף משק שני שיעורי הפרשה (לסיכון אשראי בעייתי ולסיכון אשראי תקין), על-פי ניתוח של היסטוריית הפסדי האשראי, מחיקות חשבונאיות נטו, איכות תיק האשראי בענף וניתוח מגמות השוק, בהתאם להנחיות בנק ישראל. לאור טיטוט הנחיות חדשות של הפיקוח על הבנקים בנושא ההפרשה הקבוצתית כפי שפורסמו באפריל 2013 צפוי הבנק לשדרג באופן משמעותי את השיטה להערכה, בקרה ותיעוד של שיעורי ויתרות ההפרשה הקבוצתית. לגבי לווים במגזר מימון לדירה, מחושבת הפרשה על-פי הוראות המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור של הלווה, כך שככל שמעמיק הפיגור כן גדל שיעור ההפרשה מסך האשראי.

על פי עדכון הנחיות מיום 21 במרץ 2013, הנחה בנק ישראל כי על הבנקים לבחון ובמידת הצורך לעדכן את השיטות לחישוב ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדירה, כאשר בכל מקרה, יתרת ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדירה לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות החל מהדיווח לציבור בגין הרבעון השלישי של שנת 2013. הבנק העמיד כבר ברבעון הראשון של שנת 2013 את יתרת ההפרשה בגובה ההפרשה המינימלית הנדרשת. בהתאם להנחיות בנק ישראל פיתח הבנק שיטה פנימית לקביעת שיעור ההפרשה הקבוצתית בגין תיק הלוואות לדירה. השיטה מתבססת על מודל סטטיסטי האומד את שיעורי ההפסד הצפוי בשנה הקרובה בתיק זה תוך ביצוע התאמות לסביבה הכלכלית ולתחזיות לגבי פרמטרים מאקרו כלכליים. על-פי שיטה זו נקבעת ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדירה תוך התחשבות בשיעור המינימום לעיל והיא מחליפה את החישוב הקודם אשר חושב בגין תיק הלוואות לדירה בשיעור מינוף גבוה.

היחידה לניהול סיכוני אשראי

היחידה לניהול סיכוני אשראי משמשת כגוף מטה בלתי תלוי לניהול וניתוח סיכוני האשראי. היחידה כפופה למנהל החטיבה לניהול סיכונים והינה עצמאית אל מול תהליכי החיתום ואישור האשראי. תפקיד היחידה לגבש מתודולוגיות לניהול סיכוני אשראי התואמות את היעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק, להטמיע בארגון תרבות לקיחת סיכונים מושכלת במסגרת המגבלות, כלומר ביצוע עסקות שאינן חורגות מהמגבלות במחיר התואם את הסיכון ולבצע בקרה שהבנק פועל בהתאם למדיניות שנקבעה. היחידה משמשת כיחידת המטה האחראית על בקרת התהליכים ומתודולוגיות ניהול סיכוני האשראי בחברות הבנות, בקבוצת הבנק, במסגרת היחידה לניהול סיכוני אשראי פועלות שתי מחלקות:

המחלקה לניתוח וניהול סיכוני אשראי אחראית על פיתוח מתודולוגיות לזיהוי, לבקרה ולניהול סיכוני אשראי, פיתוח מודלים למדידת דירוג סיכון האשראי ותימחורו ברמת הלווה הבודד וברמת התיק, פיתוח מודלים להקצאת הון כלכלי בגין סיכון האשראי לסגמנטים השונים, קידום היערכות למדידה של סיכוני אשראי בהתאם לגישת המודלים הפנימיים, פיתוח מתודולוגיות לחישוב הפרשה קבוצתית עבור יישום הוראת חובות פגומים, ניטור חשיפת האשראי, רמת סיכון האשראי ועמידה במגבלות האשראי של הקבוצה ודיווח התוצאות להנהלת הבנק ולדירקטוריון. אחריות על ביצוע תרחישי קיצון ברמת הבנק והקבוצה ועל ניטור, מדידה וניהול של סיכון ריכוזיות האשראי.

המחלקה לבקרת אשראי מבצעת הערכות בלתי תלויות של רמת סיכון האשראי לכל הלווים העסקיים הגדולים של הבנק בסבב תלת שנתי או בתדירות גבוהה יותר לאותם לוויים שהוערכו כבעלי פוטנציאל סיכון. כמו-כן מתבצעת בדיקת מהימנות דירוג האשראי של הלוויים שנבדקו. המחלקה אחראית על פעילות בקרת אשראי בסניפי הבנק וחברות הבת בחו"ל ובמסגרת זו מבוצע מעקב הן לגבי תהליכי הבקרה והן לגבי היקפי הבקרה ועמידה בתוכניות העבודה.

במסגרת ההערכות להוראה 311 תוקם ביחידה מחלקה לניתוח אשראי אשר תבחן עסקות אשראי מהותיות ותספק חוות דעת של פונקציית הסיכון כחלק מתהליך אישור האשראי. בנוסף לכך, יוקם צוות אשר ירכז את נושא סיווג לוויים וההפרשה להפסדי אשראי. צוות שלישי אשר ירכז את תהליך כתיבת ואישור מדיניות האשראי של הבנק יוקם במסגרת המחלקה לניתוח וניהול סיכוני אשראי.

סיכוני השוק והנזילות

כללי

סיכון שוק – סיכון להפסד או ירידת-ערך הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים או קבוצת תיקים, וברמה הכוללת שינוי בשווי הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים שיפורטו להלן.

סיכון ריבית – סיכון להפסד או ירידת-ערך כתוצאה משינויים בשערי ריבית במטבעות השונים.

סיכון אינפלציה ו/או סיכון שער חליפין – סיכון להפסד כתוצאה משינוי שער חליפין או כתוצאה משינויים במדד המחירים לצרכן.

סיכון מחיר מניות – סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי המניות או מדדי המניות. הקבוצה מחזיקה מניות בעיקר לצורכי השקעה (לא למסחר), וירידה בערך עשויה לפגוע ברווחיות הבנק. היקף החזקות הקבוצה במניות זמינות למכירה עומד נכון למועד הדוח על כ-1,997 מיליון ש"ח ועל כ-30 מיליון ש"ח במניות למסחר.

סיכון מרווח – סיכון להפסד כתוצאה משינויים במרווחים בין עקומי ריבית שונים.

סיכון נזילות – מוגדר כסיכון לרווח התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צורכי נזילותו.

הבנק רואה את ניהול הנזילות בפרספקטיבה רחבה יותר שהיא לא רק שמירה על יכולת של הבנק לעמוד בכל התחייבויותיו הנוכחיות (לרבות התחייבויותיו החוץ-מאזניות), אלא גם כיכולת לעשות זאת מבלי לפגוע בהתנהלות השוטפת (קרי ביכולתו של הבנק להמשיך ולממן עסקים חדשים לפי הצורך/הרצון) וביכולת הקיימות של הבנק ומבלי להיקלע להפסדים חריגים.

ניהול סיכוני השוק והנזילות

ניהול סיכוני השוק והנזילות מתבצע בראיה גלובלית של הפעילות בבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות בבנקאיות. תחומי הפעילות ומסגרות הסיכון מאושרים על-ידי ההנהלה והדירקטוריון. מדיניות ניהול סיכוני השוק מכוונת להגדלת תוחלת הרווח על בסיס כלכלי, תוך שמירה על רמות סיכון מאושרות ומבוקרות.

הניהול הגלובלי של הנכסים וההתחייבויות בתיק הבנקאי (נני"ה) ושל התיק למסחר (בחדרי העסקות) נעשה תחת אחריות מנהלת חטיבת שווקים פיננסיים ובהנחייתה. הניהול השוטף והפיקוח על ניהול הנכסים וההתחייבויות והמסחר הינם באחריות המנהלים באגף לניהול נכסים והתחייבויות ובאגף חדרי עסקות וברוקרז' בחטיבת שווקים פיננסיים בתל-אביב, וביחידות לניהול נכסים והתחייבויות ובחדרי העסקות בסניפי הבנק בניו-יורק ובלונדון, הכפופים מקצועית למנהלת חטיבת שווקים פיננסיים, לפי העניין. הבקרה השוטפת והמעקב על הפעילות בסניפי חו"ל מתבצעים על-ידי יחידות מקומיות, בתיאום מלא ותוך דיווח שוטף ליחידות המקבילות בהנהלה הראשית, בהתאמה לתפישה הבקרתית (מעגלי הבקרה).

בנוסף על אמידת הסיכונים, בחינת התוצאות ובקרה שוטפת על העמידה במגבלות, מתבצעת עבודת בקרה תפעולית על-ידי יחידות שונות בחטיבת שווקים פיננסיים. מטרתיה של בקרה זו הן בדיקת תקינות, שלמות והתאמה בין בסיסי הנתונים השונים במערכות דיווח שונות ואיתור שגיאות תפעוליות.

מסגרות הסיכון משקפות את תיאבון הסיכון של הבנק לסיכונים שוק. דהיינו, רמת הסיכון שההנהלה והדירקטוריון מוכנים לשאת במסגרת הפעילות העסקית על מנת להשיג תשואה/ערך. המסגרות מאושרות על-ידי הדירקטוריון ומעוגנות בנהלים הכוללים, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי סיכון עיקריים ומגבלות ייעודיות לתחומי המסחר השונים. גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשוף הבנק הם שערי הריבית של השקל במגזר הצמוד והלא-צמוד, אינפלציה ושער החליפין שקל/דולר. התיאבון לסיכון שוק בבנק נקבע במונחי VaR ו/או רגישויות ו/או תרחישים.

הדירקטוריון והועדה לניהול ובקרת סיכונים מקבלים דיווח על הפעילות, החשיפות, תוצאות הפעילות וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון. הדיווחים כוללים: סקירת נושאים שנדונו ודווחו בצוותים, לרבות החלטות עיקריות; חשיפות ורמות הסיכון המנוצלות מתוך המסגרות המאושרות; תוצאות הפעילות; אירועי דיווח (הפסדים, חריגות מנהלים, אירועים חריגים); הרחבת פעילויות והרשאות לחדרי העסקות השונים בהתאם לסמכויות שאושרו; תמונת סיכון כלל הבנק וחברות בנות בנקאיות בקבוצה; דוח בקרת סיכונים שוק רבעוני. מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות, סיכונים השוק וסיכון הנזילות מותוויות ומבוקרת על-ידי צוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי, המורכב מחברי הנהלת הבנק בראשות מנכ"ל הבנק. המדיניות, לרבות המגבלות שנקבעו, מובאת לדיון ולאישור, לפי העניין, לצוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי של הנהלת הבנק, לוועדות הדירקטוריון, או למליאת הדירקטוריון.

הפעילות השוטפת, מתנהלת על-ידי צוותי משנה בהשתתפות בעלי תפקידים בכירים בבנק, האחד בראשות מנהלת חטיבת שווקים פיננסיים והשני בראשות מנהלת אגף נני"ה. צוותים מקומיים פועלים גם בניו-יורק ובלונדון. פעילות הצוותים היא במסגרת החלטות הדירקטוריון וועדותיו, בדבר חשיפות לסיכונים שוק ונזילות ובכפוף להוראות הפיקוח על הבנקים, או הרגולטור המקומי, לפי העניין. ניהול סיכונים השוק והנזילות מתבצע בכל חברה בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי מדיניות הנקבעת על-ידי הדירקטוריון של כל חברה ובהתאמה למדיניות הקבוצתית. אמידה ובקרה של סיכונים שוק ונזילות מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לגודל ההון ולאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת בנקאית. החשיפה לסיכונים שוק ונזילות של החברות הבנות נבחנת על-ידי המחלקה לניהול סיכונים שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים ומדוחות להנהלה ולדירקטוריון הבנק בתדירות התואמת את רמת הסיכון.

סיכונים השוק

בניהול סיכונים שוק בבנק, מבחינים בין חשיפות הנוצרות כחלק מניהול שוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (נני"ה - התיק הבנקאי, "Non Trade") לבין החשיפות בתיק למסחר ("TRADE"). תיאור מפורט לגבי ניהול סיכונים השוק בפעילות בתיק הבנקאי ובפעילות למסחר מופיע בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012.

סיכון הנזילות

סיכון הנזילות בבנק, במטבע-חוץ ובשקלים, מנוהל ומבוקר באופן שוטף, בהתאם למדיניות קבוצתית, במטרה להבטיח את היכולת להתמודד באופן תחרותי גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים. ניהול הנזילות השוטף הינו באחריות אגף נני"ה ומתבצע באמצעות יחידות הנזילות בשקלים ובמטבע-חוץ. דוח סיכון נזילות יומי מופק ממערכת ממוחשבת מקיפה לניהול נכסים והתחייבויות.

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 342 בנושא "ניהול סיכון הנזילות", הבנק מפעיל מודל פנימי לאמידת סיכון הנזילות. המודל מבוסס על היציבות המוכחת של הפיקדונות בבנק לאורך תקופות ארוכות וכולל תרחישים שונים, לגבי שיעורי המיחזור והפירעון של הנכסים וההתחייבויות. בכל תרחיש מחושב יחס נזילות, אשר לא יפחת מרמת מינימום המוגדרת בהוראה. התרחישים המופעלים במודל הפנימי מתייחסים למצבי שוק שונים: מצב עסקים רגיל, ומצבים חריגים הנוגעים לכלל המערכת וספציפית לבנק. בכל אחד מהתרחישים נבחן פער הנזילות, לתקופה של עד חודש, למול הנכסים הנזילים. התרחישים נבדלים בעיקר בהנחות לגבי מיחזור פיקדונות. התקופות העולות על חודש נבחנות באופן שוטף למול פעילות הבנק, וכן נבחנים מדדי סיכון נוספים, בשקלים ובמטבע-חוץ. הבנק הכין תוכנית לטיפול במשבר נזילות ברמות שונות. התוכנית כוללת מערכת ניטור של מדדים העשויים להצביע על מצב של משבר והצעדים המתחייבים בהתממשות תרחישים מוגדרים. הצעדים כוללים התכנסות צוותים, מערכת דיווח וסדרת פעולות להתמודדות עם משבר אפשרי. כן נקבעו תרחישים לבחינת השפעת שינויים בקצב הביצוע של התוכנית העסקית על צורכי הנזילות בטווח של שנה.

בחודש ינואר 2013 הוציא בנק ישראל תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 342. על-פי החוזר המלווה את ההוראה בכוונת בנק ישראל לאמץ את הוראות באזל 3 בנושא סיכון הנזילות, בשינויים המתחייבים ובמועד שיקבע לאחר לימוד המלצות באזל 3 והשלכותיהן על המערכת הבנקאית. לאחרונה הקים בנק ישראל צוותי עבודה בנושא. הבנק יבצע את הצעדים הנדרשים בכדי לעמוד בתיקון ההוראה בטווח שהוגדר, ובוחן את הצעדים הנדרשים ליישום ועמידה בהמלצות המתגבשות של ועדת באזל 3.

אמידת הסיכונים ובקרתם

זיהוי ואמידת הסיכונים, בקרת המגבלות על היקף הסיכונים והדיווח על הממצאים מבוצעים, או מבוקרים, על-ידי החטיבה לניהול סיכונים, באופן בלתי תלוי בביתושים השוטפים ובדיווחים המבוצעים כחלק מפעילות חטיבת שווקים פיננסיים. המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים אחראית לגיבוש מתודולוגיה לאמידת סיכוני שוק ונזילות, בהתאמה ליעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק. כמו-כן, הינה אחראית לביצוע בקרה על סיכוני השוק והנזילות בקבוצה. רמת הסיכון של הבנק נמדדת ומבוקרת על-פי נהלים, הכוללים, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי הסיכון העיקריים. בנוסף, מחושב אומדן סיכון בשיטת הערך בסיכון (VaR), בה אומדים את ההפסד המקסימלי הצפוי לתאגיד, בשל התממשות סיכוני שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת מובהקות סטטיסטית שנקבעה מראש על-ידי הבנק ואושרה על-ידי הדירקטוריון. המגבלות העיקריות מפורטות בתת פרק "נוהלי חשיפות לסיכוני שוק ונזילות" להלן. אמידת הסיכון וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר מתבצעות לפחות פעם ביום.

המתודולוגיה לאמידת סיכוני השוק

המתודולוגיה להערכת סיכוני שוק אשר בשימוש בבנק אושרה על-ידי הדירקטוריון והנהלה. המתודולוגיה כוללת גם חישובי VaR וגם הפעלת תרחישי קיצון (Stress Tests) על כל תיקי המסחר ועל התיק הבנקאי. המתודולוגיה להערכת סיכוני שוק תואמת את דרישות ועדת באזל ועומדת בסטנדרטים בינלאומיים.

אומדן הסיכון בפעילות המסחר מחושב באופק של עשרה ימי עסקים וברמת מובהקות של 99%. ההתייחסות הינה לסיכון הגבוה מבין שתי שיטות אמידת סיכון מקובלות ("סימולציה היסטורית" עם משקל זהה לכל התצפיות ו"סימולציה מונטה-קרלו" תוך מתן משקל גדול יותר לתצפיות האחרונות). מתודולוגיה זו תואמת את ההמלצות הרלוונטיות של ועדת באזל בעקבות המשבר בשווקים בארצות-הברית. האומדן מספק התראה מהירה יחסית על רמת סיכון השוק בתקופות של עלייה בתנודתיות. שערוך מלא של התיק למסחר מתבצע לפחות אחת ליום, בתרחישים שונים, לצורך האומדן.

אמידת הסיכון של פעילות התיק הבנקאי מתבצעת אחת לחודש בשיטה ההיסטורית ובאופק של חודש.

בנוסף, מבוצע באופן שוטף תהליך בחינה בדיעבד (Backtest) על-פי קריטריונים שהוגדרו בהמלצות ועדת באזל, במטרה לבחון את תקפות מודל אמידת הסיכון. תוצאות הבדיקה מדווחות שנתיים להנהלה ולדירקטוריון. על-פי תוצאות הבדיקה, המודל עומד בקריטריונים שהוגדרו על-ידי ועדת באזל לקבלת המודל.

המתודולוגיה להערכת סיכוני שוק בבנק כוללת גם הפעלת תרחישי קיצון (Stress Tests) על תיקי המסחר ועל התיק הבנקאי בנוסף לחישוב ה-VaR.

המחלקה לניהול סיכוני שוק מפעילה סוגי תרחישים על-פי המקובל בעולם: ניתוח רגישות; תרחיש היסטורי גרוע ביותר; תרחישים מאקרו כלכליים; תרחישי ריבית קבועים ותרחישים קיצוניים המבוססים על התנודתיות של גורמי הסיכון בתקופת לחץ בשווקים. באשר לסקירה נרחבת של המתודולוגיה, ראה פרק זה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012.

כלל הבנק

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במדד (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 30 בספטמבר 2013:

מינימום מתחילת שנת 2013	מקסימום מתחילת שנת 2013	ליום 30 בספטמבר 2013
במיליוני ש"ח		
תרחיש		
(69)	(84)	(69)
ירידה של 1% במדד		

הבנק פעיל בשוקי המטבע הן באמצעות עסקות ספוט ופורוורד והן באמצעות אופציות, הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. כתוצאה מכך, הבנק פעיל במרבית המטבעות הסחירים בעולם, הן בשווקים המפותחים והן בשווקים המתפתחים. בשל קיומן של מגבלות על חשיפות המטבע, שעיקרן מופיע בריכוז המגבלות בהמשך, חשיפת המטבע נטו נמוכה באופן יחסי.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים בשערי המטבע העיקריים (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כאשר תרחיש התחזקות פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד כל המטבעות האחרים), ליום 30 בספטמבר 2013:

התחזקות של 10%	התחזקות של 5%	התחזקות של 5%	היחלשות של 10%
במיליוני ש"ח			
מטבע			
68	(1)	5	5
דולר			
14	7	7	22
אירו			
3	-	3	19
יין יפני			
5	3	1	2
דולר קנדי			
9	3	5	19
לירה שטרלינג			
5	2	2	9
פרנק שוויצרי			

קיימות מגבלות על רגישות הון הבנק (כולל חברות בנות פיננסיות המנוהלות על-ידו) לתרחיש שינוי בעקומי הריבית השקלית, הממדית והדולרית.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 30 בספטמבר 2013:

מינימום מתחילת שנת 2013		מקסימום מתחילת שנת 2013		30 בספטמבר 2013		
עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%
במיליוני ש"ח						
תרחיש						
תזוזה בריבית צמודה למדד:						
51	(39)	202	(167)	(11)	119	(101)
בבנק						
50	(38)	203	(168)	(11)	115	(97)
מזה: בתיק הבנקאי						
-	-	4	4	-	4	(4)
בתיק למסחר						
תזוזה בריבית לא-צמודה:						
32	(6)	(242)	246	(1)	32	(6)
בבנק						
(255)	(23)	(255)	245	(3)	36	(22)
מזה: בתיק הבנקאי						
(10)	17	44	(26)	2	(4)	16
בתיק למסחר						
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:						
(4)	4	(29)	30	-	(4)	4
בבנק						
(2)	5	(36)	38	-	(3)	5
מזה: בתיק הבנקאי						
-	(1)	(10)	(10)	-	(1)	(1)
בתיק למסחר						

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 31 בדצמבר 2012:

מינימום בשנת 2012		מקסימום בשנת 2012		31 בדצמבר 2012		
עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%
במיליוני ש"ח						
תרחיש						
תזוזה בריבית צמודה למדד:						
(31)	(14)	184	(148)	(9)	106	(78)
בבנק						
(31)	(15)	185	(149)	(9)	107	(79)
מזה: בתיק הבנקאי						
-	-	(2)	1	-	(1)	1
בתיק למסחר						
תזוזה בריבית לא-צמודה:						
(120)	127	285	288	27	(230)	281
בבנק						
(118)	125	(287)	287	27	(276)	270
מזה: בתיק הבנקאי						
(14)	(15)	46	19	-	46	11
בתיק למסחר						
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:						
(1)	-	(41)	34	1	(10)	12
בבנק						
(4)	(1)	(38)	39	1	(14)	7
מזה: בתיק הבנקאי						
(2)	(5)	14	(12)	-	4	5
בתיק למסחר						

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית, המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בעקום ריבית שאינו מביא בחשבון את מרווח סיכון האשראי של הצד הנגדי. זאת בשונה מחישוב שווי הוגן המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בשיעורי הריבית המשקפים את רמות הסיכון.

במסגרת בחינת תרחישי קיצון, נבחנת רגישות השווי הכלכלי של הבנק לתרחיש ההיסטורי הגרוע ביותר שארע בחמש השנים האחרונות, הכולל שינויים בגורמי הסיכון השונים בטווח של חודש. יצוין כי במהלך שלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2013, הרגישות כאמור לא עלתה על 681 מיליון ש"ח.

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 30 בספטמבר 2013 לפי מגזרי הצמדה:

סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
357,584	10,994	8,977	53,490	60,409	223,714	נכסים פיננסיים*
508,729	30,045	23,756	169,714	14,066	271,148	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
333,658	7,547	14,049	69,988	49,602	192,472	התחייבויות פיננסיות*
511,023	32,136	18,427	155,145	19,627	285,688	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
21,632	1,356	257	(1,929)	5,246	16,702	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 31 בדצמבר 2012 לפי מגזרי הצמדה:

סך-הכל	מטבע-חוץ** ⁽¹⁾			מטבע ישראלי ⁽¹⁾		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
360,297	13,385	8,999	56,540	62,442	218,931	נכסים פיננסיים*
471,843	24,592	22,684	174,019	15,216	235,332	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
337,835	8,596	14,238	68,042	53,021	193,938	התחייבויות פיננסיות*
474,964	28,799	17,478	163,038	18,752	246,897	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
19,341	582	(33)	(521)	5,885	13,428	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.
 ** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
 *** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.
 (1) הוצג מחדש לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS157 בדבר מדידת שווי הוגן.

להלן השפעת שינויים הيفותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים ליום 30 בספטמבר 2013:

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית**						
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	מטבע-חוץ*			מטבע ישראלי		
			אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
ב-%		במיליוני ש"ח						
(1.1%)	(243)	21,389	1,263	227	(1,969)	5,193	16,675	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
(0.1%)	(17)	21,615	1,347	256	(1,931)	5,242	16,701	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
1.7%	374	22,006	1,446	301	(1,806)	5,317	16,748	קיטון מידי מקביל של אחוז אחד

השינוי בשיעורי הריבית

להלן השפעת שינויים הيفותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים ליום 31 בדצמבר 2012:

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית**						
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל ⁽¹⁾	מטבע-חוץ*			מטבע ישראלי		
			אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד ⁽¹⁾	
ב-%		במיליוני ש"ח						
(0.4%)	(78)	19,263	406	(25)	(389)	5,869	13,402	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
(0.0%)	(7)	19,334	565	(33)	(506)	5,883	13,425	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
1.0%	202	19,543	753	(13)	(628)	5,922	13,509	קיטון מידי מקביל של אחוז אחד

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.

** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך-הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא-כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

(1) הוצג מחדש לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

פעילות למסחר

החשיפות למסחר הן תוצאה של פעילות הבנק כעושה שוק ושל ניהול דינמי של תיק נכסים פיננסיים נזילים. מטרת הפעילות להשיא את תוחלת הרווח, תוך שמירה על רמת סיכון מבוקרת ומאושרת. ההרשאות לפעילות, כמו גם הסיכון שבפעילות, נמדדים, לפי העניין, במונחים של הערך בסיכון (VaR), במונחים של הפסד תיאורטי בתרחישים לרבות בתרחישי קיצון, במונחים של רגישות לגורמי סיכון וכמו-כן במונחים של היקף הפעילות. אמידת הסיכון, וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר, מתבצעות לפחות אחת ליום. בנוסף על הרשאות ספציפיות לכל פעילות בנפרד, נקבעה הסמכה כוללת במונחים של הערך בסיכון (VaR) לפעילות המסחר בחדרי העסקות בבנק.

חשיפות מטבע - עשיית שוק ומסחר

בכל אחד משלושת חדרי העסקות של הבנק פועל דסק ספוט-פורוורד במטבע-חוץ ובשקלים. בחדר העסקות בתל-אביב פועל גם דסק אופציות במטבע-חוץ ובשקלים. פעילות המסחר ועשיית השוק במטבע ובאופציות נעשית בכפוף למגבלות סיכון שונות ובמסגרת הרשאה כוללת לחשיפת ש"ח/מטבע-חוץ המוקצית לפעילות זו מתוך המגבלה הכוללת של חשיפת ההון הפיננסי של הבנק למטבע-חוץ.

חשיפות ריבית - עשיית שוק ומסחר

חדר העסקות בתל-אביב פעיל גם בתחום חשיפות למסחר בריבית, ומנהל דסק למסחר במכשירי ריבית בשקלים לרבות עשיית שוק באופציות ריבית ודסק למסחר באגרות-חוב ממשלתיות. פעילות הדסקים מתנהלת בכפוף למגבלות על אומדני סיכון ומגבלות אחרות שאושרו על-ידי ההנהלה והדירקטוריון.

להלן אומדני הסיכון של הפעילות למסחר (VaR) ליום 30 בספטמבר 2013:

מינימום מתחילת 2013 שנת	מקסימום מתחילת 2013 שנת	ממוצע מתחילת 2013 שנת	ליום 30 בספטמבר 2013
במיליוני ש"ח			
5	31	15	14

סך-הכל מסחר בחדרי העסקות

נוהלי חשיפות לסיכונים שוק ונזילות

בתחילת שנת 2013 אישר הדירקטוריון מסמך חשיפות לסיכונים שוק ונזילות לשנת 2013. המסגרת שאושרה כוללת: מסגרת כוללת לאומדן הסיכון בכלל הבנק, מגבלות על רגישות כלל הבנק לגורמי סיכון, מסגרות לפעילות ההשקעות לנוסטרו ומסגרות סיכון לתחומים השונים בפעילות המסחר. מסמך החשיפות לשנת 2013 משקף את תוכנית העבודה של חטיבת שווקים פיננסיים לרבות הרחבת פעילות ההשקעות בתיק הנוסטרו וביצוע עסקות ריפו כחלק מניהול התיק הבנקאי, וכן אישור לפעילות חדשה למסחר באופציות מעבר לדלפק על מדד ת"א 100. ניצול המסגרות שאושרו כפוף לאישור צוות ניה"ג גלובלי של הבנק.

להלן המגבלות העיקריות על חשיפות לסיכונים שוק בכלל פעילות הבנק ובפעילות המסחר בנפרד, ליום 30 בספטמבר 2013:

מגבלה	במיליוני ש"ח	% מההון הפיננסי הפעיל
ככל פעילות הבנק	950	
אומדן סיכון כולל (VaR)		
רגישות השווי הכלכלי לשינויים של 1% במקביל ועד 1% לא במקביל בעקומי הריבית:		
שקל צמוד מדד	500	
שקל לא-צמוד	620	
מטבע-חוץ	370	
רגישות הנגזרים בתיק הבנקאי לשינוי של 1% במקביל בעקומי הריבית:		
שקל צמוד מדד	180	
שקל לא-צמוד	150	
חשיפות בסיס במגזר:		
שקל צמוד מדד	+/- 100	
מטבע-חוץ לרבות צמודי מטבע-חוץ	+/- 30	
רגישות לשינוי של 10% בשער החליפין שקל/דולר	500	
היקף השקעה כולל לנוסטרו*	14,500	
מזה: היקף השקעה במניות	3,000	
אומדן סיכון כולל (VaR)	200	
מזה בתיק למסחר		
חשיפת ש"ח/מטבע-חוץ	+/- 10	
רגישות לשינוי של 10% בשער החליפין שקל/דולר	200	
חשיפת מטבע-חוץ/מטבע-חוץ במסחר ובמטבעות	800	

* לא כולל השקעה באגרות-חוב ממשלת ישראל ואגרות-חוב ארצות-הברית לזמן קצר.

הבנק נדרש לשמור על יחס הון מזערי בגין סיכונים השוק, על-פי מודל סטנדרטי שהוגדר על-ידי בנק ישראל. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכונים הריבית והמניות בתחומי המסחר בלבד, כפי שהוגדרו לעיל, ועל סיכונים המטבע בקבוצת הבנק.

המחלקה לניהול סיכונים שוק ונזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 339 בנושא "ניהול סיכונים", קיימת בבנק יחידה העוסקת בניהול סיכונים תפעוליים וסיכונים שוק. יחידה זו כפופה לחבר ההנהלה הממונה על החטיבה לניהול סיכונים. אמידת סיכונים השוק והנזילות וקיום הבקרה עליהם מתבצעים במחלקה לניהול סיכונים שוק ונזילות, באופן בלתי תלוי, זאת בנוסף על המעקב והניתוח המבוצעים כחלק מפעילותה של חטיבת שווקים פיננסיים.

כללי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. הבנק מפעיל יחידות בקרה, לרבות יחידת קצין ציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, נהלים ומערכות בנושאי משאבי אנוש, אבטחת מידע, ביטחון, בקרות תהליכים, פעילות בחירום, תוכניות להמשכיות עסקית ועוד.

ניהול הסיכונים התפעוליים

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה ומיקסום התועלת העסקית, בהתייחס לעלות במונחי סיכון, על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. התהליך הניהולי מוכוון להתבצע על בסיס הגדרת האחריות על הסיכונים (Risk Ownership). המטרה היא, שהתקשור והטיפול המושכל בסיכונים התפעוליים יתרמו לקבלת החלטות ניהוליות, תוך שיקולי תועלת עסקית מול עלות במונחי סיכון, הן ברמת הנהלת הארגון והן ברמת היחידות השונות. האחריות על הניהול השוטף של הסיכון התפעולי וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון חלה על מנהלי החטיבות ועל מנהלי חברות הבת בקבוצת הבנק. עבודת המטה בתחום זה מוטלת על המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים בחטיבה לניהול סיכונים. ביחידות הבנק והקבוצה מתנהלת פעילות שוטפת של רשת בקרי סיכונים תפעוליים, לפי העיקרון של ניהול מטריציוני, שמבוסס על כפיפות ארגונית למנהלי החטיבות/ מנכ"ל חברות הבת והכוונה מתודולוגית מצד המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים. הפעילות לניהול הסיכון התפעולי מפוקחת ומכוונת על-ידי שלושה פורומים:

- ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים.
  - צוות ההנהלה לניהול הסיכונים בראשות המנכ"ל.
  - צוות המשנה לניהול הסיכונים התפעוליים בראשות מנהל החטיבה לניהול סיכונים.
- מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים אושרה על-ידי ההנהלה ודירקטוריון הבנק. מסמך המדיניות מהווה מסגרת לניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצה, בהתאם לעקרונות וחובות דיווח אחידים שיעדם ניהול תקין על-פי אמות המידה של באזל 2 (Sound Practices). פעילות הבנק בנושא מתבצעת על-פי כללי הוראת ניהול בנקאי תקין 206 בנושא מדידה והלימות הון – סיכון תפעולי, המתייחסת בין היתר להקצאת ההון בגין הסיכונים התפעוליים. וכן על-פי כללי הוראת ניהול בנקאי תקין 350 בנושא ניהול הסיכון התפעולי התואמת את ההנחיות המעודכנות במסמך של באזל מיוני 2011 בנושא Sound Practice בניהול הסיכון התפעולי.
- מאז שנת 2010 הבנק פועל על-פי הגישה הסטנדרטית של באזל 2 והדרישות התואמות לניהול בנקאי תקין. התוכנית האסטרטגית לשנים הבאות כוללת, בין היתר, העמקה והרחבה של חלק מהפעילויות והתאמה לעדכונים במסמכים והנחיות רגולטוריות רלוונטיים. במסגרת הגישה הסטנדרטית מתנהלים בין היתר פרויקטים ופעילויות כמפורט להלן:
- דיווחים רבעוניים מוגשים לצוות המשנה לניהול הסיכונים התפעוליים, צוות ההנהלה לניהול הסיכונים, ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים ומליאת הדירקטוריון. הדיווחים כוללים עדכונים בדבר יישום הגישה הסטנדרטית בקבוצה, תוכנית העבודה, סטטוס הפרויקטים בביצוע, מידע אודות אירועים תפעוליים וממצאי הסקרים.
  - איסוף מידע על אירועים תפעוליים בקבוצת הבנק. בסיס המידע לעניין זה הוקם בסוף שנת 2002 ומשמש בין היתר לניתוח האירועים, המגמות והדפוסים ותומך במיפוי והערכת הסיכונים התפעוליים שהקבוצה חשופה אליהם.
  - מתבצעים מהלכים שוטפים לזיהוי, מיפוי והערכת סיכונים תפעוליים ובקרות ביחידות הבנק והקבוצה, לרבות מיפוי סיכונים מעילות והונאות. הפעילות מתבצעת על בסיס מתודולוגיה אחידה התואמת את דרישות ועדת באזל והוראות בנק ישראל בנושא, לרבות מעקב אחר יישום ההמלצות. אחת לשלוש שנים מתבצע מהלך של מיפוי מקיף של הסיכונים התפעוליים בכל יחידות הקבוצה. בהמשך, מתבצעים תחזוקה, עדכון והרחבה של הממצאים באמצעות ניתוחים נוספים, ניתוחי עומק וניתוח סיכונים במוצרים/ פעילויות חדשים. מטרת הפעילות לזהות מוקדי סיכון מהותיים, להגדיר אחריות על הסיכונים (Risk Ownership), להעריך את הסיכונים (הממוצעים והקיצוניים) והבקרות הקיימות ולהוסיף בקרות במידת הצורך, תוך הפעלת שיקולי עלות תועלת.

- מערכת מיכונית לניהול הסיכון התפעולי, "באזל 2 - פמל"ה", הוטמעה ביחידות הבנק. המערכת פועלת בתחומים של איסוף מידע אודות אירועים תפעוליים, מיפוי והערכת הסיכונים והבקורות, איסוף KRI (אינדיקטורים עיקריים לסיכון), נושאים לטיפול ודיווחים.
- גובשה מסגרת כוללת של עקרונות וסטנדרטים ליישום תפישת בקרה אחידה בקבוצת הבנק, מבוצעים הטמעה ויישום התפישה.
- הוגדרה תשתית מתודולוגית לניהול סיכונים תפעוליים בתהליכי IT מהותיים.

סיכוני אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות – בתחום אבטחת מידע מתנהלת פעילות כנדרש בהוראות בנק ישראל, חוק הגנת

הפרטיות, התשמ"א-1981 וחוקים אחרים בהתאם לעניין, במטרה להגן על מערך טכנולוגית המידע ולמזער את סיכוני אבטחת המידע. ביום 6 בדצמבר 2012 פורסם מכתב סופי של הפיקוח על הבנקים בנושא "השלכות של סיכוני אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות על הדוח לציבור". לפיו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי להעריך את סיכוני אבטחת המידע ולהתחשב בכל המידע הרלוונטי, לרבות תקריות קיברנטיות קודמות, חומרתן ותכיפותן. במסגרת זו נדרש להעריך את ההסתברות לתקריות קיברנטיות ואת ההיקף האיכותי והכמותי של סיכוני אבטחת מידע, לרבות העלויות האפשריות והשלכות נוספות הנגרמות בשל שיבושים בפעילות או שימוש שלא כדין בנכסים או במידע רגיש. כמו-כן, יש להתחשב בנאותות פעולות המנע לצמצום סיכוני אבטחת מידע והתקפות קיברנטיות. מטרתן של מתקפות קיברנטיות, הינה ניצול לרעה של מערכות מחשב ורשתות בארגונים מבוססי טכנולוגיה, לערער או לפגוע במערכות מבוססות מחשב או לעקוב אחר פעולות אלקטרוניות של יחידים ללא רשותם.

המתקפות יכולות להתבצע ללא ידיעת המשתמשים, להפריע לפעילות השוטפת, לפגוע בשירותי המחשוב עד למניעת פעילותם, להשביתם או להאט אותם באופן משמעותי או לחלופין לאסוף מודיעין ומידע.

בשנים האחרונות חל גידול בתכיפות ובחומרת התקריות הקיברנטיות להן הבנק חשוף, וישנה אפשרות כי בעקבות התקפות קיברנטיות הבנק יישא בעלויות ויסבול מהשלכות שליליות כגון שיבוש הפעילות של הבנק, גניבת נכסים פיננסיים של הבנק או לקוחותיו או פגיעה במוניטין המשפיעה על אמונם של לקוחות או משקיעים.

הבנק משקיע אמצעים רבים (אנושיים ומיחשוביים) כדי למזער ואף למנוע את הסיכון, אך לא ניתן להבטיח הגנה מושלמת.

היערכות לחירום – במטרה לשמור על הרציפות העסקית, השרידות והמשכיות הפעילות של הבנק באירוע חירום, בהתאם להוראה

355 בנושא ניהול ההמשכיות העסקית ובהתאם להוראת בנק ישראל 357 בנושא ניהול טכנולוגית המידע, קיימת בבנק היערכות רציפה המבוססת על תוכניות פעולה מפורטות, נוהלי עבודה ותרגולים תקופתיים המוגדרים במערכת נהלים לשעת חירום. כחלק מהיערכותו לחירום ביצע הבנק מהלך רחבי של קביעת מדיניות, הגדרת תרחישי יחוס, מיפוי וניתוח תהליכים קריטיים והמשאבים הנדרשים לאישושם בחירום ועדכון תוכניות הפעולה על בסיס מתודולוגיות מקובלות בעולם. בנוסף, מבצע הבנק מספר תרגילי חירום כל שנה, הכוללים הן תרחישים תפעוליים והן תרחישים עסקיים מורכבים, בהשתתפות היחידות השונות, מרמת הסניפים, מנהלות, יחידות, חטיבות ועד רמת הנהלת הבנק. מערך ניהול ההמשכיות העסקית בבנק אושר על-ידי מכון התקנים הישראלי כתואם את דרישות התקן הישראלי והתקן הבינלאומי ת"י BS25999 ועובר מבחני הסמכה שנתיים. במקביל לשיפור ושדרוג רמת היערכות לחירום בישראל, הותאמה תוכנית ההמשכיות העסקית גם בחברות בנות בארץ ובעולם וכן בסניפי חו"ל של הבנק, על בסיס המתודולוגיה המקובלת בארץ. הבנק סיים היערכותו למימוש הוראת בנק ישראל 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית, בהיבטים החדשים השונים. הבנק החל בתהליך הקמת אתר מחשוב מרכזי חדש מרוחק, אשר ייתן מענה מתקדם ואיכותי לצרכים עתידיים, תוך הבטחת זמינות ומיגון למערכות המידע המרכזיות.

ביטוח – לבנק פוליסת ביטוח בנקאי המגדרת סיכונים וכוללת: (1) ביטוח בנקאי לכיסוי נזקים העלולים להיגרם כתוצאה ממעילות עובדים, אובדן מסמכים, זיוף מסמכים ועוד; (2) ביטוח אחריות מקצועית להגנה בפני תביעת לקוח שנגרם לו נזק כתוצאה מפעולה בנקאית רשלנית; (3) ביטוח פשעי מחשב לכיסוי נזקים לבנק וללקוחות הבנק כתוצאה מפריצה במזיד למערכות המחשב של הבנק. הפוליסות הבנקאיות כפופות לחריגים המקובלים בפוליסות ביטוח של תאגידים בנקאיים בישראל (לרבות החרגת נזק הנגרם כתוצאה מעבירה על הוראות הקשורות בהלבנת הון ומימון טרור).

בנוסף, המערך הביטוחי של הבנק כולל גם ביטוח רכוש, צד ג', חבות מעבידים, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה וביטוחים נוספים. גבולות האחריות בפוליסות נקבעו על-ידי הבנק בהתאם לצרכיו וכחלק ממדיניות ניהול הסיכונים הכוללת. במסגרת מילוי הדרישות לניהול תקין על-פי הנחיות באזל (Sound Practice), קיים שיתוף פעולה תוך חילופי מידע בין המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים ובין היחידה המטפלת בביטוח הבנקאי.

ב. יחידת קצין ציות ראשי ואכיפה בניירות-ערך

לקראת סוף שנת 2010 מינה הבנק קצין ציות ראשי, אשר תחומי אחריותו כוללים את תחומי האחריות של קצין הציות של הבנק, מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308, ושל הממונה על איסור הלבנת הון מכוח חוק איסור הלבנת הון, חוק איסור מימון טרור והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411. במסגרת זו הקים הבנק את יחידת קצין הציות הראשי, אשר מאגדת את יחידת הציות ויחידת איסור הלבנת הון הקיימות בבנק. יחידת קצין הציות הראשי כוללת ארבע יחידות נוספות שעובדות לצד יחידות הציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור. יחידה אחת היא יחידה בינלאומית, שתחום אחריותה הוא וידוא הציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור בשלוחות הבנק מחוץ לישראל. כחלק מכך הוכפפו עובדי צוותי הציות בסניפי הבנק בחו"ל באופן ישיר ליחידה, הן מבחינה מקצועית והן מבחינה ניהולית. יחידה שנייה היא יחידת מטה (תפעול, תיאום ובקרה) שמסייעת בידי קצין הציות הראשי בביצוע משימות מערכתיות ותפעוליות. בנוסף ליחידות אלה הוקם צוות תמיכה בלקוחות אמריקאים, שתפקידו מתן מענה לפניות הסניפים והיחידות העסקיות האחרות בנושאים הקשורים ללקוחות אמריקאים וטיפול בטפסים הנחתמים על-ידי לקוחות אמריקאים. בתחילת שנת 2012 מינה הדירקטוריון את קצין הציות הראשי גם לתפקיד הממונה על האכיפה הפנימית בניירות-ערך שעניינה וידוא יישום הוראות החוק והרגולציה העוסקים בניירות-ערך. בעקבות זאת הוקמה ביחידת קצין ציות ראשי יחידת אכיפה פנימית בניירות-ערך. במהלך הרבעון הראשון, השני והשלישי של שנת 2013 המשיך המהלך שהחל בשנת 2011, של מיפוי התהליכים והנהלים בבנק הרלוונטיים לנושאי ניירות-ערך ולשם איתור פערים וסגירתם ולשם יצירת מהלכי הטמעה ואכיפה נאותים.

יחידת קצין ציות ראשי נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים של הקבוצה תוך מזעור החשיפה לסיכוני ציות ומוניטין. יעדי יחידת קצין ציות ראשי הינם:

- להגיע ליישום מלא של הוראות החוק בכל יחידות הבנק בארץ ובעולם, תוך הבנת הצרכים של היחידות העסקיות ותמיכה בפעילותן.
- הפנמה של התנהלות עסקית מקצועית, ערכית והוגנת בקרב עובדי הבנק ומנהליו.
- שמירה מירבית על הבנק, מנהליו, עובדיו ושמו הטוב, תוך מיצוי היכולות המקצועיות של עובדי הבנק והעצמתן.
- האחריות על ניהול השוטף של הסיכון של הבנק בהיבטי הציות וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון חלה על מנהלי החטיבות ועל מנהלי חברות הבת בקבוצת הבנק. האחריות המקצועית בתחום זה מוטלת על יחידת קצין ציות ראשי בחטיבה לניהול סיכונים. ביחידות הבנק והקבוצה מתנהלת פעילות שוטפת של מערך קציני ציות, על בסיס ניהול מטריציוני, שמבוסס על כפיפות ארגונית למנהלי החטיבות / מנכ"לי חברות הבת והכוונה ובקרה על-ידי יחידת קצין ציות ראשי.
- הפעילות של יחידת קצין ציות ראשי ואכיפה בניירות-ערך מפוקחת באמצעות שלושה ערוצים:
- ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2.
- צוות ההנהלה לציות בראשות המנכ"ל.
- דיווחים רבעוניים ושנתיים לדירקטוריון הבנק, למנכ"ל ולמנהלי החטיבות. הדיווחים כוללים עדכונים בדבר חשיפות עיקריות ומוקדי סיכון בקבוצה, התקדמות בתוכנית העבודה, פעילויות שבוצעו ובכללן: בקרות, מיפוי פערי ידע, למידה ארגונית, פרויקטים טכנולוגיים ואחרים בתחום, דיווחים שהועברו לרשות לאיסור הלבנת הון, הפרות ודיווח על אירועים חריגים.

מדיניות הציות קובעת כללים לגבי מכלול הנושאים המרכיבים את איסור הלבנת הון וציות להוראות צרכניות. המדיניות שמה דגש על השליטה התאגידית ועל האינטראקציה עם חברות בנות וסניפים מחוץ לישראל ומתבססת על הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 308, חוק איסור הלבנת הון, חוק איסור מימון טרור והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411. מדיניות זו נכנסה לתוקפה בסוף דצמבר 2010 ועודכנה בחודש דצמבר 2011, בחודש מרץ 2012 ובחודש דצמבר 2012. לקראת סוף שנת 2012 אישר הדירקטוריון גם מדיניות אכיפה פנימית בניירות-ערך והוחל במהלכי הטמעה רחבי היקף של נושא זה בבנק.

לצורך העמידה בהוראות החוק ובמדיניות הציות הקבוצתית מתנהלות בבנק מספר פעילויות כמפורט:

- איתור חשיפות עיקריות ומוקדי סיכון בקבוצה ומעקב אחר תוכנית העבודה לסגירתם.
- בקרות תהליכיות, איכותיות וכמותיות אחר קיום ההוראות המסדירות את יחסי הבנק והלקוח, איסור הלבנת הון ומימון טרור ודיני ניירות-ערך, ניתוחן ובניית תוכנית עבודה לצמצום הפערים שנתגלו.
- פיתוח מערך הדרכה של תחום הציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור ודיני ניירות-ערך הכולל מצגות רענון ידע ממוקדות, מדריכים מעשיים לבנקאים, סדנאות, דפיות הדרכה, מבזקי למידה, ניהול ידע בפורטל הארגוני וכדומה.
- איסוף מידע על התקדמות הלמידה בארגון בתחום הציות להוראות המסדירות יחסי בנק ולקוח ואיסור הלבנת הון ומימון טרור.
- קיום מהלכים שוטפים לזיהוי, מיפוי והערכת סיכונים הציות ופערים בנהלי הבנק ובמערכתיו באמצעות סקר תשתיות.
- ביצוע מהלך של אבחון יחידות מקצועיות בבנק בהיבטי ציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור ודיני ניירות-ערך ובניית תהליכי בקרה והדרכות המותאמים לאופי הפעילות של היחידות במטרה לצמצם את החשיפות לסיכונים אלה.
- גיבוש הגדרות התפקיד של קציני הציות ונאמני האכיפה בניירות-ערך במערך העסקי.
- ביצוע ניתוחי נתונים על מנת להעריך את הסיכונים בבנק וכתשתית לבניית בקרות חדשות ומערכי למידה חדשים במידת הצורך.
- ניתוח מוצרים ושירותים חדשים ופעילויות עסקיות חדשות בהיבטי ציות, איסור הלבנת הון ודיני ניירות-ערך.
- פיתוח שיפורים במערכות הטכנולוגיות ובניית תשתיות חדשות לתחום הציות, איסור הלבנת הון ודיני ניירות-ערך, לרבות מערכות העוסקות בדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון ומערכות בקרה ומעקב בתוך הבנק.
- פיתוח מדדי סיכון ומדדי ביצוע בתחום הציות, איסור הלבנת הון ודיני ניירות-ערך, לרבות הכללתם במפות האסטרטגיות של חטיבות הבנק וב-KPIs של המנהלים.
- שילוב מדדי ציות במודל התגמול של החטיבה הקמעונאית ובמדדי הישגיות של מנהלי קשרי לקוחות וניהול אשראי בחטיבה העסקית.
- קיום סיורים ביחידות העסקיות בבנק לצורך מתן מענה נקודתי בסוגיות בהן קיימת חשיפה לבנק בהיבטי ציות, איסור הלבנת הון ודיני ניירות-ערך, חידוד תהליכי עבודה ואתור מוקדי סיכון ביחידות אלו.
- כינוס פורומים של קציני ציות של הקבוצה לצורך עדכוני חקיקה, הטמעה של תהליכי עבודה חדשים, מערכות ויישומים חדשים ושינויים בנהלים, הצגת מצגות הדרכה ורענון ידע לצורך הדרכת שאר קציני הציות במערך וכדומה.
- ניהול של יחידות הציות בסניפי חו"ל, מתן תמיכה שוטפת ליחידות חו"ל ומעקב אחר תהליכי הציות בהן.
- בניית מנגנונים לבדיקת כשלים, לתיקון הפרות, להפקת לקחים ולמניעת הישנותם ולאכיפה כנגד מפרי הוראות הרשות לניירות-ערך.
- תמיכה ביחידות העסקיות של הבנק בטיפול בלקוחות האמריקאים.
- טיפול באירועים המצריכים הליכי בירור מעמיק והפקת לקחים.

ג. סיכון משפטי

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מאירועים בלתי צפויים, כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים, או פסיקות לרעת הקבוצה, שעלולים לגרום לפגיעה ברווחיות הקבוצה. הקבוצה נעזרת במערך ייעוץ משפטי פנימי וחיצוני. על-פי הגדרת בנק ישראל, סיכון משפטי הינו "סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם". סיכונים מעין אלה בעבודת הבנק יכולים לנבוע כתוצאה ממכלול רחב של נסיבות שונות. כך, למשל, סיכונים יכולים לנבוע כתוצאה מהעדר מסמכים כתובים בקשר להתקשרויות שנעשו בין הבנק ללקוחותיו, בין הבנק לספקיו או לאחרים, מליקויים בחתימה ו/או העדר פרטים בהסכמים כתובים; מהיותם של הסכמים מנוסחים שלא כהלכה ו/או נתונים לפרשנות שאינה משקפת את כוונת הבנק; מהיותם של הסכמים ברי ביטול (במלואם או בחלקם) ו/או כוללים הוראות שאינן ניתנות לאכיפה וליקויים משפטיים נוספים. הבנק נוקט התייחסות מרחיבה באשר לסיכונים המשפטיים וכולל בהם סיכונים הנובעים מהוראות חקיקה ראשית ומשנית, הוראות רגולטוריות, פסיקה של בתי משפט, בתי דין וגופים אחרים שיש להם סמכות מעין-שיפוטית, סיכונים הנובעים מפעילות שאינה מגובה ביעוץ משפטי, או ביעוץ משפטי לקוי וסיכונים הנובעים מהליכים משפטיים.

הסיכונים המשפטיים שלובים מטבעם בסיכונים תפעוליים. כך, למשל, אפשרות העדרו של הסכם כתוב, מלא וחתום כדין לעסקה פלונית, למרות שהסכם מסוג זה מצוי ברשות הבנק ומשמש אותו במהלך העסקים הרגיל שלו. בבנק אושר מסמך מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר במסגרתו מושם דגש על:

- איתור מוקדי הסיכונים המשפטיים המהותיים והטיפול בהם, תוך קביעת גורם אחראי ליישום ההנחיות.
- הכנת הסכמים, הנחיות ונהלים מתאימים, כדי לוודא נקיטת צעדים למניעת הסיכונים.
- בדיקת השלכות הוראות החקיקה (לרבות פסיקה) והוראות הרשויות, ובחינת השלכותיהן על עבודת הבנק.
- הפקת לקחים משינויים בחקיקה (לרבות פסיקה) ויישום לקחים אלה במסמכים המשפטיים הנהוגים בבנק והעברת חוות-דעת בנושא ליחידות הרלוונטיות בבנק.

לגבי חברות בנות בארץ ובח"ל, מתווה התוכנית מדיניות כללית של ניהול סיכונים שעל כל חברה להתאימה לנסיבותיה ולפעולותיה. כן נדרשו מנגנונים של דיווח מחברות אלו למנהל הסיכונים המשפטיים.

סיכונים אחרים

סיכון מוניטין

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות או בהון כתוצאה מתדמית שלילית על-ידי בעלי העניין הרלוונטיים כגון: לקוחות, צדדים לעסקות, בעלי מניות, משקיעים, או גופים רגולטוריים. מדיניות ניהול סיכון המוניטין בקבוצת הבנק אושרה על-ידי ההנהלה והדירקטוריון ומיושמת ביחידות הקבוצה.

סיכון תחרות

קיימים סיכונים של תחרות מהמערכת הבנקאית בארץ וכן ממוסדות פיננסיים שונים כמו חברות ביטוח, מנהלי תיקי השקעות, בנקים מחו"ל וכדומה, שעלולים לגרום למעבר של לקוחות לגופים אלה, תוך העברת כלל פעילותם או רכישה סלקטיבית של שירותים מספקים שונים, וכן סיכון לשחיקה ברווחיות הנובעת מהלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים מריבית. כתוצאה מכך, עשויים להיפגע נתח השוק של הקבוצה ורווחיותה. במסגרת התוכנית האסטרטגית של הבנק וכן בתוכניות העבודה השנתיות מוגדרות דרכי פעולה להתמודדות עם התחרות.

סיכון רגולציה וחקיקה

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, שנובע מחקיקה ו/או מהוראות של גופים רגולטוריים שונים, שגורמים לשינויים בסביבה העסקית של הקבוצה. שינויים אלה עלולים להשפיע לעיתים על יכולת הקבוצה להציע שירותים מסוימים ו/או לחייבה לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת ותוך פגיעה בלוח הזמנים לפיתוח שירותים מתוכננים אחרים. שינויים בחקיקה וכן התפתחויות רגולטוריות שונות, מכוחם מוטלות, בין היתר, מגבלות על החזקה במניות הבנק ועל החזקה על-ידי הבנק במניות של גופים קשורים לבנק, יש להם השפעה על פעילותו של הבנק ועשויים להשפיע על תוצאותיו העסקיות.

כ"בנק" וכ"תאגיד בנקאי" מודרכת ותחומה פעילותו של הבנק במערכת של חוקים, צווים ותקנות (ובהם, בין היתר, פקודת הבנקאות, 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, חוק הבנקאות, חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981), כמו גם בחוקים אחרים שיש להם השלכות על פעילותו, דוגמת חוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני) התשס"ה-2005, חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, וכן בתקנות וכללים ובהם כללים של נגיד בנק ישראל ובהוראות, הנחיות והבעות עמדה של המפקח על הבנקים.

בדיני הבנקאות מצויות הוראות, החלות על תחומים רבים של פעילות הבנק, עד כי ניתן לומר, שאין - או כמעט שאין - תחום בפעילותו, שאינו מושפע מהם במידה כלשהי. דיני הבנקאות משפיעים גם על חברות בנות, לרבות אלו שאינן נחשבות ל"תאגיד בנקאי" ובמידה פחותה, גם על חברות קשורות של הבנק.

מכוח דיני הבנקאות נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים. כמו-כן, נתון הבנק לפיקוח של רשויות של משרדי ממשלה, ובמיוחד משרד האוצר.

דיני הבנקאות מתייחסים להונו של הבנק ולדרכי ניהולו, לרבות הפעלת ביקורת חיצונית ופנימית ובקרה פנימית, וכן הם קובעים את תחומי הפעולה, שהבנק רשאי לקיים, ואת הישיות המשפטיות האחרות, שבהן הינו רשאי לשלוט או להחזיק אמצעי שליטה בשיעורים מסוימים, ואף מגבילים את מידת השפעתו של הבנק על חברות נשלטות, קשורות ואחרות, שבהן הינו מחזיק אמצעי שליטה. דינים אלה מגבילים את חופש ההשקעה של הבנק, וזאת במיוחד ב"תאגידים ריאליים" כהגדרתם בחוק הבנקאות. דיני הבנקאות כופים על הבנק שימושים מסוימים בנכסיו, והם מטילים הגבלות ומכתיבים תנאים לשימושים אחרים בהם.

הבנק עוקב אחרי הצעות החקיקה, התקינה וההוראות של הגופים הרגולטורים שלפיקוחם הוא נתון ו/או שעלולים להשפיע על פעילות קבוצת הבנק ו/או על תוצאותיה העסקיות.

FATCA – Foreign Account Tax Compliance Act

בחודש מרץ 2010 חוקק ה-Foreign Account Tax Compliance Act, המוכר כחקיקת ה-FATCA, על-ידי הקונגרס האמריקאי. חקיקה זו מחייבת מוסדות פיננסיים לא-אמריקאים, בין השאר, לדווח לרשויות המס בארצות-הברית על חשבונות של לקוחות אמריקאים ושל ישויות משפטיות זרות מסוימות בבעלות אמריקאית. משטר ה-FATCA יכנס לתוקף ביולי 2014. כמו-כן, בעקבות חקיקת ה-FATCA, נכרתו מספר הסכמים בילאטרליים לחילופי מידע בנושאי מס בין ארצות-הברית לבין מספר מדינות אחרות, לרבות מדינות שבהן יש לקבוצת הבנק נוכחות, אשר קובעים משטר דיווח שונה מזה הקבוע ב-FATCA. קבוצת הבנק נערכת לעמוד בדרישות המתחייבות מחקיקה זו, ומרגולציות נוספות הנגזרות ממנה (ובמדינות הרלוונטיות - מהנגזר מההסכם הבילאטרלי הרלוונטי), הן תפעולית והן נהלית.

סיכון כלכלי - מצב המשק בישראל

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מהאטה כלכלית בפעילות המשק, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים השונים במשק, על רמת ההכנסות ועל רמת האבטלה במשק. תהליך מעין זה עלול לגרום להרעה במצבם של חלק מהלווים של הקבוצה, קרי-עלול להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי. כמו-כן, האטה כלכלית במשק עלולה לגרום לירידה בהכנסות שאינן מאשראי, כגון: הכנסות מפעילות בשוק ההון ומפעילות בסחר חוץ, ולגרום לשינוי לרעה בהרכב המקורות הפיננסיים, כדוגמת עלייה בעלות המקורות וירידה בזמינותם.

למרות שיפור בחלק מן האינדיקטורים למצב המשק, הצמיחה עדיין נמוכה יחסית, ובעיקר הדבר בולט ביצוא הסחורות, שהושפע מייסוף השקל. הסיכון הכלכלי המקומי נותר גבוה.

סיכון כלכלי – מצב המשק בעולם

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, כתוצאה מהאטה משמעותית בפעילות הכלכלית בשוק העולמי, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים בישראל ועל היקפי הפעילות העסקית. השפעה זו יכולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי ו/או להקטין את ההכנסות מעמלות ו/או מפעילות בשוק ההון ו/או מפעילות הקבוצה בחו"ל ו/או ממתן שירותים הקשורים לפעילות סחר חוץ ו/או מפעילות של משקיעים זרים ו/או ממתן שירותים ללקוחות ישראלים שפעילים בחו"ל.

ניכרת ירידה מסוימת ברמת הסיכונים הגלובליים ובפרט בכלכלת גוש האירו וארצות-הברית, אך עדיין רמת הסיכון הכלכלי ממשכה להיות גבוהה ומתבטאת בשיעורי צמיחה נמוכים ואף שליליים בחלק ממדינות הפריפריה של אירופה, שיעורי אבטלה גבוהים ואי שקט חברתי בהתאם לכך ולמצב המשק בישראל, הבנק ממשיך לנטר את הסיכונים והמגזרים אשר עשויים להיות מושפעים משינויים אלה, ומתאים את מדיניותו ופעילותו הבקרה לפי צורך.

סיכון פוליטי – ביטחוני

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, שנובע מחוסר יציבות ביטחונית/פוליטית. הרעה במצב הביטחוני עלולה לגרום להאטה כלכלית במשק כולו, ולפגיעה לרעה בענפים מסוימים, כגון ענף התיירות ובתי מלון, ענף התעופה, ענף המסחר וענף הבנייה ופעילות בסחר חוץ. כמו-כן, קיים סיכון לפגיעה ביחסים המסחריים בין מדינת ישראל למדינות אחרות. מצבים אלו, שתוארו לעיל, עלולים להשפיע לרעה על יכולת גיוס מקורות במטבע-חוץ, על משקיעים שונים, על מצבם של חלק מליווי הקבוצה ועל סיכויי גביית האשראי מליוויים אלה.

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, היכול להתממש באם יישא הבנק באחריות ישירה למפגע סביבתי, לרבות האפשרות שהבנק ידרש להסיר מפגע סביבתי או שמא יהיה אחראי בגין מפגע סביבתי כלפי צד שלישי, או כתוצאה מירידת-ערך של ביטחונות שמומשו. הסיכון אף עשוי להתממש בעקיפין, כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של אחר בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו-כן, ייתכן ויתממש סיכון מוניטין כתוצאה מייחוס לבנק קשר לגורם למפגע סביבתי.

ביום 11 ביוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים מכתב לתאגידים הבנקאיים בנושא החשיפה לסיכונים סביבתיים וניהולם. המכתב כולל היבטים לחשיפה של הבנק לסיכונים סביבתיים. סיכונים סביבתיים יכול ויכללו במסגרת סיכונים אחרים כגון, סיכונים תפעוליים, סיכונים שוק, סיכונים אשראי ועוד. במכתב מודגש כי זיהוי הסיכונים הסביבתיים והערכתם הינם חלק בלתי נפרד מתהליך נאות של הערכת הסיכונים בבנק, ולכן נדרש הבנק לפעול להטמעת ניהול הסיכונים הסביבתיים במכלול הסיכונים המנוהלים על ידו, לרבות באמצעות הטמעת נהלים לזיהוי סיכון סביבתי מהותי בעת מתן אשראי ובאמצעות שילוב הערכת הסיכון הסביבתי בהערכה של איכות האשראי שהועמד ללקוחות על-ידי הבנק.

בהתאם לכך אושרו בהנהלת הבנק מדיניות ומתודולוגיה לזיהוי, אפיון וניהול סיכוני סביבה לצורך טיפול בהשפעת הסיכון הסביבתי על סיכון האשראי של הליווי הגדולים. בגיבוש תהליכי כתיבת המדיניות ונוהלי העבודה, נבחנו מתודולוגיות מקובלות בבנקים בחו"ל ונעשה שימוש ביועצים המתמחים בתחום.

הלימות הון

החל מיום 31 בדצמבר 2009 הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל 2 (להלן: "באזל 2"), כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 2011-201. בהתאם להוראות, בנוסף לחישוב דרישת ההון המינימלי בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי, נדרש הבנק לבצע תהליך פנימי להערכת נאותות הלימות ההון (ICAAP) המוגש מדי שנה. ביום 30 באפריל 2013 קיבל הדירקטוריון את הסקירה בנושא ה-ICAAP ואישר את הדוח על התהליך הפנימי להערכת הלימות ההון של הבנק (ICAAP) לשנת 2012. כמו-כן, אישר הדירקטוריון את מדיניות תיאבון הסיכון של הבנק.

יישום והשפעה של הוראות רגולטוריות חדשות העוסקות בנושאי מדידה והלימות הון:

1. באזל 3

1.1 הערכת לאימוץ הוראות באזל 3

ביום 30 במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזרים לעדכון הוראות מספר 2011-201 בנושא מדידה והלימות ההון, המאמצות את הוראות באזל 3 כחלק מהוראות ניהול בנקאי תקין. הוראות אלה משנות את מבנה ההון הרגולטורי בין היתר, על-ידי התמקדות בחיזוק רכיבי הון עצמי רובד 1, קביעת התאמות פיקוחיות (ניכויים מההון) והחלת מגבלות על סוגי המכשירים שייכללו בהון רובד 1 ובהון רובד 2. בנוסף, ההוראות משלבות את דרישות ההון בגין הפסדים פוטנציאליים העלולים להיווצר משיעורך לשווי שוק (סיכון CVA).

מועד היישום לראשונה של ההוראות האמורות נקבע ליום 1 בינואר 2014. הבנק בוחן את השפעותיהן של הוראות אלו ובכלל זה השפעת הוראות המעבר המדורגות שנקבעו.

אומדן ההשפעה הצפוי ליום 30 בספטמבר 2013 בהנחת יישום מלא של ההוראות הינו קיטון ביחס הון עצמי רובד 1, בין 0.3% לבין 0.5%.

בשלב זה טרם השלים הבנק את מלוא ההערכות הנדרשת ליישום ההוראה, כולל פיתוח ועדכון כלים ותהליכים מחשוביים שונים. עקב מורכבות ההוראה והתהליכים הנדרשים ליישומה ייתכן כי ההשפעה בפועל תהיה שונה מהאמור לעיל.

ביום 26 באוגוסט 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה בנושא "הוראת שעה - יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל 2 - דרישות גילוי בגין תגמול". הטיוטה מפרטת את הגילויים העיקריים שיש לכלול בנושא תגמול - גילויים איכותיים בדבר הגופים המפקחים על התגמול, מידע המתייחס לתכנון ולמבנה של תהליכי התגמול לרבות תיאור הדרכים שבהן הבנק יוצר קשר בין הביצועים לבין רמת התגמול וכן, גילוי כמותי בדבר השווי הכולל של מענקי התגמול הקבועים והמשתנים שהוענקו לנושאי משרה בכירה ולעובדים מרכזיים אחרים. דרישות גילוי אלו יחולו על דוחות שנתיים בלבד, החל מהדוחות לשנת 2014.

ביום 29 באוגוסט 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דרישות גילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון". החוזר מרחיב את דרישות הגילוי הקיימות וכן מתאים אותן להוראות באזל 3 ויחול החל מהדוחות ליום 31 במרץ 2014. כמו-כן, נקבעה מתכונת גילוי לדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2013.

1.2 סיכון נזילות

ביום 13 בינואר 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 342 בדבר ניהול סיכון נזילות. תיקון ההוראה מיועד לחזק ולשפר את ניהול סיכון הנזילות בתאגידים הבנקאיים והוא מהווה שלב ביניים לקראת אימוץ העתידי בישראל של המלצות באזל 3 בנושא הנזילות. למידע נוסף בנושא ניהול סיכון נזילות בבנק ראה פרק ניהול סיכונים בדוח זה.

1.3 יחסי הון מינימליים

ביום 30 במאי 2013 פרסם המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל 3. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים ידרשו לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, ידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017.

כמו-כן, נקבע כי יחסי ההון הכולל המינימליים יעמדו, עד ליום 1 בינואר 2015, על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגידים בנקאיים משמעותיים במיוחד, זאת עד ליום 1 בינואר 2017.

הבנק עונה להגדרת תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד ולכן יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 10% וביחס הון כולל מינימלי של 13.5% החל מיום 1 בינואר 2017.

2. עדכון הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא הלוואות לדיוור:

ביום 21 במרץ 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים הנחיות בנושא נדל"ן לדיוור. בהתאם להנחיות, הקצאת ההון בגין הלוואות שבוצעו מיום 1 בינואר 2013 ואילך נעשית לפי שיעורי השקלול שלהלן:

- הלוואות לדיוור ששיעור המימון בהן הוא עד 45%, משוקללות ב-35%, ללא שינוי מהשיעורים הקיימים.
- הלוואות לדיוור ששיעור המימון בהן גבוה מ-45% ועד 60%, משוקללות ב-50% במקום ב-35%.
- הלוואות לדיוור ששיעור המימון בהן גבוה מ-60% משוקללות ב-75% לצורכי דרישת הון, במקום ב-35% או ב-100%.
- במקביל בוטלה הדרישה לשקלל ב-100% הלוואות בהן שיעור המימון עולה על 60% ובסכום של מעל 800 אלפי ש"ח ואשר מרכיב הריבית המשתנה בהן הינו 25% או יותר. במקומה, כאמור, הוחל שיעור שקלול של 75% (השפעת הנחיה זו אינה מהותית). כמו-כן, הקצאת ההון הנדרשת בגין ערבויות חוק מכר במקרה שהדירה נמסרה כבר למשתכן הופחתה. ערבויות אלה משוקללות במקדם המרה לאשראי של 10% במקום 20%.

ביום 29 באוגוסט 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא הגבלות על מתן אשראי לדיוור. במכתב נקבע, בין היתר, כי במקרה בו שיעור ההחזר מההכנסה הינו בין 40% ל-50% יש להקצות להלוואה משקל סיכון של 100%. האמור במכתב יחול על הלוואות לדיוור שניתן להן אישור עקרוני החל מיום 1 בספטמבר 2013.

גילוי בהתאם לנדבך 3

להלן טבלה המסכמת את דרישות הגילוי בהתאם לנדבך 3:

גילוי כמותי	
מספר עמוד	
	נושא
129	מבנה ההון הרגולטורי והרכב ההון
130	הלימות ההון
131	חשיפות סיכון אשראי
134	הפחתת סיכון האשראי
138	סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
139	חשיפות איגוח, דרישות ההון בגין סיכון שוק ופוזיציות במניות בתיק הבנקאי
115	סיכון ריבית בתיק הבנקאי

דרישות ההון בהתאם להוראות באזל 2

להלן חישוב יחס ההון בהתאם להוראות באזל 2:

31 בדצמבר 2012	30 בספטמבר 2013	
במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
26,323	*27,877	הון ליבה
28,745	*30,343	הון רובד 1, לאחר ניכויים
17,801	16,642	הון רובד 2, לאחר ניכויים
46,546	*46,985	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
269,948	272,403	סיכון אשראי
5,557	5,002	סיכונים שוק
21,302	21,819	סיכון תפעולי
296,807	299,224	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
באחוזים		
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
8.87%	9.32%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
9.68%	10.14%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.68%	15.70%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
4. חברות בת משמעותיות		
ישראל		
***15.30%	17.10%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
***15.80%	17.40%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ		
28.37%	**27.07%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
28.37%	**27.72%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
11.20%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פודיסיף		
20.69%	17.54%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
21.47%	18.31%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* בניכוי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן בסך של 92 מיליוני ש"ח.
 ** בנק הפועלים שוויץ מיישם את הוראות באזל 3 החל מהרבעון הראשון של שנת 2013.
 *** הוצג מחדש כתוצאה ממיזוג של חברת בת בישראל.

מבנה ההון הרגולטורי והרכב ההון

להלן הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון:

31 בדצמבר 2012	30 בספטמבר 2013	במיליוני ש"ח
הון רובד 1		
8,010	7,970	הון מניות רגילות נפרע ופרמיה
**17,873	*19,526	עודפים
302	264	זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו
**245	213	מכשירים הונניים אחרים
(107)	(96)	סכומים שהופחתו מהון רובד 1
26,323	*27,877	סך-הכל הון לביה
2,422	2,466	מכשירים מורכבים חדשניים
28,745	*30,343	סך-הכל הון רובד 1
הון רובד 2		
3,801	3,811	הון רובד 2 עליון
14,059	12,892	הון רובד 2 תחתון
(59)	(61)	סכומים שהופחתו מהון רובד 2
17,801	16,642	סך-הכל הון רובד 2
46,546	*46,985	הון כולל כשיר

* בניכוי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן בסך של 92 מיליוני ש"ח.
 ** סווג מחדש בעקבות אימוץ לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. ראה ביאורים 1(ב) ו-1(ג) בתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים, ראה ביאור 4 בתמצית הדוחות הכספיים.

הלימות ההון

להלן מידע על רכיבי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי:

2012 בדצמבר 31		30 בספטמבר 2013		
דרישות הון	נכסי סיכון	דרישות הון	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח				
סיכון אשראי				
190	2,113	200	2,217	חובות של ריבונות
334	3,709	404	4,490	חובות של ישויות סקטור ציבורי
473	5,257	556	6,179	חובות של תאגידים בנקאיים
11,261	125,122	11,232	124,798	חובות של תאגידים
5,019	55,765	4,796	53,294	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
3,121	34,676	3,205	35,613	חשיפות קמעונאיות ליחידים
469	5,211	439	4,878	הלוואות לעסקים קטנים
2,434	27,044	2,640	29,328	הלוואות לדיר
2	19	8	88	איגוח
993	11,032	1,037	11,518	נכסים אחרים
24,296	269,948	24,517	272,403	סך-הכולל בגין סיכון אשראי
500	5,557	450	5,002	סיכונים שוק
1,917	21,302	1,964	21,819	סיכון תפעולי
26,713	296,807	26,931	299,224	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים
	46,546		*46,985	הון כולל
	9.00%		9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים
	8.87%		9.32%	יחס הון ליבה לרכיבי הסיכון
	9.68%		10.14%	יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון
	15.68%		15.70%	יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון

* בניכוי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן בסך של 92 מיליוני ש"ח.

להלן פילוח חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי לפני הפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾

30 בספטמבר 2013											
חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾	אחרים	איגוח	הלוואות לדיר	עסקים קטנים	קמעונאיות ליחידים	בביטחון נדל"ן מסחרי	תאגידים	תאגידים בנקאיים	סקטור ציבורי	ריבוניות
במיליוני ש"ח											
299,038	295,646	-	-	57,048	6,856	48,390	35,515	99,061	6,778	5,838	36,160 ⁽³⁾
52,225	55,247	-	-	-	-	-	183	3,499	2,085	1,258	48,222 ⁽⁴⁾
7,517	7,998	-	-	17	11	114	219	3,149	2,886	1,533	69 ⁽⁵⁾
חשיפות חוץ-מאזניות											
170,510	172,189	-	177	1,601	2,917	47,193	47,230	68,268	1,592	1,061	2,150
נכסים אחרים ⁽⁶⁾											
14,212	14,853	14,853	-	-	-	-	-	-	-	-	-
543,502	545,933	14,853	177	58,666	9,784	95,697	83,147	173,977	13,341	9,690	86,601
סך-הכל											
31 בדצמבר 2012											
חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾	אחרים	איגוח	הלוואות לדיר	עסקים קטנים	קמעונאיות ליחידים	בביטחון נדל"ן מסחרי	תאגידים	תאגידים בנקאיים	סקטור ציבורי	ריבוניות
במיליוני ש"ח											
303,535	307,702	-	-	53,566	7,249	47,219	40,338	99,267	5,873	5,139	49,051 ⁽³⁾
38,002	46,413	-	-	-	-	-	268	2,950	1,301	2,871	39,023 ⁽⁴⁾
13,453	6,929	-	-	15	2	18	223	3,173	2,573	898	27 ⁽⁵⁾
חשיפות חוץ-מאזניות											
167,350	168,353	-	187	2,351	3,167	47,948	41,959	68,838	1,588	829	1,486
נכסים אחרים ⁽⁶⁾											
12,777	13,498	13,498	-	-	-	-	-	-	-	-	-
535,117	542,895	13,498	187	55,932	10,418	95,185	82,788	174,228	11,335	9,737	89,587
סך-הכל											

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערביות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופיקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) הקבועה בהוראת באזל 2 המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

חשיפות האשראי ברוטו העיקריות נובעות מהלוואות שהעמיד הבנק ללקוחותיו ומחשיפות חוץ-מאזניות הכוללות בעיקר מסגרות אשראי, ערבויות והתחייבויות להעמדת אשראי.

חשיפות האשראי ברוטו ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכמו בסך של כ-545.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-542.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012, גידול בסך של כ-3 מיליארד ש"ח. עלייה זו נובעת בעיקר מגידול באגרות-חוב ממשלתיות בסך של כ-9.2 מיליארד ש"ח, גידול בחשיפות האשראי בגין הלוואות לדיור בסך של כ-2.7 מיליארד ש"ח, גידול בחשיפה לתאגידים בנקאיים בסך של כ-2 מיליארד ש"ח, גידול בחשיפות בגין נכסים אחרים בסך של כ-1.4 מיליארד ש"ח וגידול בחשיפה לחובות בביטחון נדל"ן מסחרי בסך של כ-0.4 מיליארד ש"ח. גידול זה קוזז בעיקר בשל קיטון בפיקדונות בבנקים מרכזיים ואשראי לממשלות בסך של כ-12.9 מיליארד ש"ח, קיטון בחשיפות האשראי בגין תאגידים בסך של כ-0.3 מיליארד ש"ח וקיטון בחשיפה קמעונאית ליחידים (לרבות עסקים קטנים) בסך של כ-0.1 מיליארד ש"ח.

כ-32% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעים מחשיפה לתאגידים המטופלים בחטיבה העסקית או לקוחות אחרים שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראה, עולה על 5 מיליון ש"ח. שקלול נכסי הסיכון בגין לקוחות כאמור מבוצע בהתאם לדירוג של חברות דירוג בינלאומיות או 100% בהעדר דירוג כאמור.

כ-19% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעים מחשיפה קמעונאית ללקוחות שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראה, אינה עולה על 5 מיליון ש"ח (לרבות עסקים קטנים). ההוראה מתירה, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים לשקלול נכסי הסיכון בגין חשיפות כאמור ב-75%.

חשיפת האשראי לריבוניות, המהווה כ-16% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק, כוללת בעיקרה, פיקדונות בבנקים מרכזיים בישראל ובארצות-הברית והשקעה באגרות-חוב שהונפקו על-ידי ממשלת ישראל וממשלת ארצות-הברית.

חשיפת האשראי בגין הלוואות לדיור, המהווה כ-11% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק, כוללת אשראי שניתן לרכישת דירת מגורים אשר יחס הלוואה לשווי הנכס במועד העמדת הלוואה (LTV) אינו עולה על 60%. ההוראה מתירה, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים לשקלול נכסי סיכון בגין חשיפות כאמור ב-35%-50%. הלוואות לדיור ששיעור המימון בהן גבוה מ-60% משוקללות ב-75%, משקל הסיכון החל על התיק הקמעונאי הפיקוחי, בכפוף לעמידתן בתנאי הכשירות לתיק זה.

כ-15% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעים מחשיפה לחובות בביטחון נדל"ן מסחרי הכוללת אשראי שניתן לרכישת נדל"ן מסחרי מניב הכנסה.

להלן פילוח חשיפת האשראי ברוטו לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾ לפי תקופה חוזית לפירעון (שהינה התקופה האחרונה) בהתאם לסוגים העיקריים של המכשירים הפיננסיים:

30 בספטמבר 2013					
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	השפעת הסכמי קיזוז	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח					
131,720	75,049	88,877	-	-	295,646
28,098	12,706	14,443	-	-	55,247
4,821	5,123	6,113	-	(8,059)	7,998
27,836	139,853	4,500	-	-	172,189
3,133	-	-	11,720	-	14,853
195,608	232,731	113,933	11,720	(8,059)	545,933

31 בדצמבר 2012					
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	השפעת הסכמי קיזוז	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח					
149,451	74,604	83,647	-	-	307,702
22,550	12,840	11,023	-	-	46,413
4,624	4,633	6,296	-	(8,624)	6,929
24,819	138,683	4,851	-	-	168,353
2,376	-	-	11,122	-	13,498
203,820	230,760	105,817	11,122	(8,624)	542,895

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופיקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

להלן מידע על הלוואות בעייתיות והפרשות להפסדי אשראי לפי צד נגד:

30 בספטמבר 2013			
הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור	יתרת הפרשה על בסיס פרטני	יתרת הפרשה על בסיס קבוצתי
במיליוני ש"ח			
סקטור ציבורי	9	-	27
תאגידים בנקאיים	-	-	5
תאגידים	926	976	1,465
בביטחון נדל"ן מסחרי	1,044	146	1,068
קמעונאיות ליחידים	291	143	474
עסקים קטנים	58	42	59
הלוואות לדיור	925	-	431
אחרים	-	-	2
סך-הכל	3,253	1,307	3,531

31 בדצמבר 2012			
הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור	יתרת הפרשה על בסיס פרטני	יתרת הפרשה על בסיס קבוצתי
במיליוני ש"ח			
סקטור ציבורי	9	-	24
תאגידים בנקאיים	-	-	5
תאגידים	1,026	1,041	1,197
בביטחון נדל"ן מסחרי	1,013	193	894
קמעונאיות ליחידים	487	330	505
עסקים קטנים	84	73	66
הלוואות לדיור	904	-	358
אחרים	-	-	2
סך-הכל	3,523	1,637	3,051

להתפלגות יתרת החובות הבעייתיים לפי ענפי משק, ראה תוספת 3 לסקירת ההנהלה בדבר סיכון אשראי לפי ענפי משק.
להתפלגות חשיפות האשראי לפי אזור גיאוגרפי, ראה תוספת 4 לסקירת ההנהלה בדבר חשיפה למדינות זרות.
למידע נוסף בדבר הלוואות בעייתיות והפרשה להפסדי אשראי, ראה ביאור 3 לתמצית הדוחות הכספיים.

הפחתת סיכון האשראי

הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית המקיפה על מנת לקבוע את שקלולי הסיכון שיחולו על הצד הנגדי. הגישה הסטנדרטית מצריכה שימוש בדירוגים בלתי תלויים שהוכנו על-ידי סוכנויות דירוג בינלאומיות.
הטבלאות שלהלן מציגות את פירוט חשיפת האשראי ברוטו (לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי) על-פי משקולות הסיכון תוך פילוח החשיפה בהתאם לצד הנגדי (סגמנטים) לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחונות מוכרים.

30 בספטמבר 2013							
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
במיליוני ש"ח							
86,601	-	1,844	-	522	-	5,561	78,674
9,663	9	5	-	8,919	-	730	-
13,336	-	482	-	5,086	-	7,768	-
171,536	823	166,888	-	2,622	-	1,203	-
81,933	828	81,105	-	-	-	-	-
95,080	69	202	94,809	-	-	-	-
9,683	17	16	9,650	-	-	-	-
58,235	252	7,640	11,449	3,076	35,818	-	-
177	-	177	-	-	-	-	-
14,851	571	10,793	-	-	-	-	3,487
541,095	2,569	269,152	115,908	20,225	35,818	15,262	82,161

31 בדצמבר 2012							
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
במיליוני ש"ח							
89,587	-	1,926	-	362	-	4,173	83,126
9,713	9	6	-	9,152	-	546	-
11,330	-	274	-	3,951	-	7,105	-
171,990	927	167,859	-	2,223	-	981	-
81,701	940	80,761	-	-	-	-	-
94,350	68	127	94,155	-	-	-	-
10,279	16	12	10,251	-	-	-	-
55,574	183	8,509	8,958	-	37,924	-	-
187	-	-	-	-	-	187	-
13,496	648	10,247	-	-	-	-	2,601
538,207	2,791	269,721	113,364	15,688	37,924	12,992	85,727

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

30 בספטמבר 2013							
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
במיליוני ש"ח							
86,167	-	1,410	-	522	-	5,561	78,674
10,340	9	5	-	8,919	-	730	677
27,765	-	482	-	17,067	-	10,216	-
167,333	822	163,306	-	2,002	-	1,203	-
80,274	822	79,452	-	-	-	-	-
79,907	69	202	79,636	-	-	-	-
8,452	17	16	8,419	-	-	-	-
58,235	252	7,640	11,449	3,076	35,818	-	-
177	-	177	-	-	-	-	-
14,851	571	10,793	-	-	-	-	3,487
533,501	2,562	263,483	99,504	31,586	35,818	17,710	82,838

31 בדצמבר 2012							
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
במיליוני ש"ח							
91,182	-	1,760	-	362	-	4,173	84,887
8,618	9	6	-	7,391	-	546	666
25,967	-	273	-	16,109	-	9,585	-
168,121	869	164,048	-	2,223	-	981	-
79,258	940	78,318	-	-	-	-	-
79,036	68	127	78,841	-	-	-	-
9,051	15	12	9,024	-	-	-	-
55,574	183	8,509	8,958	-	37,924	-	-
187	-	-	-	-	-	187	-
13,496	648	10,247	-	-	-	-	2,601
530,490	2,732	263,300	96,823	26,085	37,924	15,472	88,154

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

שימוש בביטחונות כשירים לצורך הפחתת סיכון אשראי

הטבלה שלהלן מספקת פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויות, חשיפות המכוסות על-ידי נגזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי:

30 בספטמבר 2013						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	סך-הכל סכומים שנגרעו	סך-הכל סכומים שנוספו	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	חשיפת אשראי נטו ⁽⁴⁾
במיליוני ש"ח						
86,601	(434)	-	(434)	-	-	86,167
9,663	-	-	-	677	-	10,340
13,336	(244)	-	(244)	14,673	-	27,765
171,536	(1,129)	-	(1,129)	-	(3,074)	167,333
81,933	(11)	-	(11)	-	(1,648)	80,274
95,080	(13,311)	-	(13,311)	-	(1,862)	79,907
9,683	(221)	-	(221)	-	(1,010)	8,452
58,235	-	-	-	-	-	58,235
177	-	-	-	-	-	177
14,851	-	-	-	-	-	14,851
541,095	(15,350)	-	(15,350)	15,350	(7,594)	533,501

31 בדצמבר 2012						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	סך-הכל סכומים שנגרעו	סך-הכל סכומים שנוספו ⁽²⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	חשיפת אשראי נטו ⁽⁴⁾
במיליוני ש"ח						
89,587	(166)	-	(166)	1,761	-	91,182
9,713	(1,761)	-	(1,761)	666	-	8,618
11,330	(266)	-	(266)	14,903	-	25,967
171,990	(1,153)	-	(1,153)	-	(2,716)	168,121
81,701	(28)	-	(28)	-	(2,415)	79,258
94,350	(13,564)	-	(13,564)	-	(1,750)	79,036
10,279	(210)	-	(210)	-	(1,018)	9,051
55,574	-	-	-	-	-	55,574
187	-	-	-	-	-	187
13,496	-	-	-	-	-	13,496
538,207	(17,148)	-	(17,148)	17,330	(7,899)	530,490

- לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- כולל חשיפות שנוספו בגין עסקות רכש חוזר.
- לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.
- לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

השימוש בביטחונות כשירים הביא לקיטון בחשיפות האשראי המשוקללות במשקולות סיכון של 75%-100%. חשיפות אשראי בסך של כ-15.4 מיליארד ש"ח, קיבלו משקל סיכון מופחת על-ידי שימוש בעיקר בערבויות של תאגידים בנקאיים. בנוסף, שימוש בביטחונות פיננסיים כשירים, הכוללים בעיקר פיקדונות משועבדים ואגרות-חוב ממשלתיות, הביא להפחתת חשיפת האשראי הכוללת בסך של כ-7.6 מיליארד ש"ח.

סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

החל מיום 31 בדצמבר 2012 הבנק מבצע קיזוז למטרות הלימות ההון של עסקות בנגזרים תחת הסדרים לקיזוז דו-צדדי העומדים בתנאי ההוראה. הקיזוז מבוצע בהתאם לנהלים ומדיניות שנקבעו בבנק.

30 בספטמבר 2013						
סך-הכל	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית	
במיליוני ש"ח						
9,605	10	31	333	3,301	5,930	שווי הוגן ברוטו חיובי
6,452	34	8	280	4,130	2,000	ערכי Add On
(8,059)	-	-	-	-	-	השפעת הסכמי קיזוז
7,998	44	39	613	7,431	7,930	חשיפת אשראי, נטו
31 בדצמבר 2012						
סך-הכל	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית	
במיליוני ש"ח						
*9,639	19	20	402	2,576	6,622	שווי הוגן ברוטו חיובי
5,914	81	7	150	3,895	1,781	ערכי Add On
(8,624)	-	-	-	-	-	השפעת הסכמי קיזוז
*6,929	100	27	552	6,471	8,403	חשיפת אשראי, נטו

* סווג מחדש. שווי הוגן ברוטו הינו לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

להלן פירוט הערך הנקוב של תיק נגזרי האשראי של הבנק, המשמשים לניהול סיכוני תיק האשראי של הבנק (הבנק אינו צד לעסקות CDS שמקורן בפעולות תיווך):

30 בספטמבר 2013			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	בתיק הבנקאי		נגזרי אשראי
	ההגנה שנמכרה	ההגנה שנרכשה	
460	460	-	
31 בדצמבר 2012			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	בתיק הבנקאי		נגזרי אשראי
	ההגנה שנמכרה	ההגנה שנרכשה	
403	373	30	

חשיפות איגוח

חשיפות האיגוח של הבנק נובעות מקווי נזילות שהבנק מספק לגופי איגוח שונים. הבנק משתמש בדירוג הנמוך מבין שתי סוכנויות דירוג האשראי הבינלאומיות Moody's Investors Service-I Standard and Poor's Rating Group לצורך ייחוס משקולות הסיכון הרלוונטיות לחשיפות אלה.

להלן פירוט חשיפות האיגוח שנרכשו על-ידי הבנק ודרישות ההון הרלוונטיות:

31 בדצמבר 2012		30 בספטמבר 2013			
סכום החשיפה ⁽¹⁾	דרישת ההון	סכום החשיפה ⁽¹⁾	דרישת ההון	משקל סיכון	
במיליוני ש"ח					
-	-	-	-	20%	AAA עד AA-
-	-	-	-	50%	A+ עד A-
8	93	8	88	100%	BBB+ עד BBB-
-	-	-	-	350%	BB+ עד BB-
-	-	-	-		B+ ומטה או ללא דירוג
8	93	8	88		סך-הכל

(1) לאחר המרה לאשראי בגין רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראות באזל 2.

דרישות ההון בגין סיכון שוק

31 בדצמבר 2012			30 בספטמבר 2013			
סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	
במיליוני ש"ח						
330	247	83	310	250	60	סיכון ריבית
8	4	4	6	3	3	סיכון מניות
115	115	-	74	74	-	סיכון שער חליפין של מטבע-חוץ
47	47	-	60	60	-	סיכון אופציות
500	413	87	450	387	63	סך-הכל

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

להלן פירוט השקעות הבנק במניות בתיק הבנקאי:

31 בדצמבר 2012		30 בספטמבר 2013		
דרישות הון	ערך במאזן ושווי הוגן	דרישות הון	ערך במאזן ושווי הוגן	
במיליוני ש"ח				
8 ⁽¹⁾	43	6 ⁽¹⁾	30	השקעות המסווגות בתיק למסחר
149	1,654	180	1,997	השקעות המסווגות בתיק הזמין למכירה
157	1,697	186	2,027	סך-הכל השקעות במניות
-	1,133	-	1,508	מזה: נסחר בבורסה
-	564	-	519	מוחזק באופן פרטי
-	139	-	178	רווחים שטרם מומשו הכלולים בהון רובד 2

(1) כולל הקצאת הון בגין סיכון שוק ספציפי וסיכון שוק כללי.

גילוי על המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2012. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

פועלים בקהילה – מעורבות חברתית ותרומה לקהילה

האסטרטגיה והחזון

כחלק מהחזון, מהאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת בנק הפועלים, רואה עצמו הבנק מחוייב למעורבות פעילה ומובילה בחברה ובקהילה, לצד מנהיגותו העסקית ויוזמותיו בתחום הכלכלי, וזאת באמצעות "פועלים בקהילה".

מעורבות זו היא חלק מתפיסה ניהולית מתקדמת, הגורסת כי גוף אשר פועל בתוך הקהילה ושואב מתוכה את עובדיו ואת לקוחותיו כאחד – הינו חלק ממנה, וכגורם מוביל עסקית, עליו גם לחזק, להוביל ולתרום לקידום ולשיפור תנאיהם של בני הקהילה, ובמיוחד החלשים שבהם.

ברוח פילוסופיה עסקית זו, מתנהלת בבנק פעילות קהילתית מגוונת ורחבת היקף, אשר מוצאת ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובפעילות התנדבותית עניפה, בה משתתפים חברי ההנהלה והעובדים גם יחד. פעילות זו הינה גורם חשוב בתחושת "גאווה היחידה" של העובדים.

פעילות שוטפת

כלל פעילות הבנק, אשר מבוצעת לטובת הקהילה, מרוכזת תחת מסגרת "פועלים בקהילה", כאשר חלק מהפעילות מבוצע באמצעות "עמותות פועלים בקהילה (ע"ר)" והחלק האחר באפיקים אחרים אשר יפורטו בהמשך.

"פועלים בקהילה" מקדישה תשומת לב מיוחדת לעשייה אל מול ילדים ונוער, מתוך מטרה לקדם את דור העתיד. עם זאת, "פועלים בקהילה" מקיימת פעילות ענפה ומגוונת גם אל מול קהלי יעד נוספים.

בתשעת החודשים של שנת 2013 התמקדה "פועלים בקהילה" בפרויקטים בתחום החינוך, אל מול ילדים, בני נוער ואוכלוסיות ספציפיות, תוך מתן דגש מיוחד על חינוך להתנהלות כלכלית נבונה. פועלים בקהילה מקדישה כמחצית מתקציבה לתחום החינוך. באמצעות אפיקי הפעולה המפורטים להלן ובאמצעות מיגוון הפרויקטים שקבוצת הבנק מקדמת, באה המעורבות החברתית של הקבוצה בתשעת החודשים של שנת 2013 לידי ביטוי בהוצאה כספית של כ-34.5 מיליון ש"ח. תקציב פעילות זו נקבע מדי שנה על-ידי ועדה בראשות יו"ר הדירקטוריון. ההחלטה מתקבלת פרטנית לשנה הנתונה ומאושרת במסגרת התקציב הכולל של הבנק.

להלן פירוט האפיקים והפרויקטים השונים:

פרויקט התנדבותי של העובדים "פועלים בהתנדבות" – מספר זרועות בתוך הבנק מקיימות שיתוף פעולה, מתוך מטרה לסייע לעובדים אשר מעוניינים להתנדב לפעילות למען הקהילה. הזרועות השותפות לפרויקט זה הן: חטיבת הון אנושי, יעוץ ומשאבים, ועד העובדים, מנהלת קשרי הקהילה, מינהלות האזור בחטיבה הקמעונאית ועמותות "הרוח הטובה" ו"מתן". במסגרת שיתוף זה, מוצעת לעובדים קשת רחבה של אפשרויות להתנדבות, במסגרת קבוצתית-סניפית, או במסגרת אישית. עובדים אחרים מסתייעים גם הם בבנק, לצורך קיום פעולות התנדבותיות בצורה פרטנית. בשנת 2011 הוקמה יחידה ייעודית לטיפול בנושא אשר ממשיכה את פעילותה באופן שוטף.

"עמותת פועלים בקהילה" – התרומות הכספיות לגופים הרבים הנתמכים על-ידי קבוצת הבנק מתבצעות באמצעות "עמותת פועלים בקהילה". התרומות ניתנות לגופים אשר עונים על קריטריונים שנקבעו כחלק ממדיניות התרומות של העמותה. כבשנים קודמות, גם בתשעת החודשים של שנת 2013, תרמה עמותת "פועלים בקהילה" למספר רב של תחומים, ביניהם: סיוע לילדים ולנוער, חיזוק אוכלוסיות חלשות ותמיכה במוסדות חינוך, תרבות, רווחה, בריאות ומדע. באמצעות העמותה תורם הבנק למוסדות להשכלה גבוהה, להענקת מלגות לסטודנטים ולתלמידים נזקקים, למימוש יוזמות של העשרה וקידום חינוכי בקרב ילדים ונוער, וכן לילדים המאושפזים בבתי-חולים הזקוקים לסיוע מיוחד כדי להתקדם בלימודיהם. עמותת "פועלים בקהילה" מסייעת לקידום התרבות והאמנות ותורמת לפעילויות מגוונות ברחבי הארץ, כשהיא מתמקדת בתוכניות העשרה לילדים ולנוער, באמצעות פרויקטים חינוכיים חדשניים. העמותה מסייעת להפעלת סדנאות בבתי-ספר יהודים וערבים ברחבי הארץ, לקידום ההבנה והדו-קיום בין העמים ולעידוד הסובלנות והדמוקרטיה.

תחום חשוב נוסף, לו תורמת עמותת "פועלים בקהילה" בקביעות, הוא תחום הבריאות. עמותת "פועלים בקהילה" תומכת במספר מרכזים רפואיים, והתרומות העיקריות מיועדות לשיפור תנאי הטיפול והאשפוז של החולים. כמו-כן, מקדמת העמותה פרויקטים שמטרתם שילוב אוכלוסיות עם מוגבלויות בחיי הקהילה. בנוסף, תורמת העמותה לעמותות, המסייעות בהגשמת משאלות של ילדים חולי סרטן.

פרויקט קהילתי "תקרא תצליח" – "פועלים בקהילה" נרתמה לשינוי הרגלי הקריאה של הילדים והנוער בישראל. בנוסף לפעילותה הקהילתית השוטפת, החליטה לצאת בשנת 2004 ביוזמה ממוקדת, שמטרתה שינוי יסודי של הרגלי הקריאה של ילדים ובני נוער בישראל. הפרויקט נמשך גם בשנים 2005 עד 2013. מטרת הפרויקט היא להעלות את עידוד הקריאה על סדר היום הציבורי. הפרויקט כולל מסע הסברה ציבורי, מימון שעות סיפור ברחבי הארץ, פעילויות בשבוע הספר ושיתופי פעולה עם ערוץ הילדים ואמצעי תקשורת אחרים.

חסויות בעלות אופי חברתי – "פועלים בקהילה" מעורבת בפעילויות חברתיות שונות. בקהילה באמצעות מתן חסויות בעלות אופי חברתי, ובעיקר בטיפוח המצינויות בספורט, מימון אירועי תרבות וסיוע למוסדות בריאות.

תרומת מחשבים וציוד נלווה – הבנק מודע לחשיבות הרבה הקיימת בהשקעה טכנולוגית, בחינוך ובקידום ילדים ובני נוער, ועל-כן תורם מחשבים וציוד נלווה מדי שנה. בתשעת החודשים של שנת 2013 תרם הבנק כ-846 מערכות מחשב ובנוסף ציוד נלווה.

"פועלים למען תרבות וטבע בישראל" – הבנק רואה חשיבות עליונה בקירוב העם למורשתו ולתרבותו. במסגרת זו החליט לאפשר להורים וילדיהם בכל הארץ לטייל בחג וליהנות ממגוון של אתרים פרושים ברחבי המדינה, מבלי שביקורים אלה יטילו עול כספי כבד על שכמן של המשפחות. בחג הפסח בשנת 2005 השיק הבנק פרויקט מיוחד, שבמסגרתו הוזמנו כל תושבי המדינה לביקור - ללא תשלום - באתרים ברחבי ישראל, במהלך חול המועד. מאז, פרויקט זה הפך למסורת והתקיים גם בחג הפסח בשנת 2013.

תמיכה בקידום התרבות והאמנות – מדי שנה מסייע הבנק לקידום התרבות והאמנות באמצעות תרומות וחסויות. בין השאר, הבנק מסייע למוזיאונים ברחבי הארץ. כמו-כן, הבנק מלווה ותומך, באמצעות הסכמים רב-שנתיים, במספר מוסדות תרבות בעלי הכרה בינלאומית, אשר חרטו על דגלם מובילות ומצינויות בתחומם: הבנק תומך בפעילות להקת בת שבע באמצעות מילגות לרקדנים וכן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית ובתיאטרון הקאמרי באמצעות הסכמים רב שנתיים. בנוסף, מקיים הבנק תערוכות אמנות בבניין ההנהלה הראשית ובמתחם שפיים, שהכנסותיהן קודש לעמותות שונות הנוטלות חלק ביוזמה.

פרויקט "פועלים משלוש לחמש" – הבנק נרתם, בשיתוף עם רשת אורט וביזמת הטכניון, לסייע לתלמידים משובים מרוחקים, הבאים מרקע סוציו-אקונומי נמוך לשפר את הישגיהם הלימודיים במתמטיקה. המטרה היא להעלות בכ-5 אחוזים את מספר הניגשים לבחינות הבגרות במתמטיקה בהיקף של 5 יחידות לימוד.

פרויקט חינוך פיננסי עם רשת אורט – הבנק נרתם, בשיתוף עם רשת אורט, לקדם את הנושא של חינוך פיננסי וחינוך להתנהלות כלכלית נבונה בקרב בני נוער ושיפור הדיאלוג הפיננסי בין ההורים לילדיהם. עם השלמת פיתוח הסביבה הלימודית וכתובת תכני הלימוד בחודשים האחרונים, יוצאת התוכנית להטמעה בכל בתי הספר ברשת אורט.

”מתן – משקיעים בקהילה” (להלן: ”מתן”) – מאז שנת 1999 נרתם הבנק לפעילות למען הקהילה בשיתוף עם עמותת מתן. באמצעות ”קמפיין מתן” נחשפים עובדים מתנדבים לצורכי הקהילה ולחשיבות הנתונה ומעבירים מסר זה לחבריהם. המודל מבוסס על שותפות בין ההנהלה והעובדים במקום העבודה. כל תרומות העובדים וההנהלה ל”מתן” מיועדות למגוון רחב של נושאים חברתיים, במטרה לסייע לקבוצות חלשות בחברה ולחזק אותן. התרומות מחולקות בהליך מיוחד, הכולל בדיקה של הצרכים ושל האפקטיביות. עובדי הבנק נוטלים חלק מתנדבים בועדת ייעוד הכספים של ”מתן”, אשר מחליטה על חלוקת הכספים בקהילה וכ”משקיפי מתן”, המסייעים בתהליך הבקרה על השימוש בכספי התרומות. ”מתן” מחויבת להעביר את התרומות לעמותות, או לנושאים חברתיים על-פי בחירת העובד.

קיימות ואחריות חברתית

בנק הפועלים אימץ את הקיימות והאחריות החברתית כיסודות מובילים בפעילותו במסגרת התפישה האסטרטגית שלו. זאת מתוך אמונה עמוקה כי זו חובתו המוסרית המקצועית וכי הקהילה שבתוכה הבנק פועל וממנה הוא שואב את כוחו מצפה לזאת ממנו. על בסיס תפישה זו מוביל הבנק תוכנית רחבה וארוכת טווח להטמעת האחריות החברתית בכל רובדי פעילותו: בהתנהלותו הסביבתית, בשותפות עם העובדים, בשרותיו ללקוחותיו ובתרומתו לקהילה ולחברה.

פירוט נרחב על הפעילות בתחום הקיימות והאחריות החברתית נמצא בדוח האחריות החברתית של הבנק הממוקם באתר האינטרנט של הבנק בגרסאות עברית ואנגלית. הבנק הינו הארגון העסקי הראשון בארץ שכל דוחותיו קיבלו את הדירוג המרבי. דוח אחריות חברתית לשנת 2012, הדוח השישי שמפרסם הבנק, נשלח בחודש יוני 2013 לדירוג הבינלאומי GRI וזכה השנה שוב בציון המרבי A+. הדוח נערך במתכונת מתקדמת ווולנטרית של GRI (גרסה 3.1). דוחות אחריות חברתית מלאים של הבנק לשנת 2012, בעברית ובאנגלית, פורסמו לציבור ביום 3 באוקטובר 2013. דוח מלא באנגלית מעודכן מוצב גם באתר הגלובל קומפקט של האו”ם, בה גם מתפרסמת הצהרת מנכ”ל הבנק, מר ציון קינן, על מחויבות לעשרת העקרונות בתחום הקיימות והאחריות החברתית של הגלובל קומפקט.

הליכים משפטיים

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה. לפרטים, ראה ביאור 19(ג)(12), ד’19, ו-19’1 בדוחות הכספיים של שנת 2012 ובביאור ד’1 לתמצית הדוחות הכספיים.

הון אנושי

בהמשך לאמור בפרק ההון האנושי בדוח דירקטוריון לשנת 2012, להלן עדכונים בדבר שינויים בהסכמי השכר בבנק ועדכוני רגולציה בנושא תגמול וזכויות עובדים:

שכר בכירים

ביום 6 במרץ 2013 החליטו ועדת התגמול והדירקטוריון לאשר את בקשתם של יו"ר הדירקטוריון, המנהל הכללי וחברי הנהלת הבנק לזכות על 5% משכרם. בנוסף ויתרו כל חברי הדירקטוריון על 5% מהגמול השנתי ומגמול השתתפות המשולם להם בעד השתתפות בישיבות הדירקטוריון ובישיבות ועדות הדירקטוריון. כמו-כן, ויתרו עובדים בכירים (שאינם נושאי משרה בבנק) על 2.5% משכרם.

הסכם שכר

בחודש מרץ 2013 נחתם הסכם שכר בין הנהלת הבנק ובין ועד ארגון העובדים של הבנק לשנים 2013-2017. לפרטים נוספים ראה ביאור 14 לתמצית הדוחות הכספיים.

עדכון לתוכנית התגמול למנהלים בכירים

ביום 7 באוגוסט 2013 וביום 20 באוגוסט 2013 אישר הדירקטוריון עדכון של תוכנית התגמול למנהלים בכירים (לא כולל יו"ר ומנכ"ל). לפרטים בדבר תוכנית התגמול ראה ביאור 15 לדוחות השנתיים לשנת 2012. להלן השינויים המהותיים בתוכנית התגמול:

- א. אופן ההבשלה של יחידות ה-RSU המותנות יחושב בהתאם להשגת הפרש תשואה בפועל מעל מחיר ההון בשנת המענק הרלוונטית שבין 0.5% (0.75% לגבי שנת 2013) ל-2%, כך בהפרש תשואה בפועל של 0.5% (0.75% לגבי שנת 2013) תבשיל כמות של רבע (מחצית לגבי שנת 2013) ממנת יחידות ה-RSU המותנות הרלוונטית לאותה שנת מענק ובהפרש תשואה בפועל של 2% תבשיל כל מנת יחידות ה-RSU המותנות הרלוונטית לאותה שנת מענק. יחידות ה-RSU המותנות שלא תבשלנה בהתאם לאמור לעיל, תפקענה ולא תקנינה עוד זכויות כלשהן.
- ב. מניות המימוש שתנבענה מיחידות ה-RSU המותנות תהינה חסומות במשך תקופה של ארבע שנים מתום שנת המענק הרלוונטית. כמות יחידות מניות חסומות (RSU), שאינן מותנות, המוענקת מדי שנה תחושב על-פי התוצאה המתקבלת מחלוקת סכום ההטבה הקבוע בתוכנית התגמול עבור כל תקופת הסכם העסקה של המנהל הבכיר במחיר הנעילה הממוצע של מניות הבנק ב-90 ימים אחרונים של סוף השנה הקודמת לשנה שבה נחתם הסכם ההעסקה כאמור. למרות האמור לעיל, מספר יחידות ה-RSU המוענק לנושאי משרה כפוף לתיקרת שווי מקסימלי הקבועה בתוכנית התגמול. השפעת השינוי על תוצאות הבנק אינה מהותית. יתר תנאי יחידות ה-RSU נותרו ללא שינוי.
- ג. מחיר ההון הנדרש לצורכי תשלום מענקים לחברי הנהלה ולמנהלים הבכירים של הבנק אשר ייקבע על-פי הוראות תוכנית התגמול למנהלים בכירים לא יפחת משיעור של 8%.

מדיניות התגמול בתאגיד בנקאי

ביום 19 בנובמבר 2013 פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי. ההוראה קובעת, בין היתר, כי:

- מדיניות התגמול, לרבות המנגנון שבבסיסה, תיערך על בסיס רב שנתי ותהיה טעונה אישור הדירקטוריון לפחות אחת לשלוש שנים. הבנק נדרש לפתח בקרות שוטפות כדי לוודא ציות למדיניות זו, לתעד את מנגנון התגמול ולבקר את מדיניות התגמול ואופן יישומה.
  - ההוראה מגדירה מי הם "נושאי המשרה הבכירה" ו"עובדים מרכזיים" עליהם נדרש להחיל מדיניות תגמול הכוללת יחס מקסימלי בין תגמול משתנה לבין תגמול קבוע, דחיית תגמולים משתנים לתקופה שלא תפחת משלוש שנים והתאמת התשלום בפועל בגין תשלומים משתנים בהתאם לביצועים, פיננסיים ולא פיננסיים, כפי שהתממשו בדיעבד על פני התקופה.
  - התגמולים יותאמו לכל סוגי הסיכונים, לדרג ולתפקיד העובד. תגמולים של עובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת ייקבעו על-פי סטנדרטים המתחשבים בחשיבות וברגישות התפקידים המוטלים על פונקציות אלו.
- הבנק לומד את ההוראה החדשה והוא יפעל לקביעת מדיניות תגמול ההולמת אותה במסגרת פרק הזמן שנקבע לכך על-ידי המפקח על הבנקים, עד ליום 30 ביוני 2014.
- כמו-כן, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה בדבר אימוץ דרישות הגילוי בגין תגמול הקבועות בנדבך 3 של באזל 2.

אימוץ מדיניות התגמול למנהלים בכירים

ביום 7 באוגוסט 2013 וביום 20 באוגוסט 2013 אימץ הדירקטוריון מדיניות תגמול על-פי עקרונות תיקון 20 לחוק החברות התשנ"ט, 1999. ועדת התגמול של הדירקטוריון בחנה ושקלה את מדיניות התגמול לאור החזון והאסטרטגיה של הבנק, והיותו גוף פיננסי מוביל תוך שימת דגש על יציבות הבנק והחליפיות בין השגת תשואה לנטילת סיכון.

מדיניות התגמול, לרבות המנגנון שבבסיסה, תיערך על בסיס רב שנתי ותהיה טעונה אישור הדירקטוריון לפחות אחת לשלוש שנים. הבנק נדרש לפתח בקרות שוטפות כדי לוודא ציות למדיניות זו, לתעד את מנגנון התגמול ולבקר את מדיניות התגמול ואופן יישומה.

מדיניות התגמול האמורה הינה מדיניות תגמול המאושרת לראשונה על-ידי הבנק לפי סעיף 267 לחוק החברות. לפרטים ראה דיווח מיידי 112170-01-2013 מיום 7 באוגוסט 2013.

המדיניות הייתה אמורה להיות מובאת לאישור האסיפה הכללית בחודש ספטמבר 2013, אלא שלפי הוראה שהמפקח על הבנקים נתן לכל התאגידים הבנקאיים שהינם חברות ציבוריות, הבנק הסיר את הנושא מסדר יומה של האסיפה. המפקח על הבנקים מסר, כי הינו בוחן את מדיניות התגמול שאומצה על-ידי כל תאגיד בנקאי ובכוונתו להוציא הוראה מעודכנת בנושא מדיניות התגמול. ההוראה הוצאה, כאמור, ביום 19 בנובמבר 2013 והבנק ישקוד להתאים את מדיניותו, לאמור בה.

עניינים אחרים

ביום 24 במרץ 2013 התכנסה אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק. האסיפה דנה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון של הבנק לשנת 2011; אישרה את מינוי רואי החשבון המבקרים של הבנק; אישרה את הארכת מינויו של מר עידו שטרן כדירקטור בבנק לתקופה של שלוש שנים מיום 24 במרץ 2013, וכן אישרה בחירה במר אמנון דיק לכהונת דירקטור בבנק. לתקופה נוספת של שלוש שנים החל מיום 24 במרץ 2013. כשהוא נחשב ל"דירקטור חיצוני" כמשמעות הביטוי בהוראת ניהול בנקאי תקין 301 שפורסמה על-ידי המפקח על הבנקים ("דירקטור חיצוני לפי הוראה 301").

ביום 19 ביוני 2013 קיבל הדירקטוריון את הודעתו של מר רן עוז, על רצונו לפרוש מתפקידו כחבר הנהלה הממונה על החטיבה הפיננסית - CFO ומהבנק, לאחר כהונה של כחמש שנים ואישרה את מינויו של מר ירון ענתבי במקומו. מר ירון ענתבי נכנס לתפקידו ביום 23 ביולי 2013.

ביום 10 בספטמבר 2013 הסתיימה כהונתה בת שש השנים של הגב' מלי ברון, כדירקטורית חיצונית בבנק לפי הוראה 301. מינויה מחדש לתקופה של שלוש שנים, אושר על-ידי האסיפה הכללית השנתית של בעלי המניות של הבנק שהתכנסה ביום 12 בספטמבר 2013, כפי שיפורט להלן.

ביום 12 בספטמבר 2013 התכנסה אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק. האסיפה דנה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון של הבנק לשנת 2012; אישרה את מינוי רואי החשבון המבקרים של הבנק; אישרה בחירה בגב' מלי ברון לכהונת דירקטורית בבנק, לתקופה נוספת של שלוש שנים החל מיום 12 בספטמבר 2013, כשהיא נחשבת ל"דירקטורית חיצונית" לפי הוראה 301; וכן אישרה בחירה במר יעקב פאר לכהונת דירקטור בבנק, לתקופה נוספת של שלוש שנים החל מיום 6 באוקטובר 2013, כשהוא נחשב ל"דירקטור חיצוני" לפי הוראה 301.

ביום 20 באוקטובר 2013 הודיעה הגב' לילך אשר-טופילסקי על התפטרותה מכהונתה כחברת הנהלה הממונה על החטיבה הקמעונאית, בתוקף מיום 31 באוקטובר 2013. ביום 21 באוקטובר 2013 אישר הדירקטוריון כי חבר ההנהלה, מר ארי פינטו, ימונה לתפקיד הממונה על החטיבה הקמעונאית, במקומה של הגב' לילך אשר-טופילסקי בתוקף מיום 1 בנובמבר 2013. כמו-כן אישר הדירקטוריון כי מר רון וקסלר, ימונה לתפקיד חבר ההנהלה הממונה על חטיבת האסטרטגיה, במקומו של מר ארי פינטו, בתוקף מיום 1 בנובמבר 2013.

ביום 20 בנובמבר 2013 הודיעה הגב' ענת ליון על התפטרותה מכהונתה כחברת הנהלה הממונה על חטיבת שווקים פיננסיים, בתוקף מיום 30 בנובמבר 2013. ביום 20 בנובמבר 2013 אישר הדירקטוריון כי חבר ההנהלה, מר דן אלכסנדר קולר, ימונה לתפקיד הממונה על חטיבת שווקים פיננסיים, במקומה של הגב' ליון בתוקף מיום 1 בדצמבר 2013. המינוי כפוף לאישור המפקח על הבנקים. כמו-כן, אישר הדירקטוריון כי מר אמיר אביב, ימונה לתפקיד חבר ההנהלה הממונה על החטיבה הבינלאומית, במקומו של מר דן אלכסנדר קולר, בתוקף מיום 1 בדצמבר 2013.

דירקטוריון הבנק קיים 26 ישיבות בתקופה ינואר-ספטמבר 2013. ועדות הדירקטוריון השונות קיימו 144 ישיבות בתקופה ינואר-ספטמבר 2013.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקורות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes Oxley" שנחקק בארצות-הברית. ההוראות של שני הסעיפים בחוק הני"ל אוחדו על-ידי המפקח על הבנקים בחודש ספטמבר 2008 בהוראת ניהול בנקאי תקין (הוראה 309), ובינוי 2009 שולבו בהוראות הדיווח לציבור.

הוראות אלו מקיימות בבנק ממועד תחולתן:

- הוראת סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי מקיימת בתדירות רבעונית החל מהדוחות הכספיים של ה-30 ביוני 2005.
- הוראת סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקיימת עבור סוף כל שנה החל מהדוחות הכספיים של ה-31 בדצמבר 2008.

במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת ייעוץ ששכר, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך התבססות על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO 1992). כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה של אפקטיביות ניהול הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של אפקטיביות הבקורות העיקריות.

הבנק מבצע בשנת 2013, כמדי שנה, בסיוע חברת ייעוץ, על-פי המתודולוגיות המקובלות, עדכון לתיעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של ניהול הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקורות העיקריות עבור השנה השוטפת. פעילות זו, על-פי המתוכנן, החלה ברבעון הראשון ועיקרה הושלם ברבעון השלישי של השנה.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 בספטמבר 2013 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2013 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

ציון קינן
מנהל כללי

יאיר סרוסי
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 26 בנובמבר 2013

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾

תוספת 1

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
*2012			2013		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
6.02%	3,213	218,321	5.76%	3,107	220,548
בישראל					
4.02%	205	20,700	4.10%	185	18,338
מחוץ לישראל					
5.84%	⁽⁴⁾ 3,418	239,021	5.63%	⁽⁴⁾ 3,292	238,886
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
1.84%	4	876	2.44%	6	994
בישראל					
פיקדונות בבנקים:					
2.19%	17	3,127	2.29%	12	2,111
בישראל					
0.76%	5	2,630	1.03%	6	2,342
מחוץ לישראל					
1.54%	22	5,757	1.63%	18	4,453
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
2.24%	135	24,301	1.16%	44	15,242
בישראל					
0.23%	8	13,863	0.22%	11	20,399
מחוץ לישראל					
1.51%	143	38,164	0.62%	55	35,641
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	29	3.76%	1	108
בישראל					

* החל מהרבעון הראשון של שנת 2013 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת גילוי תוספת ג' - שיעורי הכנסה והוצאה. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) עמלות בסך 95 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013

(30 בספטמבר 2012: 106 מיליון ש"ח).

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
*2012			2013		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
3.18%	278	35,331	2.37%	278	47,304
בישראל					
2.76%	43	6,307	1.87%	28	6,047
מחוץ לישראל					
3.12%	321	41,638	2.31%	306	53,351
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
3.71%	19	2,075	1.38%	12	3,489
בישראל					
0.50%	1	798	0.36%	1	1,100
מחוץ לישראל					
2.81%	20	2,873	1.14%	13	4,589
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
2.37%	1	170	1.31%	3	921
בישראל					
	-	249	-	-	151
מחוץ לישראל					
0.96%	1	419	1.12%	3	1,072
סך-הכל					
4.87%	3,929	328,777	4.43%	3,694	339,094
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
		13,834			14,313
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
		24,182			25,190
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾					
		366,793			378,597
סך-כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים					
2.37%	262	44,547	1.92%	231	48,377
לפעילויות מחוץ לישראל					

* החל מהרבעון הראשון של שנת 2013 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת גילוי תוספת ג' - שיעורי הכנסה והוצאה. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור.

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 בסך של 427 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2012: 266 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
*2012			2013		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
1.99%	1,069	216,955	1.47%	820	224,556
בישראל					
0.48%	32	26,543	0.32%	19	23,475
מחוץ לישראל					
1.82%	1,101	243,498	1.36%	839	248,031
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
5.48%	11	819	4.36%	6	559
בישראל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	-	-	-	21
בישראל					
פיקדונות מבנקים:					
0.60%	6	3,996	1.73%	15	3,484
בישראל					
8.56%	51	2,459	5.34%	20	1,527
מחוץ לישראל					
3.58%	57	6,455	2.82%	35	5,011
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
1.34%	2	599	-	-	361
בישראל					
12.58%	8	266	5.01%	4	325
מחוץ לישראל					
4.71%	10	865	2.35%	4	686
סך-הכל					

* החל מהרבעון הראשון של שנת 2013 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת גילוי תוספת ג' - שיעורי הכנסה והוצאה. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
*2012			2013		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
7.51%	611	33,464	8.75%	689	32,496
בישראל					
5.51%	28	2,076	4.76%	30	2,566
מחוץ לישראל					
7.39%	639	35,540	8.46%	719	35,062
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
12.42%	3	101	60.18%	10	80
בישראל					
-	-	153	-	-	17
מחוץ לישראל					
4.81%	3	254	48.06%	10	97
סך-הכל					
2.56%	1,821	287,431	2.25%	1,613	289,467
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		20,988		27,119	פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		14,341		14,619	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		18,631		19,432	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾
		341,391		350,637	סך-כל ההתחייבויות
		25,402		27,960	סך-כל האמצעים ההוניים
		366,793		378,597	סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
2.31%			2.18%		פער הריבית
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾ :					
2.79%	1,965	284,230	2.67%	1,923	290,717
בישראל					
1.29%	143	44,547	1.31%	158	48,377
מחוץ לישראל					
2.59%	2,108	328,777	2.48%	2,081	339,094
סך-הכל					
1.52%	119	31,497	1.05%	73	27,910
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					

* החל מהרבעון הראשון של שנת 2013 ישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת גילוי תוספת ג' - שיעורי הכנסה והוצאה. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לרבות מכשירים נגזרים.

(4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
*2012			2013		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
5.80%	9,340	216,315	5.16%	8,418	218,926
בישראל					
3.93%	598	20,398	3.80%	537	18,954
מחוץ לישראל					
5.64%	⁽⁴⁾ 9,938	236,713	5.05%	⁽⁴⁾ 8,955	237,880
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
2.22%	13	782	2.29%	15	876
בישראל					
פיקדונות בבנקים:					
2.17%	49	3,023	1.69%	32	2,527
בישראל					
1.30%	23	2,370	1.08%	19	2,344
מחוץ לישראל					
1.78%	72	5,393	1.40%	51	4,871
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
2.40%	454	25,297	1.46%	158	14,434
בישראל					
0.24%	25	14,159	0.23%	34	19,385
מחוץ לישראל					
1.62%	479	39,456	0.76%	192	33,819
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	23	1.71%	1	78
בישראל					

* החל מהרבעון הראשון של שנת 2013 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת גילוי תוספת ג' - שיעורי הכנסה והוצאה. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור.

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) עמלות בסך 267 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2013 (30 בספטמבר 2012: 265 מיליון ש"ח).

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
*2012			2013		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
3.46%	744	28,787	2.37%	831	46,908
בישראל					
2.69%	124	6,159	2.09%	93	5,943
מחוץ לישראל					
3.33%	868	34,946	2.34%	924	52,851
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
3.43%	68	2,653	1.91%	47	3,287
בישראל					
0.51%	3	788	0.35%	3	1,148
מחוץ לישראל					
2.76%	71	3,441	1.51%	50	4,435
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
4.71%	8	228	1.60%	8	669
בישראל					
-	-	173	10.15%	10	133
מחוץ לישראל					
2.67%	8	401	3.00%	18	802
סך-הכל					
4.78%	11,449	321,155	4.08%	10,206	335,612
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
			חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית		
			13,827		
			נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾		
			24,838		
			374,277		
סך-כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים					
2.35%	773	44,047	1.94%	696	47,907
לפעילויות מחוץ לישראל					

- * החל מהרבעון הראשון של שנת 2013 ישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת גילוי תוספת ג' - שיעורי הכנסה והוצאה. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור.
- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
  - (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
  - (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 בסך של 497 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2012: 196 מיליוני ש"ח).
  - (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
*2012			2013		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
2.02%	3,207	211,999	1.37%	2,280	221,502
בישראל					
0.51%	96	25,259	0.34%	63	24,433
מחוץ לישראל					
1.86%	3,303	237,258	1.27%	2,343	245,935
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
5.18%	34	881	4.05%	19	629
בישראל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	-	-	-	7
בישראל					
פיקדונות מבנקים:					
0.79%	23	3,906	1.24%	33	3,560
בישראל					
6.10%	127	2,795	6.06%	69	1,529
מחוץ לישראל					
3.00%	150	6,701	2.68%	102	5,089
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
1.54%	11	957	1.09%	4	489
בישראל					
8.48%	19	302	3.44%	8	311
מחוץ לישראל					
3.19%	30	1,259	2.00%	12	800
סך-הכל					

* החל מהרבעון הראשון של שנת 2013 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת גילוי תוספת ג' - שיעורי הכנסה והוצאה. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
*2012			2013		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
6.82%	1,648	32,494	6.56%	1,616	33,110
בישראל					
4.15%	65	2,098	4.63%	88	2,548
מחוץ לישראל					
6.66%	1,713	34,592	6.42%	1,704	35,658
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
10.95%	3	37	34.65%	19	76
בישראל					
-	-	131	29.01%	4	19
מחוץ לישראל					
2.39%	3	168	33.52%	23	95
סך-הכל					
2.49%	5,233	280,859	1.95%	4,203	288,213
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		19,042		24,449	24,449
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
		13,757		14,265	14,265
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
		18,617		20,080	20,080
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾					
		332,275		347,007	347,007
סך-כל ההתחייבויות					
		24,902		27,270	27,270
סך-כל האמצעים הונויים					
		357,177		374,277	374,277
סך-כל ההתחייבויות והאמצעים הונויים					
2.29%			2.13%		
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾ :					
2.78%	5,750	277,108	2.58%	5,539	287,705
בישראל					
1.41%	466	44,047	1.29%	464	47,907
מחוץ לישראל					
2.59%	6,216	321,155	2.39%	6,003	335,612
סך-הכל					
				232	28,840
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
1.34%	307	30,585	1.07%	232	28,840

* החל מהרבעון הראשון של שנת 2013 ישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת גילוי תוספת ג' - שיעורי הכנסה והוצאה. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לרבות מכשירים נגזרים.

(4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
*2012			2013		
שיעור הכנסה/הוצאה	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא-צמוד					
4.93%	2,302	190,363	3.96%	1,992	203,978
סך נכסים נושאי ריבית					
(2.07%)	(759)	148,125	(1.29%)	(485)	151,053
סך התחייבויות נושאות ריבית					
2.86%			2.67%		
פער הריבית					
מטבע ישראלי צמוד למדד					
7.58%	1,112	60,339	8.88%	1,260	58,641
סך נכסים נושאי ריבית					
(7.35%)	(874)	48,855	(8.96%)	(1,006)	46,413
סך התחייבויות נושאות ריבית					
0.23%			(0.08%)		
פער הריבית					
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
3.05%	253	33,528	3.04%	211	28,098
סך נכסים נושאי ריבית					
(0.47%)	(69)	58,954	(0.31%)	(49)	64,091
סך התחייבויות נושאות ריבית					
2.58%			2.73%		
פער הריבית					
סך פעילות בישראל					
5.26%	3,667	284,230	4.85%	3,463	290,717
סך נכסים נושאי ריבית					
(2.69%)	(1,702)	255,934	(2.38%)	(1,540)	261,557
סך התחייבויות נושאות ריבית					
2.57%			2.47%		
פער הריבית					

* החל מהרבעון הראשון של שנת 2013 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת גילוי תוספת ג' - שיעורי הכנסה והוצאה. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
*2012			2013		
שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא-צמוד					
5.05%	6,932	184,285	4.14%	6,150	199,110
סך נכסים נושאי ריבית					
(2.10%)	(2,271)	144,593	(1.44%)	(1,616)	149,901
סך התחייבויות נושאות ריבית					
2.95%			2.70%		
פער הריבית					
מטבע ישראלי צמוד למדד					
6.69%	3,000	60,311	6.16%	2,728	59,497
סך נכסים נושאי ריבית					
(6.62%)	(2,369)	48,077	(6.24%)	(2,201)	47,415
סך התחייבויות נושאות ריבית					
0.07%			(0.08%)		
פער הריבית					
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
3.06%	744	32,512	2.91%	632	29,098
סך נכסים נושאי ריבית					
(0.66%)	(286)	57,604	(0.33%)	(154)	62,057
סך התחייבויות נושאות ריבית					
2.40%			2.58%		
פער הריבית					
סך פעילות בישראל					
5.17%	10,676	277,108	4.43%	9,510	287,705
סך נכסים נושאי ריבית					
(2.63%)	(4,926)	250,274	(2.05%)	(3,971)	259,373
סך התחייבויות נושאות ריבית					
2.54%			2.38%		
פער הריבית					

* החל מהרבעון הראשון של שנת 2013 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת גילוי תוספת ג' - שיעורי הכנסה והוצאה. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ תוספת 1 (המשך)

ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית*

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 לעומת תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012		שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012			
שינוי נטו	גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽²⁾	שינוי נטו	גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽²⁾	מחיר	כמות
				מחיר	כמות
במיליוני ש"ח					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור:					
(922)	(1,022)	100	(106)	(137)	31
בישראל					
(61)	(20)	(41)	(20)	4	(24)
מחוץ לישראל					
(983)	(1,042)	59	(126)	(133)	7
סך-הכל					
נכסים נושאי ריבית אחרים:					
(244)	(371)	127	(98)	(120)	22
בישראל					
(16)	(45)	29	(11)	(20)	9
מחוץ לישראל					
(260)	(416)	156	(109)	(140)	31
סך-הכל					
(1,243)	(1,458)	215	(235)	(273)	38
סך-כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
(927)	(1,025)	98	(249)	(277)	28
בישראל					
(33)	(31)	(2)	(13)	(11)	(2)
מחוץ לישראל					
(960)	(1,056)	96	(262)	(288)	26
סך-הכל					
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:					
(28)	(10)	(18)	87	125	(38)
בישראל					
(42)	(7)	(35)	(33)	(27)	(6)
מחוץ לישראל					
(70)	(17)	(53)	54	98	(44)
סך-הכל					
(1,030)	(1,073)	43	(208)	(190)	(18)
סך-כל הוצאות הריבית					
(213)	(385)	172	(27)	(83)	56
סך-כל הכנסות הריבית פחות הוצאות הריבית					

* החל מהרבעון הראשון של שנת 2013 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת גילוי תוספת ג' - שיעורי הכנסה והוצאה. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על-ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 בספטמבר 2013

תוספת 2

מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
-------------------	------------------	-----------------	-------------------	---------------------	----------------------	------------------

במיליוני ש"ח

חטבע ישראלי לא-צמוד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽³⁾	152,623	14,118	32,492	11,191	3,402	5,971	929
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	47,457	86,061	54,249	38,881	18,534	19,776	279
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	795	1,227	2,921	30	592	363	-
סך-הכל שווי הוגן	200,875	101,406	89,662	50,102	22,528	26,110	1,208

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾	137,019	10,935	17,220	20,020	2,978	3,902	319
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	47,700	94,273	62,906	35,618	21,053	19,592	290
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	865	1,451	1,861	16	63	-	-
סך-הכל שווי הוגן	185,584	106,659	81,987	55,654	24,094	23,494	609

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר	15,291	(5,253)	7,675	(5,552)	(1,566)	2,616	599
החשיפה המצטברת במגזר	15,291	10,038	17,713	12,161	10,595	13,211	13,810

- * סוג מחדש לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.
- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
  - (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
  - (3) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיוור. השפעת הנחות אלו הינה זניחה.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הכולל בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הכולל של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הכולל בגין המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הכולל בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הכולל של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשוייכים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2012 בדצמבר 31			2012 בספטמבר 30			2013 בספטמבר 30			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			במיליוני ש"ח	
0.38	3.80	218,916	0.46	4.27	210,754	0.52	3.20	223,697	2,967	4
*0.99		*230,521	1.09		193,376	1.09		265,237	-	-
1.05		4,826	0.34		4,573	1.42		5,928	-	-
⁽²⁾ *0.69		*454,263	⁽²⁾ 0.76		408,703	⁽²⁾ 0.84		494,862	2,967	4
0.35	2.76	193,893	0.39	3.43	183,675	0.54	2.18	192,472	79	-
*0.98		*241,924	1.07		204,919	1.07		281,432	-	-
1.51		5,018	0.28		5,430	0.91		4,256	-	-
⁽²⁾ *0.71		*440,835	⁽²⁾ 0.74		394,024	⁽²⁾ 0.86		478,160	79	-
		*13,428			14,679			16,702	2,888	4
									16,702	13,814

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 בספטמבר 2013

תוספת 2 (המשך)

עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 10 עד 20 שנים
במיליוני ש"ח						

חטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽³⁾	2,111	2,301	9,223	21,472	15,293	7,656	1,902
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	5	730	1,175	2,943	3,020	6,113	80
סך-הכל שווי הוגן	2,116	3,031	10,398	24,415	18,313	13,769	1,982

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾	1,527	1,442	5,320	13,886	7,423	18,018	1,944
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	32	1,615	3,469	4,158	4,494	5,779	80
סך-הכל שווי הוגן	1,559	3,057	8,789	18,044	11,917	23,797	2,024

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר	557	(26)	1,609	6,371	6,396	(10,028)	(42)
החשיפה המצטברת במגזר	557	531	2,140	8,511	14,907	4,879	4,837

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
 (3) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הקטנת השווי הוגן ב-23 מיליוני ש"ח והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.19 שנה.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר הנחות השימוש לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2012 בדצמבר 31			2012 בספטמבר 30			2013 בספטמבר 30			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח		
3.41	2.69	62,442	3.51	2.87	62,683	3.23	2.62	60,409	72	379
3.98		15,216	4.23		15,004	4.16		14,066	-	-
⁽²⁾ 3.52		77,658	⁽²⁾ 3.65		77,687	⁽²⁾ 3.40		74,475	72	379
3.92	1.69	53,021	3.94	2.07	53,393	3.76	1.70	49,602	-	42
3.47		18,752	3.58		19,101	3.34		19,627	-	-
⁽²⁾ 3.80		71,773	⁽²⁾ 3.84		72,494	⁽²⁾ 3.64		69,229	-	42
		5,885			5,193			5,246	72	337
								5,246	5,174	

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 בספטמבר 2013

תוספת 2 (המשך)

מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
-------------------	------------------	-----------------	-------------------	---------------------	----------------------	------------------

במיליוני ש"ח

חטבע-חוץ⁽³⁾

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽⁴⁾	40,053	9,344	9,961	3,388	3,928	5,331	554
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	51,643	75,873	44,243	19,009	7,642	15,153	453
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	1,857	3,994	3,333	254	61	-	-
סך-הכל שווי הוגן	93,553	89,211	57,537	22,651	11,631	20,484	1,007

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾	55,909	17,540	13,075	3,365	1,047	360	202
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	51,092	58,490	39,363	17,079	9,291	18,479	788
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	1,786	3,739	4,362	255	582	350	-
סך-הכל שווי הוגן	108,787	79,769	56,800	20,699	10,920	19,189	990

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר	(15,234)	9,442	737	1,952	711	1,295	17
החשיפה המצטברת במגזר	(15,234)	(5,792)	(5,055)	(3,103)	(2,392)	(1,097)	(1,080)

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
- (4) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור. השפעת הנחות אלו הינה זניחה.

הערות כלליות:

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הכולל בגין המכשיר הפיננסי, בעקבות להנחות שלפיהן חושב השווי הכולל של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הכולל של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.
- ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הכולל בגינו.
- ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הכולל של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- ה. רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2012 בדצמבר 31			2012 בספטמבר 30			2013 בספטמבר 30			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח		
0.84	3.36	78,924	0.89	3.92	78,504	1.12	2.99	73,461	701	201
0.97		212,787	1.13		224,320	0.97		214,016	-	-
0.21		8,508	0.27		10,241	0.27		9,499	-	-
⁽²⁾ 0.91		300,219	⁽²⁾ 1.04		313,065	⁽²⁾ 0.99		296,976	701	201
0.26	1.27	90,865	0.27	1.53	92,559	0.30	2.07	91,568	16	54
1.22		201,057	1.34		212,089	1.22		194,650	-	68
0.26		8,269	0.30		9,310	0.74		11,074	-	-
⁽²⁾ 0.90		300,191	⁽²⁾ 1.00		313,958	⁽²⁾ 0.92		297,292	16	122
		28			(893)			(316)	685	79
								(316)	(1,001)	

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 בדצמבר 2013

תוספת 2 (המשך)

מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
-------------------------	------------------------	-----------------------	-------------------------	------------------------------	----------------------------	------------------------

במיליוני ש"ח

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

3,385	18,958	22,623	36,051	51,676	25,763	194,787	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁴⁾
812	41,042	29,196	60,833	99,667	162,664	99,105	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	363	653	284	6,254	5,221	2,652	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
4,197	60,363	52,472	97,168	157,597	193,648	296,544	סך-הכל שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

2,465	22,280	11,448	37,271	35,615	29,917	194,455	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
1,158	43,850	34,838	56,855	105,738	154,378	98,824	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	350	645	271	6,223	5,190	2,651	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
3,623	66,480	46,931	94,397	147,576	189,485	295,930	סך-הכל שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

574	(6,117)	5,541	2,771	10,021	4,163	614	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
17,567	16,993	23,110	17,569	14,798	4,777	614	החשיפה המצטברת במגזר

- * סוג מחדש לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.
- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
  - (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
  - (3) כולל מניות המוצגות בטור "כלא תקופת פירעון".
  - (4) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור. במגזרים לא-צמוד ומטבע-חוץ: השפעת הנחות אלו הינה זניחה. במגזר הצמוד: השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הקטנת השווי הוגן ב-23 מיליוני ש"ח והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.19 שנה.

הערות כלליות:

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל התחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הכולל בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.
- ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו.
- ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- ה. רכיבים אופציונליים המשוייכים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2012 בדצמבר 31			2012 בספטמבר 30			2013 בספטמבר 30			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח		
0.99	3.82	361,979	1.09	4.22	353,428	1.09	3.38	359,271	5,444	584
1.07		*458,524	1.22		432,700	1.13		493,319	-	-
0.51		13,334	0.29		14,814	0.71		15,427	-	-
⁽²⁾ 1.03		*833,837	⁽²⁾ 1.15		800,942	⁽²⁾ 1.10		868,017	5,444	584
0.89	2.11	337,779	0.93	2.58	329,627	0.95	1.91	333,642	95	96
1.19		*461,733	1.31		436,109	1.22		495,709	-	68
0.73		13,287	0.29		14,740	0.79		15,330	-	-
⁽²⁾ 1.05		*812,799	⁽²⁾ 1.13		780,476	⁽²⁾ 1.10		844,681	95	164
		*21,038			20,466			23,336	5,349	420
								23,336	17,987	

1. בגין פעילות לווים בישראל

ליום 30 בספטמבר 2013									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.9.2013 ⁽⁴⁾	פגום	בעיית ⁽⁵⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל*	סך-הכל ⁽⁵⁾	בעיית ⁽⁵⁾	סך-הכל	סך-הכל	
הוצאות (הכנסות)	מחיקות	חשבונאיות	נטו	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	
ציבור-מסחרי	15	20	(21)	86	114	2,086	2,709	114	2,719
חקלאות	680	154	159	1,762	4,820	20,899	38,843	5,175	40,281
תעשייה	642	(20)	151	1,558	2,327	18,041	49,170	2,365	49,371
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾	511	(80)	8	866	1,214	18,355	22,592	1,214	22,901
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	7	4	(1)	77	77	4,921	7,268	77	10,025
חשמל ומים	594	84	216	516	781	21,013	30,982	781	31,384
מסחר	93	16	3	580	608	7,117	7,954	608	8,006
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	85	(15)	(8)	56	834	6,336	8,198	875	8,502
תחבורה ואחסנה	175	(18)	103	313	896	5,934	8,849	896	9,358
תקשורת ושירותי מחשב	512	142	65	955	998	15,142	26,620	1,113	32,795
שירותים פיננסיים	93	59	40	351	436	10,222	14,580	448	14,796
שירותים עסקיים אחרים	51	34	(18)	56	135	6,646	8,276	135	8,290
שירותים ציבוריים וקהילתיים	3,458	380	697	7,176	13,240	136,712	226,041	13,801	238,428
סך-הכל מסחרי	425	36	110	-	754	52,215	53,717	754	53,717
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	682	367	127	731	913	43,269	80,242	913	80,328
אנשים פרטיים - אחר									
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	4,565	783	934	7,907	14,907	232,196	360,000	15,468	372,473
בנקים בישראל ⁽⁷⁾	-	-	-	-	-	200	1,581	-	6,624
ממשלת ישראל	-	-	-	-	-	235	1,479	-	52,095
סך-הכל פעילות בישראל	4,565	783	934	7,907	14,907	232,631	363,060	15,468	431,192

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 141,364 ו-4,660,169, 52,368, 232,631 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-9,918 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיוור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-767 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,685 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

(7) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

2. בגין פעילות לווים בחו"ל

ליום 30 בספטמבר 2013								
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾		
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.9.2013 ⁽⁴⁾	פגום	בעיית ⁽⁵⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל*	סך-הכל	בעיית ⁽⁵⁾	סך-הכל	
הוצאות (הכנסות) מחיקות חשבונאיות	מחיקות חשבונאיות	מחיקות חשבונאיות	מחיקות חשבונאיות	מחיקות חשבונאיות	מחיקות חשבונאיות	מחיקות חשבונאיות	מחיקות חשבונאיות	מחיקות חשבונאיות
יתרת הפסדי אשראי	נטו	נטו	נטו	נטו	נטו	נטו	נטו	נטו
צ'בור-מסחר								
חקלאות	1	-	1	-	117	140	-	140
תעשייה	27	(10)	(4)	63	78	2,943	78	5,540
בינוי ונדל"ן	61	(7)	(9)	351	351	6,267	351	8,675
חשמל ומים	6	-	1	-	396	1,312	-	1,482
מסחר	15	-	1	45	60	1,092	60	1,935
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	12	-	(1)	1	121	1,676	121	1,848
תחבורה ואחסנה	3	9	(1)	29	56	156	184	249
תקשורת ושירותי מחשב	-	-	(2)	-	-	196	379	546
שירותים פיננסיים	74	2	1	86	86	5,683	86	14,413
שירותים עסקיים אחרים	6	(1)	(3)	-	-	555	708	849
שירותים ציבוריים וקהילתיים	12	-	11	8	19	599	19	902
סך-הכל מסחרי	217	(7)	(5)	583	771	19,680	771	36,579
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור	6	-	(1)	-	13	645	13	662
אנשים פרטיים - אחר	45	6	5	48	49	2,220	49	3,472
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	268	(1)	(1)	631	833	22,545	833	40,713
בנקים בחו"ל ⁽⁶⁾	5	-	-	-	-	20,846	21,484	32,765
ממשלות חו"ל	-	-	-	-	-	834	1,944	4,505
סך-הכל פעילות בחו"ל	273	(1)	(1)	631	833	44,225	833	77,983 ⁽¹⁾
סך-הכל	4,838	782	933	8,538	15,740	276,856	421,117	509,175

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 4,422,225, 6,603, 0, 4,901 ו-22,254 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירור שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(6) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

1. בגין פעילות לווים בישראל

ליום 30 בספטמבר 2012**									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)				
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.9.2012 (4)	פגום	בעיית (5)	* מזה: חובות (2)	סך-הכל * חובות (2)	בעיית (5)	סך-הכל	בעיית (5)	סך-הכל	
הוצאות (הכנסות) מחיקות יתר (הכנסות) חשבונאיות הפרשה בגין הפסדי נטו להפסדי אשראי									
ציבור-מסחרי									
תקלאות	26	(50)	-	73	104	2,189	2,809	104	2,827
תעשייה	593	140	(59)	1,438	3,032	19,943	39,845	3,209	41,595
בינוי ונדל"ן - בינוי (6)	590	62	79	1,787	2,907	18,268	46,880	2,945	47,111
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	462	107	(251)	913	1,058	21,816	24,949	1,058	25,241
חשמל ומים	11	9	(21)	67	92	3,257	6,611	92	10,261
מסחר	461	196	286	632	1,197	18,726	27,502	1,198	27,766
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	131	8	65	520	593	6,796	7,767	593	7,795
תחבורה ואחסנה	100	4	73	84	1,034	6,006	7,591	1,104	7,926
תקשורת ושירותי מחשב	62	(4)	6	182	748	6,848	10,705	750	10,984
שירותים פיננסיים	509	63	434	1,511	1,626	17,930	28,569	1,701	34,741
שירותים עסקיים אחרים	105	10	15	102	215	9,370	13,734	215	13,904
שירותים ציבוריים וקהילתיים	77	14	53	105	207	6,007	7,512	207	7,553
סך-הכל מסחרי	3,127	559	680	7,414	12,813	137,156	224,474	13,176	237,704
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר	350	9	16	-	999	48,555	50,585	999	50,585
אנשים פרטיים - אחר	1,010	130	229	963	1,164	43,349	80,370	1,164	80,444
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	4,487	698	925	8,377	14,976	229,060	355,429	15,339	368,733 (1)

** מספרי השוואה סווגו מחדש ככל האפשר כדי להתאימם למתכונת הגילוי החדשה הנדרשת החל מהדוחות לשנת 2012. כמו-כן, נכסים בגין מכשירים נגזרים מוצגים לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מחר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 133,907,000, 3,416,229 ו-2,350,000 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מחר חוזר.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-10,723 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיר שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-544 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,074 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסימות הנמצאות בהליכי בנייה.

2. בגין פעילות לווים בחו"ל

ליום 30 בספטמבר 2012**									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.9.2012 ⁽⁴⁾	פגום	בעיית ⁽⁵⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל*	סך-הכל	בעיית ⁽⁵⁾	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל
הוצאות (הכנסות) מחיקות	מחיקות	חשבונאיות	נטו	נטו	נטו	נטו	נטו	נטו	נטו
ישראל	ישראל	ישראל	ישראל	ישראל	ישראל	ישראל	ישראל	ישראל	ישראל
ציבור-מסחרי									
חקלאות	1	-	1	-	-	67	97	-	97
תעשייה	38	49	9	235	236	3,227	5,270	239	5,681
בינוי ונדל"ן	84	-	(8)	482	482	7,766	9,427	482	10,042
חשמל ומים	3	-	-	-	-	429	1,062	-	1,292
מסחר	10	-	-	14	35	1,003	1,845	35	1,891
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	49	-	1	59	208	2,053	2,278	208	2,349
תחבורה ואחסנה	1	-	7	-	33	187	335	33	360
תקשורת ושירותי מחשב	2	-	-	-	1	585	673	1	749
שירותים פיננסיים	76	-	22	97	168	6,419	11,684	168	14,982
שירותים עסקיים אחרים	14	-	(4)	-	36	442	661	36	820
שירותים ציבוריים וקהילתיים	24	3	(27)	51	79	724	840	79	965
סך-הכל מסחרי	302	52	1	938	1,278	22,902	34,172	1,281	39,228
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	5	-	(3)	-	6	659	689	6	689
אנשים פרטיים - אחר	30	14	9	58	60	2,442	3,825	60	3,913
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל ⁽¹⁾	337	66	7	996	1,344	26,003	38,686	1,347	43,830
סך-הכל	4,824	764	932	9,373	16,320	255,063	394,115	16,686	412,563

** מספרי השוואה סווגו מחדש ככל האפשר כדי להתאימם למתכונת הגילוי החדשה הנדרשת החל מהדוחות לשנת 2012. כמו-כן, נכסים בגין מכשירים נגזרים מוצגים לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 15,024 ו-1,100.0, 1,703, 26,003 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

סיכון אשראי לפי ענפי משק

תוספת 3 (המשך)

במיליוני ש"ח

1. בגין פעילות לווים בישראל

ליום 31 בדצמבר 2012									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2012 ⁽⁴⁾			פגום	בעיית ⁽⁵⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכנ*	בעיית ⁽⁵⁾	סך-הכנ**	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי							
צ'בור-מסחרי									
תקלאות	22	(62)	(13)	73	103	2,200	2,776	103	2,791
תעשייה	612	113	(73)	***1,661	***3,519	***19,533	***38,369	***3,691	***39,684
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾	572	62	81	1,770	2,619	18,367	48,685	2,660	48,939
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	439	157	(280)	994	1,037	21,056	24,333	1,037	24,567
חשמל ומים	10	9	(20)	84	88	3,647	6,328	88	10,338
מסחר	439	210	296	583	1,098	19,877	28,479	1,099	28,767
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	117	(29)	55	483	565	6,778	7,676	565	7,706
תחבורה ואחסנה	94	4	72	80	979	6,172	7,682	1,049	7,988
תקשורת ושירותי מחשב	77	(4)	13	337	515	6,358	9,274	523	9,566
שירותים פיננסיים	557	91	462	1,241	1,368	18,078	27,696	1,532	33,549
שירותים עסקיים אחרים	95	18	28	111	218	9,654	13,674	218	13,909
שירותים ציבוריים וקהילתיים	70	14	40	99	168	6,563	8,307	168	8,336
סך-הכל מסחרי	3,104	583	661	***7,516	***12,277	***138,283	***223,279	***12,733	***236,140
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	352	18	27	-	823	49,017	51,161	823	51,161
אנשים פרטיים - אחר	908	250	277	965	1,192	42,013	79,631	1,192	79,661
סך-הכל צ'בור - פעילות בישראל	4,364	851	965	***8,481	***14,292	***229,313	***354,071	***14,748	***366,962
בנקים בישראל ⁽⁷⁾	-	-	-	-	-	59	1,521	-	6,628
ממשלת ישראל	-	-	-	-	-	46	1,532	-	42,955
סך-הכל פעילות בישראל	4,364	851	965	***8,481	***14,292	***229,418	***357,124	***14,748 ⁽¹⁾	***416,545

** הוצג מחדש. נכסים בגין מכשירים נגזרים מוצגים לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. סוג מחדש. ***

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 4,441,47,44,952,229,418 ו-137,687 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-10,279 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-653 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,163 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

(7) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

2. בגין פעילות לווים בחו"ל

ליום 31 בדצמבר 2012									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2012 ⁽⁴⁾	פגום	בעיית ⁽⁵⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל*	סך-הכל**	בעיית ⁽⁵⁾	סך-הכל**	בעיית ⁽⁵⁾	סך-הכל**
הוצאות (הכנסות) מחיקות מיוזמת	מחיקות מיוזמת	מחיקות מיוזמת	מחיקות מיוזמת	מחיקות מיוזמת	מחיקות מיוזמת	מחיקות מיוזמת	מחיקות מיוזמת	מחיקות מיוזמת	מחיקות מיוזמת
1	-	1	-	-	72	129	-	129	-
23	59	24	***40	***40	***2,960	***4,836	***40	***5,355	***40
76	16	(21)	375	393	7,945	9,659	393	10,267	393
3	-	1	-	-	410	1,211	-	1,420	-
30	1	-	13	25	1,135	2,072	25	2,094	25
15	-	(7)	1	148	1,811	2,045	148	2,132	148
7	-	10	-	78	196	327	78	346	78
2	-	-	-	-	527	787	-	852	-
64	14	33	53	119	6,431	11,673	119	15,061	119
8	-	(10)	-	16	394	615	16	696	16
23	3	(19)	46	71	643	792	71	896	71
252	93	12	***528	***890	***22,524	***34,146	***890	***39,248	***890
6	4	2	-	12	653	703	12	703	12
61	11	7	60	62	2,133	3,416	62	3,455	62
319	108	21	***588	***964	***25,310	***38,265	***964	***43,406	***964
5	-	1	-	-	24,114	24,667	-	35,725	-
-	-	-	-	-	752	2,058	-	4,199	-
324	108	22	***588	***964	***50,176	***64,990	***964	***83,330	***964
4,688	959	987	9,069	15,256	279,594	422,114	15,712	499,875	15,712

** הוצג מחדש. נכסים בגין מכשירים נגזרים מוצגים לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. סווג מחדש.

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 50,176, 5,421, 0, 5,159 ו-22,574 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(4) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(6) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

חשיפות למדינות זרות⁽¹⁾

תוספת 4

במיליוני ש"ח

חלק אי – מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

ליום 30 בספטמבר 2013													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾		חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾										
	מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון חוץ-מאזני אשראי	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים		חשיפה מאזנית של שלוחות התחייבויות מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות		לאחרים	לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה					חשיפה מאזנית	ניכוי בגין התחייבויות מאזנית	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות				
2,039	2,138	4	7,215	136	236	17,197	13,020	6,928	19,948	2,646	1,036	495	א. ארצות-הברית
48	169	-	277	-	-	5,060	4,843	-	4,843	53	164	-	ב. שוויץ
4,021	1,922	-	4,804	-	3	6,891	948	98	1,046	2,533	3,407	3	ג. אנגליה
13	10	-	1,167	77	77	1,964	1,941	1,099	3,040	7	15	1	ד. תורכיה
588	1,125	-	138	1	1	1,713	-	-	-	694	783	236	ה. גרמניה
1,254	791	-	1,722	38	44	2,045	-	-	-	491	1,554	-	ו. צרפת
2	160	-	210	-	-	162	-	-	-	157	5	-	ז. אירלנד
103	15	-	66	-	-	118	-	-	-	10	108	-	ח. ספרד
2	-	-	5	-	-	2	-	-	-	2	-	-	ט. פורטוגל
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	י. יוון
47	26	-	33	-	-	73	-	-	-	51	19	3	יא. איטליה
3,992	5,653	-	1,748	83	187	10,019	374	-	374	6,127	3,145	373	יב. אחרות
12,109	12,009	4	17,386	335	548	45,244	21,126	8,125	29,251	12,771	10,236	1,111	סך-כל החשיפות למדינות זרות
603	450	-	1,513	91	93	3,357	2,304	1,099	3,403	814	161	78	מזה: סך החשיפות למדינות LDC

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגדרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

חלק אי - מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 30 בספטמבר 2012														
חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾				חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾									
	מזה: סיכון מסחרי חוץ-מאזני ⁽⁴⁾	מזה: סיכון מסחרי חוץ-מאזני ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מסחרי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול		לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	לאחרים	
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה					חשיפה מאזנית	ניכוי בגין התחייבויות מאזנית	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות				
1,840	1,547	45	6,917	187	320	14,015	10,628	9,095	19,723	1,896	1,490	1	א. ארצות-הברית	
247	573	-	433	-	-	6,326	5,506	-	5,506	485	335	-	ב. שוויץ	
3,773	2,542	-	4,711	37	65	7,176	861	552	1,413	3,338	2,977	-	ג. אנגליה	
12	54	-	1,075	90	90	2,745	2,679	488	3,167	6	60	-	ד. תורכיה	
383	1,205	-	346	1	1	1,588	-	-	-	597	799	192	ה. גרמניה	
1,283	701	-	1,749	36	35	1,984	-	-	-	544	1,415	25	ו. צרפת	
11	75	-	197	-	-	86	-	-	-	69	17	-	ז. אירלנד	
94	34	-	115	-	-	128	-	-	-	35	92	1	ח. ספרד	
2	-	-	5	-	-	2	-	-	-	2	-	-	ט. פורטוגל	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	י. יוון	
43	14	-	37	-	-	57	-	-	-	48	8	1	יא. איטליה	
4,187	5,535	-	2,422	46	196	10,065	343	53	396	7,314	1,920	488	יב. אחרות	
11,875	12,280	45	18,008	397	707	44,172	20,017	10,188	30,205	14,334	9,113	708	סך-כל החשיפות למדינות זרות	
723	442	-	2,331	124	157	4,187	3,022	541	3,563	779	310	76	מזה: סך החשיפות למדינות LDC	

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

חלק אי - מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2012													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾				חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾								
	לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון חוץ-מאזני אשראי חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	חשיפה מאזנית של שלוחות של התושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול		לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	לאחרים
							חשיפה מאזנית	ניכוי בגין התחייבויות מאזנית	ניכוי מאזנית	חשיפה מאזנית	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות		
2,016	1,574	45	7,594	138	262	18,630	15,040	9,034	24,074	1,821	1,768	1	א. ארצות-הברית
302	410	1	398	-	-	6,468	5,756	-	5,756	393	319	-	ב. שוויץ
3,911	2,331	2	4,650	-	2	7,298	1,056	255	1,311	3,141	3,101	-	ג. אנגליה
19	45	-	1,038	77	82	2,502	2,438	629	3,067	6	58	-	ד. תורכיה
357	998	1	357	1	1	1,355	-	-	-	611	586	158	ה. גרמניה
1,179	580	20	1,624	35	42	1,759	-	-	-	523	1,236	-	ו. צרפת
2	65	-	190	-	-	67	-	-	-	52	15	-	ז. אירלנד
104	29	-	82	-	-	133	-	-	-	33	99	1	ח. ספרד
1	1	-	5	-	-	2	-	-	-	2	-	-	ט. פורטוגל
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	י. יוון
49	5	-	28	-	-	54	-	-	-	54	-	-	יא. איטליה
4,111	5,568	2	1,405	43	241	9,844	165	120	285	7,047	2,160	472	יב. אחרות
12,051	11,606	71	17,372	294	630	48,112	24,455	10,038	34,493	13,683	9,342	632	סך-כל החשיפות למדינות זרות
759	369	2	1,661	109	133	3,731	2,603	749	3,352	822	221	85	מזה: סך החשיפות למדינות LDC

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגדרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

חלק ב' - מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך:

פירוט שם המדינה:
קנדה
סכום החשיפות המאזניות המצרפיות למדינות זרות על בסיס מאוחד שפורטו בחלק זה הינו 1,393 מיליוני ש"ח ליום 30.9.2013. (ליום 30 בספטמבר 2012: 2,533 מיליוני ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2012: 2,311 מיליוני ש"ח).

הערה:
בנתוני ספטמבר 2013 נכללות מדינות שאינן עוברות את סך החשיפה הנדרש, היות שמדינות אלה נכללו בנתוני דצמבר 2012.

חלק ג' - מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות.
תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות אשר פורטו בחלק א' לעיל:

לתקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום 30.9.2013					
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
415	195	75	2	143	-
(53)	(70)	(2)	-	19	-
4	4	-	-	-	-
3	2	-	-	1	-
(14)	(13)	-	-	(1)	-
355	118	73	2	162	-

לתקופה של תשעה חודשים המסתיימת ביום 30.9.2013					
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
256	133	54	2	67	-
101	(14)	21	(1)	95	-
64	46	10	2	6	-
7	4	2	-	1	-
(73)	(51)	(14)	(1)	(7)	-
355	118	73	2	162	-

לתקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום 30.9.2012					
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
281	140	56	1	82	2
(15)	(18)	2	(1)	2	-
18	11	2	2	3	-
1	-	1	-	-	-
(12)	(5)	(4)	-	(1)	(2)
273	128	57	2	86	-

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטוחנות נזילים ונגזרי אשראי.

חלק ג' – מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות.

תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות אשר פורטו בחלק א' לעיל (המשך):

לתקופה של תשעה חודשים המסתיימת ביום 30.9.2012					
סך-הכל	פרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
285	124	49	1	110	1
(36)	(9)	3	-	(29)	(1)
88	45	27	2	8	6
3	1	2	-	-	-
(67)	(33)	(24)	(1)	(3)	(6)
273	128	57	2	86	-
לשנת 2012					
סך-הכל	פרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
285	124	49	1	110	1
(59)	(14)	(6)	1	(39)	(1)
65	42	20	2	1	-
6	4	2	-	-	-
(41)	(23)	(11)	(2)	(5)	-
256	133	54	2	67	-

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

אני, ציון קינן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2013 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
  - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראוי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

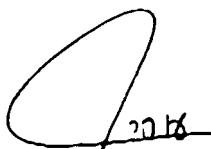
ציון קינן
מנהל כללי

תל-אביב, 26 בנובמבר 2013

אני, עופר לוי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2013 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
  - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 26 בנובמבר 2013

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2013 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, רווח כולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 26(2) בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק.

זיו האפט
רואי חשבון

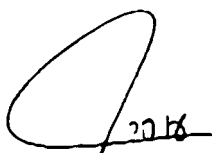
סומך חייקין
רואי חשבון

תל-אביב, 26 בנובמבר 2013

31 בדצמבר		30 בספטמבר		ביאור
2012	2012	2013	2012	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר		
נכסים				
55,301	45,558	43,361		מזומנים ופיקדונות בבנקים
52,070	53,076	60,998	2	ניירות-ערך (מזה: 8,178; 4,473; 5,794 בהתאמה, שועבדו למלווים) ⁽¹⁾
47	38	169		ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
253,268	254,144	253,518	3	אשראי לציבור
(4,086)	(4,240)	(4,177)	3	הפרשה להפסדי אשראי
249,182	249,904	249,341	3	אשראי לציבור, נטו
798	837	1,069		אשראי לממשלות
127	123	133		השקעות בחברות כלולות
3,726	3,630	3,635		בניינים וציוד
33	37	22		נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
9,624	8,814	9,588	8	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,480	5,348	5,900		נכסים אחרים ⁽¹⁾
376,388	367,365	374,216		סך-כל הנכסים
התחייבויות והון				
271,411	264,490	269,632	7	פיקדונות הציבור
6,015	5,385	6,783		פיקדונות מבנקים
629	988	569		פיקדונות הממשלה
1,116	836	331		ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
35,677	36,051	34,819		אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,718	12,087	11,823	8	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
21,765	21,458	21,604		התחייבויות אחרות (מזה: 595;582;654 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים) ⁽¹⁾
349,331	341,295	345,561		סך-כל ההתחייבויות
26,755	25,759	28,391	4	הון מיוחס לבעלי המניות של הבנק
302	311	264		זכויות שאינן מקנות שליטה
27,057	26,070	28,655		סך-כל ההון
376,388	367,365	374,216		סך-כל ההתחייבויות וההון

(1) כולל סכומים הנמדדים בשווי הוגן ראה ביאור 9.ב להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

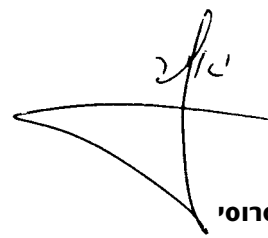
עופור לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

ציון קינן

מנהל כללי

יאיר סרוסי

יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 26 בנובמבר 2013

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור	
	2012	2013	2012	2013		
מבוקר		בלתי מבוקר				
14,346	11,449	10,206	3,929	3,694	10	הכנסות ריבית
(6,186)	(5,233)	(4,203)	(1,821)	(1,613)	10	הוצאות ריבית
8,160	6,216	6,003	2,108	2,081		הכנסות ריבית, נטו
987	933	933	286	375	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
7,173	5,283	5,070	1,822	1,706		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית						
255	88	347	7	36	11	הכנסות מימון שאינן מריבית
5,105	3,832	3,758	1,311	1,254		עמלות
117	76	89	24	24		הכנסות אחרות
5,477	3,996	4,194	1,342	1,314		סך-כך ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות						
5,012	3,732	3,690	1,303	1,215		משכורות והוצאות נלוות
1,673	1,197	1,209	419	427		אחזקה ופחת בניינים וציוד
11	8	9	3	3		הפחתות וירידת-ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
2,129	1,534	1,495	524	488		הוצאות אחרות
8,825	6,471	6,403	2,249	2,133		סך-כך ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,825	2,808	2,861	915	887		רווח לפני מסים
1,254	876	965	281	248		הפרשה למסים על הרווח
2,571	1,932	1,896	634	639		רווח לאחר מסים
6	2	4	2	(1)		חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מסים רווח נקי:
2,577	1,934	1,900	636	638		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(34)	(43)	29	(11)	15		הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,543	1,891	1,929	625	653		המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים:						
רווח בסיסי						
1.92	1.43	1.46	0.47	0.50		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח מדולל						
1.91	1.42	1.45	0.47	0.49		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	*2012	2013	*2012	2013	
מבוקר		בלתי מבוקר			
					רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,577	1,934	1,900	636	638	
					הפסד (רווח) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(34)	(43)	29	(11)	15	
2,543	1,891	1,929	625	653	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
					התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
550	90	(69)	224	117	
					התאמות מתרגום דוחות כספיים** נטו, לאחר השפעת גידורים***
12	14	(2)	2	(4)	
7	4	7	3	2	רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
569	108	(64)	229	115	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
(150)	(24)	(1)	(18)	(25)	השפעת המס המתייחס
					רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
419	84	(65)	211	90	
					בניכוי הפסד (רווח) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	(3)	2	(1)	-	
					רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
416	81	(63)	210	90	
					הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,996	2,018	1,835	847	728	
					ההפסד (הרווח) הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(37)	(46)	31	(12)	15	
2,959	1,972	1,866	835	743	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. אימוץ ההוראה נעשה באופן של יישום למפרע, לאור זאת, נתוני רווח כולל אחר לתקופה מקבילה אשתקד ולשנת 2012 סווגו מחדש ואינם מוצגים עוד כחלק מהדוח על השינויים בהון אלא במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל. ראה גם ביאורים 1(ב) ו-1(ג). כמו-כן, ביאור 13 בדבר רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר כולל פירוט בדבר תנועה ברכיבי רווח כולל אחר.

** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמתבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

*** גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר**	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
28,086	278	27,808	19,149	483	8,176	206	7,970
יתרה ליום 30 ביוני 2013							
638	(15)	653	653	-	-	-	-
רווח נקי (הפסד) לתקופה							
(184)	-	(184)	(184)	-	-	-	-
דיבידנד ששולם							
(13)	-	(13)	-	-	(13)	-	(13)
רכישה עצמית של מניות							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
36	-	36	-	-	36	36	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
1	-	1	-	-	1	(12)	13
מימוש אופציות למניות							
90	-	90	-	90	-	-	-
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס**							
1	1	-	-	-	-	-	-
גידול בזכויות שאינן מקנות שליטה							
28,655	264	28,391	***19,618	573	8,200	230	7,970
יתרה ליום 30 בספטמבר 2013							

* בניכוי 17,090,667 יתרת מניות באוצר.
** ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. בהוראה נקבע, בין היתר, כי התנועה בדוח על השינויים בהון בגין הסעיפים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר תוצג בסכום אחד. פירוט ההרכב והתנועה של רווח כולל אחר מצטבר מוצג בדוח מאוחד על הרווח הכולל ובביאור 13 "רווח כולל אחר מצטבר". יישום ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע, מספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לאופן ההצגה החדש. ראה גם ביאורים 1(ב) ו-1(ג).
*** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012								
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים **16,590	רווח כולל אחר מצטבר**	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*	
25,223	316	24,907	**16,590	91	8,226	209	8,017	יתרה ליום 30 ביוני 2012
636	11	625	625	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
(16)	-	(16)	-	-	(16)	-	(16)	רכישה עצמית של מניות
התאמות ושינויים הנובעים מ:								
16	**17	33	6	-	27	27	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	-	-	(12)	12	מימוש אופציות למניות
211	**1	210	-	210	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס**
26,070	311	25,759	**17,221	301	8,237	224	8,013	יתרה ליום 30 בספטמבר 2012

* בניכוי 11,838,853 יתרת מניות באוצר.
** ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. בהוראה נקבע, בין היתר, כי התנועה בדוח על השינויים בהון בגין הסעיפים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר תוצג בסכום אחד. פירוט ההרכב והתנועה של רווח כולל אחר מצטבר מוצג בדוח מאוחד על הרווח הכולל ובביאור 13 "רווח כולל אחר מצטבר". ישום ההוראה בוצע באופן של ישום למפרע, מספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לאופן ההצגה החדש. ראה גם ביאורים 1(ב) ו-1(ג).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013								
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר**	סך הון וקרנות-הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*	
27,057	302	26,755	**17,873	636	8,246	236	8,010	יתרה ליום 1 בינואר 2013
1,900	(29)	1,929	1,929	-	-	-	-	רווח נקי (הפסד) לתקופה
(184)	-	(184)	(184)	-	-	-	-	דיבידנד ששולם
(112)	-	(112)	-	-	(112)	-	(112)	רכישה עצמית של מניות
								התאמות ושינויים הנובעים מ:
75	-	75	-	-	75	75	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
(9)	-	(9)	-	-	(9)	(81)	72	מימוש אופציות למניות
(65)	(2)	(63)	-	(63)	-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס**
1	1	-	-	-	-	-	-	גידול בזכויות שאינן מקנות שליטה
(8)	(8)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת
28,655	264	28,391	***19,618	573	8,200	230	7,970	יתרה ליום 30 בספטמבר 2013

* בניכוי 17,090,667 יתרת מניות באוצר.

** ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. בהוראה נקבע, בין היתר, כי התנועה בדוח על השינויים בהון בגין הסעיפים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר תוצג בסכום אחד. פירוט ההרכב והתנועה של רווח כולל אחר מצטבר מוצג בדוח מאוחד על הרווח הכולל ובביאור 13 "רווח כולל אחר מצטבר". ישום ההוראה בוצע באופן של ישום למפרע, מספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לאופן ההצגה החדש. ראה גם ביאורים 1(ב) ו-1(ג).

*** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012								
סך-הכל הון	זכויות הון	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים **15,324	רווח כולל אחר מצטבר**	סך הון וקרנות-הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*	
24,101	282	23,819	**15,324	220	8,275	209	8,066	יתרה ליום 1 בינואר 2012
1,934	43	1,891	1,891	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
(87)	-	(87)	-	-	(87)	-	(87)	רכישה עצמית של מניות
התאמות ושינויים הנובעים מ:								
49	(14)	63	6	-	57	57	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
(8)	-	(8)	-	-	(8)	(42)	34	מימוש אופציות למניות
84	3	81	-	81	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס**
(3)	(3)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת
26,070	311	25,759	**17,221	301	8,237	224	8,013	יתרה ליום 30 בספטמבר 2012

* בניכוי 11,838,853 יתרת מניות באוצר.
** ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. בהוראה נקבע, בין היתר, כי התנועה בדוח על השינויים בהון בגין הסעיפים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר תוצג בסכום אחד. פירוט ההרכב והתנועה של רווח כולל אחר מצטבר מוצג בדוח מאוחד על הרווח הכולל ובביאור 13 "רווח כולל אחר מצטבר". יישום ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע, מספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לאופן ההצגה החדש. ראה גם ביאורים 1(ב) ו-1(ג).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012								
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים **15,324	רווח כולל אחר מצטבר**	סך הון וקרנות-הון	קרנות-הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*	
24,101	282	23,819	**15,324	220	8,275	209	8,066	יתרה ליום 1 בינואר 2012
2,577	34	2,543	2,543	-	-	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
(113)	-	(113)	-	-	(113)	-	(113)	רכישה עצמית של מניות
התאמות ושינויים הנובעים מ:								
74	(14)	88	6	-	82	82	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
2	-	2	-	-	2	(55)	57	מימוש אופציות למניות
419	3	416	-	416	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס**
(3)	(3)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת
27,057	302	26,755	**17,873	636	8,246	236	8,010	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

* בניכוי 13,453,853 יתרת מניות באוצר.
** ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. בהוראה נקבע, בין היתר, כי התנועה בדוח על השינויים בהון בגין הסעיפים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר תוצג בסכום אחד. פירוט ההרכב והתנועה של רווח כולל אחר מצטבר מוצג בדוח מאוחד על הרווח הכולל ובביאור 13 "רווח כולל אחר מצטבר". יישום ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע, מספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לאופן ההצגה החדש. ראה גם ביאורים 1(ב) ו-1(ג).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2012	2013	2012	2013	
	בלתי מבוקר				
	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת				
	2,577	1,934	1,900	636	638
	התאמות הדרושות כדי להציג את				
	תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת:				
	(6)	(2)	(4)	(2)	1
	769	546	559	188	192
	30	22	24	7	8
	987	933	933	286	375
	(333)	(178)	(431)	(51)	(92)
	(48)	(9)	(42)	(2)	(10)
	(7)	(5)	(11)	-	(7)
	*42	21	68	21	43
	130	137	(47)	99	(1)
	232	44	(45)	23	8
	(19)	(19)	(1)	(19)	-
	404	(324)	1,134	97	390
	(723)	(540)	(601)	9	204
	שינוי נטו בכספים שוטפים:				
	453	(27)	(475)	(621)	(343)
	* (4,036)	* (4,570)	(1,459)	* (1,686)	(2,436)
	(182)	(221)	(271)	47	(90)
	(47)	(38)	(122)	(38)	(122)
	1,175	1,985	42	733	585
	(364)	1,134	293	2,984	1,292
	(1,211)	(786)	(394)	(660)	461
	שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:				
	(993)	(1,634)	784	(1,056)	2,608
	14,942	7,733	(1,325)	4,608	(5,199)
	(456)	(97)	(60)	105	(33)
	(186)	(469)	(776)	(280)	(479)
	(689)	(1,365)	(823)	(613)	(562)
	1,224	939	(188)	965	(452)
	*13,665	*5,144	(1,338)	*5,780	(3,021)

* סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2012	2013	2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר				
תזרימי מזומנים לפעילות השקעה					
-	-	(24)	-	-	רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
109	70	152	24	63	תמורה מפדיון אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
(44,758)	(41,182)	(47,068)	(23,602)	(17,058)	רכישת ניירות-ערך זמינים למכירה
19,410	19,492	20,474	7,556	5,590	תמורה ממכירת ניירות-ערך זמינים למכירה
10,001	3,313	18,251	1,425	10,671	תמורה מפדיון ניירות-ערך זמינים למכירה
*459	*459	202	*235	-	תמורה ממכירת תיקי אשראי
-	-	3	-	-	דיבידנדים שהתקבלו מחברות כלולות
(4)	(4)	(5)	-	-	השקעה בחברות כלולות
8	8	-	7	-	תמורה ממימוש השקעות בחברות כלולות
(782)	(465)	(488)	(159)	(173)	רכישת בניינים וציוד
14	14	30	-	17	תמורה ממימוש בניינים וציוד
*(15,543)	*(18,295)	(8,473)	*(14,514)	(890)	מזומנים, נטו, לפעילות השקעה

* סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2012	2013	2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר				
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון					
4,079	3,675	1,606	8	141	הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(1,724)	(1,145)	(2,566)	(48)	(1,539)	פדיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
*4	3	2	2	1	הנפקת מניות ואופציות
(8)	(8)	-	(8)	-	רכישה נוספת של מניות בחברות מאוחדות
-	-	(184)	-	(184)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות הבנק
(113)	(87)	(112)	(16)	(13)	רכישה עצמית של מניות
(3)	(3)	(8)	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
*2,235	2,435	(1,262)	(62)	(1,594)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) מימון
357	(10,716)	(11,073)	(8,796)	(5,505)	גידול (קיטון) במזומנים
53,975	53,975	53,937	52,531	47,388	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(395)	440	(1,293)	(36)	(312)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
53,937	43,699	41,571	43,699	41,571	יתרת מזומנים לסוף התקופה
ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:					
15,990	*11,960	11,294	*4,078	3,554	ריבית שהתקבלה
(6,865)	*(5,031)	(4,326)	*(1,557)	(1,249)	ריבית ששולמה
56	30	26	-	5	דיבידנדים שהתקבלו
(1,442)	(1,167)	(1,362)	(423)	(486)	מסים על הכנסה ששולמו
212	191	31	8	-	מסים על הכנסה שהתקבלו

* סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2013 נערכה לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ולפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יושמו בעקביות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2012 למעט המפורט בסעיף ג' להלן. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2012 והביאורים הנלווים להם. תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 26 בנובמבר 2013.

ב. שינוי סיווג

הצגת פריטי רווח כולל אחר

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר התאמת אופן ההצגה של הדוח על הרווח הכולל לדרישות בכללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית (ASU 2011-05 ו-ASU 2011-12) וכן לאופן ההצגה המקובל של הדוח על הרווח הכולל בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארצות-הברית, פריטי רווח כולל אחר בדוחות הכספיים לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012 וכן בדוחות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 סווגו מחדש כך שאינם מוצגים בנפרד במסגרת דוח על השינויים בהון אלא מדווחים בסכום כולל תוך פירוט ההרכב שמוצג במסגרת דוח נפרד שנקרא "תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל" אשר מוצג מייד לאחר דוח רווח והפסד.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. הוראה בנושא דוח על רווח כולל

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 9 בדצמבר 2012 בדבר תיקון הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל, התאים הבנק את אופן ההצגה של הדוח על הרווח הכולל לדרישות בכללי חשבונאות מקובלים בארצות-הברית (ASU 2011-05 ו-ASU 2011-12) וכן לאופן ההצגה המקובל של הדוח על הרווח הכולל בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארצות-הברית. בהתאם להוראות פריטי רווח כולל אחר מדווחים דוח נפרד שנקרא "דוח על הרווח הכולל" אשר מוצג מייד לאחר דוח רווח והפסד. כמו-כן, הבנק מציג את פירוט ההרכב והתנועה של "רווח כולל אחר מצטבר" בביאור חדש על רווח כולל אחר מצטבר. הגילוי כאמור ניתן בביאור 13 "רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר". הבנק יישם את ההוראה בנושא דוח על הרווח הכולל החל מיום 1 בינואר 2013 בדרך של יישום למפרע. ליישום ההוראה לראשונה לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים, למעט שינוי הצגתי.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2. הוראה בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות

הבנק מיישם את הכללים שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים מיום 12 בדצמבר 2012 אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. התיקונים המפורטים בחוזר זה נועדו להתאים את סעיף 15א בהוראות הדיווח לציבור לכללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית. בהתאם להוראות הבנק יקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויציג במאזן את יתרם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;
  - קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית;
  - גם הבנק וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (determinable amounts).
- כמו-כן, נקבע כי בנק יקזז פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי.

הבנק לא יקזז בין נכסים בגין מכשירים נגזרים כנגד התחייבויות בגין מכשירים נגזרים אלא אם מתקיימים כל התנאים המצטברים שלעיל. עם זאת בהוראות נקבע כי במקרים מסוימים בנק רשאי לקזז סכומי שווי הוגן שהוכרו בגין מכשירים נגזרים וסכומי שווי הוגן שהוכרו בגין הזכות לדרוש חזרה ביטחון במזומן (חייבים) או המחויבות להשיב ביטחון במזומן (זכאים) הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי בהתאם להסדר להתחשבנות נטו (master netting arrangement).

עם זאת, הבנק אינו רשאי לקזז מאזנית סכומים אלא אם קיבל לכך אישור מראש של המפקח על הבנקים. אי לכך בדוחות הכספיים ממשיך הבנק להציג חשיפות בגין עסקות בסכום ברוטו.

כמו-כן, הבנק עדכן את הגילוי בביאור 8 בדבר פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון בהתאם לדרישות הגילוי החדשות שבהוראה.

הבנק מיישם את הכללים שבמסגרת ההוראה בדרך של יישום למפרע. עם זאת, דרישות הגילוי החדשות לא יושמו לגבי מספרי ההשוואה המתייחסים לרבעונים של שנת 2012 שכן בהתאם לחוזר לא קיימת חובת יישום ביחס לתקופות השוואה אלו. ליישום לראשונה לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק, למעט עדכון מתכונת הגילוי בביאור 8 בדבר פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון כנדרש בהוראה.

3. השפעה מיישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20.

הבנק מיישם את הוראות חוזר המפקח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20, אשר דורש גילוי רחב יותר לגבי יתרות חובות, תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי, רכישות ומכירות מהותיות כלשהן של חובות במהלך תקופת הדיווח וגילויים בנוגע לאיכות האשראי. בין היתר, תאגיד בנקאי נדרש לתת גילוי כמותי על אינדיקציה לאיכות אשראי לפחות על יתרת החובות הבעייתיים בכל קבוצת חובות. בנוסף, ייכלל גילוי על איכות האשראי של הלוואות לדיוור. הגילוי החדש נדרש עבור כל אחד ממגזרי האשראי (כגון: אשראי מסחרי, אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור, אנשים פרטיים - אחר, בנקים וממשלות) וכן עבור כל אחת מקבוצות החובות העיקריות כפי שהוגדרו בהוראה, תוך הבחנה בין פעילות לזכאים בישראל לפעילות לזכאים בחו"ל, במידה ומהות.

החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2013 נדרש מתן גילוי לראשונה לגבי חובות שאורגנו מחדש בדבר מספר חוזים ויתרה לפני ואחרי הארגון מחדש. כמו-כן, לגבי ארגוני חוב שבוצעו במהלך 12 חודשים שקדמו לתאריך המאזן וכשלו בתקופת הדיווח נדרש גילוי אודות יתרם הרשומה. הגילוי האמור נדרש עבור כל אחד ממגזרי האשראי כמפורט לעיל.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הבנק מיישם את ההוראות החל מיום 1 בינואר 2012 בדרך של מאכן ולהבא. עבור נתונים שנדרשים לראשונה לפי הוראה זו הבנק סיווג מחדש, ככל האפשר, מספרי ההשוואה. חלק מדרישות הגילוי החדשות בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מיושמות על-ידי הבנק החל מיום 1 בינואר 2013. לא נדרש מתן גילוי למספרי השוואה לתקופות ביניים המקבילות בשנת 2012 ביחס לגילויים חדשים אלו. ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה למעט עדכון מתכונת הגילוי בביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי.

4. מערכת חדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים הבנק מיישם את המערכת החדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים. תיאור עיקרי הכללים שנקבעו במערכת חדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים כפי שיושמו על-ידי המפקח על הבנקים מפורטים בביאור 1 ו' 3 (3) בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2012. הבנק מיישם את מערכת התקנים לתקופות ביניים ושנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ואילך בדרך של יישום למפרע (למעט הקלות מסוימות בהוראות המעבר).

ליישום מערכת התקנים לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק, מכתב המפקח על הבנקים בנושא עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיר **5.** ביום 21 במרץ 2013 פרסם המפקח על הבנקים הנחיות המעדכנות את דרישות ההון בגין סיכון אשראי לדיר ונדל"ן ואת חישוב ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדיר, כמפורט להלן:

5.1 לצורך חישוב יחסי הלימות ההון, הלוואה לדיר משוקללת בשיעור של 35%, למעט הלוואות לדיר מסוימות בעלות רכיב של ריבית משתנה, אשר מחדש אוקטובר 2010 משוקללות ב-100%. על-פי ההנחיה החדשה, הקצאת ההון בגין הלוואות לדיר שבוצעו מיום 1 בינואר 2013 ואילך תיעשה לפי שיעורי השקלול שלהלן:

- הלוואות לדיר ששיעור המימון בהן הוא עד 45%, ישוקללו ב-35%, ללא שינוי מהשיעורים הקיימים.
- הלוואות לדיר ששיעור המימון בהן גבוה מ-45% ועד 60%, ישוקללו ב-50% במקום ב-35%.
- הלוואות לדיר ששיעור המימון בהן גבוה מ-60%, ישוקללו ב-75% במקום ב-35% או ב-100%.
- במקביל בוטלה הדרישה לשקלל ב-100% הלוואות בהן שיעור המימון עולה על 60% ובסכום של מעל 800 אלפי ש"ח ואשר מרכיב הריבית המשתנה הינו 25%, במקומה, כאמור, חל שיעור שקלול של 75%.

5.2 הקצאת ההון הנדרשת בגין ערבויות חוק מכר במקרה שהדירה נמסרה כבר למשתכן תופחת. ערבויות אלה ישוקללו במקדם המרה לאשראי של 10% במקום 20%.

5.3 בנוסף, קובעות הנחיות דרישה שהיחס שבין יתרת הפרשה הקבוצתית לבין יתרת הלוואות לדיר יעמוד על שיעור מינימלי של 0.35%. האמור לא חל על הלוואות לדיר אשר קיימת בגינן הפרשה לפי עומק פיגור. הבנק הקדים את יישום ההוראה והעמיד את יתרת הפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדיר על שיעור מינימלי של 0.35% מיתרת הלוואות לדיר כבר בדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2013. השפעת יישום ההוראה לראשונה הינה גידול חד פעמי ביתרת הפרשה בגין הלוואות לדיר בסך של כ-84 מיליון ש"ח לפני מס.

הבנק התאים את דרישות ההון בגין הלוואות לדיר שבוצעו מיום 1 בינואר 2013. בנוסף, הבנק עדכן את אופן הקצאת ההון בגין ערבויות חוק מכר הקיימות ליום 1 בינואר 2013 וביחס לערבויות כאמור שבוצעו מיום זה ואילך, השפעת עדכון השקלול על יחס ההון של הבנק לא הייתה מהותית.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר קובע את אופן האימוץ של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על-ידי תאגידים בנקאיים בישראל. בהתאם לחוזר, תקנים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי אומצו בהדרגה במהלך 2011 ו-2012. יחד עם זאת, IAS 19 - הטבות עובדים טרם נכנס לתוקף והוא יאומץ בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים. המפקח על הבנקים בוחן את שינוי הטיפול החשבונאי בהטבות עובדים. בשלב זה עדיין לא ידוע איזו תקינה תאומץ, אם בכלל, ומה יהיה אופן היישום שלה ומועד יישומה.

2. הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא מדידת הכנסות ריבית

ביום 29 בדצמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים אשר נועד להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארצות-הברית בנושא עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות. ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה ולהנחיות הפיקוח על הבנקים, לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של ההלוואה. בנוסף, ההוראה משנה את הטיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי. כמו-כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקות מתן אשראי אחרות כגון עסקות סינדיקציה. ההוראה תישם בדרך של מכאן ואילך על עסקות שנוצרו או חודשו החל מיום 1 בינואר 2014 ואילך. הבנק בוחן את השלכות אימוץ ההוראה על הדוחות הכספיים.

3. הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ביום 10 באפריל 2013 פורסמה טיוטת חוזר לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי". הטיוטה מאריכה את התחולה של הוראות השעה בנושא חישוב הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בהתבסס על פילוח לפי ענפי משק, קובעת הבהרות והנחיות לאופן החישוב של שיעור הפסדי העבר וכן קובעת הנחיות מפורטות בקשר להכללה במסגרת מקדם הפרשה את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים. בנוסף, מחייבת הטיוטה הרחבה משמעותית של דרישות התייעוד התומך במקדם הפרשה הקבוצתית ובנאותות הכוללת של הפרשה וכן הרחבה משמעותית של דרישות הדיווח.

ההנחיות יישמו בדרך של מכאן ואילך ויטופלו בדרך של שינוי אומדן תוך זקיפת ההשפעות, ככל שתהיינה, לרווח והפסד. יישום ההנחיות בכל הקשור לדרישות בדבר כימות הגורמים הסביבתיים, נאותות כוללת של הפרשה ודרישות התייעוד מחייב הערכות נרחבת מצד הבנק ושינוי במתודולוגיות הקיימות לקביעת הפרשה הקבוצתית. לאור זאת, בשלב זה, אין באפשרות הבנק לכמת את השלכות הצפויות מיישומן.

ביאור 2 ניירות-ערך

ליום 30 בספטמבר 2013				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלואות:				
של ממשלת ישראל	53	-	-	53
של מוסדות פיננסיים בישראל	554	46	-	600
סך-כל אגרות-חוב מוחזקות לפדיון	607	46	-	653
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלואות:				
של ממשלת ישראל	47,125	333	(17)	47,441
של ממשלות זרות	2,119	18	(9)	2,128
של מוסדות פיננסיים בישראל	390	14	-	404
של מוסדות פיננסיים זרים	1,641	9	(6)	1,644
של אחרים בישראל	1,369	97	(5)	1,461
של אחרים זרים	1,551	15	(4)	1,562
סך-כל אגרות-חוב ומלואות זמינות למכירה	54,195	486	(41)	54,640
חביות:				
של אחרים	1,602	401	(6)	1,997 ⁽¹⁾
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה	55,797	887 ⁽²⁾	(47) ⁽²⁾	56,637 ⁽¹⁾

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל חביות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 519 מיליוני ש"ח.
 (2) כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאורים 10 ו-11 להלן.
 ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2013				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלות:				
של ממשלת ישראל	2,674	2,663	11	2,674
של ממשלות זרות	433	432	2	(1)
של מוסדות פיננסיים זרים	361	367	3	(9)
של אחרים בישראל	14	14	-	-
של אחרים זרים	242	232	12	(2)
סך-כך אגרות-חוב ומלות למסחר	3,724	3,708	28	(12)
מניות:				
של אחרים	30	37	1	(8)
סך-כך ניירות הערך למסחר	3,754	3,745	29 ⁽¹⁾	(20) ⁽¹⁾
סך-כך ניירות הערך ⁽²⁾	61,044	60,149	962	(67)
ליום				
30 בספטמבר				
2013				

(4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות:

להלן יתרת החוב הרשומה של:	
אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית	38

* נמוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 (2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-8.2 מיליארד ש"ח שועבדו למלוים.

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות-ראה ביאורים 10 ו-11 להלן.
 ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2012				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות:				
של ממשלת ישראל	59	-	-	59
של מוסדות פיננסיים בישראל	743	62	-	805
של מוסדות פיננסיים זרים	-	-	-	-
סך-כך אגרות-חוב מוחזקות לפדיון	802	62	-	864
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות:				
של ממשלת ישראל	40,829	256	(54)	40,829
של ממשלות זרות	2,204	21	(6)	2,204
של מוסדות פיננסיים בישראל	217	4	-	217
של מוסדות פיננסיים זרים	1,447	34	(3)	1,447
מגובי נכסים (ABS)	1	-	-	1
של אחרים בישראל	2,664	28	(15)	2,664
של אחרים זרים	998	25	-	998
סך-כך אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	48,070	368	(78)	48,360
מניות:				
של אחרים	1,288	163	(5)	1,446 ⁽¹⁾
סך-כך ניירות הערך הזמינים למכירה	49,358	531 ⁽²⁾	(83) ⁽²⁾	49,806 ⁽¹⁾

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 561 מיליוני ש"ח.
 (2) כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות-ראה ביאורים 10 ו-11 להלן.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2012				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלואות:				
של ממשלת ישראל	1,608	13	-	1,621
של ממשלות זרות	82	1	(1)	82
של מוסדות פיננסיים בישראל	-	-	-	-
של מוסדות פיננסיים זרים	513	2	(1)	514
של אחרים בישראל	10	-	(1)	9
של אחרים זרים	199	3	(1)	201
סך-כל אגרות-חוב ומלואות למסחר	2,412	19	(4)	2,427
מניות:				
של אחרים	49	1	(9)	41
סך-כל ניירות הערך למסחר	2,461	⁽²⁾ 20	⁽²⁾ (13)	2,468
סך-כל ניירות הערך ⁽³⁾	52,621	613	(96)	⁽¹⁾ 53,138

ליום
30 בספטמבר
2012

(4) חידע לגבי אגרות-חוב פגומות:

להלן יתרת החוב הרשומה של:	
אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית	38

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 561 מיליוני ש"ח.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-4.4 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות-ראה ביאורים 10 ו-11 להלן.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2012				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניית-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות:				
56	56	-	-	56
693	693	59	-	752
749	749	59	-	808
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות:				
38,123	37,672	470	(19)	38,123
2,062	2,041	22	(1)	2,062
276	264	12	-	276
1,345	1,324	24	(3)	1,345
2,902	2,820	85	(3)	2,902
956	936	20	-	956
45,664	45,057	633	(26)	45,664
מניות:				
1,654	1,346	308	-	(1)1,654
47,318	46,403	(2)941	(26)	(1)47,318

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 564 מיליוני ש"ח.
 (2) כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאורים 10 ו-11 להלן.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2012				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלות:				
של ממשלת ישראל	2,969	25	(1)	2,993
של ממשלות זרות	79	-	-	79
של מוסדות פיננסיים זרים	608	1	(1)	608
של אחרים בישראל	8	-	-	8
של אחרים זרים	270	3	(1)	272
סך-כך אגרות-חוב ומלות למסחר	3,934	29	(3)	3,960
מניות:				
של אחרים	52	-	(9)	43
סך-כך ניירות הערך למסחר	3,986	(2)29	(2)12	4,003
סך-כך ניירות הערך⁽³⁾	51,138	1,029	(38)	(1)52,129
ליום 31 בדצמבר 2012				
(4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות:				
להלן יתרת החוב הרשומה של:				
אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית	49			

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 564 מיליוני ש"ח.
 (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-5.8 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאורים 10 ו-11 להלן.
 ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות** ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013						
סך-הכלל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכלל	פרטי אחר	לדיור		
4,605	7	4,598	764	422	3,412	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.13
375	(2)	377	37	12	328	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(295)	-	(295)	(113)	(3)	(179)	מחיקות חשבונאיות
152	-	152	38	-	114	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(143)	-	(143)	(75)	(3)	(65)	מחיקות חשבונאיות נטו
1	-	1	1	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים
4,838	5	4,833	727	431	3,675	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.9.13 ⁽²⁾⁽³⁾
43	-	43	2	-	41	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
654	-	654	76	-	578	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
2	-	2	1	-	1	(3) מזה: בגין מכשירי חוב אחרים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*

סך-הכלל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכלל	פרטי אחר	לדיור		
4,594	4	4,590	1,032	354	3,204	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.12
286	1	285	56	4	225	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(151)	-	(151)	(87)	(3)	(61)	מחיקות חשבונאיות
100	-	100	39	-	61	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(51)	-	(51)	(48)	(3)	-	מחיקות חשבונאיות נטו
4,829	5	4,824	1,040	355	3,429	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.9.12 ⁽²⁾⁽³⁾
(14)	-	(14)	6	-	(20)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
582	-	582	110	-	472	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
2	-	2	2	-	-	(3) מזה: בגין מכשירי חוב אחרים

* החל מהדוח לשנת 2012 ישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה ביאור ג.1(3) לעיל.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות** ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013						
סך-הכלל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכלל	פרטי אחר	לדיור		
4,688	5	4,683	969	358	3,356	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
933	-	933	132	109	692	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(1,196)	-	(1,196)	(504)	(36)	(656)	מחיקות חשבונאיות
414	-	414	131	-	283	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(782)	-	(782)	(373)	(36)	(373)	מחיקות חשבונאיות נטו
(1)	-	(1)	(1)	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים
4,838	5	4,833	727	431	3,675	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.9.13 ⁽²⁾⁽³⁾ (בלתי מבוקר)
59	-	59	(17)	-	76	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
654	-	654	76	-	578	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
2	-	2	1	-	1	(3) מזה: בגין מכשירי חוב אחרים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*

סך-הכלל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכלל	פרטי אחר	לדיור		
4,660	4	4,656	946	351	3,359	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
933	1	932	238	13	681	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(1,102)	-	(1,102)	(248)	(9)	(845)	מחיקות חשבונאיות
338	-	338	104	-	234	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(764)	-	(764)	(144)	(9)	(611)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,829	5	4,824	1,040	355	3,429	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.9.12 ⁽²⁾⁽³⁾ (בלתי מבוקר)
25	-	25	1	-	24	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
582	-	582	110	-	472	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
2	-	2	2	-	-	(3) מזה: בגין מכשירי חוב אחרים

* החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה ביאור ג.1 (3) לעיל.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות** ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות**, ועל החובות** בגינם היא חושבה

30 בספטמבר 2013						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
						יתרת חוב רשומה של חובות**
160,365	22,115	138,250	3,605	-	134,645	שנבדקו על בסיס פרטי
115,268	-	115,268	41,884	52,860	20,524	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
275,633	22,115	253,518	45,489	52,860	155,169	סך-הכל חובות**
57,096	-	57,096	-	52,516	4,580	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות**
3,097	5	3,092	189	-	2,903	שנבדקו על בסיס פרטי
1,087	-	1,087	462	431	194	שנבדקו על בסיס קבוצתי** ⁽²⁾
4,184	5	4,179	651	431	3,097	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
294	-	294	-	249	45	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור****

30 בספטמבר 2012						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
						יתרת חוב רשומה של חובות**
168,616	21,693	146,923	4,116	-	142,807	שנבדקו על בסיס פרטי
107,221	-	107,221	41,675	49,214	16,332	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
275,837	21,693	254,144	45,791	49,214	159,139	סך-הכל חובות**
53,085	-	53,085	-	48,975	4,110	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות**
3,235	5	3,230	356	-	2,874	שנבדקו על בסיס פרטי
1,012	-	1,012	574	355	83	שנבדקו על בסיס קבוצתי** ⁽²⁾
4,247	5	4,242	930	355	2,957	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
291	-	291	-	263	28	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור****

* החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה ביאור ג.1 (3) לעיל.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-198 מיליוני ש"ח, לרבות יישום לראשונה של הוראת המפקח על הבנקים כמפורט בביאור 5.1 (ליום 30.9.12: 100 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 102 מיליוני ש"ח).

**** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-26 מיליוני ש"ח (ליום 30.9.12: 25 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 21 מיליוני ש"ח).

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה (המשך)

31 בדצמבר 2012						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
						יתרת חוב רשומה של חובות*
170,334	24,971	145,363	4,534	-	140,829	שנבדקו על בסיס פרטני
107,905	-	107,905	39,612	49,670	18,623	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
278,239	24,971	253,268	44,146	49,670	159,452	סך-הכל חובות*
53,861	-	53,861	-	49,424	4,437	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*
3,089	5	3,084	381	-	2,703	שנבדקו על בסיס פרטני
1,004	-	1,004	495	358	151	שנבדקו על בסיס קבוצתי** ⁽²⁾
4,093	5	4,088	876	358	2,854	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
293	-	293	-	264	29	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-198 מיליוני ש"ח, לרבות יישום לראשונה של הוראת המפקח על הבנקים כמפורט בביאור 5.ג.1 (ליום 30.9.12: 100 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 102 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-26 מיליוני ש"ח (ליום 30.9.12: 25 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 21 מיליוני ש"ח).

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות**

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2013					
חובות לא פגומים* - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
			לא פגומים ⁽²⁾	פגומים ⁽¹⁾	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾				
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
24	28	18,041	1,311	421	16,309
בינוי ונדל"ן - בינוי					
1	14	18,355	759	327	17,269
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
1	1	14,049	952	42	13,055
שירותים פיננסיים					
74	129	85,044	3,384	3,973	77,687
מסחרי - אחר					
100	172	135,489	6,406	4,763	124,320
סך-הכל מסחרי					
855	938	52,215	-	754	51,461
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁵⁾					
42	79	43,269	729	179	42,361
אנשים פרטיים - אחר					
997	1,189	230,973	7,135	5,696	218,142
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	200	-	-	200
בנקים בישראל					
-	-	235	-	-	235
ממשלת ישראל					
997	1,189	231,408	7,135	5,696	218,577
סך-הכל פעילות בישראל					

* לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
 ** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
 (2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.3.2.3 להלן.
 (3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית, למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים.
 (4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-73 מיליוני ש"ח (ליום 30.9.12: 92 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 110 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
 (5) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך של כ-104 מיליוני ש"ח (ליום 30.9.12: 94 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 89 מיליוני ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזרת פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיכוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 בספטמבר 2013					
חובות לא פגומים* - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
			לא פגומים ⁽²⁾	פגומים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾				
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
-	-	6,267	351	-	5,916
					בינוי ונדל"ן
112	-	13,413	232	184	12,997
					מסחרי - אחר
112	-	19,680	583	184	18,913
					סך-הכל מסחרי
51	20	2,865	48	14	2,803
					אנשים פרטיים
163	20	22,545	631	198	21,716
					סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	20,846	-	-	20,846
					בנקים בחו"ל
-	-	834	-	-	834
					ממשלות חו"ל
163	20	44,225	631	198	43,396
					סך-הכל פעילות בחו"ל
1,160	1,209	253,518	7,766	5,894	239,858
					סך-הכל ציבור
-	-	21,046	-	-	21,046
					סך-הכל בנקים
-	-	1,069	-	-	1,069
					סך-הכל ממשלות
1,160	1,209	275,633	7,766	5,894	261,973
					סך-הכל

* לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
 ** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
 (2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.3.2.3 להלן.
 (3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית, למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים.
 (4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-73 מיליוני ש"ח (ליום 30.9.12: 92 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 110 מיליוני ש"ח) וסוגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות*** (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 בספטמבר 2012**					
חובות לא פגומים* - מידע נוסף		סך-הכל	פגומים ⁽¹⁾	לא פגומים	
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽³⁾				
אשראי לציבור					
-	410	146,923	8,570	138,353	שנבדק על בסיס פרטני
1,005	592	53,085	-	53,085	הלוואות לדיור לפי עומק פיגור
118	431	54,136	-	54,136	שנבדק לפי בסיס קבוצתי אחר
1,123	1,433	254,144	8,570	245,574	סך-הכל ציבור
-	-	20,856	-	20,856	סך-הכל בנקים
-	-	837	-	837	סך-הכל ממשלות
1,123	1,433	275,837	8,570	267,267	סך-הכל

* לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
 ** החל מהדוח לשנת 2012 ישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה ביאור ג.1 (3) לעיל.
 *** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (1) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.3.2 להלן.
 (2) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית, למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים.
 (3) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-73 מיליוני ש"ח (ליום 30.9.12: 92 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 110 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות*** (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2012						
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר* ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים		
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
30	76	18,367	1,426	502	16,439	בינוי ונדל"ן - בינוי
25	40	21,056	866	40	20,150	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
16	6	16,723	1,237	124	15,362	שירותים פיננסיים
119	116	*80,781	*3,103	3,172	74,506	מסחרי - אחר
190	238	*136,927	*6,632	3,838	126,457	סך-הכל מסחרי
885	1,023	49,017	-	823	48,194	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁵⁾
284	102	42,013	958	226	40,829	אנשים פרטיים - אחר
1,359	1,363	*227,957	*7,590	4,887	215,480	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	59	-	-	59	בנקים בישראל
-	-	46	-	-	46	ממשלת ישראל
1,359	1,363	*228,062	*7,590	4,887	215,585	סך-הכל פעילות בישראל

* הוצג מחדש.

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

*** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 3.ב.2.3 להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית, למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-73 מיליוני ש"ח (ליום 30.9.12: 92 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 110 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך של כ-104 מיליוני ש"ח (ליום 30.9.12: 94 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 89 מיליוני ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזרת פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיכוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

ביאור 3 סיכון אשראי, לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות*** (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2012						
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר* ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים		
פעילות לווים בחו"ל						
ציבורי - מסחרי						
63	-	7,945	375	-	7,570	בינו ונדל"ן
70	58	*14,580	*153	303	14,124	מסחרי - אחר
133	58	*22,525	*528	303	21,694	סך-הכל מסחרי
63	12	2,786	60	14	2,712	אנשים פרטיים
196	70	*25,311	*588	317	24,406	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
14	-	24,114	-	-	24,114	בנקים בחו"ל
-	-	752	-	-	752	ממשלות חו"ל
210	70	*50,177	*588	317	49,272	סך-הכל פעילות בחו"ל
1,555	1,433	253,268	8,178	5,204	239,886	סך-הכל ציבור
14	-	24,173	-	-	24,173	סך-הכל בנקים
-	-	798	-	-	798	סך-הכל ממשלות
1,569	1,433	278,239	8,178	5,204	264,857	סך-הכל

* הוצג מחדש.

** לענין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

*** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.3.2 להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית, למעט הלוואות לדיר בפיגור עד 3 חודשים.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-73 מיליוני ש"ח (ליום 30.9.12: 92 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.12: 110 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב שנבחן פרטנית מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לצבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך 30 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. לגבי הלוואות לדיר למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

ביאור 3 סיכון אשראי, לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

2.1 חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 בספטמבר 2013					
יתרת (1) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית(2)	יתרת (1) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית(2)	יתרת הפרשה פרטנית(2)	יתרת (1) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית(2)	יתרת (1) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית(2)	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
4,792	1,311	708	110	603	בינוי ונדל"ן - בינוי
1,988	759	472	9	287	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1,931	952	51	303	901	שירותים פיננסיים
7,161	3,384	1,030	516	2,354	מסחרי - אחר
15,872	6,406	2,261	938	4,145	סך-הכל מסחרי
1,208	729	272	137	457	אנשים פרטיים - אחר
17,080	7,135	2,533	1,075	4,602	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבורי - מסחרי					
568	351	179	11	172	בינוי ונדל"ן
316	232	36	83	196	מסחרי - אחר
884	583	215	94	368	סך-הכל מסחרי
55	48	1	34	47	אנשים פרטיים
939	631	216	128	415	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
18,019	7,766	2,749	1,203	5,017	סך-הכל ציבור*
* מזה:					
	5,272	1,413	993	3,859	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
	2,706	1,358	252	1,348	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
(1) יתרת חוב רשומה.
(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 3 סיכון אשראי, לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות**** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2.1 חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

30 בספטמבר 2012***			
סך-הכל (1) יתרת חובות פגומים בגינם לא יתרת (1) יתרת חובות פגומים קיימת הפרשה פרטנית(2)	יתרת הפרשה פרטנית(2)	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית(2)	סך-הכל (1) יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית(2)
בלתי מבוקר			
8,570	3,671	1,620	4,899
סך-הכל ציבור*			
* מזה:			
5,971	2,555	1,293	3,416
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים			
3,539	2,335	444	1,204
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים			

31 בדצמבר 2012			
סך-הכל (1) יתרת חובות פגומים בגינם לא יתרת (1) יתרת חובות פגומים קיימת הפרשה פרטנית(2)	יתרת הפרשה פרטנית(2)	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית(2)	סך-הכל (1) יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית(2)
מבוקר			

פעילות לווים בישראל

ציבור – מסחרי				
5,033	1,426	846	56	580
בינוי ונדל"ן – בינוי				
2,032	866	626	20	240
בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן				
2,046	1,237	77	461	1,160
שירותים פיננסיים				
**6,649	**3,103	**939	552	2,164
מסחרי – אחר				
**15,760	**6,632	**2,488	1,089	4,144
סך-הכל מסחרי				
1,182	958	429	308	529
אנשים פרטיים – אחר				
**16,942	**7,590	**2,917	1,397	4,673
סך-הכל ציבור – פעילות בישראל				

** סווג מחדש.

*** החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה ביאור ג.1(3) לעיל.

**** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2.1 חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2012					
יתרת קרן חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
603	375	75	21	300	בינוי ונדל"ן
*311	*153	*31	75	122	מסחרי - אחר
*914	*528	*106	96	422	סך-הכל מסחרי
65	60	8	45	52	אנשים פרטיים
*979	*588	*114	141	474	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
17,921	8,178	3,031	1,538	5,147	סך-הכל ציבור
מזה:					
	5,915	1,681	1,245	4,234	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
	3,226	2,205	428	1,021	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

* סווג מחדש.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות*** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2.2 יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו****	יתרה ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו****	יתרה ממוצעת של חובות פגומים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור – מסחרי						
15	23	1,401	4	7	1,345	בינוי ונדל"ן - בינוי
28	31	798	16	18	772	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	4	1,039	1	1	985	שירותים פיננסיים
38	49	3,318	17	21	3,366	מסחרי - אחר
84	107	6,556	38	47	6,468	סך-הכל מסחרי
16	37	794	5	12	746	אנשים פרטיים - אחר
100	144	7,350	43	59	7,214	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור – מסחרי						
2	2	358	-	-	338	בינוי ונדל"ן
-	-	216	-	-	222	מסחרי - אחר
2	2	574	-	-	560	סך-הכל מסחרי
2	3	54	-	1	50	אנשים פרטיים
4	5	628	-	1	610	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
104	149	7,978	43	60	7,824	סך-הכל

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 ספטמבר **2012	שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר **2012	
8,465	8,467	יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח
120	46	סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום*
572	198	סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים
82	32	* מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

** החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה ביאור ג.1(3) לעיל.

*** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

**** אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 165 ו-494 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 בהתאמה.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2.3 חובות בעייתיים בארגון מחדש

30 בספטמבר 2013			
יתרת חוב רשומה			
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל			
ציבור – מסחרי			
562	194	368	בינוי ונדל"ן – בינוי
277	25	252	בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן
157	6	151	שירותים פיננסיים
831	89	742	מסחרי – אחר
1,827	314	1,513	סך-הכל מסחרי
643	257	386	אנשים פרטיים – אחר
2,470	571	1,899	סך-הכל ציבור – פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור – מסחרי			
228	-	228	בינוי ונדל"ן
1	-	1	מסחרי – אחר
229	-	229	סך-הכל מסחרי
7	1	6	אנשים פרטיים
236	1	235	סך-הכל ציבור – פעילות בחו"ל
2,706	572	2,134	סך-הכל ציבור
30 בספטמבר 2012*			
יתרת חוב רשומה			
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	
3,539	675	2,864	סך-הכל ציבור

* בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל ההפרשה להפסדי אשראי בין השאר נדרשים גילויים חדשים בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אשר בהוראות המעבר נקבע כי יש לכלול אותם החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2013. נדרש ליישם את דרישות הגילוי החדשות בדרך של מכאן ולהבא. ראה גם ביאור 3.1.3.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2013 בסך של כ-247 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.12: 128 מיליוני ש"ח, ליום 30.09.12: 96 מיליוני ש"ח).

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2.3 חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2012		
יתרת חוב רשומה		
סך-הכלל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל		
ציבור - מסחרי		
588	200	388
		בינוי ונדל"ן - בינוי
337	72	265
		בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
217	6	211
		שירותים פיננסיים
*975	92	*883
		מסחרי - אחר
*2,117	370	*1,747
		סך-הכלל מסחרי
847	268	579
		אנשים פרטיים - אחר
*2,964	638	*2,326
		סך-הכלל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל		
ציבור - מסחרי		
255	-	255
		בינוי ונדל"ן
*4	1	*3
		מסחרי - אחר
*259	1	*258
		סך-הכלל מסחרי
3	1	2
		אנשים פרטיים
*262	2	*260
		סך-הכלל ציבור - פעילות בחו"ל
3,226	640	2,586
		סך-הכלל ציבור

* סווג מחדש.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2.3 חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013		
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
	204	207	78	10	12
בינוי ונדל"ן - בינוי					27
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	21	22	13	-	-
שירותים פיננסיים	18	29	5	-	1
מסחרי - אחר	286	301	417	32	37
סך-הכל מסחרי	529	559	513	42	50
אנשים פרטיים - אחר	231	254	5,590	67	88
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	760	813	6,103	109	138
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
	1	1	11	-	-
מסחרי - אחר					10
אנשים פרטיים	5	5	125	1	1
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	6	6	136	1	1
סך-הכל ציבור	766	819	6,239	110	139

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות*** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2.3 חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו*			
בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013**		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013**	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
פעילות לווים בישראל			
ציבור – מסחרי			
	3	33	19
בינוי ונדל"ן - בינוי		-	-
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	17	4	1
שירותים פיננסיים	-	1	-
מסחרי - אחר	33	190	14
סך-הכל מסחרי	53	228	14
אנשים פרטיים - אחר	82	2,479	26
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	135	2,707	40
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור – מסחרי			
	-	4	-
אנשים פרטיים		-	-
סך-הכל ציבור	135	2,711	40

* חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

** בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל ההפרשה להפסדי אשראי בין השאר נדרשים גילויים חדשים בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אשר בהוראות המעבר נקבע כי יש לכלול אותם החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2013. נדרש ליישם את דרישות הגילוי החדשות בדרך של מכאן ולהבא. ראה גם ביאור 3.ג.1.

*** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות*** (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)**, סוג ההחזר וסוג הריבית

30 בספטמבר 2013					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה: ריבית משתנה		
בלתי מבוקר					
622	21,956	210	30,886	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
745	20,204	134	25,992	מעל 60%	
634	467	-	562		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
2,001	42,627	344	57,440		סך-הכל

30 בספטמבר 2012***					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה: ריבית משתנה		
בלתי מבוקר					
2,657	38,689	239	53,324		סך-הכל אשראי לדיור

31 בדצמבר 2012					
סיכון אשראי חוץ-מאזני*	יתרת הלוואות לדיור			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה*	מזה: בולט ובלון	מזה: ריבית משתנה*		
מבוקר					
963	19,774	157	28,035	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
655	19,491	108	25,654	מעל 60%	
1,238	341	-	437		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
2,856	39,606	265	54,126		סך-הכל

* הוצג מחדש.

** היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

*** החל מהדוח לשנת 2012 ישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לתקופות מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפרוט ראה ביאור ג.1 (3) לעיל.

**** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

איכות אשראי – יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס ה-LTV – מהווה יחס בין סכום ההלוואה לבין השווי המוערך של הנכס הממומן כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מחושב בעת אישור האשראי למעט החריגים המפורטים להלן:

1. העמדת אשראי נוסף בביטחון אותו נכס.
  2. קבלת הלוואה מתאגיד אחר, תוך ביצוע שיעבוד משותף פרי-100 בגין הנכס.
  3. גרירת משכנתא.
  4. חלק ממסגרת האשראי לא נוצל.
  5. פירעון מוקדם מהותי (10 אחוז ומעלה).
- ביאור 3.ב.3 מציג יתרות חוב בגין הלוואות לדיור תוך פילוח לפי טווח יחסי LTV ודרגות שיעבוד.

ג. מידע בדבר מכירות של חובות

למידע לגבי עסקות מכירת הלוואות ראה ביאור ג.6.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2013

ביאור 4 הון והלימות הון

א. הלימות הון בנתוני המאוחד

31 בדצמבר 2012	30 בספטמבר 2012	30 בספטמבר 2013	
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון			
26,323	25,686	*27,877	הון ליבה
28,745	28,119	*30,343	הון רובד 1, לאחר ניכויים
17,801	17,639	16,642	הון רובד 2, לאחר ניכויים
46,546	45,758	*46,985	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
269,948	275,312	272,403	סיכון אשראי
5,557	6,880	5,002	סיכונים שוק
21,302	21,216	21,819	סיכון תפעולי
296,807	303,408	299,224	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
באחוזים			
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
8.87%	8.47%	9.32%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
9.68%	9.27%	10.14%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.68%	15.08%	15.70%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
4. חברות בת משמעותיות			
ישראל			
***15.30%	***15.30%	17.10%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
***15.80%	***15.80%	17.40%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ			
28.37%	25.06%	**27.07%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
28.37%	25.06%	**27.72%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
11.20%	11.20%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פוזיטיף			
20.69%	20.88%	17.54%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
21.47%	21.67%	18.31%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* בניכוי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן בסך של 92 מיליוני ש"ח.
 ** בנק הפועלים שוויץ מיישם את הוראות באזל 3 החל מהרבעון הראשון של שנת 2013.
 *** הוצג מחדש כתוצאה ממיזוג של חברת בת בישראל.

ביאור 4 הון והלימות הון (המשך)

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2012	30 בספטמבר 2012	30 בספטמבר 2013	
מבוקר	בלתי מבוקר		
1. הון רובד 1			
27,057	26,070	*28,563	הון
2,422	2,433	2,466	מכשירי הון מורכבים
(33)	(37)	(22)	בניכוי: נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
(643)	(292)	(602)	בניכוי: רווחים נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה
(58)	(55)	(62)	בניכוי: השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
28,745	28,119	*30,343	סך-הכל הון רובד 1
2. הון רובד 2			
הון רובד 2 עליון			
412	202	378	45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המתייחס, בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה
674	674	674	הפרשה כללית לחובות מסופקים
2,715	2,735	2,759	מכשירי הון מורכבים
הון רובד 2 תחתון			
14,059	14,084	12,892	כתבי התחייבות נדחים
ניכויים מהון רובד 2			
(59)	(56)	(61)	השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
17,801	17,639	16,642	סך-הכל הון רובד 2
46,546	45,758	*46,985	סך-הכל הון כולל

* בניכוי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן בסך של 92 מיליוני ש"ח.

ג. הלימות הון

הלימות הון מחושבת בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון". ביום 30 במאי 2013 פרסם המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים וכן פרסם חוזרים לעדכון הוראות מספר 201-211 בנושא מדידה והלימות הון, המאמצות את הוראות באזל 3 כחלק מהוראות ניהול בנקאי תקין. הוראות אלה משנות את מבנה ההון הרגולטורי בין היתר, על-ידי התמקדות בחיזוק רכיבי הון עצמי רובד 1, קביעת התאמות פיקוחיות (ניכויים מההון) והחלת מגבלות על סוגי המכשירים שייכללו בהון רובד 1 ובהון רובד 2. בנוסף, ההוראות משלבות את דרישות ההון בגין הפסדים פוטנציאליים העלולים להיווצר משיערוך לשווי שוק (סיכון CVA). מועד היישום לראשונה של ההוראות האמורות נקבע ליום 1 בינואר 2014. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים ידרשו לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, ידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2013

ביאור 4 הון והלימות הון (המשך)

כמו-כן, נקבע כי יחסי ההון הכולל המינימליים יעמדו, עד ליום 1 בינואר 2015, על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגידים בנקאיים משמעותיים במיוחד, זאת עד ליום 1 בינואר 2017.

הבנק עונה להגדרת תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד ולכן ידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 10% וביחס הון כולל מינימלי של 13.5% החל מיום 1 בינואר 2017. יחסי ההון המינימליים האמורים יחושבו בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על-ידי המפקח על הבנקים. ביום 26 בדצמבר 2012 אישר דירקטוריון הבנק את היעדים ליחסי הון מינימליים על בסיס הטיטות המוקדמות לחזור הסופי.

הבנק בוחן את השפעותיהן של הוראות אלו ובכלל זה השפעת הוראות המעבר המדורגות שנקבעו. יצוין כי ההגדרות של הון עצמי רובד 1, הון כולל וההתאמות הפיקוחיות (הניכויים מההון) שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים כחלק מאימוץ באזל 3 שונות משמעותית מההגדרות שנכללו במסגרת באזל 2.

ד. דיבידנד

דירקטוריון הבנק החליט ביום 10 ביולי 2013 לעדכן את מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק. מדיניות חלוקת הדיבידנד שנקבעה על-ידי הדירקטוריון הנה לחלק עד 30% מהרווח הנקי הנובע מפעולות רגילות. מדיניות זו תהיה תקפה עד שהבנק יעמוד ביעדי ההון שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים ואומצו על-ידי הדירקטוריון.

תשלום דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק ולאחר שנתקבל אישור המפקח על הבנקים לחלוקת דיבידנד רבעונית בגובה של 15% מהרווח הנקי, החליט דירקטוריון הבנק ביום 26 בנובמבר 2013 לשלם דיבידנד בגין רווחי הרבעון השלישי של שנת 2013 בסך של כ-92 מיליוני ש"ח המהווה 7 אגורות לכל מניה בת 1 ש"ח עב. הדירקטוריון קבע את יום 5 בדצמבר 2013 כיום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד ואת יום 18 בדצמבר 2013 כיום התשלום.

להלן פרטים בדבר דיבידנד ששולם:

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה באגורות	דיבידנד ששולם במזומן במיליוני ש"ח
10.07.2013	05.08.2013	7	92
28.08.2013	30.09.2013	7	92

ה. עדכון הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא הלוואות לדיור

לפרטים בדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא הלוואות לדיור ראה ביאור (ג)5 לעיל. ליישום הנחיות לא הייתה השפעה מהותית.

ביאור 5 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 30 בספטמבר 2013								
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי			
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד		
							נכסים	
43,361	-	2,055	404	18,819	-	22,083	מזומנים ופיקדונות בבנקים	
60,998	1,704	2,206	1,040	8,060	2,276	45,712	ניירות-ערך	
169	-	-	-	-	-	169	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	
249,341	194	6,583	6,457	25,483	56,119	154,505	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾	
1,069	-	-	489	576	-	4	אשראי לממשלות	
133	133	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות	
3,635	3,635	-	-	-	-	-	בניינים וציוד	
22	22	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין	
9,588	36	593	358	2,355	1,160	5,086	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾	
5,900	566	49	643	268	296	4,078	נכסים אחרים	
374,216	6,290	11,486	9,391	55,561	59,851	231,637	סך-כל הנכסים	
							התחייבויות	
269,632	194	6,401	12,889	64,598	19,012	166,538	פיקדונות הציבור	
6,783	-	135	555	2,579	222	3,292	פיקדונות מבנקים	
569	-	-	-	123	112	334	פיקדונות הממשלה	
331	-	331	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
34,819	-	575	30	1,535	26,128	6,551	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	
11,823	-	612	493	2,525	2,448	5,745	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾	
21,604	607	114	554	1,037	197	19,095	התחייבויות אחרות	
345,561	801	8,168	14,521	72,397	48,119	201,555	סך-כל ההתחייבויות	
28,655	5,489	3,318	(5,130)	(16,836)	11,732	30,082	עודף נכסים (התחייבויות)	
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:	
							מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
		(1,457)	-	-	-	1,457		
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:	
							מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
		(2,319)	5,053	18,493	(4,273)	(16,954)		
		703	(295)	(1,409)	-	1,001	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
		7	304	(881)	-	570	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
		5,489	252	(68)	(633)	7,459	16,156	סך-הכל כללי
		771	(384)	(1,900)	-	1,513	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	
		430	493	(1,149)	-	226	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא-כסף.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

(3) החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (93) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במגזר הלא-צמוד.

ביאור 5 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

		ליום 30 בספטמבר 2012					
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
45,558	-	1,757	1,033	18,177	62	24,529	מזומנים ופיקדונות בבנקים
53,076	1,487	2,070	1,199	6,341	3,165	38,814	ניירות-ערך
38	-	-	-	-	-	38	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
249,904	263	9,876	7,091	29,219	57,169	146,286	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
837	-	-	266	449	-	122	אשראי לממשלות
123	123	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
3,630	3,630	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
37	37	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
8,814	20	712	523	4,117	118	3,324	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
5,348	570	64	261	453	253	3,747	נכסים אחרים
367,365	6,130	14,479	10,373	58,756	60,767	216,860	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
264,490	263	6,891	13,673	63,707	20,609	159,347	פיקדונות הציבור
5,385	-	121	404	2,901	382	1,577	פיקדונות מבנקים
988	-	-	-	142	413	433	פיקדונות הממשלה
836	-	248	-	588	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
36,051	-	864	97	1,102	27,544	6,444	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,087	-	806	572	4,705	2,090	3,914	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
21,458	507	148	284	1,365	194	18,960	התחייבויות אחרות
341,295	770	9,078	15,030	74,510	51,232	190,675	סך-כל ההתחייבויות
26,070	5,360	5,401	(4,657)	(15,754)	9,535	26,185	עודף נכסים (התחייבויות)
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
		(1,555)	-	11	-	1,544	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
		(3,902)	3,876	14,699	(2,125)	(12,548)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
		214	591	(113)	-	(692)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
		119	386	(400)	-	(105)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
		5,360	277	196	(1,557)	7,410	סך-הכל כללי
		186	720	28	-	(934)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
		323	1,033	394	-	(1,750)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא-כסף.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

(3) החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (45) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במגזר הלא-צמוד.

ביאור 5 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2012							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי			
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
55,301	-	2,295	499	21,768	-	30,739	מזומנים ופיקדונות בבנקים
52,070	1,697	1,893	1,199	6,295	3,219	37,767	ניירות-ערך
47	-	-	-	-	-	47	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
249,182	148	8,987	6,805	27,731	56,878	148,633	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
798	-	-	263	488	-	47	אשראי לממשלות
127	127	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
3,726	3,726	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
33	33	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
9,624	27	333	352	3,262	469	5,181	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
5,480	582	78	283	76	214	4,247	נכסים אחרים
376,388	6,340	13,586	9,401	59,620	60,780	226,661	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
271,411	148	7,305	13,465	62,492	20,350	167,651	פיקדונות הציבור
6,015	-	108	534	2,531	346	2,496	פיקדונות מבנקים
629	-	-	-	130	328	171	פיקדונות הממשלה
1,116	-	555	-	561	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
35,677	-	579	64	1,062	27,120	6,852	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,718	-	385	597	3,592	2,203	5,941	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
21,765	467	46	197	1,172	192	19,691	התחייבויות אחרות
349,331	615	8,978	14,857	71,540	50,539	202,802	סך-כל ההתחייבויות
27,057	5,725	4,608	(5,456)	(11,920)	10,241	23,859	עודף נכסים (התחייבויות) השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
		(1,525)	-	-	-	1,525	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
		(2,657)	5,208	11,490	(1,802)	(12,239)	השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים: מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
		99	110	167	-	(376)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
		(79)	141	(301)	-	239	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
	5,725	446	3	(564)	8,439	13,008	סך-הכל כללי
		183	367	186	-	(736)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
		(57)	1,069	416	-	(1,428)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא-כסף.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

(3) החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (61) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במגזר הלא-צמוד.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

31 בדצמבר		30 בספטמבר		31 בדצמבר		30 בספטמבר	
2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה				יתרות החוזים*			
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר	
א. מכשירים פיננסיים חוץ-מאדניים:							
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:							
3	2	4	1,460	1,874	1,183	1. אשראי תעודות	
20	19	21	6,605	6,684	6,669	2. ערבויות להבטחת אשראי	
66	69	77	15,085	15,908	16,758	3. ערבויות לרוכשי דירות	
191	178	210	19,004	19,602	20,696	4. ערבויות והתחייבויות אחרות	
69	79	62	32,343	32,803	31,246	5. מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק	
-	-	-	10,279	10,723	9,918	6. מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות בנקים אחרים	
96	94	112	36,090	35,808	36,750	7. מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו	
64	71	76	26,591	28,561	27,363	8. התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן**	
86	70	92	20,270	16,346	20,865	9. התחייבויות להוצאת ערבויות	
ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:							
			250	273	176	1. התחייבות לרכישת ניירות-ערך	
			21	108	222	2. הקמה של בניינים וציוד ורכישתם	
						3. חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של בניינים וציוד בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות***:	
			166	173	169	בשנה הראשונה	
			163	166	165	בשנה השנייה	
			156	160	153	בשנה השלישית	
			144	149	138	בשנה הרביעית	
			132	135	131	בשנה החמישית	
			777	831	727	מעל חמש שנים	
			1,538	1,614	1,483	סך-הכל דמי שכירות של בניינים וציוד	

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 ** כולל התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראות ניהול בנקאי תקן 451, נהלים למתן הלוואות לדויר.
 *** הוצג מחדש.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. פעילות מכירת אשראי

הטבלה שלהלן מסכמת את פעילות מכירת האשראי של הבנק:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2012	2013	2012	2013	
440	201	216	-	הערך בספרים של האשראי שנמכר
459	202	235	-	תמורה שהתקבלה במזומן
19	1	19	-	סך-הכל רווח נטו ממכירת אשראי

ד. תביעות משפטיות

1. קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה. סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד קבוצת הבנק בנושאים שונים ליום 30 בספטמבר 2013, שאפשרות התממשותן הינה אפשרית (reasonably possible), מסתכם בכ-98 מיליוני ש"ח. לפרטים בדבר פירוט התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים, ראה ביאור 19ד(א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012. למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים, ביחס למפורט בדוחות הכספיים הנ"ל בקשר לתביעות נגד קבוצת הבנק, למעט כמפורט להלן:

1.1 ביום 26 בנובמבר 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית כנגד הבנק ואחרים. סכומה הכולל של התביעה כנגד כל המשיבים הועמד על סכום של כ-2.284 מיליארד ש"ח. התביעה והבקשה עוסקות במשיכת מזומנים במכשירי בנק אוטומטיים המופעלים על-ידי שירותי בנק אוטומטיים בע"מ וכספונט בע"מ. לטענת המבקש, הבנק ואחרים גורמים לגביית יתר של עמלה הנגרמת כביכול על-ידי פיצול משיכת מזומנים מכספומטים למספר משיכות כתוצאה מהגבלת סכום המשיכה מכספומטים אלו ועל-ידי גביית עמלה בכל משיכה. התביעה צוינה בביאור 19ד(ב)1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012.

1.2 ביום 16 ביולי 2012, הוגשו נגד הבנק לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית. סכום התביעה הייצוגית הנקוב בכתב התביעה הוא 18 מיליארד ש"ח. עניין התביעה והבקשה בטענה, שהבנק מסתיר מלקוחותיו נוטלי הלוואות את עניין קיומו של "היתר עסקא" וגובה מהם ריבית פיגורים שלא על-פי היתר זה. בסמוך למועד הגשת הבקשה והתביעה, הגישו המבקשים, מספר בקשות אישור כנגד בנקים נוספים, אשר עניינן בטענות דומות עד זהות לטענות שבהליך הנדון. בקשות לאיחוד הדיון בהתאם להוראות סעיף 7 (א) לחוק תובענות ייצוגיות הוגשו לבתי המשפט השונים. על-פי החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע הועברו ההליכים בכלל הבקשות לדיון בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו במסגרת תביעה זו. התביעה צוינה בביאור 19ד(ב)3 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

- 1.3 באשר לתביעה שצוינה בביאור 19(ד)1(א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012, שהוגשה ביום 20 במאי 2012 נגד ישראל כרט בנושא עסקות במסמך חסר, הוגשה לבית המשפט בקשת הסתלקות מוסכמת וביום 28 ביולי 2013 אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות.
- 1.4 באשר לתביעה שצוינה בביאור 19(ד)3(א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012 שהוגשה בחודש יולי 2011 נגד נתבעים שונים המנהלים קופות-גמל וקרנות השתלמות, התובעים ביקשו להסתלק מהתביעה וביום 26 ביולי 2013, ניתן פסק דין המאשר את ההסתלקות ודוחה את תביעתם האישית.
- 1.5 בנוסף לתביעה שצוינה בביאור 19(ד)4(א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012, הגיש ביום 29 במרץ 2012 עורך-דין אירווינג פיקרד, המפרק של Bernard L. Madoff Investment Securities LLC (להלן: "מיידיף") תביעה נגד הבנק ונגד חברה בת בבעלות מלאה של הבנק Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. (להלן: "הפועלים שוויץ") ל-US Bankruptcy Court of the Southern District of New York. התביעה היא בסכום של כ-27.5 מיליוני דולר ארצות-הברית, מתוך זה כ-26 מיליוני דולר נגד הפועלים שוויץ. בתביעה, נדרשים הנתבעים להשיב לקופת הפירוק של מיידיף, פדיונות שנמשכו מקרנות Kingate-I Fairfield Sentry בתקופה שלפני חדלות הפירעון של מיידיף. המדובר בקרנות שבהן השקיעו בשעתם לקוחות הבנק ולקוחות הפועלים שוויץ, וקרנות אלה מצידן השקיעו כספן במיידיף.
- יש לציין, כי חלק ניכר מהסכומים הנדרשים להשבה בתביעה זו (כ-22 מיליוני דולר מתוך 27.5 מיליוני דולר) חופפים לסכומים הנתבעים על-ידי קרן Fairfield Sentry עצמה במסגרת התביעה המפורטת בביאור 19(ד)4(א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012, ולפיכך נראה כי אין חשש לכפל תשלום בגין סכומים חופפים אלה.
- התביעה צוינה בביאור 19(ד)4(ב) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012.
- 1.6 באשר לתביעה שצוינה בביאור 19(ד)5(א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012 שהוגשה ביום 29 באוקטובר 2009 לבית המשפט המחוזי מרכז נגד הבנק ושישה בנקים נוספים, בבקשה למתן צווים הצהרתיים הקובעים, בין היתר, כי התובע לא חייב בריבית "הפרה", כהגדרתה בתביעה, ניתן ביום 21 ביולי 2013 פסק דין שקיבל חלק קטן ביותר מהתביעה. לפי פסק הדין על כל הבנקים הנתבעים ביחד להחזיר לתובע סכום של כ-50 מיליוני ש"ח. חלקו של הבנק בסכום זה הינו כ-15 מיליוני ש"ח. בכוונת הבנקים לערער על פסק הדין.
- 1.7 באשר לתביעה שצוינה בביאור 19(ד)9(א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012 שהוגשה ביום 13 בדצמבר 2006 לבית המשפט המחוזי בירושלים נגד הבנק ובנקים נוספים, בעניין עלויות האשראי למשקי בית, ואשר ההליכים בה עוכבו עד למתן החלטה בתביעה שצוינה בביאור 19(ד)10(א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012, לאור פסק הדין שהתקבל בתביעה זו כמפורט בסעיף קטן 8 להלן, צפוי שיתחדשו בקרוב ההליכים בתביעה זו.
- 1.8 באשר לתביעה שצוינה בביאור 19(ד)10(א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012 שהוגשה ביום 12 בספטמבר 2006 לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו נגד הבנק ובנקים נוספים, בעניין עלויות האשראי בחשבון חח"ד עסקי, ביום 28 ביולי 2013 ניתן פסק דין בבית המשפט העליון בהרכב של 7 שופטים אשר קיבל את ערעור הבנקים, ביטל את החלטת בית המשפט המחוזי המאשרת לנהל את התביעה כייצוגית. והורה על החזרת בקשת האישור לדיון מחודש בפני בית המשפט המחוזי. בית המשפט העליון אף הבהיר כי אין להבין מדבריו כי הוא סבור שקביעת הממונה בדבר קיומם של הסדרים כובלים ביחס לעמלות מסוימות של הבנקים יכולה להוות דבר מה נוסף.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

2. כמו-כן, תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תובענות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, כמפורט להלן, אשר לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי הליכים משפטיים אלה ולפיכך לא בוצעה בגינם הפרשה:

2.1 ביום 30 באוקטובר 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד ארבעה בנקים נוספים. סכומה הכולל של התביעה כנגד כל המשיבים הועמד על סכום של 2 מיליארד ש"ח. לטענת המבקשים הבנקים המשיבים גובים מלקוחותיהם אשר מבקשים לחדש אשראי שניתן להם בעבר, עמלת טיפול באשראי ובביטחונות, וזאת, לטענתם בניגוד להוראות הדין. המבקשים טוענים, כי התנהלותם של הבנקים המשיבים מפרה את הוראות פקודת הנזיקין, חוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973, חוק עשיית עושר ולא במשפט ואת חובת הנאמנות שיש להם כלפי לקוחותיהם.

2.2 ביום 17 בספטמבר 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד שלושה בנקים נוספים. סכומה הכולל של התביעה כנגד כל המשיבים הועמד על סכום של כ-58 מיליוני ש"ח. עניינה של תביעה זו בהפרה של המשיבים את חובותיהם לפי הדין וזאת נוכח אי גילוי ההנחה בעמלות עבור פעולות פקיד המגיעה על-פי הדין לאנשים עם נכות של מעל 40%, וחרף העובדה שבתעריפון המשיבים מופיעה במפורש הנחה זו.

2.3 ביום 28 באוגוסט 2013 הוגשו לבית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית נגד הבנק ומנכ"ל הבנק, ארבעה בנקים אחרים ומנכ"ליהם וכן נגד המפקח על הבנקים, נגיד בנק ישראל והממונה על הגבלים עסקיים כמשיבים פורמליים. סכומה הכולל של התביעה כנגד כל המשיבים הועמד על סכום של כ-10.5 מיליארד ש"ח. לטענת המבקשים, הבנקים המשיבים גובים שלא כדין וללא מתן גילוי נאות ללקוחות, עמלה הקשורה לפעילות של המרה ומשלוח של מטבע-חוץ. לטענתם, לקוח המבצע פעולת המרה של מטבע-חוץ, משלם בגין שירותי המרה עמלה נוספת על זו המפורטת בתעריפון הבנק, שהיא, כך נטען, הפרש בין השער בו קונים הבנקים מטבע-חוץ בשוק הבינבנקאי לבין השער בו הם מוכרים מטבע-חוץ ללקוחות וזאת ללא גילוי נאות ובניגוד לדין. כן נטען כי בפעילות זאת הבנקים המשיבים מקיימים ביניהם הסדר כובל.

ביום 1 באוקטובר 2013 הגישו התובעים בקשה להסתלקות מן התביעה כנגד המנכ"לים של חמשת הבנקים, טרם ניתנה החלטה בבקשה.

2.4 ביום 20 ביולי 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית כנגד הבנק ואחרים. סכומה הכולל של התביעה כנגד כל המשיבים הועמד על סכום של כ-47 מיליוני ש"ח. עניינה של התביעה והבקשה בטענה לפיה במשיכת מזומנים במכשירי בנק אוטומטיים המופעלים על-ידי שרותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן: "שב"א") ומוצבים במרחק של פחות מ-500 מטר מסניף הבנק, חויבו המבקשים על-ידי שב"א בעמלה הגבוהה מהעמלה המותרת על-פי הדין. לטענתם, עמלה זו נמצאת בפיקוח וצריכה להיות תואמת לתעריפון הבנק שאושר על-ידי בנק ישראל ואילו שב"א גבתה מהם עמלה החורגת מהתעריפון.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ה. ישויות בעלות זכויות משתנות (VIE)

הבנק מספק קווי נזילות לגופי איגוח שבהם צדדים שלישיים משמשים כיוצרים. הקווים המסופקים על-ידי הבנק מהווים חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות של אותם גופי איגוח. הבנק אינו מספק חיזוקי אשראי לגופים אלו. סך קווי הנזילות המסופקים לגופי איגוח כאמור לעיל ליום 30 בספטמבר 2013 הסתכם ב-177 מיליוני ש"ח (כ-50 מיליוני דולר), בהשוואה ל-187 מיליוני ש"ח (כ-50 מיליוני דולר) בסוף שנת 2012. עד ליום 30 בספטמבר 2013 לא בוצעה משיכה מאף אחד מהקווים האלו. בהתחשב בעובדה שבדרך כלל הבנק מספק חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות לגופי איגוח אלו ואינו מספק להם תמיכה מסוגים אחרים, הבנק קבע כי הוא אינו מחזיק בזכויות משתנות אשר הופכות אותו לנהנה העיקרי ב-VIE כלשהן של אותם גופי איגוח.

ביאור 7 פיקדונות הציבור

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
	2012	2012	
מבוקר		בלתי מבוקר	
56,296	54,076	63,841	פיקדונות לפי דרישה
211,489	206,418	202,457	פיקדונות לזמן קצוב
3,626	3,996	3,334	פיקדונות בתוכניות חיסכון
271,411	264,490	269,632	סך-כל פיקדונות הציבור*
12,884	**-	18,377	* מזה: פיקדונות של גופים מוסדיים שגויסו בישראל

** לא נדרש לתת גילוי למספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012.

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2013						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מכיות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-ממד	
1. נגזרים מגדרים*						
2,960	-	-	2,960	-	-	חוזי Forward
8,220	-	-	-	8,220	-	Swaps
11,180	-	-	2,960	8,220	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
2,986	-	-	-	2,986	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרי ALM**,*						
8,461	-	-	-	8,461	-	חוזי Futures
164,580	327	-	124,921	30,203	9,129	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
712	-	-	712	-	-	אופציות שנכתבו
714	-	-	714	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים:						
44,444	500	3,680	19,254	21,010	-	אופציות שנכתבו
48,113	493	728	21,281	25,611	-	אופציות שנקנו
308,276	-	880	34,656	269,060	3,680	Swaps
575,300	1,320	5,288	201,538	354,345	12,809	סך-הכל נגזרי ALM
132,835	-	-	-	130,268	2,567	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
2,467	64	2,365	17	21	-	חוזי Futures
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
13,970	-	10,058	3,912	-	-	אופציות שנכתבו
13,971	-	10,059	3,912	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים:						
123	-	123	-	-	-	אופציות שנקנו
30,531	64	22,605	7,841	21	-	סך-הכל נגזרים אחרים
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
460	460	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
13,146	-	-	13,146	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
630,617	1,844	27,893	225,485	362,586	12,809	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.
** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים*

ליום 30 בספטמבר 2013					
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
1. נגזרים מגדרים**					
108	-	-	46	62	-
340	-	-	66	274	-
2. נגזרי ALM****					
9,145	48	63	3,166	5,729	139
11,171	48	26	4,546	6,054	497
3. נגזרים אחרים**					
350	-	270	80	-	-
328	-	248	80	-	-
4. נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:					
2	2	-	-	-	-
9,605	50	333	3,292	5,791	139
-	-	-	-	-	-
9,605	50	333	3,292	5,791	139
(1) מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים****					
2,616	13	333	2,020	205	45
11,839	48	274	4,692	6,328	497
-	-	-	-	-	-
11,839	48	274	4,692	6,328	497
(2) מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים****					
3,625	11	274	3,068	267	5

* החל מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. ההוראה כוללת דרישות גילוי חדשות לעניין קיזוז מכשירים נגזרים, ובין השאר בדבר ביטחונות שהתקבלו במזומן המתייחסים לנכסים בגין מכשירים נגזרים. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע, עם זאת נקבע בהוראה שלא נדרש לתת גילוי הנדרש לראשונה כתוצאה מיישום הוראה זו לגבי מספרי השוואה המתייחסים לרבעונים המקבילים בשנת 2012. ראה גם ביאור 1(ג).

** למעט נגזרי אשראי.

*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

**** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שניקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 17 מיליוני ש"ח.

(4) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 16 מיליוני ש"ח.

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2012						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מכיות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-ממד	
1. נגזרים מגדרים*						
3,123	-	-	3,123	-	-	חוזי Forward
9,608	-	-	-	9,608	-	Swaps
12,731	-	-	3,123	9,608	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
4,798	-	-	-	4,798	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרים ALM**,*						
18,437	-	-	-	18,437	-	חוזי Futures
142,829	1,273	274	106,871	24,488	9,923	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
337	-	-	337	-	-	אופציות שנכתבו
350	-	-	350	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים:						
65,337	757	4,817	21,515	38,248	-	אופציות שנכתבו
60,978	527	1,195	21,936	37,320	-	אופציות שנקנו
259,004	-	1,189	36,227	218,630	2,958	Swaps
547,272	2,557	7,475	187,236	337,123	12,881	סך-הכל נגזרי ALM
102,141	-	-	-	99,879	2,262	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
11,690	-	8,394	3,296	-	-	אופציות שנכתבו
11,690	-	8,394	3,296	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים:						
99	-	99	-	-	-	אופציות שנקנו
23,479	-	16,887	6,592	-	-	סך-הכל נגזרים אחרים
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
391	391	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
30	30	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
10,660	-	-	10,660	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
594,563	2,978	24,362	207,611	346,731	12,881	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.
** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים***

ליום 30 בספטמבר 2012						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגדרים*						
73	-	-	25	48	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
646	-	-	52	594	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרים ALM***						
8,459	65	135	2,165	5,978	116	שווי הוגן ברוטו חיובי
11,240	61	117	4,210	6,396	456	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים*						
273	-	198	75	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
258	-	183	75	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב:						
20	20	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
8,826	86	333	2,265	6,026	116	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽¹⁾
12,144	61	300	4,337	6,990	456	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽²⁾

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

*** סוג מחדש. שווי הוגן ברוטו הינו לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

(1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 12 מיליוני ש"ח.

(2) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 57 מיליוני ש"ח.

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2012						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מכיות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-ממד	
1. נגזרים מגדרים*						
3,108	-	-	3,108	-	-	חוזי Forward
8,956	-	-	-	8,956	-	Swaps
12,064	-	-	3,108	8,956	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
1,670	-	-	-	1,670	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרים ALM**,*						
14,185	-	-	-	14,185	-	חוזי Futures
167,810	1,658	-	113,922	42,177	10,053	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
629	-	-	629	-	-	אופציות שנכתבו
631	-	-	631	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים:						
52,188	961	4,456	18,286	28,485	-	אופציות שנכתבו
55,427	798	886	19,827	33,916	-	אופציות שנקנו
261,269	-	1,786	35,566	220,964	2,953	Swaps
552,139	3,417	7,128	188,861	339,727	13,006	סך-הכל נגזרי ALM
107,219	-	-	-	104,972	2,247	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
11,614	-	9,594	2,020	-	-	אופציות שנכתבו
11,614	-	9,594	2,020	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים:						
109	-	109	-	-	-	אופציות שנקנו
23,337	-	19,297	4,040	-	-	סך-הכל נגזרים אחרים
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
373	373	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
30	30	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
10,626	-	-	10,626	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
598,569	3,820	26,425	206,635	348,683	13,006	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.
** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים,***

ליום 31 בדצמבר 2012						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגדרים**						
88	-	-	57	31	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
569	-	-	20	549	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרים ALM***						
9,193	47	104	2,451	6,416	175	שווי הוגן ברוטו חיובי
11,893	47	55	4,582	6,719	490	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים**						
337	-	298	39	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
310	-	271	39	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
2	2	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב:						
19	19	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
9,639	68	402	2,547	6,447	175	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
9,639	68	402	2,547	6,447	175	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(1) מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים****						
2,233	27	402	1,257	469	78	
סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽⁴⁾						
12,772	47	326	4,641	7,268	490	
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
12,772	47	326	4,641	7,268	490	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(2) מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים****						
3,552	17	326	3,013	194	2	

* החל מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. ההוראה כוללת דרישות גילוי חדשות לעניין קיזוז מכשירים נגזרים, ובין השאר בדבר ביטחונות שהתקבלו במזומן המתייחסים לנכסים בגין מכשירים נגזרים. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע, עם זאת נקבע בהוראה שלא נדרש לתת גילוי הנדרש לראשונה כתוצאה מיישום הוראה זו לגבי מספרי השוואה המתייחסים לרבעונים המקבילים בשנת 2012. ראה גם ביאור 1(ג).

** למעט נגזרי אשראי.

*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

**** סווג מחדש. שווי הוגן ברוטו הינו לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

***** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שניקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 15 מיליוני ש"ח.

(4) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 54 מיליוני ש"ח.

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה*

ליום 30 בספטמבר 2013						
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
9,605	2,784	16	864	5,653	288	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(6,167)	(462)	(4)	(834)	(4,867)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
3,438	2,322	12	30	786	288	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
19,357	8,577	263	1,879	8,638	-	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
28,962	11,361	279	2,743	14,291	288	סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
11,839	4,201	29	1,509	5,812	288	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(6,167)	(462)	(4)	(834)	(4,867)	-	מכשירים פיננסיים
5,672	3,739	25	675	945	288	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2012						
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
**8,826	**2,278	-	**946	**5,344	258	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
**8,826	**2,278	-	**946	**5,344	258	יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים
18,281	8,020	204	1,861	8,196	-	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
**27,107	**10,298	204	**2,807	**13,540	258	סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

* החל מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. ההוראה כוללת דרישות גילוי חדשות לעניין קיזוז מכשירים נגזרים, ובין השאר בדבר ביטחונות שהתקבלו במזומן המתייחסים לנכסים בגין מכשירים נגזרים. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע, עם זאת נקבע בהוראה שלא נדרש לתת גילוי הנדרש לראשונה כתוצאה מיישום הוראה זו לגבי מספרי השוואה המתייחסים לרבעונים המקבילים בשנת 2012. ראה גם ביאור 1(ג).

** סווג מחדש. שווי הוגן חיובי ברוטו הינו לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.

(1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 17 מיליוני ש"ח (30.9.12: 12 מיליוני ש"ח, 31.12.12: 15 מיליוני ש"ח).

(2) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 16 מיליוני ש"ח (30.9.12: 57 מיליוני ש"ח, 31.12.12: 54 מיליוני ש"ח).

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה* (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2012						
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
**9,639	**2,201	-	1,038	**6,090	310	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(6,804)	(437)	-	(877)	(5,490)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
2,835	1,764	-	161	600	310	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
17,742	7,577	204	1,493	8,468	-	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
**27,381	**9,778	204	2,531	**14,558	310	סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
12,772	3,360	69	1,767	7,266	310	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(6,804)	(437)	-	(877)	(5,490)	-	מכשירים פיננסיים
5,968	2,923	69	890	1,776	310	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

* החל מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. ההוראה כוללת דרישות גילוי חדשות לעניין קיזוז מכשירים נגזרים, ובין השאר בדבר ביטחונות שהתקבלו במזומן המתייחסים לנכסים בגין מכשירים נגזרים. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע, עם זאת נקבע בהוראה שלא נדרש לתת גילוי הנדרש לראשונה כתוצאה מיישום הוראה זו לגבי מספרי השוואה המתייחסים לרבעונים המקבילים בשנת 2012. ראה גם ביאור 1(ג).

** סווג מחדש. שווי הוגן חיובי ברוטו הינו לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן.
 (1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 17 מיליוני ש"ח (30.9.12: 12 מיליוני ש"ח, 31.12.12: 15 מיליוני ש"ח).
 (2) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 16 מיליוני ש"ח (30.9.12: 57 מיליוני ש"ח, 31.12.12: 54 מיליוני ש"ח).

ביאור 8 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב):

ליום 30 בספטמבר 2013					
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
בלתי מבוקר					
					חוזי ריבית:
12,809	3,009	5,804	3,096	900	שקל-מדד
362,586	71,837	129,512	87,101	74,136	אחר
225,485	18,510	18,705	58,105	130,165	חוזי מטבע-חוץ
27,893	570	3,473	2,054	21,796	חוזים בגין מניות
1,844	-	214	959	671	חוזי סחורות ואחרים (כולל נגזרי אשראי)
630,617	93,926	157,708	151,315	227,668	סך-הכל
ליום 30 בספטמבר 2012					
בלתי מבוקר					
594,563	89,693	125,676	151,583	227,611	סך-הכל
ליום 31 בדצמבר 2012					
מבוקר					
598,569	82,789	133,067	161,724	220,989	סך-הכל

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סך-הכל	ליום 30 בספטמבר 2013			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
43,356	40,223	-	3,133	43,361	מזומנים ופיקדונות בבנקים
61,044	1,172	7,369	52,503	60,998	ניירות-ערך*
169	169	-	-	169	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
251,654	250,024	-	1,630	249,341	אשראי לציבור, נטו***
1,073	1,073	-	-	1,069	אשראי לממשלות
9,588	2,426	6,835	327	9,588	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,226	1,133	-	1,093	2,226	נכסים פיננסיים אחרים
369,110	296,220	14,204	58,686	**366,752	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
271,036	269,406	-	1,630	269,632	פיקדונות הציבור***
6,857	6,857	-	-	6,783	פיקדונות מבנקים
623	623	-	-	569	פיקדונות הממשלה
331	331	-	-	331	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
37,711	5,104	-	32,607	34,819	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
11,823	459	11,037	327	11,823	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
17,294	15,719	482	1,093	17,352	התחייבויות פיננסיות אחרות
345,675	298,499	11,519	35,657	**341,309	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 519 מיליוני ש"ח.
 ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 76,985 מיליוני ש"ח ובסך של 16,849 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה סעיפים ב-1.
 *** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 17 מיליוני ש"ח ו-16 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.
 (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 30 בספטמבר 2012			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
45,550	42,622	-	2,928	45,558	מזומנים ופיקדונות בבנקים
53,138	1,494	5,785	45,859	53,076	ניירות-ערך**
					ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
38	38	-	-	38	אשראי לציבור, נטו***
*252,136	251,219	-	917	249,904	אשראי לממשלות
840	840	-	-	837	נכסים בגין מכשירים נגזרים
8,814	1,636	6,920	258	8,814	נכסים פיננסיים אחרים
2,001	1,188	-	813	2,002	סך-כל הנכסים הפיננסיים
*362,517	299,037	12,705	50,775	***360,229	
התחייבויות פיננסיות					
*266,834	265,917	-	917	264,490	פיקדונות הציבור****
5,545	5,545	-	-	5,385	פיקדונות מבנקים
1,062	1,062	-	-	988	פיקדונות הממשלה
					ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
836	836	-	-	836	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
38,569	5,924	-	32,645	36,051	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
12,087	52	11,777	258	12,087	התחייבויות פיננסיות אחרות
17,101	16,288	-	813	17,159	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות
*342,034	295,624	11,777	34,633	***336,996	

* סווג מחדש.

** כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 561 מיליוני ש"ח.

*** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 66,824 מיליוני ש"ח ובסך של 17,009 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה סעיפים ב-1.

**** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 12 מיליוני ש"ח ו-57 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משבוצים. (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2012			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
55,310	52,934	-	2,376	55,301	מזומנים ופיקדונות בבנקים
52,129	1,415	5,738	44,976	52,070	ניירות-ערך**
47	47	-	-	47	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
*251,682	*250,673	-	1,009	249,182	אשראי לציבור, נטו****
800	800	-	-	798	אשראי לממשלות
*9,624	*1,518	*7,797	309	9,624	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,177	943	-	1,234	2,177	נכסים פיננסיים אחרים
*371,769	*308,330	*13,535	49,904	***369,199	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
*273,986	*272,977	-	1,009	271,411	פיקדונות הציבור****
6,169	6,169	-	-	6,015	פיקדונות מבנקים
698	698	-	-	629	פיקדונות הממשלה
1,116	1,116	-	-	1,116	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
38,751	4,908	-	33,843	35,677	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
*12,718	*16	*12,393	309	12,718	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
17,264	16,030	-	1,234	17,313	התחייבויות פיננסיות אחרות
*350,702	*301,914	*12,393	36,395	***344,879	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* סווג מחדש.

** כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 564 מיליוני ש"ח.

*** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 66,522 מיליוני ש"ח ובסך של 17,254 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה סעיפים ב-1.

**** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 15 מיליוני ש"ח ו-54 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משבוצים. (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן המוצגת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה ואת השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו-כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה – שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקות דומות במועד הדיווח;

ניירות-ערך סחירים – לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

אשראי לציבור – השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקות דומות במועד הדיווח. השווי הוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהיעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת הפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה.

בחישוב השווי הוגן נכללו הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיר בהתאם להערכת הבנק בהתבסס על בחינת הנתונים ההיסטוריים של פרעונות מוקדמים ביחס לפרמטרים המסבירים פרעונות אלו. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הקטנת השווי הוגן ב-23 מיליוני ש"ח.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

פיקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות – בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

השאלות בין לקוחות – מוצגים כאשראי ופיקדונות ונמדדים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים נגזרים – מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מדידת השווי ההוגן של מכשירים נגזרים מתחשבת בין היתר בסיכון האשראי הגלום בעסקאות אלו.

אומדן השווי ההוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים, משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי ההוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

נכסים והתחייבויות אשר מדידת השווי ההוגן בגינם מתבססת על נתוני רמה 3 – פריטים ששוויים ההוגן נקבע על סמך מחיר אינדיקטיבי מגורם בלתי תלוי, מחיר אינדיקטיבי של צד נגדי לעסקה, מודלים להערכה אשר חלק מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים וכן פריטים ששוויים ההוגן נקבע על סמך מחשבוני פנימיים או לשכות שירות אשר חלק מהנתונים בהם אינם נצפים.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 30 בספטמבר 2013				
יתרה מאזנית	מדירות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
ניירות-ערך זמינים למכירה:				
47,441	-	4,238	43,203	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
2,128	-	382	1,746	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
404	-	97	307	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
1,644	-	1,305	339	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
1,461	-	575	886	אגרות-חוב של אחרים בישראל
1,562	-	419	1,143	אגרות-חוב של אחרים זרים
1,478	-	-	1,478	מניות סחירות
ניירות-ערך למסחר:				
2,674	-	-	2,674	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
433	-	353	80	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
361	-	-	361	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
14	-	-	14	אגרות-חוב של אחרים בישראל
242	-	-	242	אגרות-חוב של אחרים זרים
30	-	-	30	מניות סחירות
59,872	-	7,369	52,503	סך-הכל ניירות-ערך הנמדדים בשווי הוגן
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
139	47	92	-	חוזי שקל-מדד
5,791	621	5,170	-	חוזי ריבית אחרים
3,275	1,646	1,549	80	חוזי מטבע-חוץ
333	86	-	247	חוזי מניות
50	26	24	-	חוזי סחורות ואחרים
17	17	-	-	נכסים בגין נגזרים משובצים
1,630	-	-	1,630	אשראי בגין השאלות בין לקוחות
1,093	-	-	1,093	נכסים בגין פעילות בשוק המעוף
72,200	2,443	14,204	55,553	סך-כל הנכסים

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2013			
יתרה מאזנית	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
			התחייבויות
			התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
497	1	496	- חוזי שקל-מדד
6,337	375	5,962	- חוזי ריבית אחרים
4,692	80	4,532	80 חוזי מטבע-חוץ
249	2	-	247 חוזי מניות
48	1	47	- חוזי סחורות ואחרים
16	16	-	- התחייבויות בגין נגזרים משובצים
1,630	-	-	1,630 פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות
1,093	-	-	1,093 התחייבויות בגין פעילות בשוק המעוף
14,562	475	11,037	3,050 סך-כל ההתחייבויות

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2012				
יתרה מאזנית	מדירות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
ניירות-ערך זמינים למכירה:				
40,829	-	3,855	36,974	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
2,204	-	387	1,817	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
217	-	89	128	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
1,447	67	1,083	297	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
2,664	-	346	2,318	אגרות-חוב של אחרים בישראל
998	1	25	972	אגרות-חוב של אחרים זרים
1	1	-	-	ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)
885	-	-	885	מניות סחירות
ניירות-ערך למסחר:				
1,621	-	-	1,621	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
82	-	-	82	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
514	-	-	514	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
9	-	-	9	אגרות-חוב של אחרים בישראל
201	-	-	201	אגרות-חוב של אחרים זרים
41	-	-	41	מניות סחירות
51,713	69	5,785	45,859	סך-הכל ניירות-ערך הנמדדים בשווי הוגן
נכסים בגין מכשירים נגזרים*:				
116	26	90	-	חוזי שקל-מדד
6,026	613	5,413	-	חוזי ריבית אחרים
2,253	817	1,361	75	חוזי מטבע-חוץ
333	148	2	183	חוזי מניות
86	32	54	-	חוזי סחורות ואחרים
12	12	-	-	נכסים בגין נגזרים משובצים
917	-	-	917	אשראי בגין השאלות בין לקוחות
813	-	-	813	נכסים בגין פעילות בשוק המעוף
62,269	1,717	12,705	47,847	סך-כל הנכסים

* הוצג מחדש. מדירות שווי הוגן של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הינן לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדירות שווי הוגן, ולאחר העברת נכסים בהם סיכון האשראי נקבע על בסיס נתונים שאינם נצפים ממדידה ברמה 2 למדידה ברמה 3, בהתאם להבהרה של הפיקוח על הבנקים.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2012			
יתרה מאזנית	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים*:			
456	-	456	-
6,989	5	6,984	-
4,338	26	4,237	75
243	21	39	183
61	-	61	-
57	57	-	-
917	-	-	917
813	-	-	813
13,874	109	11,777	1,988

* הוצג מחדש. מדידות שווי הוגן של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הינן לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידות שווי הוגן, ולאחר העברת נכסים בהם סיכון האשראי נקבע על בסיס נתונים שאינם נצפים ממדידה ברמה 2 למדידה ברמה 3, בהתאם להבהרה של הפיקוח על הבנקים.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2012				
יתרה מאזנית	מדירות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
ניירות-ערך זמינים למכירה:				
38,123	-	3,780	34,343	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
2,062	-	437	1,625	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
276	-	95	181	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
1,345	43	1,034	268	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
2,902	-	368	2,534	אגרות-חוב של אחרים בישראל
956	-	24	932	אגרות-חוב של אחרים זרים
1,090	-	-	1,090	מניות סחירות
ניירות-ערך למסחר:				
2,993	-	-	2,993	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל
79	-	-	79	אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות
608	-	-	608	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
8	-	-	8	אגרות-חוב של אחרים בישראל
272	-	-	272	אגרות-חוב של אחרים זרים
43	-	-	43	מניות סחירות
50,757	43	5,738	44,976	סך-הכל ניירות-ערך הנמדדים בשווי הוגן
נכסים בגין מכשירים נגזרים*:				
175	80	95	-	חוזי שקל-מדד
6,447	458	5,989	-	חוזי ריבית אחרים
2,532	812	1,681	39	חוזי מטבע-חוץ
402	132	-	270	חוזי מניות
68	36	32	-	חוזי סחורות ואחרים
15	15	-	-	נכסים בגין נגזרים משובצים
1,009	-	-	1,009	אשראי בגין השאלות בין לקוחות
1,234	-	-	1,234	נכסים בגין פעילות בשוק המעוף
62,639	1,576	13,535	47,528	סך-כל הנכסים

* הוצג מחדש. מדירות שווי הוגן של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הינן לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדירות שווי הוגן.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2012			
יתרה מאזנית	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים*:			
490	-	490	-
7,269	4	7,265	-
4,641	11	4,591	39
271	1	-	270
47	-	47	-
54	54	-	-
1,009	-	-	1,009
1,234	-	-	1,234
15,015	70	12,393	2,552

* הוצג מחדש. מדידות שווי הוגן של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הינן לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידות שווי הוגן.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

ליום 30 בספטמבר 2013					
סך-הכל הפסד בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2013	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)		נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	
		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
בלתי מבוקר					
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
(29) ⁽¹⁾	2,494	2,494	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(26) ⁽²⁾	105	105	-	-	השקעות במניות
(55)	2,599	2,599	-	-	סך-הכל
ליום 30 בספטמבר 2012					
סך-הכל הפסד בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)		נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	
		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
בלתי מבוקר					
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
(1) ⁽²⁾	13	13	-	-	השקעות במניות
ליום 31 בדצמבר 2012					
סך-הכל הפסד בשנת 2012	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)		נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	
		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
מבוקר					
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
(145) ⁽¹⁾	2,263	2,263	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(1) ⁽²⁾	13	13	-	-	השקעות במניות
(146)	2,276	2,276	-	-	סך-הכל

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013									
שווי הוגן רווחים (הפסדים) ליום 30 ביוני 2013	שווי הוגן רווחים (הפסדים) ליום 30 בספטמבר 2013	העברות שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2013	העברות מתוך 3 רמה 3	רכישות הנפקות סילוקים	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾			
43	-	-	-	(43)	-	-	-	-	(2)(1)
נכסים									
ניירות-ערך זמינים למכירה:									
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים									
43	-	-	-	(43)	-	-	-	-	(2)(1)
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:									
68	46	1	(1)	(12)	-	-	-	(10)	(3)(22)
284	246	7	(3)	(265)	(4)	47	-	180	(3)(1)(13)
1,465	1,566	(45)	34	96	-	26	-	(10)	(3)29
56	84	-	-	(24)	-	5	-	47	(3)30
62	25	(3)	-	(9)	-	6	-	(31)	(3)(21)
(7)	1	-	-	7	(12)	-	-	13	(3)2
189	1,968	(40)	30	(250)	(16)	84	-	189	5

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012										
שווי הוגן ליום 30 ביוני 2012	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות הנפקות סילוקים העברות	העברות שווי הוגן ליום 30 בספטמבר שטרם מומשו בגין מכשירים המוזקקים ליום 30 בספטמבר 2012	אל רמה 3 מתוך רמה 3	2012	2012	2012	2012
נכסים										
ניירות-ערך זמינים למכירה:										
67	3	(3)	-	-	-	-	-	67	1	(1)
1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
2	(1)	-	-	-	-	-	-	2	1	(1)
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו*:										
62	2	-	(44)	-	26	6	(29)	62	762	(92)
586	157	-	(134)	-	791	(7)	(21)	586	40	81
81	40	-	(1)	12	127	-	29	81	40	12
40	(12)	-	(9)	-	32	-	(12)	40	(9)	(37)
(37)	(9)	-	2	(1)	(45)	-	(8)	(37)	178	1,564
1,564	178	(3)	(616)	(1)	1,608	(5)	(133)	1,564	178	(3)

* הוצג מחדש. מדידות שווי הוגן של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הינן לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידות שווי הוגן, ולאחר העברת נכסים בהם סיכון האשראי נקבע על בסיס נתונים שאינם נצפים ממדידה ברמה 2 למדידה ברמה 3, בהתאם להבהרה של הפיקוח על הבנקים.

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
- (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013										
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2012	רווחים (הפסדים) בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות הנפקות סילוקים העברות העברות שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2013	אל רמה 3 מתוך 30 בספטמבר שטרם מומשו בגין מכשירים המוזקקים ליום 30 בספטמבר 2013						
נכסים										
ניירות-ערך זמינים למכירה:										
43	-	-	-	(43)	-	-	-	-	(2)(1)-	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:										
80	(4)	-	-	(30)	-	-	-	-	(3)-	חוזי שקל-מדד
454	(93)	-	51	(4)	(208)	1	45	246	(75)(1)(3)	חוזי ריבית אחרים
801	1,001	-	166	(638)	-	26	210	1,566	991(3)	חוזי מטבע-חוץ
131	56	-	14	(117)	-	-	-	84	23(3)	חוזי מניות
36	5	-	17	(31)	-	-	(2)	25	8(3)	חוזי סחורות ואחרים
(39)	24	-	-	29	(13)	-	-	1	15(3)	נגזרים משובצים
1,506	989	-	248	(17)	(1,038)	27	253	1,968	962	סך-הכל

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012									
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2011	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות הנפקות סילוקים העברות העברות שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2012	אל מותר	רמה 3	רמה 3	2012	בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2012	רווחים (הפסדים)
נכסים									
ניירות-ערך זמינים למכירה:									
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	4	-	-	-	-	-	67	(4)	(2)
אגרות-חוב של אחרים זרים	-	-	-	-	-	-	1	(1)	(2)
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)	(1)	-	(5)	-	-	-	1	(1)	(2)
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו*:									
חוזי שקל-מדד	15	-	(48)	-	-	-	26	(15)	(3)
חוזי ריבית אחרים	18	-	(250)	-	-	-	608	(130)	(3)(1)
חוזי מטבע-חוץ	111	-	(910)	-	140	-	791	(6)	(3)555
חוזי מניות	97	-	(3)	-	16	-	127	(5)	(3)42
חוזי סחורות ואחרים	(8)	-	(55)	-	13	-	32	-	(3)18
נגזרים משובצים	(16)	-	4	(5)	-	-	(45)	-	(3)(15)
סך-הכל	220	1	(1,267)	(5)	169	-	1,608	(4)	459

* הוצג מחדש. מדידות שווי הוגן של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הינן לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידות שווי הוגן, ולאחר העברת נכסים בהם סיכון האשראי נקבע על בסיס נתונים שאינם נצפים ממדידה ברמה 2 למדידה ברמה 3, בהתאם להבהרה של הפיקוח על הבנקים.

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
- (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012									
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2011	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות הנפקות סילוקים אל	העברות העברות שווי הוגן	שטרם מומשו בגין מכשירים המוזקקים ליום 31 בדצמבר 2012	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוזקקים ליום 31 בדצמבר 2012	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות הנפקות סילוקים אל
63	13	(8)	-	-	(25)	43	(1)	(2)	
7	(2)	-	-	-	(5)	-	(1)	(2)	
53	81	-	-	-	(54)	80	(3)	38	
1,285	(1,200)	-	62	-	307	454	(1)(3)	(85)	
1,486	(2)	-	152	-	(984)	801	(3)	553	
22	113	-	11	-	(15)	131	(3)	64	
82	(9)	-	19	-	(56)	36	(3)	22	
(28)	(13)	-	-	(6)	8	(39)	(3)	(11)	
2,970	(1,019)	(8)	244	(6)	(824)	1,506	582		

* הצג מחדש. מדידות שווי הוגן של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הינן לאחר ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידות שווי הוגן.

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
- (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

- ה. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן ממדידה ברמה 2 למדידה ברמה 1.
- ו. הבנק העביר במהלך התקופה נכסים נטו בגין חוזי סחורות בסך 2 מיליוני ש"ח ממדידה ברמה 3 למדידה ברמה 2, שנמדדו באמצעות שימוש בנתון לא נצפה.

ביאור 9 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

30 בספטמבר 2013				
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)	
נכסים				
2,494	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים			אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
	נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים			
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:				
46	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.90%-5.37% (3.64%)	חוזי שקל-מדד
273	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.90%-4.74% (3.29%)	חוזי ריבית אחרים
1,566	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה	0.77%-5.68% (2.61%)	חוזי מטבע-חוץ
33	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן	26.77%-66.28% (30.87%)	חוזי מניות ⁽¹⁾
	תשואת דיבידנד		2.00%-10.56% (3.57%)	
	ריבית שקלית לא-צמודה		3.14%-3.48% (3.36%)	
26	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה	0.90%-4.74% (3.30%)	חוזי סחורות ואחרים
17	מודל תמחור אופציות	ריבית שקלית לא-צמודה	0.49%-5.08% (2.71%)	נגזרים משובצים ⁽²⁾

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- (1) עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- (2) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאור 10 הכנסות והוצאות ריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2012	2013	2012	2013	
א. הכנסות ריבית**				
9,938	8,955	3,418	3,292	מאשראי לציבור
13	15	4	6	מאשראי לממשלה
*97	85	*30	29	מפיקדונות בבנקים
454	158	135	44	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
-	1	-	1	מניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
*939	974	*341	319	מאגרות-חוב
8	18	1	3	מנכסים אחרים
11,449	10,206	3,929	3,694	סך-כל הכנסות ריבית
ב. הוצאות ריבית**				
(3,303)	(2,343)	(1,101)	(839)	על פיקדונות הציבור
(34)	(19)	(11)	(6)	על פיקדונות הממשלה
*(150)	(102)	*(57)	(35)	על פיקדונות מבנקים
*(30)	(12)	*(10)	(4)	על ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(1,713)	(1,704)	(639)	(719)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(3)	(23)	(3)	(10)	על התחייבויות אחרות
(5,233)	(4,203)	(1,821)	(1,613)	סך-כל הוצאות ריבית
6,216	6,003	2,108	2,081	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית***				
(149)	(113)	(26)	(40)	הכנסות ריבית
(19)	11	(23)	3	הוצאות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות-חוב				
50	38	18	15	מוחזקות לפדיון
*818	886	*303	291	זמינות למכירה
71	50	20	13	למסחר
*939	974	*341	319	סך-הכל כולל בהכנסות ריבית

* סווג מחדש.

** כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

*** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאור 11 הכנסות מימון שאינן מריבית

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2012	2013	2012	2013	
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
29	23	8	7	חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור (ראה ג להלן) ⁽¹⁾
207	(828)	(36)	(238)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
236	(805)	(28)	(231)	סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים
2. מהשקעה באגרות-חוב				
167	355	50	46	רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ⁽⁴⁾
(16)	(4)	(2)	(3)	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ⁽⁴⁾⁽⁵⁾
151	351	48	43	סך-הכל מהשקעה באגרות-חוב
3. הפרשי שער, נטו				
(405)	640	(49)	156	
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות				
88	141	12	62	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽⁴⁾
(61)	(61)	(9)	(13)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽³⁾⁽⁴⁾
30	23	-	3	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
57	103	3	52	סך-הכל מהשקעה במניות
5. רווחים (הפסדים) נטו בגין עסקות איגוח				
-	-	-	-	
6. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו				
19	1	19	-	
סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר				
58	290	(7)	20	

- (1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי גידור.
- (2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (3) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-13, 60 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 בהתאמה (לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012: 9, 61 מיליוני ש"ח בהתאמה).
- (4) סוג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
- (5) לרבות הפרשות לירידת ערך בסך של כ-0, 0 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 בהתאמה (לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012: 0, 7 מיליוני ש"ח בהתאמה).

ביאור 11 הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2012	2013	2012	2013	
21	15	12	6	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
6	37	1	7	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו ⁽¹⁾
3	5	1	3	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
30	57	14	16	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות מסחר**
88	347	7	36	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון
6	37	1	7	חשיפת ריבית
1	2	-	1	חשיפת מטבע-חץ
23	18	13	8	חשיפה למניות
30	57	14	16	סך-הכל

ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור - פירוט נוסף***

1. גידורי שווי הוגן				
1	2	(1)	1	חוסר האפקטיביות של הגידורים
2	3	1	1	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
2. גידורי תזרים מזומנים				
26	18	8	5	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
29	23	8	7	סך-הכל

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
 ** להכנסות ריבית מהשקעה באגרות-חוב למסחר ראה ביאור 10.
 *** לגילוי על השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית ראה ביאור 10.
 (1) מזה חלק הרווחים (הפסדים) לתקופות של שלושה ותשעה חודשים הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך 2, 13 מיליוני ש"ח, בהתאמה (5), 0 מיליוני ש"ח לתקופות מקבילות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012, בהתאמה).
 (2) מזה חלק הרווחים (הפסדים) לתקופות של שלושה ותשעה חודשים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך 1, 1 מיליוני ש"ח, בהתאמה (0), 0 מיליוני ש"ח לתקופות מקבילות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012, בהתאמה).

ביאור 12 מגזרי פעילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מגזר ניהול פיננסי	המגזר העסקי	המגזר המסחרי	מגזר עסקים קטנים	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר משקי הבית
הכנסות ריבית, נטו:							
2,081	-	(476)	903	323	337	(37)	1,031
מחיצוניים							
-	-	781	(405)	(108)	(52)	282	(498)
בינמגזרי							
הכנסות שאינן מריבית:							
36	-	8	20	2	-	6	-
הכנסות מימון שאינן מריבית							
1,278	148	67	148	71	163	370	311
עמלות והכנסות אחרות							
3,395	148	380	666	288	448	621	844
סך ההכנסות							
375	-	-	278	(6)	45	13	45
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
653	5	160	169	110	92	30	87
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק							
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)							
9.6%		41.0%	5.5%	13.5%	18.9%	4.4%	7.7%

ביאור 12 מגזרי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*							
מגזר משקי הבית	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר עסקים קטנים	המגזר המסחרי	המגזר העסקי	מגזר ניהול פיננסי	אחרים והתאמות	סך-הכל
הכנסות ריבית, נטו:							
מחיצוניים	941	(216)	303	319	951	(190)	2,108
בימגזרי	(381)	522	(19)	(120)	373	-	-
הכנסות שאינן מריבית:							
הכנסות מימון שאינן מריבית -	-	10	-	1	(26)	-	7
עמלות והכנסות אחרות	323	390	158	71	105	146	1,335
סך ההכנסות	883	706	442	271	262	146	3,450
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
רווח נקי המיוחס	58	5	33	24	178	(12)	286
לבעלי המניות בבנק	101	62	94	70	260	29	625
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)							
	10.5%	10.5%	23.1%	10.1%	9.0%	7.7%	10.2%

* סווג מחדש כמפורט בביאור 31 בדוחות הכספיים לשנת 2012.

ביאור 12 מגזרי פעילות (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מגזר ניהול פיננסי	המגזר העסקי	המגזר המסחרי	מגזר עסקים קטנים	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר משקי הבית
הכנסות ריבית, נטו:							
6,003	-	(755)	2,493	901	945	(232)	2,651
מחיצוניים							
-	-	1,329	(913)	(282)	(102)	1,002	(1,034)
בינמגזרי							
הכנסות שאינן מריבית:							
347	-	257	60	5	-	24	1
הכנסות מימון שאינן מריבית							
3,847	435	243	454	251	474	1,092	898
עמלות והכנסות אחרות							
10,197	435	1,074	2,094	875	1,317	1,886	2,516
סך ההכנסות							
933	-	-	560	17	101	46	209
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
1,929	25	354	699	285	284	95	187
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק							
9.5%		28.5%	7.7%	11.5%	19.2%	4.7%	5.6%
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)							

ביאור 12 מגזרי פעילות (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012*							
מגזר משקי הבית	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר עסקים קטנים	המגזר המסחרי	המגזר העסקי	מגזר ניהול פיננסי	אחרים והתאמות	סך-הכל
הכנסות ריבית, נטו:							
מחיצוניים	2,669	(699)	921	935	2,773	(383)	6,216
בינמגזרי	(989)	1,638	(77)	(356)	(1,102)	886	-
הכנסות שאינן מריבית:							
הכנסות מימון שאינן מריבית	1	29	-	4	73	(19)	88
עמלות והכנסות אחרות	940	1,125	469	211	422	294	3,908
סך ההכנסות	2,621	2,093	1,313	794	2,166	778	10,212
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
רווח נקי המיוחס	186	22	103	101	533	(12)	933
לבעלי המניות בבנק	299	225	293	189	725	127	1,891
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)							
	10.3%	13.0%	23.4%	9.2%	8.3%	11.3%	10.3%

* סווג מחדש כמפורט בביאור 31 בדוחות הכספיים לשנת 2012.

ביאור 12 מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מגזר ניהול פיננסי	המגזר העסקי	המגזר המסחרי	מגזר עסקים קטנים	מגזר הבנקאות הפרטית	מגזר משקי הבית
הכנסות ריבית, נטו:							
8,160	-	(200)	3,529	1,218	1,196	(850)	3,267
-	-	779	(1,308)	(449)	(74)	2,079	(1,027)
הכנסות שאינן מריבית:							
255	-	113	97	6	-	37	2
5,222	637	370	560	284	628	1,491	1,252
13,637	637	1,062	2,878	1,059	1,750	2,757	3,494
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
987	-	(12)	481	90	133	38	257
רווח (הפסד) נקי המיוחס							
2,543	(12)	164	1,103	279	386	258	365
לבעלי המניות בבנק							
תשואה להון (אחוז רווח							
נקי המיוחס לבעלי המניות							
בבנק מההון הממוצע)							
10.1%		10.8%	9.3%	10.2%	21.9%	10.7%	9.2%

ביאור 13 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2013 ולשנת 2012

	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
			סך-הכל	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות מתרגום* נטו לאחר השפעת גידורים**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
			בלתי מבוקר			
יתרה ליום 30 ביוני 2013	483	1	484	(13)	(24)	521
שינוי נטו במהלך התקופה	90	-	90	1	7	82
יתרה ליום 30 בספטמבר 2013	573	1	574	(12)	(17)	603
יתרה ליום 30 ביוני 2012	91	2	93	(12)	13	92
שינוי נטו במהלך התקופה	210	1	211	(6)	14	203
יתרה ליום 30 בספטמבר 2012	301	3	304	(18)	27	295

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2013 ולשנת 2012

	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
			סך-הכל	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מתרגום* נטו לאחר השפעת גידורים**
			בלתי מבוקר			
יתרה ליום 31 בדצמבר 2012	636	3	639	(16)	9	646
שינוי נטו במהלך התקופה	(63)	(2)	(65)	4	(26)	(43)
יתרה ליום 30 בספטמבר 2013	573	1	574	(12)	(17)	603
יתרה ליום 31 בדצמבר 2011	220	-	220	(13)	-	233
שינוי נטו במהלך התקופה	81	3	84	(5)	27	62
יתרה ליום 30 בספטמבר 2012	301	3	304	(18)	27	295

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2012

	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
			סך-הכל	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מתרגום* נטו לאחר השפעת גידורים**
			מבוקר			
יתרה ליום 31 בדצמבר 2011	220	-	220	(13)	-	233
שינוי נטו במהלך השנה	416	3	419	(3)	9	413
יתרה ליום 31 בדצמבר 2012	636	3	639	(16)	9	646

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 ** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

ביאור 13 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2013 ולשנת 2012

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ספטמבר 2012			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן						
רווחים (הפסדים) נטו						
230	(31)	261	116	(52)	168	שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
(רווחים) הפסדים בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד						
(27)	10	(37)	(34)	17	(51)	שינוי נטו במהלך התקופה
203	(21)	224	82	(35)	117	התאמות מתרגום*
התאמות מתרגום דוחות כספיים						
33	-	33	28	-	28	גידורים**
(19)	12	(31)	(21)	11	(32)	שינוי נטו במהלך התקופה
14	12	2	7	11	(4)	גידור תזרימי מזומנים
(רווחים) הפסדים נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד						
(6)	(9)	3	1	(1)	2	שינוי נטו במהלך התקופה
(6)	(9)	3	1	(1)	2	סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה
211	(18)	229	90	(25)	115	
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
1	-	1	-	-	-	סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק						
210	(18)	228	90	(25)	115	סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

ביאור 13 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2013 ולשנת 2012

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 ספטמבר 2012			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
143	(52)	195	142	(67)	209
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
רווחים (הפסדים) בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד					
(81)	24	(105)	(185)	93	(278)
שינוי נטו במהלך התקופה					
62	(28)	90	(43)	26	(69)
התאמות מתרגום*					
49	-	49	(67)	-	(67)
התאמות מתרגום דוחות כספיים גידורים**					
(22)	13	(35)	41	(24)	65
שינוי נטו במהלך התקופה					
27	13	14	(26)	(24)	(2)
גידור תזרימי מזומנים					
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד					
(5)	(9)	4	4	(3)	7
שינוי נטו במהלך התקופה					
(5)	(9)	4	4	(3)	7
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
84	(24)	108	(65)	(1)	(64)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
3	-	3	(2)	-	(2)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
81	(24)	105	(63)	(1)	(62)

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

ביאור 13 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		
644	(168)	476
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		
(94)	31	(63)
רווחים (הפסדים) בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד		
550	(137)	413
שינוי נטו במהלך התקופה		
התאמות מתרגום*		
5	-	5
התאמות מתרגום דוחות כספיים		
7	(3)	4
גידורים**		
12	(3)	9
שינוי נטו במהלך התקופה		
גידור תזרימי מזומנים		
7	(10)	(3)
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד		
7	(10)	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה		
569	(150)	419
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה		
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
3	-	3
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה		
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק		
566	(150)	416
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה		

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

ביאור 14 הסכם שכר

בחודש מרץ 2013 נחתם הסכם שכר בין הנהלת הבנק לבין ועד ארגון העובדים של הבנק לשנים 2013-2017 (להלן: "ההסכם"). על-פי ההסכם שילם הבנק לעובדיו מענק חד-פעמי בגובה משכורת אחת. בנוסף, יגדל השכר המשולב של העובדים באופן דיפרנציאלי לדרגות השכר השונות. במסגרת ההסכם לצד עדכון תנאים נלווים מסוימים בוטלו הטבות מסוימות שעמדו לעובדים לאחר פרישה. עוד נקבע כי הבנק יעניק לעובדיו תגמול מבוסס מניות במתכונת דומה להסכמים קודמים באמצעות יחידות פנטום. אופן הדירוג של עובדי הבנק והיקפו, מנגנון הוותק והמענק השנתי יימשכו במתכונת דומה לנהוגה כיום.

ביאור 15 עדכון לתוכנית התגמול למנהלים בכירים

ביום 7 באוגוסט 2013 וביום 20 באוגוסט 2013 אישר הדירקטוריון עדכון של תוכנית התגמול למנהלים בכירים (לא כולל יו"ר ומנכ"ל), לפרטים בדבר תוכנית התגמול ראה ביאור 15 לדוחות השנתיים לשנת 2012.

להלן השינויים המהותיים בתוכנית התגמול:

א. אופן ההבשלה של יחידות ה-RSU המותנות יחושב בהתאם להשגת הפרש תשואה בפועל מעל מחיר ההון בשנת המענק הרלוונטית שבין 0.5% (0.75% לגבי שנת 2013) ל-2%, כך בהפרש תשואה בפועל של 0.5% (0.75% לגבי שנת 2013) תבשיל כמות של רבע (מחצית לגבי שנת 2013) ממנת יחידות ה-RSU המותנות הרלוונטית לאותה שנת מענק ובהפרש תשואה בפועל של 2% תבשיל כל מנת יחידות ה-RSU המותנות הרלוונטית לאותה שנת מענק. יחידות ה-RSU המותנות שלא תבשלה בהתאם לאמור לעיל, תפקענה ולא תקנינה עוד זכויות כלשהן.

ב. מניות המימוש שתבצענה מיחידות ה-RSU המותנות תהינה חסומות במשך תקופה של ארבע שנים מתום שנת המענק הרלוונטית. כמות יחידות מניות חסומות (RSU), שאינן מותנות, המוענקת מדי שנה תחושב על-פי התוצאה המתקבלת מחלוקת סכום ההטבה הקבוע בתוכנית התגמול עבור כל תקופת הסכם העסקה של המנהל הבכיר במחיר הנעילה הממוצע של מניות הבנק ב-90 ימים אחרונים של סוף השנה הקודמת לשנה שבה נחתם הסכם העסקה כאמור. למרות האמור לעיל, מספר יחידות ה-RSU המוענק לנושאי משרה כפוף לתיקרת שווי מקסימלי הקבועה בתוכנית התגמול. השפעת השינוי על תוצאות הבנק אינה מהותית. יתר תנאי יחידות ה-RSU נותרו ללא שינוי.

ג. מחיר ההון הנדרש לצורכי תשלום מענקים לחברי ההנהלה ולמנהלים הבכירים של הבנק אשר יקבע על-פי הוראות תוכנית התגמול למנהלים בכירים לא יפחת משיעור של 8%.

ביאור 16 עמלות

בדצמבר 2011 מונה "הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית", בראשות המפקח על הבנקים, כנגזרת של הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי בראשות הפרופ' מנואל טרכטנברג.

מטרת הצוות, כפי שהוגדרה בכתב המינוי: לבחון ולהמליץ "על אמצעים ומהלכים שונים להגברת התחרותיות בשוק הבנקאות הישראלי". המלצות הצוות פורסמו ביום 19 במרץ 2013 בדוח הסופי.

עיקרי המלצות הדוח בתחום העמלות, יושמו בתיקון האחרון לכללי הבנקאות שפורסם ביום 28 בנובמבר 2012 והוחלו בשתי פעימות ביום 1 בינואר וביום 1 במרץ 2013.

ביום 8 ביולי 2013 פורסמה התייחסות להחלת מסלולי עו"ש ושינויים בעמלת המינימום.

ביום 9 בספטמבר 2013 פורסם תיקון לכללי הבנקאות המתייחס לשמירת התוספת או ההפחתה לריבית הבסיסית שנקבעה במועד ההפקדה לפיקדון, לאורך כל תקופת הפיקדון. כמו-כן נקבע כי המנגנון לקביעת הריבית יהיה אובייקטיבי וחיצוני ללא יכולת השפעה של התאגיד הבנקאי על קביעתו.

תחילתן של הוראות אלו ביום 1 בינואר 2014.

הבנק בוחן בשלב זה את המשמעויות הכוללות על הכנסות הבנק ומשמעויות עסקיות ותפעוליות ארוכות טווח נוספות.

לאחר מיפוי ובחינת שאר המלצות הדוח שטרם יושמו עולה כי להערכת הבנק, יישומן בפועל עשוי להשפיע מהותית לרעה על תוצאות פעילותו, אלא שהשפעות אלו אינן ניתנות לכימות בשלב זה ותלויות, בין היתר, בהתנהגות לקוחות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2013

ביאור 17 מיסוי

דיני המס החלים על חברות הקבוצה

מס הכנסה

שיעור מס החברות בשנת 2013 עומד על 25%.

ביום 5 באוגוסט 2013 פורסם ברשומות החוק לשינוי סדרי עדיפות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013-2014), התשע"ג-2013. בהתאם לחוק יועלה מס החברות והחל משנת 2014 ואילך, יעמוד על 26.5%. השפעת השינוי בשיעור מס חברות באה לידי ביטוי בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2013 בגידול יתרת המסים הנדחים בסך של כ-95 מיליוני ש"ח, ובמקביל בקיטון של ההפרשה למסים באותו סכום.

חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975

הבנק מוגדר כמוסד כספי לצורכי חוק מס ערך מוסף המטיל על מוסד כאמור מס שכר ומס רווח. רווח מוגדר כהכנסה חייבת, כמשמעותה בפקודת מס הכנסה, לפני קיזוז הפסדים משנות המס הקודמות לשנת המס שבה נתקבלה ההכנסה, ואחרי ניכוי מס שכר ולמעט הכנסה מדיבידנד שנתקבל ממוסד כספי ולרבות הכנסה מריבית או מדיבידנד או ממכירה או פדיון של יחידה או מחלוקת רווחים לבעל יחידה שלגביה ניתן פטור ממס הכנסה לפי כל דין.

ביום 28 במאי 2013 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף אשר מעדכן את שיעור מס ערך מוסף, בגין עסקה ויבוא טובין, כך שיעמוד על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. ביום 3 ביוני 2013 פורסם צו ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) המעדכן את שיעור מס רווח ומס שכר החלים על מוסדות כספיים כך שיעמדו על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. השלכות השינוי בשיעור מס רווח כאמור באו לידי ביטוי החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2013. כתוצאה מהשינוי האמור, חל שינוי בשיעור המס הסטטוטורי אשר חל על הבנק כמפורט בטבלה להלן.

כמו-כן, שיעור מס השכר אשר חל על הבנק עלה מ-17% לשיעור של 18% לגבי השכר המשולם החל מחודש יולי 2013 ואילך. כתוצאה מהשינוי האמור הבנק כלל בדוחותיו הכספיים לרבעון השני של שנת 2013 גידול ביתרת המסים הנדחים בסך של כ-35 מיליוני ש"ח, וגידול ביתרת ההתחייבות בגין זכויות עובדים בסך של כ-21 מיליוני ש"ח, לפני השפעת המס המתייחסת.

שיעורי המס המשולבים הצפויים

המסים המשולמים על הרווח של התאגידים הבנקאיים כוללים מס חברות המוטל על-פי פקודת מס הכנסה ומס רווח המוטל על-פי חוק מס ערך מוסף כמוסבר לעיל. לפיכך, שיעורי המס המשולבים הינם כדלקמן:

שנה	שיעור מס רווח	שיעור מס הכנסה	שיעור מס משולב
2011	16.00%	24.00%	34.48%
2012	16.33%	25.00%	35.53%
*2013	17.58%	25.00%	36.22%
2014 ואילך**	18.00%	26.50%	37.71%

* נובע מהעלאת מס ערך מוסף מיום 2 ביוני 2013.
** נובע מהעלאת מס חברות החל מיום 1 בינואר 2014.